

Van: 5.1.2.e
Aan: [Kortmann, prof.mr. S.C.J.J. \(Bas\)](#); [Bouwes, mr. M.T. \(Menno\)](#); [Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der \(Paula\)](#); [Schie, dr. E.C.M. van \(Els\)](#); [Wierenga, B.J. \(Jan\)](#)
Cc: 5.1.2.e 5.1.2.e
Onderwerp: FW: bestuursoverleg 2 maart
Datum: donderdag 2 maart 2023 18:09:29
Bijlagen: [image001.jpg](#)

Allen,

Hier wat vandaag voorbij is gekomen.

- Update PEGA – volgende week donderdag heeft Bas overleg met EZK 5.1.2.e en 5.1.2.e). Het MT is bezig met overzicht en mogelijke scenario's. Besproken wordt om naar scenario's te kijken voor fysieke schade (vnl zettingen/verzakkingen en achterstallig onderhoud, los van causaliteit, met daadwerkelijk herstel), waardedaling (waarbij het onderzoek van Atlas een goede basis blijft) en immateriële schade (mogelijk meer doen, kijken waar de problemen zitten in de regeling, wellicht minder precies zijn). Uitwerking MT komt zsm in bestuur.
- Terugkoppelingen
  - Buiten reikwijdte [redacted]
  - Buiten reikwijdte [redacted]
- Buiten reikwijdte [redacted]
- [redacted]
  - Buiten reikwijdte [redacted]
  - [redacted]

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

[redacted]
Cascadeplein 10 – 9726 AD Groningen
Antwoordnummer 3061 – 8000 WB Zwolle
T 5.1.2.e
E 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl
www.schadedoormijnbouw.nl

IMG_logo 300 pixels

Van: 5.1.2.e
Aan: [Kortmann, prof.mr. S.C.J.J. \(Bas\)](#); [Bouwes, mr. M.T. \(Menno\)](#); [Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der \(Paula\)](#); [Schie, dr. E.C.M. van \(Els\)](#); [Wierenga, B.J. \(Jan\)](#)
Cc: 5.1.2.e 5.1.2.e
Onderwerp: RE: bestuursoverleg 9 maart
Datum: donderdag 9 maart 2023 15:43:17
Bijlagen: [image001.jpg](#)

Allen,

Hier wat vandaag voorbij is gekomen.

- **Buiten reikwijdte**
 [Redacted]
- Update PEGA en uitwerking MMM (Bas) – er wordt een voorzet uitgewerkt, komt volgende week op de bestuursvergadering. Tevens lijstje maken van kleine snel te veranderen zaken waar we al langer aan denken/over in gesprek zijn. Menno maakt een voorzet. Kijken hoe we het gesprek organiseren met de organisatie/groot MT. Na overleg is het voorstel IMS minderjarigen op de geplande wijze open te stellen.
- Terugkoppelingen
  - **Buiten reikwijdte**
 [Redacted]
  - [Redacted]
- **Buiten reikwijdte**
- **Buiten reikwijdte**

Groeten,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>

Verzonden: woensdag 8 maart 2023 18:01

Aan: Kortmann, prof.mr. S.C.J.J. (Bas) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; Bouwes, mr. M.T. (Menno) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der (Paula) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; Schie, dr. E.C.M. van (Els) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; Wierenga, B.J. (Jan) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>

^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>

cc: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>

Onderwerp: bestuursoverleg 9 maart

Allen,

Hier het bekende suggestielijstje voor morgen.

- Buiten reikwijdte [redacted]
[redacted]
[redacted] [redacted]
[redacted]
- Update PEGA en uitwerking MMM (Bas)
- Buiten reikwijdte
  - [redacted]
  - [redacted]
- [redacted]
- [redacted]

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e [redacted]

[redacted]
Cascadeplein 10 – 9726 AD Groningen
Antwoordnummer 3061 – 8000 WB Zwolle
T **5.1.2.e** [redacted]
E **5.1.2.e** [redacted]@schadedoormijnbouw.nl
www.schadedoormijnbouw.nl

IMG_logo 300 pixels

Van: 5.1.2.e
Aan: [Kortmann, prof. mr. S.C.J.J. \(Bas\)](#); [Bouwes, mr. M.T. \(Menno\)](#); [Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der \(Paula\)](#); [Schie, dr. E.C.M. van \(Els\)](#); [Wierenga, B.J. \(Jan\)](#)
Cc: 5.1.2.e 5.1.2.e
Onderwerp: FW: BO 23 maart
Datum: vrijdag 24 maart 2023 11:23:04
Bijlagen: [image001.jpg](#)

Allen,

Hier wat gisteren voorbij is gekomen.

- Reactie PE en ontwikkelingen – om 11 uur persconferentie geweest. NOS vroeg waarom wij nu komen en waarom niet eerder gezien onze ervaringen, zelfreflectie gemist. Gisteren EZK geïnformeerd. Jan belt Bas maandag om bij te praten. Bijeenkomst MO's afgelopen dinsdag goed verlopen. Voor wat betreft de recente moties in de 2^e kamer – IMS en waardedaling zitten in onze voorstellen.
- **Buiten reikwijdte**
 [Redacted]
- [Redacted]
 [Redacted]
- [Redacted]
  - **Buiten reikwijdte**
 [Redacted]
  - [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]

Tot zover.

Groeten, en een goed weekend,
 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e [@schadedoormijnbouw.nl](#)>

Verzonden: woensdag 22 maart 2023 12:40

Aan: Kortmann, prof. mr. S.C.J.J. (Bas) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} [@schadedoormijnbouw.nl](#)>; Bouwes, mr. M.T. (Menno) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} [@schadedoormijnbouw.nl](#)>; Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der (Paula) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} [@schadedoormijnbouw.nl](#)>; Schie, dr. E.C.M. van (Els) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} [@schadedoormijnbouw.nl](#)>; Wierenga, B.J. (Jan) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} [@schadedoormijnbouw.nl](#)>

cc: 5.1.2.e [@schadedoormijnbouw.nl](#)>; 5.1.2.e [@schadedoormijnbouw.nl](#)>

Onderwerp: BO 23 maart

Allen,

Hier het suggestieslijstje voor het BO morgen, om 12 uur via teams.

- Reactie PE en ontwikkelingen

- **Buiten reikwijdte**

-

-

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Cascadeplein 10 – 9726 AD Groningen

Antwoordnummer 3061 – 8000 WB Zwolle

T **5.1.2.e**

E **5.1.2.e** [@schadedoormijnbouw.nl](mailto:5.1.2.e@schadedoormijnbouw.nl)

www.schadedoormijnbouw.nl

IMG_logo 300 pixels

Van: 5.1.2.e
Aan: [Kortmann, prof.mr. S.C.J.J. \(Bas\)](#); [Bouwes, mr. M.T. \(Menno\)](#); [Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der \(Paula\)](#); [Schie, dr. E.C.M. van \(Els\)](#); [Wierenga, B.J. \(Jan\)](#)
Cc: 5.1.2.e 5.1.2.e
Onderwerp: RE: BO 5 april
Datum: donderdag 6 april 2023 17:11:33
Bijlagen: [image001.jpg](#)

Allen,

Hier wat vanochtend voorbij is gekomen.

Terugkoppeling

- Overleg EZK 5 april – aangegeven dat wij de ruimte houden om zelf naar buiten te reageren. Zetting/verzakkingen is een issue. Er is veel drukte georganiseerd bij EZK om te komen tot de kabinetsreactie. Belangrijkste vraagstuk voor ons is het loslaten van de causaliteit.
- Overleg met Provincie/5.1.2.e – voorstellen nav PE kort besproken.

Buiten reikwijdte

Groeten,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>

Verzonden: woensdag 5 april 2023 16:42

Aan: Kortmann, prof.mr. S.C.J.J. (Bas) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; Bouwes, mr. M.T. (Menno) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der (Paula) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} k@schadedoormijnbouw.nl>; Schie, dr. E.C.M. van (Els) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; Wierenga, B.J. (Jan) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>

cc: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>

Onderwerp: BO 5 april

Allen,

Hier het suggestielijstje voor het BO van morgen.

Terugkoppeling

- Overleg EZK 5 april (Bas)
- Overleg met Provincie/5.1.2.e (Bas)

Buiten reikwijdte

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Cascadeplein 10 – 9726 AD Groningen
 Antwoordnummer 3061 – 8000 WB Zwolle

T 5.1.2.e

E 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl

www.schadedoormijnbouw.nl

IMG_logo 300 pixels

Van: 5.1.2.e
Aan: [Kortmann, prof.mr. S.C.J.J. \(Bas\)](#); [Bouwes, mr. M.T. \(Menno\)](#); [Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der \(Paula\)](#); [Schie, dr. E.C.M. van \(Els\)](#); [Wierenga, B.J. \(Jan\)](#)
Cc: 5.1.2.e 5.1.2.e
Onderwerp: RE: BO 13 april
Datum: donderdag 13 april 2023 16:04:13
Bijlagen: [image001.jpg](#)

Allen,

Hier wat vandaag voorbij is gekomen.

Terugkoppeling

- **Buiten reikwijdte**
  -
  -
- **Buiten reikwijdte**
- Overleg GBB 13 april – korte terugkoppeling, voornamelijk reactie GBB op PE in bestuursoverleg besproken.

Vertegenwoordiging technische briefing tweede kamer 20 april – advies Public Matters over deelname. We volgen het advies. Vraag is hoe dit voor te bereiden (eigen boodschap, focus op niet weerleggen bewijsvermoeden en daadwerkelijk herstel) en of er meer partijen aanwezig zijn (zal vermoedelijk niet zo zijn). En de vraag is wie als secondant meegaat met Hans, mogelijkheden bespreken met Hans (actie [5.1.2.e](#))

Wvttk

- EZK is wat verder gevorderd in de voorbereiding van de kabinetsreactie. Volgende week is er een overleg onder leiding van de pSG, met ook NCG, SodM en ACVG. Voorstel is om voor dit overleg onze punten aan te geven zodat deze bij de deelnemers van het overleg bekend zijn.
- Debat PE gisteren: Menno geeft aan dat de kamerleden goed door hadden dat de opdracht van het IMG een beperking geeft in een goede schadeafhandeling. Vraag is wanneer we verder spreken over het niet weerleggen van het bewijsvermoeden en daadwerkelijk herstel. Hiervoor wordt aan aparte bijeenkomst belegd, streven is 1^e helft mei (actie [5.1.2.e](#))
- **Buiten reikwijdte**

Tot zover.

Groeten,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>

Verzonden: donderdag 13 april 2023 10:26

Aan: Kortmann, prof.mr. S.C.J.J. (Bas) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; Bouwes, mr. M.T. (Menno) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der

(Paula) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; Schie, dr. E.C.M. van (Els)

^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; Wierenga, B.J. (Jan)

^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>

cc: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>

Onderwerp: BO 13 april

Allen,

Hier een iets verlaat suggestielijstje voor het bestuursoverleg van vandaag.

Terugkoppeling

- **Buiten reikwijdte**

-

-

- **Buiten reikwijdte**

- Overleg GBB 13 april

Vertegenwoordiging technische briefing tweede kamer 20 april

Wvttk

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Cascadeplein 10 – 9726 AD Groningen

Antwoordnummer 3061 – 8000 WB Zwolle

T 5.1.2.e

E 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl

www.schadedoormijnbouw.nl

IMG_logo 300 pixels

Van: 5.1.2.e
Aan: [Korvinus, mr. H.C.D. \(Henk\)](#); [Bouwes, mr. M.T. \(Menno\)](#); [Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der \(Paula\)](#); [Schie, dr. E.C.M. van \(Els\)](#); [Wierenga, B.J. \(Jan\)](#)
Cc: 5.1.2.e 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Bestuursoverleg 14 juni
Datum: woensdag 14 juni 2023 11:33:10

Allen,

Hier wat vanochtend voorbij is gekomen.

- **Buiten reikwijdte**
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
- [Redacted]
  - [Redacted]
- Overleg EZK-Groningen 13 juni – **5.2.1**

[Redacted] Staat van Groningen en opzet daarvan is besproken, voor de zomer nog een overleg om tot contouren te komen. De Stas heeft de toezegging gedaan voor de zomer met een planning te komen. Menno vraagt hierbij rekening te houden met andere trajecten zoals AMvB effectgebied. Het MT is bezig met deze planning (5.1.2.e [Redacted]). Tevens is naast besluitvorming ook de bevoegdheid voor de uitvoering nodig. Er wordt door EZK een notitie opgesteld voor het volgende commissiedebat, voornamelijk over terugwerkende kracht. Voor de lopende zaken zoeken we naar praktische forfaitaire oplossingen, naast de aanpassingen in de nu lopende opnames/beoordelingen.

- **Buiten reikwijdte**
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]

Groeten,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e [redacted]@schadedoormijnbouw.nl>

Verzonden: dinsdag 13 juni 2023 15:01

Aan: Korvinus, mr. H.C.D. (Henk) [redacted] 5.1.2.i (contactgegevens)@schadedoormijnbouw.nl>; Bouwes, mr. M.T. (Menno) [redacted] 5.1.2.i (contactgegevens)@schadedoormijnbouw.nl>; Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der (Paula) [redacted] 5.1.2.i (contactgegevens)@schadedoormijnbouw.nl>; Schie, dr. E.C.M. van (Els) [redacted] 5.1.2.i (contactgegevens)@schadedoormijnbouw.nl>; Wierenga, B.J. (Jan) [redacted] 5.1.2.i (contactgegevens)@schadedoormijnbouw.nl>

cc: 5.1.2.e [redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]@schadedoormijnbouw.nl>

Onderwerp: Bestuursoverleg 14 juni

Allen,

Hier een kort lijstje voor het bestuursoverleg morgen.

- Terugkoppeling:
  - DG overleg Groningen 13 juni (Henk)
  - Overleg EZK-Groningen 13 juni (Henk)

- [redacted] **Buiten reikwijdte** [redacted]
[redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]

Groeten,
5.1.2.e [redacted]

7

Van: 5.1.2.e
Aan: [Korvinus, mr. H.C.D. \(Henk\)](#); [Bouwes, mr. M.T. \(Menno\)](#); [Schie, dr. E.C.M. van \(Els\)](#); [Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der \(Paula\)](#); [Wierenga, B.J. \(Jan\)](#)
Cc: 5.1.2.e 5.1.2.e
Onderwerp: FW: Bestuursoverleg 21 juni
Datum: vrijdag 23 juni 2023 13:24:34

Allen,

Hier wat gisteren voorbij is gekomen.

- Terugkoppeling:
  - **Buiten reikwijdte** [redacted].
  - [redacted] **Buiten reikwijdte** [redacted]
  - [redacted]
- Stand van zaken PEGA, debat etc. – brief over samenwerking NCG IMG – deze insteek vraagt nog een nadere uitwerking van het schadeproces en hoe daarin vorm te geven aan samenloop. Els pakt dit op met 5.1.2.e. De Stas zal vermoedelijk vandaag aangeven ons de ruimte te geven aan geen causaliteit tot 60.000. Wij zullen zelf kijken naar opties forfaitair, we nemen als input het rapport van de Commissie Verschillen hierin mee (planning is augustus).
- **Buiten reikwijdte** [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
  - [redacted]

Groeten,
5.1.2.e

Agenda

Cascadeplein 10
9726 AD Groningen

Omschrijving Bestuursvergadering IMG
Vergaderdatum en -tijd Donderdag 13 maart 2023, 10.30 - ?? (uiterlijk 16 uur)
Vergaderplaats Cascadeplein 6, Martinitoren

Antwoordnummer 3061
8000 WB Zwolle

0800 44 44 111
contact@schadedoormijnbouw.nl

1. Opening, vaststelling agenda en mededelingen

Mededelingen:

- o Stand van zaken/bijzonderheden PEGA (mondeling, voorlopig vast agendapunt) – staat vandaag op de agenda, punt 3.
- o Buiten reikwijdte

2. Buiten reikwijdte

3. Parlementaire enquête – milder, makkelijker en menselijker

Er is een eerste uitwerking gemaakt vanuit het concept milder, makkelijker en menselijker. Daarnaast heeft Menno Bouwes een aantal suggesties uitgewerkt. Ter bespreking.

Bijgevoegd:

- a1 Presentatie PE en MMM (nazending vanavond)
- a2 Notitie uitwerking MMM (nog niet bekend of deze op tijd klaar is voor verzending)
- b. Memo verbeteringen uitvoering

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

[Redacted text]

[Redacted text]

Buiten reikwijdte [Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

7. Rondvraag en sluiting

Buiten reikwijdte [Redacted text]

[Redacted text]

Verslag

Cascadeplein 10
9726 AD Groningen

Omschrijving	Bestuursvergadering IMG
Vergaderdatum en -tijd	Donderdag 16 maart 2023, 10.30 – 16.00 uur
Vergaderplaats	Cascadeplein 6, Martinitoren
Aanwezig	Menno Bouwes (voorzitter), Bas Kortmann (tot 11.45 uur), Els van Schie, Paula van der Beek, Jan Wierenga, 5.1.2.e 5.1.2.e, 5.1.2.e, 5.1.2.e 5.1.2.e, 5.1.2.e (punt 3)
Afwezig m.k.	Hans Houdijk

Antwoordnummer 3061
8000 WB Zwolle

0800 44 44 111
contact@schadedoormijnbouw.nl

1. Opening, vaststelling agenda en mededelingen

Mededelingen:

- o Stand van zaken/bijzonderheden PEGA (mondeling, voorlopig vast agendapunt) – staat vandaag op de agenda, punt 3.
- o Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

3. Parlementaire enquête – milder, makkelijker en menselijker

Er is een eerste uitwerking gemaakt in vervolg op het rapport van de parlementaire enquête, vanuit de aanbevelingen en het concept milder, makkelijker en menselijker.

5.1.2.e geeft een toelichting op de presentatie. De inzendingen vanuit de oproep van Bas Kortmann in de Gazette, en de input van Els van Schie en Menno Bouwes zijn hierin meegenomen. Wat nu voorligt is tot nu toe in een kleine groep besproken en voorbereid. Inzet is tot een denkrichting/hoofdlijn te komen en daarvandaan een verdere uitwerking te maken, en met de denkrichting/hoofdlijn snel naar buiten te kunnen, in vervolg op de PEGA en in relatie tot de publicatie van ons jaarverslag. Onder de denkrichting/hoofdlijn zijn verschillende invullingen mogelijk, dit zijn voornamelijk politieke keuzes. Besluitvorming ligt daarmee grotendeels bij EZK.

Geschetste hoofdlijn: het bestuur verzoekt te beginnen op een hoger abstractieniveau (kapstok/waarden). Bewoners hebben recht op veilig wonen, een ongehinderde ontwikkeling van kinderen, en het stimuleren van de sociale cohesie in wijken/straten (in plaats van deze te ondermijnen). Vervolgens gaat het om onze rol daarin. En dan kunnen hier de diverse categorieën/keuzeknoppen aan gekoppeld worden: onze eigen ruimte en verbetering, waar meer

ruimte en bevoegdheid nodig is, en de mogelijke paradigmashift, waarbij de laatste 2 politieke keuzes vragen, met een koppeling aan wat op korte termijn kan en wat op langere termijn. Belangrijk is om buiten het huidige systeem te denken. Voorbeeld hiervan is duurzaam herstel, waar we verder gaan dan 'terugbrengen in de oude toestand'. De ereschuld is een verantwoordelijkheid van de Staat. De kapstok/waarden gaan verder dan onze rol, onze maatregelen vallen in een totaal pallet wat er moet komen; denk aan IMS en wat er verder sociaal moet gebeuren. Het is wel belangrijk om concreet te zijn in waar we voor staan en welke keuzeknoppen er zijn cq wij adviseren. 5.2.1

[redacted] De rapporten van AEF/UU en Rebel kunnen we ook meenemen in onze communicatie.

Er wordt een toelichting op de maatregelen en keuzeknoppen gegeven.

Fysieke schade: hoofdsceario is om breder in te zetten op herstel in natura (vanuit de insteek om daadwerkelijk herstel te stimuleren), met eigen aannemer of via IMG. Als een aanvrager kiest voor geld, is de basis forfaitair of maatwerk vergoeding. Breder herstel in natura los van causaliteit, forfaitair grofmazig (zekere mate van causaliteit), en maatwerk met nog nader in te vullen hoe causaliteit hierin wordt vormgegeven. Tevens een vaste vergoeding per beving en coulant lopende dossiers afhandelen. Ongelijkheid qua impact van de gevolgen van de gaswinning heeft een plek in de voorstellen. Er is steun voor deze denkrichting.

Immateriële schade: hier wordt een verband gevoeld met de kapstok/waarden en inlossen van de ereschuld. Bij dit onderwerp gaat het minder om geld dan om erkenning en een bredere sociale aanpak. 5.2.1

[redacted]. Aangegeven wordt dat het aan de politiek is om een basisbedrag toe te kennen, als antwoord op de ereschuld. Wij moeten IMS daaraan niet verbinden. Met het verhogen van de bedragen worden de verschillen nog verder vergroot, dit moeten we juist zoveel mogelijk voorkomen. 5.2.1

[redacted] 5.2.1
[redacted] bestuur steunt de voorstellen om zoveel mogelijk verschillen voorkomen. IMS minderjarigen (IMK) 5.2.1

[redacted]. Voor nu is het helder hoe het uitstel toe te lichten en dit mee te nemen in onze reactie op de PEGA.

Buiten reikwijdte

Speciale groepen: complex wordt door PEGA vertaald naar herhaalschade. De denkrichting voor fysieke schade is ook hier de lijn, met als toevoeging het voorrang geven in de afhandeling. 5.2.1

[redacted] evens werkwijze ingezet/uitbreiden om bezwaren te voorkomen en lange doorlooptijden terug te brengen (zie ook punt 5 op de agenda vandaag). Denkrichting Agrariërs wordt gesteund, in combinatie met Agro programma. Gepleit wordt voor eenzelfde aanpak bij erfgoed met erfgoedloket. Bij agrariërs en ondernemers zit ook een relatie met waardedaling niet woningen.

Voor wat betreft verschillen in de afhandeling: de denkrichting fysieke schade zal minder verschillen geven, er moet ruimte zijn om daar waar ze wel ontstaan (zijn) tot een oplossing te komen. Buiten reikwijdte

[redacted] Buiten reikwijdte

1 loketgedachte: de aanpak met NCG is in deze richting al afgesproken, ook daar waar duurzaam herstel aan de orde is. IMG kan ook kleine versterkingsmaatregelen meenemen bij HiN. De ontwikkeling in de samenwerking CBS en IVS laten we doorlopen. We blijven pleiten voor geen wijziging in de waardevermeerderingsregeling. De ingestelde Verschillencommissie zullen we uitnodigen om om tafel te gaan. LCM zullen we ook opnemen met de ingezette lijn om alles binnen effectgebied af te doen.

Makkelijker, milder en menselijker kan gekoppeld worden aan de diverse ontwikkelingen waar we nu al mee bezig zijn, en aan de maatregelen/keuzeknoppen. Daarbij ook aandacht wat dit van de

interne organisatie vraagt. Bekijken of we de steun ook naar de individuele bewoner kunnen brengen naast de mogelijkheid die de steunpunten bieden, en hoe we de zaakbegeleiders iets kunnen geven om het verschil te maken (mandaat).

Vervolg: vanuit de discussie vandaag komt een nieuwsbericht (tekstbericht en visual/infographic) met een Q&A en bericht voor intern. De maatschappelijke organisaties zullen vooraf worden geïnformeerd, afspraak wordt gepland (actie secretaris). Tevens EZK tijdig informeren. Er volgt begin volgende week een concept met een korte reactietijd. Morgen staat een gesprek gepland met EZK, hierin kan op grote lijnen de denkrichting geschetst worden met een grove indicatie/globale inschatting (2 – 10 miljard, afhankelijk van keuzeknoppen).

Op 30 maart komt het onderwerp terug op de agenda van de extra bestuursvergadering. ^{Buiten}

[Redacted text block]

^{Buiten reikwijdte} [Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

^{Buiten reikwijdte} [Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

^{Buiten reikwijdte} [Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Buiten reikwijdte

[Redacted content]

Concrete voorstellen in reactie op PEAG

15 maart 2023

Intentie, proces, inhoud

- Het IMG kan bij uitstek concrete voorstellen doen
- Zo kunnen we onze intentie tonen: naast de Groninger staan
- We bieden politieke keuzes, dééls met duidelijke aanbevelingen
- Doel voor nu is donderdag 23 maart naar buiten
- Daarom: dit is denkrichting, het moet samen met de MO's
- Intern belangrijk: dit gaat om concrete voorstellen, maar op hoofdlijnen, gericht op uitdragen van intentie*

*Brondocument hieronder bevat 15 uitgangspunten, meer detailuitwerking, inclusief meer cijfers.

Hoofdlijnen denkrichting

De rode draad in de voorgestelde aanpak is:

Breng meer eenvoud in de schadeafhandeling, maak het inlossen van de ereschuld persoonlijk merkbaar, zet vooral in op daadwerkelijk herstel van schade.

En daar hoort bij:

- Bouw voort op wat er is, geen radicale veranderingen
- Doe recht aan de grote verschillen in schade en beleving binnen Groningen
- Maak meteen een speciale aanpak voor bijzondere groepen
- Bied een totaalpakket zodat Groningers hoofdstukken kunnen afsluiten

Concrete voorstellen

► Op thema:

Schadesoort: fysieke schade, waardedaling, immateriële schade, gederfd woongenot

Randvoorwaarden: speciale groepen, éénloketgedachte, discretionaire bevoegdheid

Proces: ondersteun maatschappelijk en politiek debat en besluitvormingsproces

► Op categorie:

1. Omvangrijke en impactvolle aanvullende compensatie en vergoeding (altijd uitbreiding van bevoegdheid nodig)
2. Scherpe randen van huidige regelingen zachter maken (soms uitbreiding van bevoegdheid nodig door keuzeknoppen)
3. Optimalisatie van huidige werkwijzen en aanpak (geen uitbreiding van bevoegdheid nodig)

Schadesoort: fysieke schade

► **Categorie 1 maatregel:**

Doe bij 'elke' nieuwe schademelding een schadeopname en bied de volgende keuzes:

1. Herstel: eigen aannemer of IMG-aannemer
2. Financiële afwikkeling: forfaitair of maatwerk

5.2.1

Schadesoort: fysieke schade

► **Categorie 2 maatregel:**

Bied een vaste vergoeding bij elke nieuwe beving, bijv. 2.500 euro in de 'kern'. Schik lang lopende dossiers ruimhartig. Breid de forfaitaire vergoeding verder uit.

► **Categorie 3 maatregel:**

Geef zaakbegeleider/schadebeoordelaar mandaat voor vergoeding van kleine discussiepunten. Organiseer het gesprek met deskundigen.

► **Keuzeknoppen (binnen/buiten bevoegdheid):**

1. Gebiedsafbakening en de wijze waarop (gemeente of mm/s?)
2. Mate van technische causaliteit vereisen
3. Uitzonderingen voor speciale groepen (zie **verderop** welke)
4. Integrale aanpak verzakkingsschades en problemen
5. Actief schade vergoeden, zonder nieuwe aanvraag

Schadesoort: immateriële schade

► **Categorie 1 maatregel:**

1. Ereschuld inlossen inclusief excuses: bied iedereen met mijnbouwschade een bedrag. **Keuzeknop:** maak vier groepen voor IMS: 1.5k, 3k, 6k en 10k euro
2. Trek bedrag minderjarigen naar volwassenen gelijk
3. Binnen gezin altijd hetzelfde bedrag (hoogste van een der leden)
4. Leed en verdriet door versterkingsprogramma vergoeden

► **Categorie 2 maatregel:**

Bij versterking sloop/nieuwbouw altijd zwaarste persoonsaantasting aannemen.

► **Categorie 3 maatregel:**

Sterk investeren in uitbreiding gespecialiseerde zaakbegeleiders (meer persoonlijk verhaal). Uitgebreidere welzijnsaanpak voor Groningers ontwikkelen.

► **Keuzeknoppen**

1. Omvang van ereschuldtoeslag
2. Wijze van vaststellen 'vierde groep' bij IMS

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Randvoorwaarden: speciale groepen

→ 5.2.1

→ **Discretionaire bevoegdheid en knelpunten:**

Categorie 1: Geef het IMG bevoegdheid en ruimte om compensatie te bieden in situaties die onredelijk en onbillijk zijn. Het moet dan gaan om 'tussen wal en schip' omstandigheden.

5.2.1

5.2.1

[Redacted content]

Makkelijker, milder, menselijker

► Makkelijker

Radicaal anders? Het geluid klinkt soms: stop met alle afzonderlijke regelingen. **5.2.1**

Advies: maak het expliciet en neem als IMG hierover een standpunt in. Zoals: begrijpelijk, maar niet meer goed mogelijk. Het wordt nooit meer echt eenvoudig. Alleen al omdat de andere regelingen er als keuze naast zullen staan. Er komt daarmee vooral een vijfde regeling bij. Het doet ook sterk afbreuk aan behoefte aan erkenning.

5.2.1

Makkelijker, milder, menselijker

► Milder

Dat begint vooral ook met een andere cultuur. Het IMG zal hierop gericht moeten investeren, vooral bij de medewerkers die direct invloed hebben op de besluitvorming. 5.2.1

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

Menselijker

► Menselijker

Vorm gezamenlijke steunpunten met alle overheden en instanties, verruim daarbij de openingstijden aanzienlijk tot het niveau 'we zijn altijd beschikbaar'. Ook op dit gebied zijn er optimalisaties voorgesteld in de recente evaluaties die uitvoerbaar en zinvol zijn. Zoals: vergroot de mogelijkheden tot direct contact met de deskundige in maatwerktrajecten. Geef mondelinge toelichtingen op besluiten. Ga in gesprek bij een zienswijze.

Proces en volgende stap

- ➔ Er moet een gesprek komen met de maatschappelijke organisaties voorafgaand aan externe communicatie.
- ➔ Op z'n minst moeten ze worden geïnformeerd, tegelijk biedt het een eerste, hoewel heel globale, indruk van hun reactie.
- ➔ Er zijn voor alle maatregelen doorrekeningen nodig, eerst op zeer grofmazig niveau: honderden miljoenen, miljarden.

5.2.1

- ➔ Voor de communicatie met stakeholders en publiek is een visualisatie nodig, inclusief kerncijfers.

Kerncijfers

PGV	Geen melding	Alleen IMG	Alleen NAM	NAM en IMG	Totaal
1. < 2 mm/s	29.030	3.576	54	37	32.697
2. 2-5 mm/s	61.711	52.059	2.607	2.782	119.159
3. 5-8.5 mm/s	78.855	34.490	7.496	8.144	128.985
4. 8.5-16 mm/s	21.357	10.378	7.163	7.975	46.873
5. 16-20 mm/s	2.147	1.062	1.557	2.535	7.301
6. 20-40 mm/s	5.716	2.735	4.498	6.588	19.537
7. > 40 mm/s	1.208	572	1.475	2.846	6.101
Totaal	200.024	104.872	24.850	30.907	360.653

Kerncijfers

PGV (per adres sinds 2012 vergoed totaal)	Aantal adressen	Gemiddeld schadebedrag	Mediaan schadebedrag
1. < 2 mm/s	955	€ 11.430	€ 8.570
2. 2-5 mm/s	31.829	€ 10.105	€ 7.612
3. 5-8.5 mm/s	34.719	€ 10.231	€ 6.996
4. 8.5-16 mm/s	21.272	€ 10.572	€ 7.089
5. 16-20 mm/s	4.681	€ 16.144	€ 9.862
6. 20-40 mm/s	12.562	€ 14.743	€ 9.702
7. > 40 mm/s	4.405	€ 22.977	€ 13.764
Totaal	110.423	€ 11.543	€ 7.768

Agenda

Cascadeplein 10
9726 AD Groningen

Omschrijving Extra bestuursvergadering IMG
Vergaderdatum en -tijd Donderdag 30 maart 2023, 12.00-14.00 uur
Vergaderplaats Zaal 6.2.02

Antwoordnummer 3061
8000 WB Zwolle

0800 44 44 111
contact@schadedoormijnbouw.nl

1. Opening, vaststelling agenda en mededelingen

2. Parlementaire enquête – milder, makkelijker en menselijker

Vorige week zijn de voorstellen van het IMG toegelicht. Tijdens de vorige bestuursvergadering, op 16 maart, is afgesproken om op 30 maart het onderwerp terug op de agenda te laten komen van deze extra bestuursvergadering. Tevens is afgesproken de suggesties van Menno Bouwes te voorzien van een appreciatie vanuit het MT en de implementatiestatus aan te geven.

Ter bespreking vandaag:

- Methode voor onderbouwing 5 – 10 miljard (in aanwezigheid van 5.1.2.e) – bijlage b
- Terugkoppeling gesprek EZK (Bas Kortmann en Hans Houdijk)
- Een overzicht van alle momenten waarop wij het verzoek hebben gedaan om extra ruimte (bevoegdheden en middelen) en opmerkingen over juridisering – bijlage c
- **Buiten reikwijdte**
- Hoe om te gaan met lopende aanvragen/bezwaren/ontwikkelingen – bijlage e - PEAG in relatie tot onze lopende projecten
- Hoe verder met stakeholders
- Wvttk

Bijgevoegd:

*a1 voorstellen IMG en a2 presentatie voorstellen IMG
b methode voor onderbouwing
c1 overzicht
d1 memo verbeteringen uitvoering en d2 notitie categorie 3 (nazending)
e vertaaltabel PEAG projecten*

3. Rondvraag en sluiting

Verslag

Cascadeplein 10
9726 AD Groningen

Omschrijving	Extra bestuursvergadering IMG
Vergaderdatum en -tijd	Donderdag 30 maart 2023, 12.00 – 14.00 uur
Vergaderplaats	Cascadeplein 6, Martinitoren
Aanwezig	Bas Kortmann (voorzitter), Els van Schie, Paula van der Beek, Jan Wierenga, 5.1.2.e [redacted], [redacted], Hans Houdijk, 5.1.2.e [redacted], 5.1.2.e [redacted], 5.1.2.e [redacted]
Afwezig m.k.	Menno Bouwes, 5.1.2.e [redacted]

Antwoordnummer 3061
8000 WB Zwolle

0800 44 44 111
contact@schadedoormijnbouw.nl

1. Opening, vaststelling agenda en mededelingen

• Buiten reikwijdte

2. Parlementaire enquête – milder, makkelijker en menselijker

Vorige week zijn de voorstellen van het IMG toegelicht. Tijdens de vorige bestuursvergadering, op 16 maart, is afgesproken om op 30 maart het onderwerp terug op de agenda te laten komen van deze extra bestuursvergadering. Tevens is afgesproken de suggesties van Menno Bouwes te voorzien van een appreciatie vanuit het MT en de implementatiestatus aan te geven.

Methode voor onderbouwing

5.1.2.e [redacted] geeft aan dat er aan een aantal collega's gevraagd is om een meer specifieke doorrekening te maken. Een nadere toelichting wordt gegeven door 5.1.2.e [redacted] aan de hand van de presentatie. Er is een eerste aanzet gemaakt die de komende periode verder uitgewerkt zal worden om op meer detailniveau de impact van de knoppen inzichtelijk te maken. Daarbij zal ook de relatie met de uitvoeringskosten worden meegenomen. In de berekeningen wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van wat we weten (o.a. uit onderzoek en ervaringsdata). Basis blijft wel onze voorstellen, dit vraagt enige aanpassing in wat nu voorligt. Daarbij wordt meegenomen wat de opties zijn qua politieke keuzes.

Fysieke schade: verzoek is ook specifiek de specials op te nemen/uit te splitsen, en de langlopende dossiers. De vraag is of het gemiddelde bedrag bij zetting/zakking voldoende is. Er is uitgegaan van herstel, als bewoners kiezen voor maatwerk of forfaitair zal het bedrag lager worden. Er moet aangesloten worden bij onze voorstellen en daarmee dus niet beperken tot de kern. Dit is wel een knop voor politieke keuzes.

Immateriële schade: aansluiten bij de voorstellen die we hiervoor gedaan hebben, en deze meenemen in de uitwerking.

Buiten reikwijdte [redacted]

Buiten reikwijdte [redacted]

Knelpuntenpot voor oplossen van 'restproblematiek'.

Verzoek is ook het voorstel rondom een vergoeding bij een beving (in de kern van het gebied) en wat dit financieel betekent (op jaarbasis, gebaseerd op historische gegeven) op te nemen. Een verdere uitwerking komt terug de bestuursvergadering van 26 april.

Spoor 3

5.2.1 [redacted]

De voorstellen die vorige week zijn gepresenteerd zien op spoor 1 en 2.

Spoor 3 heeft betrekking op verbetervoorstellen die binnen de bestaande kaders plaatsvinden en dus nu reeds mogelijk zijn. Ze zijn in hoofdzaak gericht op optimalisaties van het bestaande schadeproces, waarbij de focus is gericht op kortere wachttijden, meer menselijkheid in de benadering, etc. In de notitie zijn deze optimalisaties in de uitvoering, binnen onze bestaande taak/bevoegdheid, verder uitgewerkt. Het betreffen hier voor nu voornamelijk voorstellen vanuit SEH en BJZS. KCDV zal nog komen met voorstellen. De onderwerpen in deze notitie kunnen allemaal worden opgepakt, het vraagt alleen wel afstemming qua prioritering. Verder is het belangrijk om steeds te laten zien wat we gerealiseerd hebben en hierover te communiceren. Er komt nog een totaaloverzicht van de verschillende sporen (1, 2 en 3), waarin ook de verbeteringen als gevolg van Organisatie & Besturing zijn opgenomen. Daar waar optimalisaties een IV-aanpassing vragen, is de doorlooptijd langer.

Buiten reikwijdte [redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

Buiten reikwijdte
[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Buiten reikwijdte
[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

- [Redacted list item 1]
- [Redacted list item 2]
- [Redacted list item 3]

[Redacted text block]

Buiten reikwijdte
[Redacted text block]

[Redacted text block]

EMBARGO TOT DONDERDAG 23 MAART 12.00 UUR

Groningers boven gas: voorstellen voor een mildere, menselijkere en makkelijkere schadeafhandeling

Groningen, 23 maart 2023

Groningers en Drenten hebben het recht om te wonen in een veilig en schadevrij huis, in een omgeving die floreert en waar kinderen zich kunnen ontwikkelen. Maar de gaswinning en de gevolgen daarvan veroorzaken het tegendeel. Mensen voelen zich onveilig, er wordt bij herhaling schade aan hun woningen veroorzaakt, gemeenschappen vallen uiteen, kinderen zien een sombere toekomst en het vertrouwen in de overheid is ernstig beschadigd.

Daarom is het nodig maatregelen te nemen waardoor Groningers en Drenten het verleden achter zich kunnen laten en de blik op de toekomst kunnen richten.

Morele afweging

De parlementaire enquêtecommissie aardgaswinning Groningen (PEAG) bepleit het maken van een morele afweging. Als IMG proberen we dat ter harte te nemen en dat begint bij scherp voor ogen houden wat moreel gezien de gewenste uitkomst zou moeten zijn van ons werk.

Naast alle Groningers staan

De schadeafhandeling moet volgens de PEAG milder, menselijker en makkelijker. Daarvoor is volgens de PEAG nodig dat het IMG meer wettelijke ruimte krijgt. In de huidige Tijdelijke wet Groningen is de schadeafhandeling strikt afgebakend om de aansprakelijkheid van de NAM af te handelen. Om invulling te geven aan de ereschuld die de overheid heeft, is het nodig het enge kader van het aansprakelijkheidsrecht los te laten en anders om te gaan met causaliteit met bodembeweging door gaswinning in het Groningenveld en de gasopslag Norg.

Al zijn er grote stappen voorwaarts gezet in de schadeafhandeling, ook wij vinden dat het IMG voor een te grote groep Groningers en Drenten te weinig deel van de oplossing is gebleken. Wij zijn helaas te vaak tegenover gedupeerden komen te staan en niet naast hen, ondanks alle goede intenties en het feit dat bij het IMG in meerderheid juist Groningers zelf werken die zich met hart en ziel inzetten. Uiteindelijk hebben ook wij onvoldoende kunnen bijdragen aan het herstel van vertrouwen in de overheid.

Denkrichting, een voorzet

Als onafhankelijk zelfstandig bestuursorgaan vinden we het nu onze rol om op basis van reeds vijf jaar praktijkervaring met concrete voorstellen te komen. We zien dit als een denkrichting waarover met de Groninger, te beginnen via zijn maatschappelijke organisaties, het gesprek gevoerd kan en moet worden. Het zijn dan ook geen besluiten van het IMG. Om dit in uitvoering te kunnen brengen, is politieke besluitvorming nodig, in het bijzonder over de benodigde verruiming van bevoegdheid, de wijze waarop de politiek de schadeafhandeling voor zich ziet, alsmede over het bijpassende budget.

Uitgangspunten voor de denkrichting

❖ Voortbouwen

Het IMG kent op dit moment een uitvoeringspraktijk op basis van de Tijdelijke wet Groningen. De PEAG stelt niet voor die praktijk (volledig) te verlaten maar wel om het IMG mogelijkheden te geven om in de praktijk coulanter te zijn, het makkelijker te maken en de behoefte van de Groninger centraal te stellen. De PEAG doet op diverse plekken al enkele concrete suggesties en aanbevelingen om daar te komen. We sluiten daar zoveel mogelijk bij aan.

❖ Hersteloperatie

De schadeafhandeling moet veel meer gericht zijn op daadwerkelijk herstel: herstel van de materiële (de fysieke schade en gevolgschade) en immateriële schade (leed en verdriet). Het

eenvoudigweg toekennen van hogere vergoedingen, zonder achterliggende gedachte of draagvlak, brengt een oplossing niet per se dichterbij. Het kader van het aansprakelijkheids- en schadevergoedingsrecht verhindert vaak een goede, definitieve oplossing. De voorstellen zijn daarom met name gericht op uitbreiding van en bevordering van het volledige herstel van woningen, gebouwen, leed en verdriet.

❖ Makkelijker

Door alles heen klinkt de roep om eenvoud. In de manier waarop regelingen worden opgezet en in de uitvoering ervan. Bij de verdere ontwikkeling van bestaande regelingen waar we op voortbouwen moet in alles telkens meewegen dat het voldoende eenvoudig moet zijn en moet de vraag gesteld worden of het met minder onderzoek en onderbouwing kan. Een bijkomend voordeel daarvan is dat het doorgaans ook meer snelheid in afhandeling betekent. Daarbij komt nog dat, al is het geen doel op zichzelf, makkelijker ook betekent dat de uitvoeringskosten lager worden.

❖ Menselijker

Uitvoeringsorganisaties die te maken hebben met grote aantallen zaken, willen zo veel mogelijk automatiseren. Dat is onvermijdelijk, ook al omdat het helpt in het verkorten van doorlooptijden. Voor sommigen is dat prettig: wie goed met procedures kan omgaan, ervaart daardoor meer regie. Maar voor anderen is het juist drempelverhogend. Als het gaat om verdriet en leed kan juist het persoonlijk contact van grote waarde zijn. We kijken daarom niet alleen naar inhoud van regelingen, maar ook naar het breder beschikbaar maken van begeleiding en persoonlijke aandacht.

❖ Milder

Invulling geven aan het begrip mildheid komt nog het meest tot uitdrukking in de manier waarop een organisatie als het IMG een cultuur heeft om zijn individuele medewerkers milder te laten handelen richting Groningers. De voorstellen die we doen zijn er daarom ook op gericht om medewerkers enerzijds meer mandaat te bieden en daarnaast hen te helpen invulling te geven aan het begrip mildheid in de afhandeling van individuele aanvragen.

❖ Gelijkheid en ongelijkheid

Een van de risico's die de PEAG aangeeft is dat elke wijziging in het verleden vervolgens tot nieuwe problemen en ongelijkheid heeft geleid. Dat risico móet worden geminimaliseerd. Reden temeer om waar mogelijk voort te bouwen op wat er is, in plaats van radicale wijzigingen in te zetten (zie denkrichting 1) én waar nodig corrigerende maatregelen te treffen. Tegelijk is het cruciaal om te erkennen dat er zeer grote verschillen zijn, zowel in beleving tussen bewoners als in schadeomvang binnen het effectgebied en tussen Groningers en Drenten. De uiteenlopende impact van de gaswinning op het individu vormt één van de belangrijkste uitdagingen voor de schadeafhandeling.

❖ Uiterste inzet, maar realistisch over tevredenheid

De PEAG wijst erop dat ontevredenheid nooit geheel zal kunnen worden voorkomen, maar dat iedereen (dus ook het IMG) het uiterste moet doen om dat wel te bereiken. De voorstellen van het IMG gaan uit van de realiteit en haalbaarheid in de praktijk. Het is daarbij de realiteit dat het nog jaren zal kosten om alle voorstellen uit te voeren en niet iedereen tegelijk en direct geholpen kan worden.

❖ Invloed maatschappij en politiek

Deze voorgestelde denkrichting toont een intentie, een mogelijke aanpak. Maar de PEAG bepleit nadrukkelijk en structureel een plek voor de Groninger (en haar maatschappelijke organisaties) in de ontwikkeling van maatregelen. De democratische legitimatie van het werk van het IMG moet beter worden geborgd door de informatievoorziening en dialoog met de Tweede Kamer te verbeteren.

❖ Een extra schadesoort

Het IMG vergoedt momenteel vrijwel alle soorten mijnbouwschade. Een schadesoort ontbreekt nog geheel: gedeerd woongenot. Er loopt een onderzoek naar en we kunnen vooruitlopend schetsen welke denkrichtingen van afhandeling mogelijk zijn.

❖ Bijzondere aandacht voor specifieke doelgroepen en complexe situaties

Voor agrariërs, andere ondernemers en erfgoed moeten er specifieke, aanvullende maatregelen komen, waarvoor we ook voorstellen doen. Dit raakt ook aan de meer algemene conclusies en aanbevelingen van de PEAG over het behoud van Gronings erfgoed, de oproep om Groningen netjes achter te laten en het belang van het economische (vestigings)klimaat van Groningen te verbeteren. Een andere specifieke groep die extra aandacht nodig heeft zijn de 'complexe situaties', zoals de PEAG die noemt. Dit gaat om gedupeerden met langlopende dossiers, veelal met verzakkingsschade en/of herhaalschade. En oude schades die niet zijn opgelost. Daar doen we ook aparte voorstellen voor.

❖ Randvoorwaarden en dilemma's expliciet maken

Bij alle voorstellen horen randvoorwaarden en dilemma's. Het is belangrijk die expliciet te maken. Zo is een dilemma: wat we ook doen, niet iedereen zal tevreden zijn. En ook: hoeveel geld er ook is om toe te kennen, ongelijkheid tussen situaties is inherent aan mijnbouwschade en dus ook ongelijkheid in vergoedingen. Net als nu het geval is, zal voor elk van de wijzigingen sprake zijn van keuzes in de vorm van definitie van criteria en voorwaarden.

❖ Bewuste politieke keuzes

We vinden het belangrijk dat bij alle keuzes zo concreet en scherp mogelijk de uitvoeringsconsequenties en financiële implicaties getoond worden zodat er bewuste politieke besluitvorming over plaatsvindt.

❖ Toekomstperspectief en exit

Het is inherent aan mijnbouwproblemen dat deze telkens terugkomen doordat het nog lang zal duren voordat de bodem rustig is. Daarnaast zal er ook in de toekomst nieuwe schade ontstaan, los van nieuwe aardbevingen. Ook leidt de uitvoering onherroepelijk tot nieuwe dilemma's en vraagstukken. Deze onzekerheid is onderdeel van het toekomstperspectief. Tegelijk is het cruciaal dat wordt geprobeerd om te komen tot één totaalpakket dat Groningers de kans biedt een hoofdstuk af te sluiten.

❖ Ereschuld en morele afweging

Het IMG moet nog altijd de balans zoeken tussen voortvarendheid, onafhankelijkheid, ruimhartigheid en rechtvaardigheid. Om zo in de uitvoering met oog op de menselijke maat bij te dragen aan vertrouwen in de overheid. Met het adagium 'makkelijker, milder en menselijker' en de oproep het IMG meer bevoegdheden te bieden, is er meer richting gegeven om die balans te vinden.

Ook de aanbevelingen om een 'ereschuld' in te lossen en 'morele afwegingen' te betrekken in beleidskeuzes, mag het IMG zich aantrekken. Maar het is wat deze laatste begrippen betreft vooral aan de politiek om vanuit die uitgangspunten definitieve keuzes te maken tussen de opties die het IMG voorlegt. Het is uiteindelijk niet aan het IMG om te bepalen wat de ereschuld van Nederland ten opzichte van de Groninger behelst.

Tot slot zijn er in de afgelopen jaren verwachtingen gecreëerd over de ruimhartigheid van de schadeafhandeling door zowel de Tweede Kamer, het Kabinet, de media, en door het IMG zelf, bijvoorbeeld door in bepaalde omstandigheden eerst wel (meer) schade toe te kennen en later niet meer. De verwachtingen zijn (of waren) misschien niet altijd realistisch, maar ze zijn er wel degelijk. Het kan de individuele Groninger niet worden aangerekend dat als gevolg van al het voorgaande bij hem dergelijke verwachtingen zijn ontstaan. Het tegemoetkomen aan deze verwachtingen moet een plek krijgen bij de morele afweging bij besluiten over de mate van coulanace die het IMG moet betrachten.

Het vertrekpunt voor de denkrichting is samengevat:

Zet vooral in op daadwerkelijk herstel van schade, breng meer eenvoud in de schadeafhandeling, en maak het inlossen van de ereschuld persoonlijk merkbaar.

Fysieke schade, zoals scheuren in muren:

1. Bied Groningers (naast de huidige forfaitaire en maatwerkregeling) de mogelijkheid van daadwerkelijk herstel van alle schade door aannemers de factuur in te laten dienen bij het IMG. Voor een deel van de gevallen kan het IMG rechtstreeks voorzien in hulp van aannemers. De mogelijkheid van herstel in natura moet duidelijke voordelen bieden ten opzichte van de financiële regelingen.

De volgende door de politiek te maken keuzes zijn daarin bepalend:

- De mogelijkheid om daadwerkelijk herstel te bieden in het gehele effectgebied (360.000 adressen) of in een nader te bepalen deel daarvan. Bijvoorbeeld door op basis van de trillingssnelheid van bevingen een kerngebied te definiëren met bijvoorbeeld 85.000 adressen;
  - Voor álle schade in een woning of de schade die 'naar z'n aard' mijnbouwschade kan zijn. Hierbij kan ook een bepaalde mate van causaliteit van de schade met bodembeweging worden aangenomen en op basis daarvan een factuur van een aannemer worden vergoed. Bijvoorbeeld 100 procent van de factuur in de kern van het effectgebied, 80 procent daar net buiten, en zo verder;
  - Op basis van bepaalde budgetten, bijvoorbeeld in combinatie met de hiervoor genoemde criteria. Bijvoorbeeld in de kern van het bevingsgebied tot een maximum van 100.000 euro aan facturen;
  - Het IMG kan deze en meer opties en de daarmee gemoeide consequenties schetsen en de genomen beslissing vervolgens uitvoeren. Naast financiële impact, heeft dat invloed op de mate van eenvoud van regelingen, de doorlooptijden en de benodigde uitvoering(skosten).
2. Voorzie in een integrale aanpak door zetting- en verzakkingsschade op dezelfde manier mee te nemen. Betrek bij deze aanpak de vraagstukken rond Duurzaam Herstel (het voorkomen van schade), de (indirecte effecten van) diepe bodemdaling en de gestapelde effecten van bodembeweging. Denk hierbij naast gaswinning in het Groningenveld ook specifiek aan de bijzondere omstandigheden van bodembeweging door gasopslag (Norg en Grijpskerk), zoutwinning in Groningen en de deels overlappende effectgebieden van gaswinning in kleine velden.
  3. Bied naar aanleiding van toekomstige bevingen een vaste vergoeding van bijvoorbeeld 2.500 euro voor iedere woning in de nabijheid van die beving. Daarnaast kan ook hier herstel in natura worden geboden. De zekerheid van een eenvoudige oplossing voorkomt, zo verwachten wij, deels de stress en zorgen over nieuwe bevingen.
  4. Breid naast de hiervoor genoemde vergoeding per beving de aanpak met forfaitaire vergoedingen verder uit (aanvullend op de huidige 5.000 euro) zodat het ook voor reeds ontstane, grotere schades richting de kern van het bevingsgebied een oplossing vormt voor gedupeerden voor wie herstel in natura niet als oplossing is of zo wordt gezien.
  5. Bied de mogelijkheid schade actief af te handelen. Groningers geven daarbij eenmalig hun bankrekening door en toestemming voor (bepaalde) schadesituaties direct een bedrag over te maken waarbij ze dat niet eerst opnieuw hoeven aanvragen.
  6. Draai de wijziging van de waardevermeerderingsregeling, waardoor alleen mensen met een dossier dat niet binnen één jaar is afgehandeld, terug. Het leidt tot een ongerechtvaardigd verschil tussen gevallen, creëert belang bij vertraging en het onderschat de overlast die ook met een snel afgehandeld schade gepaard kan gaan.

Immateriële schade, leed en verdriet:

1. Trek de hoogte van de vergoeding voor minderjarigen gelijk met die van volwassenen. Vooralsnog was voorzien dat minderjarigen een derde van de vergoeding gaan ontvangen die volwassenen kunnen krijgen.
2. Laat het vereiste van het hoogstpersoonlijke karakter van de vergoeding deels los in gezinnen en voorkom daar verschillen in omvang van de toegekende schadevergoeding. Bied alle gezinsleden dezelfde vergoeding als de hoogste vergoeding van een van hen.

3. Vergoed aanvullend het leed door de versterkingsoperatie. Zeker Groningers die te maken hebben met sloop- en nieuwbouw zouden direct de hoogste vergoeding van 5.000 euro per persoon moeten kunnen krijgen.
4. Verhoog de huidige vergoeding voor immateriële schade zodat deze meer in lijn is met de verwachtingen daarover, mede in het licht van andere compensatie voor immateriële schade die de overheid in andere situaties heeft geboden.
5. Bied een breed pallet van voldoende toegankelijke voorzieningen voor psychosociale hulp waarnaar doorverwezen kan worden, onder meer door het IMG.
6. Bied voor jongeren een stevig sociaal-maatschappelijk programma waarmee achterstanden in ontwikkeling(skansen) van kinderen en jongeren worden bestreden en er weer perspectief geboden wordt.
Punten 5 en 6 zouden niet door IMG uitgevoerd moeten worden maar zijn wel een voorwaarde om aan daadwerkelijk schadeherstel tegemoet te komen.

Waardedaling van woningen en bedrijfspanden:

1. Beslecht definitief de discussies over de grens van het waardedalingsgebied. Voeg een aantal specifieke postcodegebieden die grotendeels grenzen aan het waardedalingsgebied toe aan het gebied, zoals Annerveenschekanaal en Zoutkamp. Zorg ervoor dat deze postcodes ook in aanmerking komen voor de woningverbeteringssubsidie.
2. Voorzie in voldoende financiële ruimte om een coulante regeling voor niet-woningen (zoals bedrijfspanden) te ontwikkelen, die ondernemers met bedrijfspanden schadeloos stelt waardoor de eigenaren van alle bedrijfspanden in het waardedalingsgebied in aanmerking kunnen komen.

Gederfd woongenot:

Bied vergoeding voor gederfd woongenot. Dit kan bijvoorbeeld door per beving voor deze vorm van schade een vergoeding te bieden of bijvoorbeeld per object. Er kan voor worden gekozen in de werkwijze de toekenning te combineren met de afhandeling van immateriële schade, waardedaling of fysieke schade.

Optimalisaties in de uitvoering:

1. Er zijn ook kleinere ingrepen mogelijk die direct kunnen bijdragen aan een mildere, menselijkere en makkelijkere schadeafhandeling. Zoals: schadebeoordelaars mandaat geven om binnen een nader te bepalen bandbreedte financieel gezien kleine disputen zelf op te lossen.
2. Meer investeren in persoonlijke begeleiding en persoonlijk contact. Zo adviseert het IMG om geen aparte steunpunten voor versterking, schade, gemeenten en provincie te hebben. Organiseer dit binnen één steunpunt en voorzie in zeer ruime openingstijden en beschikbaarheid in het weekend.

Bijzondere situaties en groepen:

1. Geef in de schadeafhandeling voorrang aan mensen met herhaalschade en extra ondersteuning bij de keuzes die ze moeten maken..
2. Voorzie agrariërs van één specialistisch contactpersoon binnen IMG die het mandaat heeft om alle materiële schade af te handelen, waaronder ook mestkelders.
3. Bied met het oog op het belang van het behoud van het cultureel erfgoed een ruimere mogelijkheid tot herstel in natura bij rijks- en gemeentelijke monumenten.
4. Schik complexe situaties, zoals dossiers die meer dan twee jaar lopen, eenvoudig en met een coulant aanbod. Neem daarbij ook oude NAM/CVW-zaken en bezwaarzaken mee.
5. Waar huidige en aanvullende werkwijzen en compensaties niet voldoen, voorzie het IMG van een knelpuntenpot voor oplossingen in situaties waar onbillijke en onredelijke verschillen zijn ontstaan in schadeafhandeling sinds 2012.

Eénloketgedachte

Laat NCG voorzien in herstel van alle schade in natura voor alle adressen waar de uitvoering van de versterking nog moet plaatsvinden of nog in uitvoering is. Betrek hierin ook maatregelen voor Duurzaam Herstel. Laat IMG de schade afhandelen op adressen waar versterking niet in uitvoering gaat of al is afgerond. Zo hebben Groningers voor de schade hooguit met één uitvoeringsorganisatie te maken.

Proces, nu en later

Het werd al eerder door de Universiteit Utrecht en AEF geconcludeerd: de dialoog tussen IMG en de Tweede Kamer kan beter. Organiseer voorafgaand aan elke commissievergadering in de Tweede Kamer een hoorzitting met vertegenwoordigers van het IMG. Het biedt de Kamer kans rechtstreeks informatie te verkrijgen en direct een gewenste feitelijke toelichting. De Groninger moet in alles betrokken worden. Organiseer een gremium met vertegenwoordigers van de maatschappelijke organisaties, Groningse experts en overheden waar wijzigingen of aanvullingen op de werkwijze besproken worden, als vorm van consultatie en/of co-creatie.

Randvoorwaarden en financiën:

Voor een groot deel van deze voorstellen geldt dat het alleen mogelijk is met verruiming van de bevoegdheid van het IMG. Maar een ruimere bevoegdheid is niet genoeg, er moet ook een afdoende budget zijn. Het is volstrekt ongewenst om een aanpak te bieden die na verloop van tijd gestaakt moet worden omdat er onvoldoende financiële middelen zijn.

De omvang van de totale benodigde vergoeding is voor nu zeer grofmazig begroot, maar die ligt voor de komende vijf jaar in de orde van grootte van **5 tot 10 miljard euro**. Dit is nog los van de schade door nieuwe bevingen (en andere bodembeweging). In dit bedrag wordt bijvoorbeeld aangenomen dat alle circa 360.000 adressen binnen het effectgebied van bevingen een volledig herstel van alle schade krijgen geboden via aannemers. En alle (voor zover nu bekend) 15.000 adressen die funderingsproblemen hebben, zouden hiermee waarschijnlijk geholpen worden.

Elk hiervoor genoemd voorstel bevat 'keuzes' en die bepalen wat de bandbreedte is van het benodigde budget. Het maakt nogal uit of de meest verstrekkende voorstellen voor alle inwoners, alle adressen en alle bedrijven gelden of voor een selectie daarvan zoals 'de kern' van het bevingsgebied. Het IMG zal dit desgewenst nader uitwerken voor onder meer politieke besluitvorming en maatschappelijk debat.

Voorstellen voor een mildere, menselijkere en makkelijker schadeafhandeling

23 maart 2023

Schadesoort: fysieke schade

- Voor iedereen veilig en schadevrij wonen moet ook in Groningen weer de realiteit zijn

Zet vooral in op daadwerkelijk herstel van schade, breng meer eenvoud in de schadeafhandeling, en zorg dat verbeteringen voor Groningers persoonlijk merkbaar zijn.

- Concrete voorstellen op basis van vijf jaar ervaring met uitvoering
- Bouw voort op wat er is, maar met ander uitgangspunt
- Werk dit altijd samen met de Groninger verder uit
- We bieden politieke keuzes en geven uitvoeringsconsequenties

Schadesoort: fysieke schade

► **Herstel van schade voorop**

Bied Groningers de keuze om alle schade in natura te laten herstellen door aannemers. Voor een deel van de situaties kan IMG voorzien in een aannemer.

Herstel in natura moet de meest interessante optie worden voor de Groninger. Het is aan de politiek om te bepalen hoe verstrekkend dit wordt.

In welk gebied? er staan 360.000 woningen in het effectgebied van gaswinning en gasopslag

Mijnbouwschade? woningen hebben gemiddeld 23 schades. Gemiddeld worden er 14 nu vergoed

Vergoeding tot nu? 1 miljard toegekend door IMG. NAM circa 400 miljoen euro. Op 200.000 adressen is nog nooit gemeld. 7.000 adressen in 2022 voor het eerst schade gemeld.

Funderingsproblemen? 4-10 procent heeft er last van, zeker 15.000 woningen dus

Schadesoort: fysieke schade

► Schadevergoeding in de toekomst

Bied proactief een vaste vergoeding bij elke nieuwe beving, bijv. 2.500 euro in de kern van het effectgebied.

Vorig jaar 12 bevingen. Niet altijd wordt het hele, huidige effectgebied opnieuw geraakt.

► Voor wie financiële vergoeding verkiest

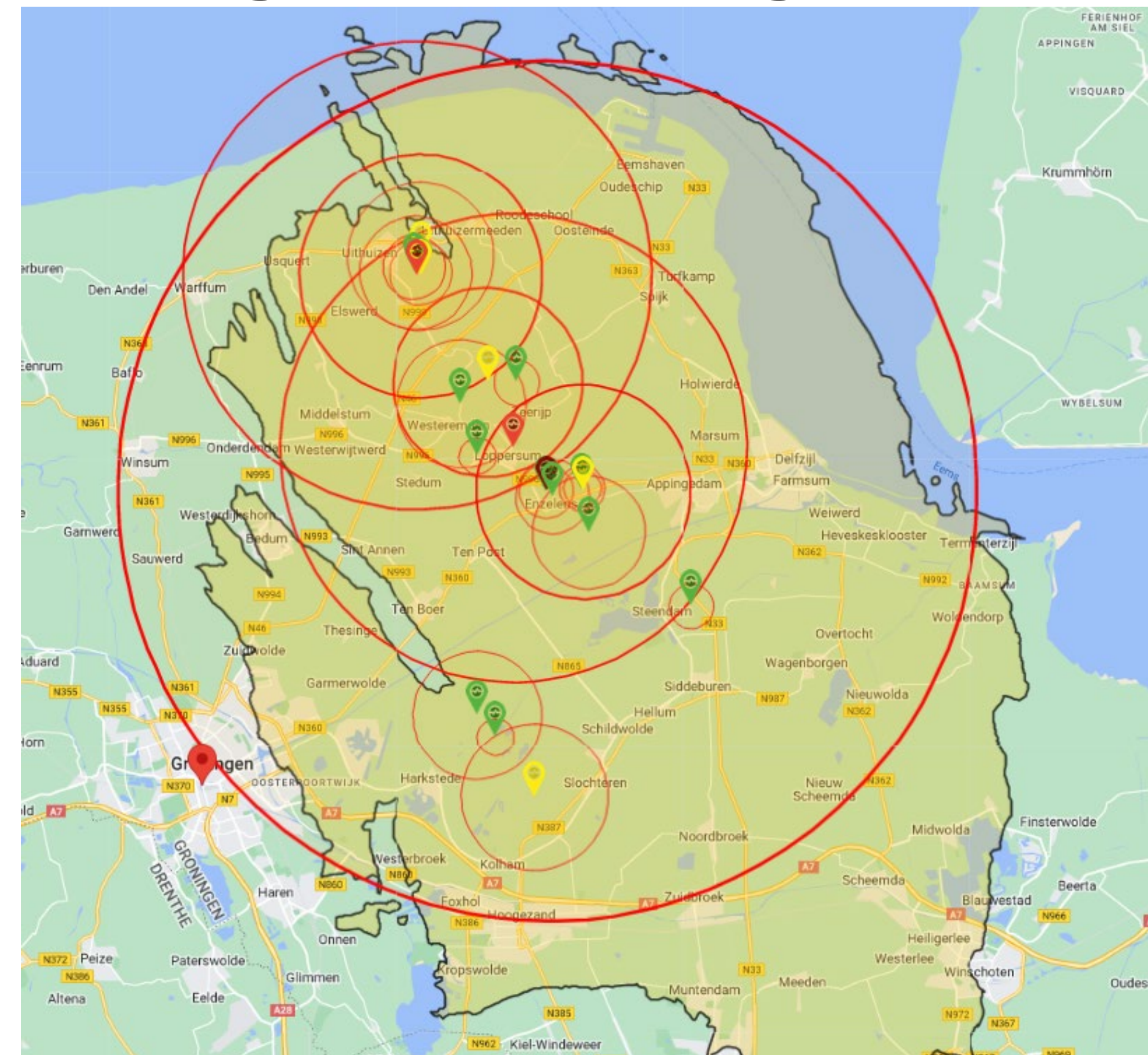
Breid de **forfaitaire vergoeding** verder uit voor reeds ontstane schade zodat het ook voor grotere schades in de kern interessant is.

Sluit aan bij wat via maatwerk gemiddeld wordt vastgesteld (5.000 euro als basis voor iedereen, kan in de kern oplopen tot meer dan 10.000 euro)

Er zal altijd **maatwerk** nodig blijven met inzet van deskundigen. Maar daarin zijn ook weer keuzes te maken.

- Bijvoorbeeld i.r.t. causaliteit en rond zettingen en zakkingen

Effectgebieden van bevingen in 2022

Schadesoort: immateriële schade

► Ingebed in brede aanpak voor welzijn voor volwassenen, jongeren en kinderen

- Trek de vergoeding voor minderjarigen gelijk aan volwassenen (proberen dit direct mee te nemen bij start regeling)
- Voorkom verschillen binnen gezinnen. Bied iedereen dezelfde vergoeding als het gezinslid met de grootste immateriële schade (nu soms de een 1.500 euro, de ander 3.000 euro)
- Vergoed het leed veroorzaakt door het versterkingsprogramma (bijv. met de hoogst mogelijke vergoeding van 5.000 euro)
- Verhoog alle vergoedingen naar het niveau dat mensen verwachten, in lijn met andere compensatie voor immateriële schade vanuit de overheid

- 34.000 van de 360.000 adressen
- 62.000 aanvragen, 1,7 per adres
- €72 miljoen toegekend
- Potentieel nog 540.000 aanvragen
- Nu circa 40 procent afwijzing
- 35% krijgt nu €1.500
- 21% krijgt nu €3.000
- 4% krijgt nu €5.000
- Bij <1% maatwerk

Bijzondere situaties en groepen

► **Complexe schadegevallen:**

Geef voorrang aan adressen waar vaker schade is ontstaan. Bied deze mensen extra ondersteuning.

Bied een coulante schikking bij dossiers die te lang lopen, zo ook bij lang lopende bezwaarprocedures.

- Op 160.000 adressen schade gemeld, 54.000 adressen meermaals, op 12.000 adressen zelfs vier keer of meer
- Hoe hoger de impact van bevingen, hoe vaker een schademelding:
  - 60.000 adressen bij 2-5mm/s, waarvan 9.500 meermaals
  - 17.500 adressen bij >20 mm/s, waarvan 11.000 meermaals
- >2jr. 796 schademeldingen zonder eerste besluit
>2jr. 1.400 schademeldingen wel besluit, maar in bezwaar

Bijzondere situaties en groepen

► Agrariërs:

Voorzie in één specialistische IMG-schadeafhandelaar per agrariër, geef mandaat alle materiële schade ineens af te handelen.

Andere ondernemers:

Werk concrete ideeën uit met ondernemersorganisaties zelf. 5.2.1

► Erfgoed

5.2.1

Zorg voor ruime budgetten bij herstel in natura.

- Agrariërs: nu 528 in behandeling, 2.900 afgehandeld.
- Andere ondernemers: nu 919 in behandeling, 6.600 afgehandeld.
- Erfgoedpanden: nu 463 in behandeling, 4.000 afgehandeld.

Bijzondere situaties en groepen

➔ **Verschillen in afhandeling:**

5.2.1

➔ **Ruimte voor knelpunten:**

Geef het IMG bevoegdheid en ruimte om compensatie te bieden in situaties die onredelijk en onbillijk zijn. Het moet dan gaan om 'tussen wal en schip' omstandigheden. Denk aan 100 miljoen euro, vergelijkbaar met budget NCG.

➔ **Kleine disputen**

Geef medewerkers van IMG het mandaat zelf kleine disputen af te handelen over bijkomende kosten en eenvoudig herstel. 5.2.1

Totale vergoeding en consequenties

► **Financieel plaatje**

Als de politiek besluit tot invoering van voornoemde voorstellen: 5 miljard euro tot 10 miljard euro voor de komende vijf jaar. Dit is los van nieuwe schade door nieuwe bevingen.

► **Uitvoering**

Het IMG kan voornoemde voorstellen nu niet uitvoeren. De huidige Tijdelijke wet Groningen gaat uit van afhandelen van aansprakelijkheid NAM. In de voorstellen laten wij dat los als uitgangspunt.

De uitvoering hiervan kan dus pas starten als we de wettelijke bevoegdheid hebben en er de financiële ruimte voor is vanuit het Rijk. Vervolgens zal de uitvoering jaren kosten en niet iedereen kan tegelijk aan de beurt zijn.

Dit leidt tot tal van keuzes die samen met de Groninger moeten worden gemaakt!

Instituut
Mijnbouwschade
Groningen

Groningers boven gas: voorstellen voor een mildere, menselijkere en makkelijkere schadeafhandeling

Doorrekening voorstellen

Datum: 30 maart 2023

Status: Concept

Inhoudsopgave

1. **Proces tot dusver en vervolgstappen**
2. **Voorbeeld doorrekening maatregelen 23 maart 2023 met financiële impact voor IMG**

1. Proces tot dusver en vervolgstappen

❖ 23 maart 2023: Publicatie voorstellen inclusief financiële consequenties in bandbreedtes

“Uitgaande van een coulante schadeafhandeling die milder, menselijker en makkelijker is gaat het om een schadevergoeding van 5 tot 10 miljard euro bovenop de huidige, door het IMG reeds toegekende 1.63 miljard euro. Dit is nog los van de nieuwe schade die door nieuwe bevingen (en andere bodembeweging) ontstaat en dit is ook los van de benodigde uitvoeringskosten. Het IMG heeft daarbij voor dit moment geen onderscheid gemaakt tussen welk deel van het bedrag onder de aansprakelijkheid van de NAM zou moeten vallen. Uitgangspunt is het bieden van een oplossing waarbij de wensen van de Groningers centraal staan.”

❖ 23 maart t/m 29 maart 2023:

Doorgronden van de maatregelen aan de hand van (voorbeeld) P*Q berekeningen voor vijfjaarsperiode op basis van eerste omvangrijke veronderstellingen. Zie voorbeeld berekening volgende slide.

❖ Vervolgstappen vanaf 30 maart 2023:

1. Nadere detaillering en validatie doorrekening. Verdieping rekenmodel met knoppen met grote financiële impact zoals omvang **gebied**/adressen/personen aan de hand van trilling snelheden etc, **causaliteit**, hoogte van **vergoedingen** en omgang met **historie** van uitkeringen. Daarnaast toevoegen van scenario-mogelijkheden met makkelijk te bedienen draaiknoppen in combinatie met de financiële effecten op lasten per maatregel en regeling.
2. Verdeling over jaarschijven, uitwerken binnen cq buiten bevoegdheden IMG en toevoegen reeds gereserveerde cijfers uit Rijksbegroting.
3. Aanvullen rekenmodel voor uitvoeringskosten.
4. Aanvullen rekenmodel voor toekomstige (nieuwe) bevingen.

Voorbeeld doorrekening maatregelen 23 maart 2023 met financiële impact voor IMG

Onderdeel	Maatregel	Prijs (EUR)	Hoeveelheid	Budget (EUR)	Toelichten/knoppen
1. Fysieke schade		5.1.2.b			
1.1a	Herstel in natura: factuur indienen: binnen het kerngebied				Er zijn 360.000 adressen in het effectgebied waarvan 80.000 adressen binnen het kerngebied (trilling snelheid >8,5 mm/s). Deze laatste <u>volledig</u> herstellen van de schade kost <u>gemiddeld</u> circa EUR 20.000 per adres (historische uitbetaalde schade EUR 5.1.2.b per adres exclusief VES))
1.1b	Herstel in natura: factuur indienen of VES: buiten het kerngebied				Voor circa 280.000 adressen buiten het kerngebied herstellen van de schade (en deels VES) kost <u>gemiddeld</u> circa EUR 5.1.2.b per adres
1.2	Zetting/zakking in natura herstellen				Naar verwachting circa 25.000 adressen (7% van 360.000 adressen) met funderingsproblemen gemiddeld EUR 5.1.2.b schade
1.4	Forfaitair verhogen (opgenomen onder 1.1 als totale populatie)				
2. Immateriele Schade					
2	Uitbreiding vergoedingen (iedereen recht en ophogingen)				Circa 570.000 mensen nog niets ontvangen en zij krijgen allen EUR 5.1.2.b en overige 30.000 mensen aanvullen met EUR 5.1.2.b
3. Waardedaling					
3.1	Uitbreiding gebied waardedaling woningen (forfaitair)				Circa 88.000 adressen (alle postcodegebieden grenzend aan de waardedalingsregeling) krijgen EUR 5.1.2.b forfaitair
3.2	Uitbreiding gebied waardedaling niet-woningen				Maximaal 15.000 bedrijven (hele provincie Groningen) krijgen <u>gemiddeld</u> EUR 5.1.2.b vergoeding
4. Gederfd woongenot					
4.1a	Introductie vergoeding voor gederfd woongenot binnen het kerngebied				Er zijn 360.000 adressen in het effectgebied waarvan 80.000 adressen binnen het kerngebied met een vergoeding van 5.1.2.b
4.1b	Introductie vergoeding voor gederfd woongenot buiten het kerngebied				Circa 280.000 adressen buiten het kerngebied met een vergoeding van EUR 5.000
5. Bijzondere situaties en groepen					
5	Knelpuntenpot				Conform NCG knelpuntenpot 5 jaar maal EUR 5.1.2.b per jaar
Totaal					Gebaseerd op volledig uitnuttan van de regelingen. Verwachting is dat bijvoorbeeld 10% niet claimt. Verder exclusief nieuwe bevingen, AOS, verduurzamingsregeling en uitvoeringskosten. Opgenomen voor schadevergoeding in de rijksbegroting 2023 t/m 2027 is ruim 5.1.2.b

Instituut
Mijnbouwschade
Groningen

Agenda

Cascadeplein 10
9726 AD Groningen

Omschrijving Bestuursvergadering IMG
Vergaderdatum en -tijd Donderdag 6 april 2023, 12.30 – 16.00 uur
Vergaderplaats Cascadeplein 6, Martinitoren

Antwoordnummer 3061
8000 WB Zwolle

0800 44 44 111
contact@schadedoormijnbouw.nl

1. Opening, vaststelling agenda en mededelingen

Mededelingen:

- o Stand van zaken/bijzonderheden PEGA (mondeling, voorlopig vast agendapunt)

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

6. Immateriële schade minderjaren/jeugd (IMK)

De start van de uitvoering van de regeling IMK is uitgesteld. Er zijn voorstellen uitgewerkt voor een mildere, menselijkere en makkelijkere schadeafhandeling aangaande regeling IMS & regeling IMKJ. Ter bespreking.

Bijgevoegd: Notitie verbetervoorstellen IMS en IMKJ

Buiten reikwijdte
[Redacted text block]

8. Rondvraag

Buiten reikwijdte
[Redacted text block]

Verslag

Cascadeplein 10
9726 AD Groningen

Omschrijving	Bestuursvergadering IMG
Vergaderdatum en -tijd	Donderdag 6 april 2023, 12.30 – 16.00 uur
Vergaderplaats	Cascadeplein 6, Martinitoren
Aanwezig	Bas Kortmann (voorzitter), Menno Bouwes, Els van Schie, Paula van der Beek, Jan Wierenga, 5.1.2.e [redacted], Hans Houdijk, 5.1.2.e [redacted], 5.1.2.e [redacted], 5.1.2.e [redacted]
Afwezig m.k.	5.1.2.e [redacted]

Antwoordnummer 3061
8000 WB Zwolle

0800 44 44 111
contact@schadedoormijnbouw.nl

1. Opening, vaststelling agenda en mededelingen

Mededelingen:

- o Stand van zaken/bijzonderheden PEGA (mondeling, voorlopig vast agendapunt) – de voorbereidingen op de kabinetsreactie is bij EZK in volle gang. Onze voorstellen worden hierin meegewogen, nog onbekend welke politieke keuzes hierin gemaakt worden. Belangrijkste vraagstuk is (deels of geheel) loslaten van de causaliteit.

- o Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte [redacted]

[redacted]

[redacted]

Buiten reikwijdte [redacted]

[redacted]

[redacted]

Buiten reikwijdte [redacted]

[redacted]

[redacted]

Buiten reikwijdte

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

6. Immateriële schade & immateriële schade kinderen/jeugd (IMKJ)

De start van de uitvoering van de regeling IMKJ is uitgesteld. Er zijn voorstellen uitgewerkt voor een mildere, menselijkere en makkelijkere schadeafhandeling aangaande regeling IMS & regeling IMKJ. 5.1.2.e [Redacted] geeft een toelichting.

Basisvoorstel is om nu 2 maatregelen te nemen: het gelijktrekken van de vergoeding binnen het gezin (tussen volwassenen en ook met kinderen) en de versterking een andere waarde te geven in de bouwstenen van de regeling. De 2^e maatregel is besproken met NCG en EZK, dit moet nog een vervolg krijgen en leiden tot een expliciet besluit. Het gaat dan specifiek om de component van de vertraging, wat buiten onze bevoegdheid ligt. Het voorstel om in alle gevallen waarin sprake is (geweest) van een noodzaak tot versterking of sloop- en nieuwbouw per definitie de hoogste vergoeding van € 5.000 toe te kennen, valt binnen onze bevoegdheid.

Het bestuur besluit tot het gelijktrekken van de vergoeding binnen het gezin en het verhogen van de vergoedingen voor kinderen en jongeren naar niveau volwassenen (IMKJ). Tevens wordt besloten tot het in alle gevallen, waarin sprake is (geweest) van een noodzaak tot versterking of sloop- en nieuwbouw, toekennen van de hoogste vergoeding van € 5.000. De mogelijkheden om de vertraging van de versterking mee te nemen worden besproken met NCG en EZK. Els van Schie pakt dit op vanuit haar portefeuille.

De aanvullende scenario's (het vergroten van de categorie, het toevoegen van een categorie) vragen meer tijd in de voorbereiding en uitvoering, waarmee de basisvoorstellen zullen vertragen. De aanvullende scenario's vallen buiten onze bevoegdheid. De basisvoorstellen lossen een belangrijk deel van de problematiek op. Het bestuur besluit om alleen met de basisvoorstellen door te gaan.

Er volgt nog een aparte notitie over het dienstverleningsconcept. Dit sluit aan bij punt 16 op de actielijst.

Buiten reikwijdte

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Buiten reikwijdte

[Redacted text block]

NOTITIE

voor Bas Kortmann, Paula van der Beek-Gillessen, Menno Bouwes, Els van Schie en Jan Wierenga
 van 5.1.2.e, 5.1.2.e en 5.1.2.e
 datum 6 april 2023
 inzake Groningers boven gas: voorstellen voor een mildere, menselijkere en makkelijkere schadeafhandeling | *Regeling IMS & Regeling IMKJ*

---

1. INLEIDING

- 1.1. Op 24 februari 2023 bood de parlementaire enquêtecommissie aardgaswinning Groningen haar rapport 'Groningers boven gas' aan de Tweede Kamer aan. De hoofdconclusie van de commissie luidt dat de belangen van Groningers structureel zijn genegeerd bij de aardgaswinning in Groningen, en dat dit voor hen rampzalige gevolgen heeft. De commissie concludeert onder meer dat de onveiligheid in Groningen onacceptabel lang duurt, dat een gebrekkige schadeafhandeling schade toebrengt aan Groningers en dat regionale bestuurders niet bij machte zijn om de belangen van Groningers werkelijk te behartigen. Ondanks goede intenties en verbeterplannen, zijn er te vaak loze beloften gemaakt en is er te vaak de indruk gewekt dat Groningers niet serieus worden genomen. De commissie pleit onder meer voor meer ruimte voor het IMG om de schadeafhandeling voor bewoners milder, menselijker en makkelijker te maken. Ook spreekt de commissie over het "doorbreken van een patroon"; gewenste daadkracht moet worden gecombineerd met realiteitszin. Wat is er daadwerkelijk uitvoerbaar in de weerbarstigste praktijk?
- 1.2. Op 23 maart 2023 heeft het IMG de maatschappelijke organisaties en de overheid een vergaand pakket met voorstellen aangeboden waarmee de schadeafhandeling milder, menselijker en makkelijker kan worden. Met het aanbieden van dit pakket vraagt het IMG de Tweede Kamer en het kabinet om snel ruimere wettelijke bevoegdheid te bieden. Naast verruiming van de bevoegdheid dringt het IMG erop aan dat de overheid voldoende financiële middelen beschikbaar stelt voor de voorstellen. Specifiek ten aanzien van de regelingen voor vergoeding van immateriële schade (IMS & IMKJ) zijn de volgende voorstellen gedaan:
  - 1) Trek de hoogte van de vergoeding voor minderjarigen gelijk met die van volwassenen. Vooralsnog was voorzien dat minderjarigen een derde van de vergoeding gaan ontvangen die volwassenen kunnen krijgen.
  - 2) Laat het vereiste van het hoogstpersoonlijke karakter van de vergoeding deels los in gezinnen en voorkom daar verschillen in omvang van de toegekende schadevergoeding. Bied alle gezinsleden dezelfde vergoeding als de hoogste vergoeding van een van hen.
  - 3) Vergoed aanvullend het leed door de versterkingsoperatie. Zeker Groningers die te maken hebben met sloop- en nieuwbouw zouden direct de hoogste vergoeding van 5.000 euro per persoon moeten kunnen krijgen.
  - 4) Verhoog de huidige vergoeding voor immateriële schade zodat deze meer in lijn is met de verwachtingen daarover, mede in het licht van andere compensatie voor immateriële schade die de overheid in andere situaties heeft geboden.
  - 5) Bied een breed pallet van voldoende toegankelijke voorzieningen voor psychosociale hulp waarnaar doorverwezen kan worden, onder meer door het IMG.
  - 6) Bied voor jongeren een stevig sociaal-maatschappelijk programma waarmee achterstanden in ontwikkeling(skansen) van kinderen en jongeren worden bestreden en er weer perspectief geboden wordt.

Punten 5 en 6 zouden niet door het IMG uitgevoerd moeten worden maar zijn wel voorwaarden om aan daadwerkelijk schadeherstel tegemoet te komen.

- 1.3. Deze notitie heeft tot doel de voorstellen met betrekking tot het vergoeden van immateriële schade (van zowel volwassenen alsook van kinderen en jongeren) verder uit te werken. Daarbij stellen we voorop dat we de afgelopen jaren – binnen onze mogelijkheden – alles eraan gedaan hebben om een zo laagdrempelige en ruimhartige regeling voor het vergoeden van immateriële schade te maken. Tegen de achtergrond van de opdracht een ruimhartige schadeafhandeling als uitgangspunt te nemen, hebben we via de open normen die het civiele aansprakelijkheids- en schadevergoedingsrecht kent, ook steeds al de grenzen opgezocht van wat we daarin konden doen. Dat geldt zowel voor de regeling voor immateriële schade voor volwassenen (IMS) als voor de regeling voor kinderen en jongeren (IMKJ). De parlementaire enquêtecommissie pleit nu evenwel voor een ruimere bevoegdheid en een ruimer budget voor het IMG, zodat de schadeafhandeling milder, makkelijker en menselijker kan worden gemaakt. Daarop heeft het IMG diverse voorstellen gedaan die ook zien op de afhandeling van immateriële schade. Voor sommige van die voorstellen geldt dat die verder buiten de huidige bevoegdheid van het IMG liggen. Voor andere voorstellen geldt echter dat dit – wederom gelet op de open normen die het civiele aansprakelijkheids- en schadevergoedingsrecht kent – voor meer discussie vatbaar is.
- 1.4. Tegen deze achtergrond bestaan de voorstellen die in deze notitie worden gedaan uit twee onderdelen. In de eerste plaats doen we een basisvoorstel, met daarin de aanpassingen voor de regelingen IMS en IMKJ die ons inziens dichterbij de huidige bevoegdheid van het IMG liggen en op relatief korte termijn tot uitvoering zouden kunnen worden gebracht (§ 2). Deze aanpassingen leiden ertoe dat een groep van circa 9.000 extra volwassenen en een groep van circa 500 extra kinderen en jongeren in aanmerking komen voor een vergoeding. Deze aanpassingen vallen evenwel vooral gunstig uit voor de personen die reeds een vergoeding hebben ontvangen, aangezien de vergoeding voor een groep van circa 36.000 volwassenen en kinderen die reeds een vergoeding krijgen, hoger uitvalt. Kort samengevat gaat het om de volgende aanpassingen:
- Gelijktrekken van de vergoedingen binnen het gezin (IMS)
  - Verhogen van de vergoedingen voor kinderen en jongeren naar niveau volwassenen (IMKJ)
  - Vergoeden van immateriële schade als gevolg van versterkingsproblematiek (IMS)
- 1.5. In de tweede plaats schetsen we een tweetal bredere scenario's waarvan geldt dat een beweging daarnaartoe verder buiten de huidige bevoegdheid van het IMG ligt (§ 3). **5.2.1** [redacted]. Kort samengevat gaat het daarbij (in aanvulling op het basisvoorstel) om de volgende aanpassingen:
- Scenario 1: toevoeging nieuwe laagste categorie door verlaging ondergrens + eventuele verhoging IMS/IMKJ-bedragen
  - Scenario 2: eenmalige ereschulduitkering van € 3.000 per huishouden (los van IMS/IMKJ)
- 1.6. Voordat we deze voorstellen inhoudelijk bespreken, vinden we het echter van belang ook specifiek aandacht te vragen voor het feit dat het milder, menselijker en makkelijker maken van de schadeafhandeling méér vergt dan het doorvoeren van belangrijke aanpassingen op inhoud/regelingsniveau alleen. **5.2.1** [redacted]. Ook de parlementaire enquêtecommissie wijst overigens erop dat de stem van de Groninger structureel dient te worden meegenomen, dat er in de dienstverlening meer rekening moet worden gehouden met kwetsbare groepen en dat een meer proactieve houding nodig is, met meer mandaat voor medewerkers van het IMG. Als we onze dienstverlening milder, menselijker en makkelijker willen maken, is het nodig dat we beginnen met een integrale visie te vormen op onze dienstverlening, met duidelijke definities en kaders, die we kunnen vertalen

naar een helder dienstverleningsmodel. Het is van belang dit in een bredere context binnen het IMG op te pakken en op korte termijn ook met een pakket aan maatregelen te komen ten aanzien van het verbeteren van onze dienstverlening.

2. HET BASISVOORSTEL

Ons inziens zijn er een drietal aanpassingen voor de regelingen IMS en IMKJ denkbaar die dichtbij de huidige bevoegdheid van het IMG liggen en op relatief korte termijn tot uitvoering zouden kunnen worden gebracht. In het licht van het rapport van de parlementaire enquêtecommissie valt dan ook te overwegen om – vooruitlopend op een bredere reactie van het kabinet op de voorstellen van het IMG – reeds te starten met de voorbereiding daarvan. Deze drie aanpassingen worden hierna besproken.

a) Gelijktrekken van de vergoedingen binnen het gezin (IMS)

We zien in de praktijk dat de persoonlijke impact analyse (PIA) regelmatig tot verschillende immateriële schadevergoedingen binnen een gezin leidt, wat vervolgens vaak tot onbegrip (en bezwaren/beroepen) leidt. We zien dat hier (ook politiek) veel aandacht voor wordt gevraagd. Tegen deze achtergrond stellen we voor om de hoogste PIA-score binnen het gezin tot uitgangspunt te nemen c.q. om te kijken naar de hoogste IMS-vergoeding binnen het gezin, welk bedrag kan worden doorgetrokken naar alle volwassen personen binnen het gezin. Deze aanpassing leidt (geïsoleerd beschouwd) ertoe dat we circa 7.000 extra volwassenen een vergoeding kunnen bieden. Deze aanpassing leidt (geïsoleerd beschouwd) tot ruim € 24 miljoen aan extra kosten. Hieronder is de impact van deze aanpassing (geïsoleerd) schematisch weergegeven.

Tabel 1 – indeling op basis van de huidige situatie (berekend op basis van daadwerkelijke IMS-aanvragen):

Vergoedingscategorie	# personen (18+)	Percentage	Vergoeding totaal (kosten)
A* € 0	27.228	44%	-
B € 1.500	20.948	34%	€ 31.422.000
C € 3.000	11.843	19%	€ 35.529.000
D € 5.000	2.202	4%	€ 11.010.000
Totaal met vergoeding	34.993	56%	€ 77.961.000
Totaal	62.389	100%	

* Dit betreft de groep mensen met minimaal een lichte aanwijzing (1) voor een persoonsaantasting.

*Tabel 2 – inschatting van het effect van het gelijktrekken van de vergoedingen binnen het gezin (IMS):
(Let op: dit betreft de geïsoleerde impact van enkel deze aanpassing)*

Vergoedingscategorie	# personen (18+)	Verskil met huidige situatie	Percentage	Verskil met huidige situatie	Vergoeding totaal (kosten)	Verskil met huidige situatie
A* € 0	20.429	-6.799	33%	-11%	-	-
B € 1.500	22.558	+1.610	36%	+2%	€ 33.837.000	+€ 2.395.000
C € 3.000	14.117	+2.274	23%	+4%	€ 42.351.000	+€ 6.822.000
D € 5.000	5.519	+3.317	8%	+4%	€ 25.795.000	+€ 14.785.000
Totaal met vergoeding	41.834	+6.841	67%	+11%	€ 101.983.000	+€ 24.022.000
	62.389	-	100%	-	-	-

b) Verhogen vergoedingen voor kinderen en jongeren naar niveau volwassenen

Daarnaast valt te verwachten dat het feit dat we voor kinderen en jongeren voornemens zijn te werken met fors lagere schadevergoedingsbedragen, tot veel onbegrip zal leiden. We zien dat hier (ook politiek) veel aandacht voor wordt gevraagd en dat het aantal vragen over de huidige 1/3e-vergoeding gestaag toeneemt. Het voorstel is dan ook om het gelijktrekken van de vergoedingen binnen het gezin, ook door te trekken naar de kinderen in het gezin. Dat betekent dus dat we voor iedereen (volwassenen én kinderen en jongeren) zouden gaan werken met de vaste bedragen van € 1.500, € 3.000 en € 5.000. Deze aanpassing lijkt ook aan te sluiten op de beschikbare onderzoeken waaruit de negatieve gevolgen van de aardbevingsproblematiek op kinderen en jongeren in Groningen blijkt. Deze aanpassing leidt (geïsoleerd beschouwd) op zichzelf niet ertoe dat we een grotere groep kinderen en jongeren een vergoeding kunnen bieden, maar leidt ertoe dat de kinderen en jongeren die reeds in aanmerking zouden komen, een hogere vergoeding krijgen. Deze aanpassing leidt (geïsoleerd beschouwd) tot ruim € 10 miljoen aan extra kosten.

Tabel 1 – inschatting van het totale potentieel op basis van de huidige situatie:

Vergoedingscategorie	# kinderen	Percentage	Vergoeding totaal	
A	€ 0	5.412	44%	-
B	€ 500	4.138	34%	€ 2.069.000
C	€ 1.000	2.339	19%	€ 2.339.000
D	€ 1.700	435	4%	€ 739.500
Totaal met vergoeding	6.912	56%	€ 5.147.500	
	12.324	100%		

NB. De groep van 12.324 betreffen de kinderen van de huidige volwassen IMS-aanvragers.

Tabel 2 – inschatting van het effect van het verhogen van de vergoedingen voor kinderen en jongeren naar niveau volwassenen (Let op: dit betreft de geïsoleerde impact van enkel deze aanpassing).

Vergoedingscategorie	# kinderen	Percentage	Vergoeding totaal (kosten)	Vershil met huidige situatie	
A	€ 0	5.412	44%	-	-
B	€ 1.500	4.138	34%	€ 6.207.000	+€ 4.138.000
C	€ 3.000	2.339	19%	€ 7.017.000	+€ 4.678.000
D	€ 5.000	435	4%	€ 2.175.000	+€ 1.435.500
Totaal met vergoeding	6.912	56%	€ 15.399.000	+€ 10.251.500	
	12.324	100%			

c) Vergoeden immateriële schade als gevolg van versterkingsproblematiek

In het rapport van de commissie wordt terecht veel aandacht besteed aan de loze beloften, de onduidelijkheid en de extreem lange duur van de versterkingsoperatie. In de praktijk zien we bovendien dat de scheiding die om historische redenen is ontstaan tussen schadeafhandeling enerzijds en de versterkingsoperatie anderzijds, zeker als het gaat om het vergoeden van immateriële schade, tot veel onbegrip (en bezwaren/beroepen) leidt. Tegen deze achtergrond is voorstelbaar het leed als gevolg van de versterkingsoperatie ook te betrekken bij het vergoeden van immateriële schade. Op dit punt zijn er verschillende varianten denkbaar, die hierna worden beschreven.

1) Optie 1: alle gevallen van sloop- en nieuwbouw naar € 5.000

Ten eerste zou ervoor gekozen kunnen worden om alle gevallen van sloop- en nieuwbouw per definitie de hoogste vergoeding van € 5.000 toe te kennen. Op dit moment worden dergelijke gevallen binnen de bouwsteen Veiligheid weliswaar wel op de zwaarste manier meegewogen (zeer sterke aanwijzing (4) voor een persoonsaantasting), maar dit leidt (bijvoorbeeld doordat juist in deze gevallen niet altijd schade wordt gemeld) lang niet altijd tot het toekennen van de hoogste vergoeding van € 5.000. Dit lijkt, kijkend naar de bezwaar- en beroepszaken voor IMS, het belangrijkste pijnpunt te zijn. Anderzijds worden aan andere zware vormen van versterking hiermee niet direct tegemoet gekomen.

2) Optie 2: iedereen op de lijst voor versterking naar € 5.000

Ten tweede zou ervoor gekozen kunnen worden om op alle adressen die onderdeel uitmaken van de versterkingsoperatie, per definitie de hoogste vergoeding van € 5.000 toe te kennen. In dat geval wordt niet meer gedifferentieerd tussen situaties waarin de meest ernstige vorm van versterkingsmaatregelen getroffen dienen te worden enerzijds en situaties waarin achteraf gezien geen versterking noodzakelijk is geweest anderzijds. Op dit moment wordt de situatie waarin een woning onderdeel uitmaakt van de versterkingsoperatie weliswaar meegewogen (lichte aanwijzing (1) voor een persoonsaantasting), maar dit leidt meestal niet tot het toekennen van de hoogste vergoeding van € 5.000. Het voordeel van deze optie is dat alle gevallen van versterking de maximale vergoeding krijgen en dit dus een zeer ruimhartige aanpassing zou zijn. Het nadeel van deze optie is dat hiermee wellicht te weinig recht worden gedaan aan de verscheidenheid van versterkingssituaties.

3) Optie 3: iedereen met noodzaak versterkingsmaatregelen (incl. sloop- en nieuwbouw) naar € 5.000 (voorkeur)

Ten derde zou ervoor gekozen kunnen worden om in alle gevallen waarin sprake is (geweest) van een noodzaak tot versterking of sloop- en nieuwbouw, per definitie de hoogste vergoeding van € 5.000 toe te kennen. Op dit moment wordt de situatie waarin sprake is van een noodzaak tot versterking weliswaar meegewogen (aanwijzing (2) voor een persoonsaantasting), maar dit leidt in het grootste deel van de gevallen niet tot het toekennen van de hoogste vergoeding van € 5.000. Met deze optie wordt meer dan bij optie 2 de focus gelegd op de ernstiger gevallen van versterking, nu de situaties waarin uiteindelijk een noodzaak tot versterking niet aanwezig bleek, in dit voorstel niet per definitie in aanmerking komen voor de hoogste vergoeding.

Op dit moment wordt de omstandigheid dat een woning onderdeel uitmaakt van de versterkingsoperatie (als uiteindelijk niet blijkt van een noodzaak tot versterking) licht meegewogen (lichte aanwijzing (1) voor een persoonsaantasting). Tegen de achtergrond van de resultaten van de parlementaire enquêtecommissie en het feit dat in het rapport veel aandacht wordt besteed aan het leed dat samenhangt met de versterkingsoperatie, zou additioneel ervoor gekozen kunnen worden om de omstandigheid dat een woning onderdeel uitmaakt van de versterkingsoperatie wel zwaarder mee te wegen, namelijk als een aanwijzing (2) voor een persoonsaantasting.

Deze aanpassing leidt (geïsoleerd beschouwd) ertoe dat er circa 2.400 extra volwassenen een vergoeding krijgen. Ook leidt deze aanpassing (geïsoleerd beschouwd) ertoe dat er verhoudingsgewijs veel meer volwassenen de hoogste vergoeding van € 5.000 zullen krijgen. Deze aanpassing leidt (geïsoleerd beschouwd) tot circa € 35 miljoen aan extra kosten.

Tabel 1 – indeling op basis van de huidige situatie (berekend op basis van daadwerkelijke IMS-aanvragen):

Vergoedingscategorie		# personen (18+)	Percentage	Vergoeding totaal
A*	€ 0	27.228	44%	-
B	€ 1.500	20.948	34%	€ 31.422.000

C	€ 3.000	11.843	19%	€ 35.529.000
D	€ 5.000	2.202	4%	€ 11.010.000
Totaal met vergoeding				
	34.993	56%	€ 77.961.000	
Totaal	62.389	100%		

* Dit betreft de groep mensen met minimaal een lichte aanwijzing (1) voor een persoonsaantasting.

Tabel 2 – inschatting van het effect van optie 3 (Let op: dit betreft de geïsoleerde impact van enkel deze aanpassing)

Vergoedingscategorie	# personen (18+)	Verskil met huidige situatie	Percentage	Verskil met huidige situatie	Vergoeding totaal	Verskil met huidige situatie
A* € 0	24.813	-2.415	40%	-4%	-	-
B € 1.500	17.398	-3.550	28%	-6%	€ 26.097.000	-€ 5.325.000
C € 3.000	6.703	-5.140	11%	-8%	€ 20.109.000	-€ 15.420.000
D € 5.000	13.307	+11.105	21%	+17%	€ 66.535.000	+€ 55.525.000
Totaal met vergoeding						
	37.409	+2.416	60%	+4%	€ 112.741.000	+€ 34.780.000
	62.389		100%			

* Dit betreft de groep mensen met minimaal een lichte aanwijzing (1) voor een persoonsaantasting.

SAMENVATTING BASISVOORSTEL

Het basisvoorstel dat hiervoor is uiteengezet, bestaat concreet uit de volgende inhoudelijke aanpassingen aan de regelingen IMS en IMKJ:

- 1) **Gelijktrekken van de vergoedingen binnen het gezin (IMS)**
- 2) **Verhogen vergoedingen voor kinderen en jongeren naar niveau van volwassenen (IMKJ)**
- 3) **Vergoeden van immateriële schade als gevolg van versterkingsproblematiek (IMS)**
  - In alle gevallen waarin sprake is (geweest) van een noodzaak tot versterking (aanwijzing (2) voor een persoonsaantasting) of sloop- en nieuwbouw (zeer sterke aanwijzing (4) voor een persoonsaantasting) wordt per definitie de hoogste vergoeding van € 5.000 toegekend;
  - De omstandigheid dat een woning onderdeel uitmaakt van de versterkingsoperatie levert een aanwijzing (2) voor een persoonsaantasting op.

Deze aanpassingen leiden er (gecombineerd) toe dat een groep van circa 9.000 extra volwassenen en een groep van circa 500 extra kinderen en jongeren in aanmerking komen voor een vergoeding. Deze aanpassingen vallen evenwel vooral gunstig uit voor de personen die reeds een vergoeding hebben ontvangen, aangezien de vergoeding voor een groep van circa 36.000 volwassenen en kinderen die reeds een vergoeding krijgen, hoger uitvalt. **De extra kosten voor deze aanpassingen bedragen in totaal circa € 71 miljoen.** Hieronder is de gecombineerde impact uitgesplitst naar de regeling IMS en de regeling IMKJ.

De gecombineerde impact van deze maatregelen ziet er voor de regeling **IMS** als volgt uit:

Vergoedingscategorie	# personen (18+)	Verskil met huidige situatie	Percentage	Verskil met huidige situatie	Vergoeding totaal	Verskil met huidige situatie	
A*	€ 0	18.578	-8.650	30%	-14%	-	-
B	€ 1.500	19.307	-1.641	31%	-3%	€ 28.960.500	-€ 2.461.500
C	€ 3.000	9.395	-2.448	15%	-4%	€ 28.185.000	-€ 7.344.000
D	€ 5.000	14.994	+12.792	24%	+20%	€ 74.970.000	+€ 63.960.000
Totaal met vergoeding	43.696	+8.703	70%	+14%	€ 132.115.500	+€ 54.154.500	
			100%				

* Dit betreft de groep mensen met minimaal een lichte aanwijzing (1) voor een persoonsaantasting.

De gecombineerde impact van deze maatregelen ziet er voor de regeling **IMKJ** als volgt uit:

Vergoedingscategorie	# kinderen	Verskil met huidige situatie	Percentage	Verskil met huidige situatie	Vergoeding totaal	Verskil met huidige situatie	
A	€ 0	4.935	-477	40%	-4%	-	-
B	€ 500 → € 1.500	3.437	-701	28%	-6%	€ 5.155.500	-€ 1.051.500
C	€ 1.000 → € 3.000	1.324	-1.015	11%	-8%	€ 3.972.000	-€ 3.045.000
D	€ 1.700 → € 5.000	2.629	+2.194	21%	+17%	€ 13.145.000	+€ 10.970.000
Totaal met vergoeding	7.390	+478	60%	+4%	€ 22.272.500	+€ 17.125.000	
	12.325		100%				

3. BREDERE SCENARIO'S

- 3.1. Sommige van de voorstellen die in het pakket van 23 maart jl. zijn opgenomen, liggen verder buiten de huidige bevoegdheid van het IMG en hebben meer financiële impact, en in sommige gevallen meer impact op de uitvoeringsorganisatie. Hoewel we ervoor pleiten om eventuele aanpassingen in de regelingen IMS en IMKJ integraal en in één keer door te voeren, zetten we deze meer ingrijpende aanpassingen separaat uiteen.

5.2.1

. Ook leiden deze scenario's ertoe dat een grotere groep kinderen en jongeren in aanmerking zal komen voor een vergoeding. We schetsen hierna twee bredere scenario's, die een aanvulling vormen op het basisvoorstel zoals dat zojuist is geschetst.

a) Scenario 1 – toevoegen ondergrenscategorie + evt. verhoging IMS/IMKJ-bedragen

- 3.2. In het pakket van 23 maart jl. wordt voorgesteld de huidige vergoeding voor immateriële schade te verhogen "zodat deze meer in lijn is met de verwachtingen daarover, mede in het licht van andere compensatie voor immateriële schade die de overheid in andere situaties heeft geboden". In dat kader is van belang te realiseren dat de immateriële schadevergoedingsbedragen die het IMG tot uitgangspunt heeft genomen, gegeven de in Nederland gebruikelijke bedragen en bandbreedtes, alsook gelet op de bedragen die de Commissie Verheij

heeft geadviseerd, ruimhartig zijn. 5.2.1

- 3.3. Voorts verdient opmerking dat de hoogte van de vergoeding vanuit het perspectief van de burger nu juist niet het pijnpunt lijkt te zijn; in de klanttevredenheidsonderzoeken die door het IMG worden uitgevoerd komt dat niet duidelijk naar voren, en ook in de bezwaar- en beroepszaken zien we dit niet terug als een belangrijke bottleneck. Burgers geven daarentegen regelmatig aan dat niet de hoogte van het bedrag, maar het feit dát er een bedrag wordt uitgekeerd die binnen het gezin gelijk is, erkenning kan bieden.
- 3.4. Verder is gesproken over het verlagen van de ‘ondergrens’ of het eventueel toevoegen van een extra categorie aan de ‘onderkant’ van de methodiek, om daarmee tegemoet te komen aan het hoge afwijzingspercentage bij de regeling IMS. Als daarvoor wordt gekozen, is het van belang oog te hebben voor de verhoudingen tussen de verschillende bedragen en nog wel voldoende te differentiëren tussen het verschil in ernst van de situaties waarin een vergoeding wordt toegekend. Als voor een dergelijke richting wordt gekozen, kan het onder omstandigheden logisch zijn om ook de bedragen te verhogen, zodat de balans tussen de verschillende categorieën zoveel mogelijk wordt behouden.
- 3.5. Overigens ligt het in een dergelijk scenario ons inziens wel voor de hand om met de vergoedingen in beginsel finaliteit te bereiken. Ons inziens is het goed denkbaar dat eventuele toekomstige immateriële schade (net als bijvoorbeeld gederfd woongenot) op forfaitaire wijze wordt uitgekeerd met bijvoorbeeld de standaardvergoeding van € 2.500 bij iedere nieuwe aardbeving, die in het pakket van 23 maart jl. ook wordt voorgesteld.
- 3.6. Tegen deze achtergrond zijn er binnen dit scenario verschillende varianten denkbaar. **In dit verband verdient opmerking dat dit steeds is becijferd op basis van de huidige, daadwerkelijke IMS-aanvragersaantallen. Hierin is dus niet verdisconteerd dat het verlagen van de grens in potentie een (grote) aanzuigende werking kan hebben, noch is hierin verdisconteerd dat ook alle andere voorstellen die zijn gedaan in het pakket met voorstellen van 23 maart jl. allemaal kunnen inwerken op de aanvragersaantallen voor IMS en IMKJ.**

1. Optie 1-A: vergroten van de € 1.500-categorie (vanaf 2 aanwijzingen + PIA)

Ten eerste is denkbaar dat de grens voor het aannemen van een persoonsaantasting wordt verlaagd naar minimaal 2 aanwijzingen voor een persoonsaantasting in combinatie met de PIA (in plaats van het huidige 3 aanwijzingen voor een persoonsaantasting in combinatie met de PIA). Daarmee wordt de groep ten aanzien van wie we een persoonsaantasting aannemen (de categorie € 1.500) groter (met ruim 10.000 volwassenen en circa 3.000 kinderen). De vraag is evenwel of dan nog wel voldoende wordt gedifferentieerd tussen het verschil in ernst van de situaties waarin een vergoeding wordt toegekend. **Ten opzichte van het basisvoorstel leidt dit scenario 1-A tot circa € 20 miljoen aan extra kosten** (€ 16 miljoen aan extra kosten voor de regeling IMS en ruim € 4 miljoen aan extra kosten voor de regeling IMKJ).

Tabel 1 – inschatting van het effect van scenario 1-A voor de regeling IMS (inclusief het basisvoorstel)

Vergoedingscategorie		# personen (18+)	Vershil met basisvoorstel	Percentage	Vershil met basisvoorstel	Vergoeding totaal	Vershil met basisvoorstel
A*	€ 0	7.991	-10.587	13%	-17%	-	-
B	€ 1.500	30.009	+10.702	48%	+17%	€ 45.013.500	+€ 16.053.000
C	€ 3.000	9.395	-	15%	-	€ 28.185.000	-
D	€ 5.000	14.994	-	24%	-	€ 74.970.000	-
Totaal met vergoeding		54.398	+10.702	87%	+17%	€ 148.168.500	+€ 16.053.000
Totaal		62.389					

* Dit betreft de groep mensen met minimaal een lichte aanwijzing (1) voor een persoonsaantasting.

Tabel 2 – inschatting van het effect van scenario 1-A voor de regeling IMKJ (inclusief het basisvoorstel)

Vergoedingscategorie		# kinderen	Vershil met basisvoorstel	Percentage	Vershil met basisvoorstel	Vergoeding totaal	Vershil met basisvoorstel
A	€ 0	2.110	-2.825	17%	-23%	-	-
B	€ 500 → € 1.500	6.262	+2.825	51%	+23%	€ 9.393.533	+€ 4.238.033
C	€ 1.000 → € 3.000	1.324	-	11%	-	€ 3.972.000	-
D	€ 1.700 → € 5.000	2.629	-	21%	-	€ 13.145.000	-
Totaal met vergoeding		10.215	+2.825	83%	+23%	€ 26.510.533	+€ 4.238.033
		12.325		100%			

2. Optie 1-B: toevoegen extra vergoedingscategorie van € 1.000 (vanaf 2 aanwijzingen + PIA)
 Ten tweede is denkbaar dat een extra vergoedingsgroep wordt toegevoegd voor de gevallen met 2 aanwijzingen voor een persoonsaantasting in combinatie met de PIA. Er zou voor gekozen kunnen worden om een bedrag van € 1.000 aan deze groep toe te kennen, dat lager ligt dan de huidige IMS-bedragen. Dan zouden de huidige bedragen in stand kunnen blijven, omdat hiermee de verhoudingen tussen de verschillende vergoedingscategorieën zoveel mogelijk wordt behouden. **Ten opzichte van het basisvoorstel leidt dit scenario 1-B tot circa € 13,5 miljoen aan extra kosten** (€ 11 miljoen aan extra kosten voor de regeling IMS en € 3 miljoen aan extra kosten voor de regeling IMKJ).

Tabel 1 – inschatting van het effect van scenario 1-B voor de regeling IMS (inclusief het basisvoorstel)

Vergoedingscategorie		# personen (18+)	Vershil met basisvoorstel	Percentage	Vershil met basisvoorstel	Vergoeding totaal	Vershil met basisvoorstel
A-1*	€ 0	7.991	-10.587	13%	-17%	-	-
A-2	€ 1.000	10.702	+10.702	17%	+17%	€ 10.702.000	+€ 10.702.000
B	€ 1.500	19.307	-	31%	-	€ 28.960.500	-
C	€ 3.000	9.395	-	15%	-	€ 28.185.000	-
D	€ 5.000	14.994	-	24%	-	€ 74.970.000	-
Totaal met vergoeding		54.398	+10.702	87%	+17%	€ 142.817.500	+€ 10.702.000
Totaal		62.389		100%			

* Dit betreft de groep mensen met minimaal een lichte aanwijzing (1) voor een persoonsaantasting.

Tabel 2 – inschatting van het effect van scenario 1-B voor de regeling IMKJ (inclusief het basisvoorstel)

Vergoedingscategorie		# kinderen	Vershil met basisvoorstel	Percentage	Vershil met basisvoorstel	Vergoeding totaal	Vershil met basisvoorstel
A-1	€ 0	2.110	-2.825	17%	-23%		
A-2	€ 0 → € 1.000	2.825	+2.825	23%	+23%	€ 2.825.355	+2.825.355
B	€ 500 → € 1.500	3.437	-	28%	-	€ 5.155.500	-
C	€ 1.000 → € 3.000	1.324	-	11%	-	€ 3.972.000	-
D	€ 1.700 → € 5.000	2.629	-	21%	-	€ 13.145.000	-
Totaal met vergoeding		10.215	+2.825	83%	+23%	€ 25.097.855	+2.825.355

3. Optie 1-C: toevoegen extra vergoedingscategorie (vanaf 2 aanwijzingen + PIA), start vanaf € 1.500
 Ten derde is denkbaar om de nieuwe vergoedingsgroep al in aanmerking te laten komen voor € 1.500. Dan ligt het ons inziens evenwel voor de hand de huidige IMS-bedragen wel te verhogen, bijvoorbeeld naar € 2.500 (i.p.v. € 1.500), € 5.000 (i.p.v. € 3.000) en € 7.500 (i.p.v. € 5.000). De verhouding tussen de verschillende categorieën (en achterliggende situaties) wordt daarmee zoveel mogelijk behouden. **Ten opzichte van het basisvoorstel leidt dit scenario 1-C tot circa € 88 miljoen aan extra kosten** (€ 75 miljoen aan extra kosten voor de regeling IMS en € 13 miljoen aan extra kosten voor de regeling IMKJ).

Tabel 1 – inschatting van het effect van scenario 1-C voor de regeling IMS (inclusief het basisvoorstel)

Vergoedingscategorie		# personen (18+)	Vershil met basisvoorstel	Percentage	Vershil met basisvoorstel	Vergoeding totaal	Vershil met basisvoorstel
A-1*	€ 0	7.991	-10.587	13%	-17%	-	-
A-2	€ 1.500	10.702	+10.702	17%	+17%	€ 16.053.000	+€ 16.053.000
B	€ 2.500	19.307	-	31%	-	€ 48.267.500	+€ 19.307.000
C	€ 5.000	9.395	-	15%	-	€ 46.975.000	+€ 18.790.000
D	€ 7.500	14.994	-	24%	-	€ 112.455.000	+€ 37.485.000
Totaal met vergoeding		54.398	+10.702	87%	+17%	€ 207.697.500	+€ 75.582.000
Totaal		62.389		100%			

* Dit betreft de groep mensen met minimaal een lichte aanwijzing (1) voor een persoonsaantasting.

Tabel 2 – inschatting van het effect van scenario 1-C voor de regeling IMKJ (inclusief het basisvoorstel)

Vergoedingscategorie		# kinderen	Vershil met basisvoorstel	Percentage	Vershil met basisvoorstel	Vergoeding totaal	Vershil met basisvoorstel
A-1	€ 0	2.110	-2.825	17%	-23%	-	-
A-2	€ 0 → € 1.500	2.825	+2.825	23%	+23%	€ 4.238.033	+€ 4.238.033
B	€ 500 → € 2.500	3.437	-	28%	-	€ 8.592.500	+€ 3.437.000
C	€ 1.000 → € 5.000	1.324	-	11%	-	€ 6.620.000	+€ 2.648.000
D	€ 1.700 → € 7.500	2.629	-	21%	-	€ 19.717.500	+€ 6.572.500
Totaal met vergoeding		10.215	+2.825	83%	+23%	€ 34.930.000	+€ 12.657.500
		12.325		100%			

b) Scenario 2 – eenmalige ereschulduitkering van € 3.000 voor alle huishoudens

- 3.7. Een alternatief voor het verhogen van de IMS/IMKJ-bedragen en het eventueel toevoegen van een ondergrenscategorie zou zijn om te pleiten voor een eenmalige ereschulduitkering aan alle huishoudens in het gebied. Indachtig het advies van de Commissie Verheij zou het kabinet geadviseerd kunnen worden om te gaan werken met een aantal ‘vignetten’ waarbij het vertrouwen in het verhaal van de burger tot uitgangspunt wordt genomen. Er zou door het kabinet bijvoorbeeld gekozen kunnen worden voor een maximale uitkering van € 3.000 per huishouden, welke uitkering volledig los staat van de regelingen voor immateriële schade van het IMG. Hiermee zou voor een deel antwoord kunnen worden gegeven op de vraag hoe de ereschuld aan Groningen moet worden ingelost. Voordeel hiervan is ook dat dit géén extra impact heeft op de uitvoeringsorganisatie. De extra kosten hiervoor bedragen circa € 960 miljoen.

SAMENVATTING EN ADVIES

Het basisvoorstel dat hiervoor is uiteengezet, bestaat concreet uit de volgende inhoudelijke aanpassingen aan de regelingen IMS en IMKJ:

- 1) **Gelijktrekken van de vergoedingen binnen het gezin (IMS)**
- 2) **Verhogen vergoedingen voor kinderen en jongeren naar niveau van volwassenen (IMKJ)**
- 3) **Vergoeden van immateriële schade als gevolg van versterkingsproblematiek (IMS)**
  - In alle gevallen waarin sprake is (geweest) van een noodzaak tot versterking (aanwijzing (2) voor een persoonsaantasting) of sloop- en nieuwbouw (zeer sterke aanwijzing (4) voor een persoonsaantasting) wordt per definitie de hoogste vergoeding van € 5.000 toegekend;
  - De omstandigheid dat een woning onderdeel uitmaakt van de versterkingsoperatie levert een aanwijzing (2) voor een persoonsaantasting op.

Met het basisvoorstel kunnen we reeds een belangrijke stap zetten richting het milder, menselijker en makkelijker maken van de afhandeling van immateriële schade (IMS en IMKJ). Deze aanpassingen leiden ertoe dat een groep van circa 9.000 extra volwassenen (bovenop de huidige circa 35.000) en een groep van circa 500 extra kinderen en jongeren (boven op huidige circa 7.000) in aanmerking komen voor een vergoeding. Deze aanpassingen vallen evenwel vooral gunstig uit voor de personen die reeds een vergoeding hebben ontvangen, aangezien de vergoeding voor een groep van circa 36.000 volwassenen en kinderen die reeds een vergoeding krijgen, hoger uitvalt.

5.2.1

_____ s. De regelingen IMS en IMKJ zullen immers de eerste (aangepaste) regelingen na het verschijnen van het rapport van de parlementaire enquêtecommissie zijn, reden waarom er veel ogen op gericht zullen zijn. **5.2.1**

_____ Ons inziens ligt een combinatie van het basisvoorstel met scenario 1a of 1b het meest voor de hand:

- 4) **1-A: vergroten van de € 1.500-categorie (vanaf 2 aanwijzingen + PIA); of**
- 5) **1-B: toevoegen extra vergoedingscategorie van € 1.000 (vanaf 2 aanwijzingen + PIA)**

Daarmee komen (uitgaande van de huidige, daadwerkelijke IMS-aanvragersaantallen) bijna 11.000 extra

volwassenen en bijna 3.000 extra kinderen en jongeren in aanmerking voor een vergoeding. De extra kosten bedragen, uitgaande van het basisvoorstel gecombineerd met scenario 1a, in totaal circa (€ 71.279.500 + € 20.291.033 =) € 91.570.533. Uitgaande van het basisvoorstel gecombineerd met scenario 1b bedragen de extra kosten in totaal circa (€ 71.279.500 + € 13.527.355 =) € 84.806.855.

We wijzen er in dit verband nogmaals op dat dit is becijferd op basis van de huidige, daadwerkelijke IMS-aanvragersaantallen. Hierin is dus niet verdisconteerd dat het verlagen van de grens in potentie een (grote) aanzuigende werking kan hebben, noch is hierin verdisconteerd dat ook alle andere voorstellen die zijn gedaan in het pakket met voorstellen van 23 maart jl. allemaal kunnen inwerken op de aanvragersaantallen voor IMS en IMKJ. In potentie kunnen de aantallen en extra kosten dus (veel) hoger uitvallen. Op basis van eerdere ramingen, valt niet uit te sluiten dat de extra kosten bij een groter aantal aanvragen zouden kunnen oplopen naar circa € 135 miljoen (uitgaande van circa 100.000 aanvragen).

We begrijpen dat de wens is – met name voor de regeling IMKJ – om zo snel als mogelijk is alsnog van start te gaan. Gelet op het feit dat de regeling IMKJ een afgeleide is van de regeling IMS, ligt het ons inziens voor de hand om alle aanpassingen integraal door te voeren, om zo verdere herstelacties te voorkomen. Uitgaande van snelle besluitvorming, is onze ambitie om medio zomer 2023 live te gaan met zowel de aanpassingen voor IMS als voor IMKJ (bijvoorbeeld het basisvoorstel gecombineerd met scenario 1-a of 1-b). Wanneer definitieve besluitvorming heeft plaatsgevonden, hopen we binnen circa 3 weken tot een definitieve inschatting op haalbaarheid en planning te komen. **5.2.1**

***

Agenda

Cascadeplein 10
9726 AD Groningen

Omschrijving Bestuursvergadering IMG
Vergaderdatum en -tijd Woensdag 26 april 2023, 12.30 – 16.00 uur
Vergaderplaats Cascadeplein 6, Korenbeurs

Antwoordnummer 3061
8000 WB Zwolle

0800 44 44 111
contact@schadedoormijnbouw.nl

1. Opening, vaststelling agenda en mededelingen

Mededelingen:

- o Stand van zaken/bijzonderheden PEGA – zie agendapunt 5

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

5. Stand van zaken parlementaire enquête en voorstellen IMG

De stand van zaken van de opvolging van de parlementaire enquête wordt gesproken, inclusief de voortgang/afspraken rondom spoor 3, zoals besproken in de extra bestuursvergadering van 30 maart. Tevens is er een verdere doorrekening gemaakt, in vervolg op de eerste verkenning besproken tijdens de extra bestuursvergadering van 30 maart.

Bijgevoegd:

- a. Kabinetsreactie*
- b. Doorrekening voorstellen schadeafhandeling*
- c. Indicatief: eerste doorrekening voorstellen kabinet (voor zover bekend)*

6. Uitbreiding forfaitaire vergoedingen

De voorstellen n.a.v. de parlementaire enquête zijn in de verdere uitwerking van de scenario's meegenomen. Ter bespreking/besluitvorming.

Bijgevoegd:

- a. Oplegnotitie uitbreiding forfaitaire vergoedingen*
- b. Bijlage 1 Notitie voorstellen forfaitair*
- c. Bijlage 2 Presentatie Stuurgroep forfaitair*

Buiten reikwijdte

Verslag

Cascadeplein 10
9726 AD Groningen

Omschrijving Bestuursvergadering IMG
 Vergaderdatum en -tijd Woensdag 26 april 2023, 12.30 – 16.00 uur
 Vergaderplaats Cascadeplein 6, Korenbeurs
 Aanwezig Bas Kortmann (voorzitter), Menno Bouwes, Els van Schie, Paula van der Beek, Jan Wierenga, 5.1.2.e [redacted], Hans Houdijk, 5.1.2.e [redacted], 5.1.2.e [redacted], 5.1.2.e [redacted]
 Afwezig m.k. 5.1.2.e [redacted], 5.1.2.e [redacted]

Antwoordnummer 3061
8000 WB Zwolle

0800 44 44 111
contact@schadedoormijnbouw.nl

1. Opening, vaststelling agenda en mededelingen

Mededelingen:

- o Stand van zaken/bijzonderheden PEGA – zie agendapunt 5.
- o Buiten reikwijdte

[Redacted text block containing the main body of the report, including the 'Buiten reikwijdte' section and several paragraphs of text that have been obscured by grey bars.]

Buiten reikwijdte [Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Buiten reikwijdte [Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

5. Stand van zaken parlementaire enquête en voorstellen IMG

De stand van zaken van de opvolging van de parlementaire enquête wordt besproken. Tevens is er een verdere doorrekening gemaakt, in vervolg op de eerste verkenning die besproken is tijdens de extra bestuursvergadering van 30 maart.

In de Kabinetsreactie komen veel van de voorstellen van het IMG terug. De reacties uit de omgeving zijn over het algemeen positief, waarbij de Regio aangeeft het totale bedrag (te) laag te vinden. Nu is eerst besluitvorming nodig, na het Kamerdebat eind mei; dit is slechts de Kabinetsreactie. Wij hebben aangegeven met een uitvoerbaarheidstoets te komen. Deze moet voor het Kamerdebat klaar zijn, zodat de uitkomsten meegenomen kunnen worden. In deze toets geven wij een uitleg van de maatregelen/scenario's en de consequenties daarvan, inclusief een financiële vertaling. Hoe om te gaan met het verleden is niet opgenomen in de Kabinetsreactie. Hier zullen wij zelf scenario's voor meenemen. Bij het opstellen van de toets zullen ook de maatschappelijke organisaties worden bevestigd. Tijdlijn is 18-22 mei aanbieden aan de Tweede Kamer.

De vraag is hoe het IMG omgaat met de Kabinetsreactie in relatie tot lopende dossiers. Het MT komt met een voorstel.

De doorrekening wordt verder uitgewerkt en zal meegenomen worden in de uitvoerbaarheidstoets. Bij IMS wordt aangesloten bij reeds gewijzigde regeling.

Er zal een extra bestuursvergadering gepland worden in de week van 8 mei (actie secretaris). De volgende bestuursvergadering staat gepland op 17 mei, dan kan een laatste bespreking plaatsvinden.

6. Uitbreiding forfaitaire vergoedingen

5.1.2.e [redacted] geeft een korte toelichting. De stuurgroep heeft deze week besproken dat er nu nog geen bespreking/besluitvorming plaats kan vinden gezien de Kabinetsreactie en de samenhang met de uitbreiding van de forfaitaire vergoedingen. Er is voor gekozen wel te laten zien wat er ondertussen is uitgewerkt. Het onderwerp komt voor de zomer terug op de bestuursvergadering.

Buiten reikwijdte [redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

Nij begun

Op weg naar erkenning,

herstel en perspectief

'Als hopen, hunkeren wordt'

Beloften, excuses, eer en schuld; hoe maak je iets,
waar jarenlang geen grip op te krijgen viel, tastbaar?

hoe vul je een leegte, hoe dicht je een kloof
tussen wantrouwen en hoop, tussen nood en aarzeling
hoe vertel je dat, scheuren in de muren pas zullen dichten
na oeverloze verandering?

hoe spreek je als er niemand lijkt te luisteren
naar de smeulende woorden op je tong, hoe hoop je nog
dat een kind ook vannacht zijn zorgen zachtjes
wiegen mag, ongestoord dromen mag
op een kussen vol met angst, hoe blijf je
klinken als iemand die nog durft te dromen?

dichte mist, rookpluimen of laaghangende wolken,
hoe zie je nog waarachtig, met ogen die zó lang aanschouwden
dat ze enkel nog staren kunnen?

hoe geef je iemand reden, om vanuit een dal van wanhoop
weer op te kijken? hoe vertel je dat
die hemel en al haar sterren er niet zijn
om te zeggen "tot hier en niet verder"
maar dat diezelfde vrije lucht
    boven 'stille wateren en grazige weiden'
    een weidsheid die we nooit zijn vergeten
ons enkel vraagt of we verder durven te dromen
dan wat zichtbaar is, te blijven geloven dat wat bedekt ligt
niet voorgoed bedolven hoeft te zijn

hoe hunker je nog als hoop steeds weer
naar de schaduwkant van de straat wordt getrokken
hoe droom je nog van morgen, als wrakstukken van het verleden
nog altijd toekomstige wegen lijken te versperren, hoe vraag je jezelf
te groeien? als je snakt naar adem, maar lucht tekort komt

zo dachten we over toen, zo even en wat straks wellicht gebeuren zou
dat ook deze dag gewoon weer een volgende was, die begon als
zovele voorgingen, argeloos en nietsvermoedend, die hoop
houden we nog steeds vast om nooit meer los te laten
    al is de greep beurs geknepen, zal ze onmogelijk
    door onze vingers glippen, ja we hopen nog steeds
    dat we ergens vanuit het voorland van onze kinderen
    op deze dagen kunnen terugkijken en zeggen;

"toen veranderde alles."

- Myron Hamming, *Stadsdichter van Groningen*

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD DEN HAAG

Datum

Betreft Nij Begun: op weg naar erkenning, herstel en perspectief

Geachte Voorzitter,

Op 24 februari 2023 heeft de parlementaire enquêtecommissie Aardgaswinning Groningen het rapport *Groningers boven Gas* gepresenteerd. Het kabinet wil de voorzitter, de commissieleden en de onderzoeksstaf nadrukkelijk bedanken voor de vele verhoren die zij heeft gevoerd, de uitgebreide analyse, de conclusies en de heldere aanbevelingen.

Het commissierapport laat zien dat 60 jaar gaswinning in Groningen ons land weliswaar veel welvaart heeft gebracht, maar bovenal dat de mensen in het gaswinningsgebied hier onevenredig de lasten van hebben moeten dragen. De Rijksoverheid en de oliemaatschappijen hebben structureel de belangen van omwonenden genegeerd. Daardoor heeft de overheid te laat gehandeld naar de signalen van bewoners, kritische wetenschappers en toezichthouders over de keerzijden en risico's van de gaswinning. Mensen in het gaswinningsgebied hebben hierdoor onnodig geleden onder aardbevingen, de trage afhandeling van schades en onzekerheid over hun veiligheid.

Nog steeds leven honderdduizenden mensen in Groningen en Noord-Drenthe met de gevolgen: dagelijks melden zij nieuwe, teruggekeerde of verergerde schades aan huizen, ondernemingen en erfgoed. In totaal gaat het inmiddels om 270.000 schademeldingen. Meer dan 85.000 panden hebben vaker dan één keer schade gehad en 12.000 huizen voldoen naar verwachting nog niet aan de veiligheidsnorm en moeten worden versterkt. Het aantal aardbevingen neemt weliswaar af, maar ook vorig jaar werden nog 52 bevingen geregistreerd en 79 acuut onveilige situaties vastgesteld, waarbij direct preventieve veiligheidsmaatregelen nodig waren.¹ Mensen in het aardbevingsgebied hebben begrijpelijkerwijs last van stress en gezondheidsklachten, waaraan zij vroegtijdig kunnen overlijden.²

¹ KNMI (2023) Jaaroverzicht Aardbevingen 2022. Het aantal vastgestelde acuut onveilige situaties is afkomstig uit IMG (2023) Jaarverslag 2022

² Tom Postmes (2019) De gemiddeld verwachte mortaliteit door aardbevingschade: Update van eerdere berekeningen, Rijkuniversiteit Groningen

**Programma DG Groningen en
Ondergrond**

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/ezk

Behandeld door

H.P.B. Hindriks MSc MA

T 070 379 6019

h.p.b.hindriks@minezk.nl

Ons kenmerk

PDGGO / 26789894

Bijlage(n)

Achter deze cijfers gaat groot menselijk verdriet schuil. Ondanks eerdere kabinetsmaatregelen, zoals het besluit uit 2018 om de gaswinning te beëindigen en de schadeafhandeling en versterking in overheidshanden te brengen, hebben veel bewoners nog steeds last van trage procedures, gevoelens van onveiligheid, sociale ontwrichting en een overheid die niet naast, maar tegenover hen lijkt te staan. Mensen in het gaswinningsgebied hebben jarenlang moeten strijden om hun gelijk te krijgen en hun recht te halen. Kinderen en jongeren zijn opgegroeid met de ervaring dat de overheid hun ouders niet heeft geholpen. Daarmee zijn meerdere generaties in het aardbevingsgebied ernstig tekort gedaan en hebben zij het vertrouwen in de overheid verloren.

Het kabinet biedt daarom excuses aan, aan alle gedupeerden, voor wie de gaswinning en de afhandeling van de gevolgen tot fysieke, mentale en sociale schade heeft geleid en tot gevoelens van angst, stress en onveiligheid. Het kabinet wil niet alleen leren van de fouten die zijn gemaakt, maar wil deze ook rechtzetten. Daarbij hoort ook de opdracht om de ereschuld aan de regio en haar bewoners die door 60 jaar gaswinning is ontstaan in te lossen. Dit vraagt niet alleen om concrete resultaten op het gebied van veiligheid en herstel van schade, maar ook om structurele politieke aandacht voor de regio, om toekomstperspectief en brede bewustwording van het verdriet dat mensen in het gaswinningsgebied is aangedaan. Het vraagt om een nieuw begin. Erkenning van het leed is een eerste essentiële stap, maar gedupeerden geven terecht aan dat zij pas echte erkenning voelen als hun problemen zijn opgelost.

De overheid kan de gedupeerden van de gaswinning geen tien jaar van hun leven teruggeven. Het kabinet kan wel deze laatste kans benutten om het beter te doen. Daarvoor neemt het kabinet 50 concrete maatregelen, waarmee het uitwerking geeft aan de aanbevelingen van de Commissie Van der Lee. Het kabinet heeft hierbij dankbaar gebruik gemaakt van de vele suggesties die zijn gedaan door bewoners en maatschappelijke organisaties, de regionale overheden in het document "Ereschuld: Herstel & Perspectief voor Groningen", het Instituut Mijnbouwschade Groningen (IMG), de Nationaal Coördinator Groningen (NCG) en anderen. Met de maatregelen die het kabinet neemt, zullen het schadeherstel en de uitvoering van de versterking milder, makkelijker en menselijker moeten worden. Geen stapeling van onderzoeken, geen onnodige rechtszaken, geen beslissingen meer die over mensen en hun huis genomen worden, maar mét hen samen. Een nieuwe start op weg naar erkenning, herstel én perspectief. Het Rijk zal daarbij alles doen wat nodig is om ervoor te zorgen dat alle schade wordt vergoed en iedereen een veilig huis heeft. De NAM zal zijn verantwoordelijkheid moeten nemen. Geen beloften zonder daden meer. Het kabinet legt daarom in de wet vast dat zij jaarlijks over de voortgang verantwoording aflegt in een Staat van Groningen en elke zes maanden hierover praat in de regio.

Maatregel 1

Het kabinet legt jaarlijks verantwoording af over de Staat van Groningen

De Staat van Groningen wordt het instrument waarmee het Rijk en de Regio de voortgang op de uitvoering van de maatregelen in deze brief monitoren om waar nodig bij te sturen. Het gaat om een resultaatverplichting. De Staat van Groningen wordt wettelijk vastgelegd in de "Groningenwet". In de Staat van Groningen worden op hoofdlijnen doelstellingen vastgelegd op vier pijlers die de

komende tijd nader uitgewerkt worden: schade en versterken, verduurzaming, welzijn en sociaal herstel, en economisch perspectief. Regio en Rijk leren samen welke interventies en programma's het beste werken. Om de voortgang te borgen worden vijfjaarlijkse tussendoelen gesteld. Tweemaal per jaar praten het Rijk en de Regio over de voortgang. Het kabinet gaat hierover vervolgens in gesprek met de Tweede Kamer. Dit proces wordt vastgelegd in de wet. Hierbij worden ook de maatschappelijke organisaties geconsulteerd. Zij geven een stem aan de bewoners en het maatschappelijk middenveld, voor wie de maatregelen in deze kabinetsreactie tot zichtbare verbeteringen moeten leiden. Zo wordt de betrokkenheid van de regio geborgd, en wordt de informatievoorziening aan de Kamer verbeterd.

Als eerste stap op het gebied van welzijn en sociaal herstel nodigen de Regio en het Rijk een kwartiermaker uit om een Sociale Agenda voor de regio op te stellen. Deze Sociale Agenda wordt een apart programma, met een apart budget, los van het Nationaal Programma Groningen (NPG). Hiervoor worden een generatieleng extra middelen uitgetrokken. Ook voor de economische structuurversterking komt een aparte agenda, waarvoor een generatieleng extra middelen worden uitgetrokken. Het NPG krijgt focus op economische structuurversterking op drie grote thematische transities: duurzame energie, gezondheid en landbouw. Alle geldstromen worden een generatieleng, gedurende 30 jaar, toegekend en zijn gekoppeld aan specifieke projecten. Zo werken we niet alleen aan herstel van gebouwen, maar ook aan herstel van de sociale gevolgen van de gaswinning, aan meer leefbaarheid, kansgelijkheid, duurzame groei, en daarmee, uiteindelijk, aan herstel van vertrouwen.

Leeswijzer & Inhoudsopgave

---

0. Ten eerste

Groningen zonder gaswinning

In dit ten geleide herhaalt het kabinet het voornemen om in oktober 2023, of ten laatste in oktober 2024, de gaswinning uit het Groningenveld definitief te beëindigen. Dit is een noodzakelijke voorwaarde om te kunnen bouwen aan herstel van het gaswinningsgebied.

1. Bouwen aan herstel

Verbeteren van schadeherstel & versterking

In dit hoofdstuk reageert het kabinet op de aanbevelingen 1 en 2 van de enquêtecommissie. Het kabinet neemt maatregelen die ervoor moeten zorgen dat de afhandeling van schade en de uitvoering van de versterking zo snel mogelijk tot merkbare verbetering leidt voor gedupeerden. Daaronder valt ook dat woningen versneld worden verduurzaamd.

2. Bouwen aan sociaal en mentaal welzijn

In dit hoofdstuk reageert het kabinet op de aanbevelingen 3 en 4 van de enquêtecommissie. Het kabinet beschrijft de inzet voor een langjarige agenda voor herstel van de sociale gevolgen van de gaswinning, het versterken van de leefbaarheid en vergroten van kansengelijkheid.

3. Bouwen aan economisch perspectief

Dit hoofdstuk bouwt voort op hoofdstuk 2 en is een verdere uitwerking van aanbeveling 3 en 4 van de enquêtecommissie. Het kabinet beschrijft hier de inzet op een generatielange agenda voor duurzame economische groei.

4. Bouwen aan de overheid

Een betere overheid in dienst van de samenleving

De maatregelen die in dit hoofdstuk worden beschreven, vormen een reactie op aanbeveling 5 tot en met 10 van de enquêtecommissie.

5. Tot slot

Een nieuw begin: bouwen aan vertrouwen

Door mét de mensen in Groningen en Noord-Drenthe in gesprek te blijven en concrete resultaten te laten zien, wil het kabinet bouwen aan herstel van vertrouwen. Hiermee geeft het kabinet opvolging aan aanbeveling 11 van de enquêtecommissie.

Bijlagen

---

1. Begrippenlijst
2. Lijst van gesprekspartners
3. Overzicht met financiële gevolgen
4. Overzicht van maatregelen in relatie tot de aanbevelingen van de enquêtecommissie
5. Overzicht van moties en toezeggingen die met deze brief worden afgedaan
6. Onderzoek RoyalHaskoningDHV (2023) Versterken en verduurzamen: Groningen Aardgasvrij
7. Visueel overzicht van alle maatregelen

0. Ten eerste Groningen zonder gaswinning

Om te kunnen bouwen aan herstel is een stevig fundament nodig. Dat fundament is een regio zonder gaswinning. Het stoppen met gas winnen is niet alleen nodig om het aantal aardbevingen zo snel mogelijk terug te dringen, maar is ook noodzakelijk voor psychosociaal herstel van bewoners van het gaswinningsgebied. Pas als de gaswinning definitief is gestopt, ervaren bewoners de rust en zekerheid die nodig zijn om hun veiligheidsgevoel te verbeteren.

Op het maximale niveau had het Groningenveld 29 winningslocaties met ongeveer 300 productielocaties. Hiervan zijn sinds 1 april 2023 nog vijf locaties operationeel. Het kabinet zet zich maximaal in om per 1 oktober 2023, of uiterlijk in 2024, ook deze laatste locaties te sluiten. Met het sluiten van de laatste productielocaties wordt de bron van het leed in het aardbevingsgebied weggenomen. Daarmee komt nog niet meteen een einde aan de aardbevingen, maar zullen deze naar verwachting wel in aantal en intensiteit afnemen. Er zal minder schade zijn en bewoners zullen meer rust ervaren. Zo komt een einde aan een tijdperk waarin de gaswinning niet alleen een grote bijdrage leverde aan de energievoorziening van ons land, maar ook aan het jarenlange gevoel van onveiligheid en machteloosheid van inwoners in het winningsgebied.

1. Bouwen aan Herstel

Verbeteren van de schadeafhandeling en versterking

“Mijn advies aan het kabinet is om te stoppen met de vele onderzoeken. De onderzoeken zijn gekmakend. Je weet niet waar je aan toe bent en moet aldoor lang wachten. Het ergste is het gevoel dat je telkens moet strijden om gelijk te krijgen. Ik heb al vijf keer schade gemeld. Elke keer komt iemand van een bureau langs om onderzoek te doen. Elke keer een nieuw rapport. Soms wordt de schade vergoed, soms niet. Het kost kapitalen. Mijn bureaus hebben gezegd: ik begin er niet meer aan. Liever leven met scheuren, dan met de last van een nieuwe strijd om mijn gelijk te moeten halen.”

Bewoner, Loppersum

De mensen in het gaswinningsgebied zijn duidelijk: geef **voorrang aan het verbeteren van de schadeafhandeling en het zo snel mogelijk afronden van de versterking van onveilige huizen**. Procedures zijn te juridisch en technisch ingestoken en de uitvoeringskosten zijn, met name in de schadeafhandeling, onhoudbaar hoog. Precisie en rechtmatigheid hebben in het beleid en de uitvoering te veel de overhand gekregen boven **vertrouwen en ruimhartigheid**. Er is een stelsel van organisaties en regelingen ontstaan dat voor bewoners te vaak tot onbevredigende of onbegrijpelijke uitkomsten leidt. Dit betreft zowel huurders als woningeigenaren, en in het bijzonder ook agrariërs, mkb'ers en erfgoedeigenaren. Werkwijzen en beoordelingskaders zijn vaak veranderd, soms in het nadeel van gedupeerden. Dat leidt tot verschillen en tot onbegrip, rechtsongelijkheid en machteloosheid.

De gevolgen van de gaswinning werken door in de gezondheid van mensen en hebben diepe sporen nagelaten in de samenleving. De **psychosociale impact van de bevingen** is de afgelopen jaren bovendien verder toegenomen; mensen zien hun leefomgeving verslechteren en ervaren minder toekomstperspectief.³ Het kabinet trekt zich in het bijzonder de verhalen aan van mensen die vertellen over situaties waarin instanties hen niet geloven, over slepende juridische procedures

³ De psychosociale impact van de gaswinningsproblematiek op bewoners in 2021 en 2022: Eindrapport Gronings Perspectief fase 3 - Gronings Perspectief

en hoe hun schades of gewenste versterkingsmaatregelen in twijfel worden getrokken. Dit raakt mensen diep en moet veranderen. Dat betekent dat er een **einde moet komen aan de stapeling van onderzoeken** en rapporten om de oorzaak van individuele schades vast te stellen. Het **schadeherstel en de versterking moeten ontdaan worden van juridische obstakels, wantrouwen en financiële beperkingen**. En de energiearmoede in Groningen en Noord-Drenthe moet worden aangepakt door extra te investeren in **verduurzaming van het woningbestand**.

Het kabinet is ervan overtuigd dat het vertrouwen van gedupeerden in de overheid alleen hersteld kan worden wanneer in het handelen van de overheid en de uitvoeringsinstanties vertrouwen in gedupeerden het vertrekpunt is. Zoals de enquêtecommissie terecht constateert, heeft de manier waarop de schadeafhandeling en versterking zijn georganiseerd te vaak tot nieuwe (emotionele) schade, stress en onzekerheid geleid. Het kabinet kiest daarom voor **een fundamentele omslag: geen belastende procedures meer, geen onnodige controles, geen eindeloze discussies over de causaliteit van individuele schades, niet sturen op geld, maar op resultaat**. Daarmee ontstaat ook ruimte om meer vanuit het perspectief van bewoners en de praktijk beleid te maken én dit uit te voeren. Daarbij moet **meer erkenning en aandacht zijn voor de negatieve gezondheidsgevolgen** en de psychosociale schade die de gaswinning heeft veroorzaakt. **Gedupeerden moeten een centrale positie** krijgen in de aanpak van schadeherstel en de versterking. Dit betekent niet dat alles altijd kan, maar wél dat mensen gehoord en betrokken worden, dat er proactief met hen wordt meegedacht en dat beslissingen die hen raken persoonlijk worden toegelicht.

Bij de schadeafhandeling betekent dit concreet dat in het effectgebied van de gaswinning in Groningen en de gasopslag in Norg en Grijpskerk het wettelijk **bewijsvermoeden onverkort wordt toegepast**.⁴ Het minimale gebied waar dit van toepassing is, wordt wettelijk vastgelegd en wordt niet meer ten nadele van bewoners aangepast. Er komt een eind aan de stapeling van onderzoeken en bij schade **tot € 40.000 vindt geen onderzoek naar causaliteit** meer plaats. Zo weten bewoners waar zij aan toe zijn. **Vaste vergoedingen worden aantrekkelijker gemaakt en daadwerkelijk herstel wordt gestimuleerd**, ook bij herhaalde schades. Erfgoedeigenaren, boeren en mkb'ers krijgen extra hulp en steun. **Juridische procedures worden zoveel mogelijk voorkomen**. Hierdoor wordt **de drempel om schade te melden lager**. Het IMG krijgt de wettelijke ruimte én budget om **knelpunten bij de afhandeling van schades op te lossen**, ook buiten de aansprakelijkheid van de NAM. Bewoners die te maken hebben met telkens terugkerende schades krijgen **duurzaam schadeherstel** aangeboden, waarbij ook herstel van de funderingen wordt meegenomen.

Bij de versterking van woningen worden straten of buurten zoveel mogelijk in één keer aangepakt, zoals dat ook al in de dorpenaanpak gebeurt. Het streven blijft om de versterking van woningen in 2028 af te ronden. Indien nodig moeten regels en vaste procedures wijken voor snelheid en bewonersgerichtheid om zo snel

⁴ Hiermee wordt het oorspronkelijke effectgebied bedoeld.

mogelijk een veilige situatie te creëren. Bij deze **gebiedsgerichte aanpak** wordt extra geïnvesteerd in **wijkontwikkeling, leefbaarheid, verduurzaming en ruimtelijke kwaliteit**, die mede wordt bepaald door bescherming van het aanwezige erfgoed. Bewoners krijgen een centrale rol in de planning en uitvoering van de versterking. Er komt betere ondersteuning via **fysieke inlooppunten** waar bewoners vragen kunnen stellen, evenals **een digitaal portaal** waar bewoners op elk moment de status van hun versterkingstraject kunnen inzien. Verder krijgen bewoners een **vergoeding voor de tijd die ze zelf besteden** aan de versterking van hun huis en de **bewonersbegeleiders van de NCG krijgen een ruim financieel mandaat** om te doen wat nodig is om de versterking zo snel mogelijk naar tevredenheid van bewoners af te ronden. Ook krijgen **gemeenten de beschikking over budget** om psychosociale knelpunten op te lossen bij gedupeerden. Verschillen tussen woningeigenaren en huurders worden weggenomen.

Dit alles leidt tot 30 concrete verbeteracties, verdeeld over vijf blokken. Deze maatregelen worden hieronder nader toegelicht en zijn een invulling van de benodigde cultuuromslag waarbij in het beleid en de uitvoering de behoefte van bewoners centraal komt te staan. Het Rijk blijft verantwoordelijk, maar geeft de ruimte én het geld om in de uitvoering lokale knelpunten op te lossen en onuitlegbare verschillen tegen te gaan. Daarbij geldt dat alles wordt gedaan wat nodig is. De betrokken overheden en uitvoeringsinstanties zullen zich telkens moeten realiseren dat de mensen in het aardbevingsgebied niet zelf hebben gevraagd om schade en de voor hun veiligheid noodzakelijke versterking. Dat vereist een dienstbare houding en een inzet totdat de problemen van mensen zijn opgelost.

1.1 Schade: milder, menselijker en makkelijker

Maatregel 2

Duidelijkheid over het gebied waar schade wordt vergoed

Er komt een einde aan onduidelijkheid over het gebied waar het IMG schades in behandeling neemt. Het kabinet legt het zogenaamde effectgebied van de gaswinning en gasopslag vast in een Algemene Maatregel van Bestuur. Daarbij wordt het gebied gehanteerd zoals dat vanaf de oprichting van het IMG gold, totdat het op 17 mei 2021 werd aangepast. Dit betekent dat het IMG weer schademeldingen in behandeling zal nemen in twee gebieden in Noord-Drenthe rond Norg en in Oost-Groningen rond Pekela en Blijham. Het gebied kan in de toekomst nog wél groter worden, maar niet kleiner. Í

Maatregel 3

Stoppen met onderzoek naar causaliteit van schades en met de trillingstool

De schadeafhandeling wordt voor bewoners versimpeld. Geen stoet van experts en stapeling van rapporten meer, minder aanleiding voor discussies en juridische geschillen. Het komt niet meer voor dat meerdere deskundigen namens het IMG naar dezelfde schade kijken. De trillingstool wordt niet meer gebruikt om bij individuele schademeldingen te beoordelen of de schade kan zijn veroorzaakt door een aardbeving. Bij twijfel wordt in het voordeel van bewoners beslist. De experts die binnen het effectgebied in opdracht van het IMG schadeopnames bij bewoners

thuis doen, kijken alleen naar de herstelkosten en doen geen onderzoek naar de schadeoorzaak wanneer de totale kosten voor herstel lager dan € 40.000 zijn. Van deze schades wordt zonder verder onderzoek verondersteld dat ze zijn veroorzaakt door de gaswinning. Binnen het IMG-effectgebied valt hieronder ook schade door de effecten van gestapelde mijnbouw, zoals zoutwinning en winning uit kleine gasvelden. Bij schades waarbij de herstelkosten groter dan € 40.000 zijn, wordt wél gekeken naar de schadeoorzaak, waarbij het bewijsvermoeden onverkort wordt toegepast en de bewijslast niet bij de bewoner ligt. Dat betekent dat schades worden vergoed tenzij deze naar hun aard geen mijnbouwschade kunnen zijn. Dit alles kan in sommige gevallen weliswaar tot overcompensatie leiden, maar dit neemt het kabinet voor lief. Het leidt namelijk voor bewoners tot substantieel minder rompslomp, minder onzekerheid en minder juridificering, en voor het IMG tot minder uitvoeringslast. Het IMG regelt dat bewoners in de kern van het gebied alle schades aan hun woning met een eigen aannemer kunnen laten herstellen. De aannemer stuurt de rekening dan naar het IMG.

Maatregel 4

Het IMG lost knelpunten proactief op

Het IMG krijgt de bevoegdheid om individuele knelpunten in de schadeafhandeling voortvarender op te lossen. De verwachting van gedupeerden is dat alle schade in hun huis wordt opgelost, maar het IMG kan tot dusver alleen schades afhandelen binnen de aansprakelijkheid van de NAM en op grond van het schadevergoedingsrecht een vergoeding bieden waarmee de woning in de oude staat wordt teruggebracht. Het kabinet zal daarom een voorstel doen tot aanpassing van de Tijdelijke wet Groningen en het IMG extra budget geven om alle schade op te kunnen lossen. Om te voorkomen dat gedupeerden moeten wachten op een wetswijziging, zal de staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat vooruitlopend op deze wetswijziging het IMG bij ministeriële regeling de mogelijkheid geven om knelpunten op te lossen waarbij het aansprakelijkheidsrecht een goede schadeafhandeling in de weg zit.⁵ Het IMG kan daardoor ook bij individuele twijfelgevallen, grensgevallen en knelpunten waarbij aardbevingen een deel van de schade kunnen hebben veroorzaakt, of een indirecte rol hebben gespeeld, toch een integrale oplossing bieden. Ook wordt het mogelijk om bewoners een herstelmethode te bieden waarmee voorkomen kan worden dat schade snel terugkeert. Tot slot kan het IMG ook bewoners helpen met nieuwe schades, terwijl zij nog een schademelding hebben lopen bij de NAM.

Maatregel 5

Vaker keuze voor schadeafhandeling met vaste vergoeding

Een vaste vergoeding voor de afhandeling van fysieke schade moet voor meer mensen een aantrekkelijke optie worden. Vaste schadevergoedingen zijn minder belastend voor bewoners en bieden meer zekerheid: de vergoedingen worden sneller uitbetaald en het schadebedrag staat van te voren vast. De regeling voor vaste vergoedingen wordt daarom uitgebreid, met een mogelijkheid voor hogere vergoedingen in de kern van het gebied. Een vaste vergoeding moet ook beschikbaar komen voor bewoners met herhaalde schade. Hierbij moet worden uitgegaan van vertrouwen. Het kabinet accepteert dat dit in sommige gevallen tot

⁵ Deze mogelijkheid ontstaat naar verwachting op korte termijn met de inwerkingtreding van de Wet Versterken (Kamerstuk 35603)

overcompensatie kan leiden, maar de nadelen voor bewoners en de uitvoeringskosten van de huidige aanpak zijn groter. Voor complexe schadegevallen, zoals monumenten of boerderijen, en voor andere bewoners die hier aan de voorkeur geven, blijft maatwerk mogelijk. Daarbij kunnen alle bewoners ook kiezen voor herstel in natura of zelf een aannemer inhuren, die de rekening bij het IMG indient. Tot slot komt er een regeling voor gedupeerden die hebben gekozen voor een vaste schadevergoeding, die onvoldoende blijkt om hun schade daadwerkelijk te herstellen. Deze regeling wordt in overleg met de maatschappelijke organisaties vormgegeven.

Maatregel 6

Herhaalde schades worden voorkomen met duurzaam schadeherstel

Mensen met terugkerende schade door onderliggende gebreken aan hun woning krijgen de zekerheid dat hun schade duurzaam wordt hersteld. Hierbij wordt indien nodig ook funderingsschade aangepakt. Op basis van de huidige inzichten wordt verwacht dat onderliggende gebreken bij ongeveer 14.000 panden in aanmerking komen voor duurzaam herstel.⁶ Bewoners van deze panden krijgen de mogelijkheid om de onderliggende gebreken aan te laten pakken. Deze zomer begint het IMG in samenwerking met de NCG in de kern van het aardbevingsgebied met duurzaam herstel van de eerste 300 adressen.

Maatregel 7

Hogere overlastvergoeding bij meervoudige schademeldingen

Mensen die ondanks de mogelijkheden voor duurzaam herstel en het stoppen van de gaswinning toch te maken krijgen met teruggekeerde of nieuwe schade kunnen rekenen op een hogere overlastvergoeding.⁷ Meervoudige schademeldingen leiden namelijk aantoonbaar tot extra (immateriële) schade in de vorm van stress, frustratie of angst. Hoewel een hogere vergoeding dit niet kan voorkomen, wil het kabinet hiermee wel erkenning geven voor de zware belasting die meervoudige schademeldingen met zich meebrengen. Bij herhaalde schade of teruggekeerde schade na een nieuwe aardbeving zal het IMG daarom een extra overlastvergoeding tot € 1.200 uitkeren en die onderdeel maken van de vergoeding. Zo worden vergoedingen actief naar mensen gebracht, in plaats van dat zij hier zelf om moeten vragen. Daarnaast zal het IMG in de schadeafhandeling voorrang geven aan bewoners met herhaalde schade en extra ondersteuning bij de keuzes die ze kunnen maken.

⁶ SWECO (2023) Onderzoek funderingsproblematiek Groningen. De onderzoekers stellen dat bij naar schatting 4 tot 10 procent van de adressen waar mijnbouwschade is vastgesteld ook funderingsgerelateerde schade aan de orde kan zijn.

⁷ In 2022 ging het nog om 12.000 gevallen van herhaalde schade.

Knelpunten uit de weg: wat kan er straks wél, wat nu nog niet gebeurt?

Niet moeilijk doen om kleine wensen

In een huis worden door een schade-beoordelaar tien schades geconstateerd. Het gaat om een muur met bijzonder tegelwerk. De muur met beschadigde tegels kan worden hersteld, maar is daardoor anders van kleur dan de tegenoverliggende muur, waar de tegeltjes weliswaar verkleurd zijn en niet in de beste conditie, maar waar geen aardbevingschade kan worden verondersteld. Deze muur wordt niet aangepakt. Met de nieuwe mogelijkheid voor het IMG om ook schades buiten de aansprakelijkheid van de NAM te vergoeden, kunnen nieuwe tegels voor beide muren worden vergoed en wordt de bewoner veel frustratie en soms een juridische procedure bespaard.

Verschillen wegnemen aan de randen van het effectgebied

In Drieborg loopt de grens van het gebied waar het IMG schades afhandelt precies door het dorp. Daardoor valt de beoordeling van vergelijkbare schades aan weerszijden van deze grens anders uit. Dit leidt tot verschillen en veel onbegrip bij bewoners. Met de nieuwe mogelijkheid om schades ook buiten de aansprakelijkheid van de NAM op te lossen, kan het IMG verschillen tussen individuele bewoners oplossen die zijn ontstaan door de verschillende uitkomsten van schadebeoordelingen.

Stress voorkomen en wegnemen

Door aanhoudende stress en spanningen rond het versterkingsproces van een gezin uit Appingedam, zitten de ouders van een gezin van drie kinderen er psychisch behoorlijk doorheen. Met het extra budget dat gemeenten krijgen in de vorm van een knelpuntenpot kunnen zij zowel de sociale problematiek als de versterking van het huis in één keer financieren. Zo wordt de bron van veel stress weggenomen en kan het gezin zich focussen op het welzijn van hun kinderen en henzelf.

Dezelfde behandeling voor iedereen in een constructief verbonden pand

Het merendeel van een aantal rijwoningen is in het bezit van een woningcorporatie uitgezonderd één woning (particulier). De woningcorporatie wil financieel bijdragen om tot sloop/nieuwbouw te komen. De particuliere eigenaar is niet in staat het verschil naar sloop/nieuwbouw zelf te overbruggen. Dit houdt vernieuwing en verduurzaming van de straat/wijk tegen. Met de nieuwe gebiedsgerichte aanpak en knelpuntenbudgetten voor de NCG en gemeenten kan dit probleem worden opgelost zodat alle bewoners een nieuw, veilig huis krijgen.

Een meer menselijke aanpak

Een moeder met een zoon van 12 zou graag de slaapkamer van haar zoon willen opknappen nu hij naar de middelbare school gaat. De slaapkamer heeft nog steeds het beertjesbehang uit zijn kindertijd en hij heeft een goed bureau nodig, dat in de kleine ruimte past. De moeder kan dit niet betalen, omdat het gezin binnenkort naar een wisselwoning gaat en geen geld heeft om twee keer de kamer in te richten. De nieuwe richting van de NCG om meer met de menselijke maat te kijken naar versterking gerelateerde problematiek zorgt ervoor dat met maatwerk een oplossing geboden kan worden.

Maatregel 8

Aanpassen vergoeding van immateriële schade

Bij het vergoeden van immateriële schade worden verschillen zoveel mogelijk voorkomen en worden de vergoedingen verruimd. Het kabinet steunt het voornemen van het IMG om een eind te maken aan verschillen in uitkeringen tussen kinderen en volwassenen en tussen gezinsleden onderling, en om het maximale schadebedrag van € 5000 in meer situaties toe te kennen, bijvoorbeeld aan bewoners die sloop/nieuwbouw hebben gehad. Juist een regeling die is bedoeld om verdriet en leed te compenseren mag niet tot nieuwe pijn, onvrede en onuitlegbare verschillen leiden. Het kabinet vindt daarom ook dat het verschil tussen huurders en woningeigenaren moet worden opgeheven en dat mensen met herhaalde schade een hogere overlastvergoeding ter compensatie van het leed moeten krijgen (zie ook maatregel 7).

Maatregel 9

Soepeler omgang met termijnen bij schadeafhandeling

Juist vanwege het feit dat in het gaswinningsgebied al een onevenredig groot beroep is gedaan op het geduld en incasseringsvermogen van mensen, moeten beslistermijnen worden gehaald. De maatregelen die het kabinet in deze brief neemt om de schadeafhandeling en versterking fundamenteel te verbeteren, moeten sneller tot duidelijkheid leiden. Bewoners die toch te maken krijgen met overschrijdingen van termijnen door de overheid hebben recht op compensatie en moeten hier niet zelf om hoeven te vragen. De maximale vergoeding die het IMG uitkeert bij overschrijdingen van de afhandeltermijn wordt daarom verhoogd tot € 1442, overeenkomstig de maximale hoogte van een dwangsom op grond van de Algemene wet bestuursrecht. De NCG zorgt ervoor dat bezwaren van bewoners op tijd worden afgehandeld en beslist anders in het voordeel van bewoners. IMG en NCG gaan soepel met reactietermijnen op grond van het bestuursrecht voor bewoners om, vooral zo lang zij deze zelf nog te vaak overschrijden.

1.2 De versterking meer mensgericht en gebiedsgericht

Maatregel 10

Gebiedsgerichte crisisaanpak voor versnelling van de versterking

Aan de huidige situatie van fysieke, mentale en sociale onveiligheid door de aardbevingen en de (gevolgen van de) versterkingsoperatie moet zo snel mogelijk een eind komen. Bewoners wachten al te lang op duidelijkheid en de sociale cohesie in buurten met veel onveilige huizen staat onder druk. Daarom wordt de versterking gebiedsgericht als crisis aangepakt. Daarbij staat veiligheid nog steeds voorop, maar kijken gemeenten en de NCG ook nadrukkelijk naar wat een buurt of dorp nodig heeft. Het gaat om een geïntegreerde aanpak: één plan waar veiligheid, versterking en leefbaarheid hand in hand gaan. Per gebied wordt daarom een opgaveregisseur aangewezen die de taak én het mandaat heeft om knelpunten en onuitlegbare verschillen in de uitvoering te signaleren, op te pakken en op te lossen. De lessen die worden geleerd in de dorpenaanpak in Garrelsweer, Leermens, Zeerijp en Wirdum, waar sinds vorig jaar deze crisisaanpak wordt ontwikkeld, moeten versneld worden toegepast in de rest van het versterkingsgebied. Zo worden bestaande regels en procedures, bijvoorbeeld rondom aanbesteden of lokale verordeningen en bestemmingsplannen, waar mogelijk opzij gezet om de uitvoering te verbeteren, zonder hierbij de ruimtelijke kwaliteit van gebieden aan te tasten. Indien nodig kan de NCG een gebouw toevoegen aan de versterkingsoperatie, en informeert de NCG de betreffende gemeente. Tevens krijgen bewonersbegeleiders van de NCG per casus € 50.000 mandaat om bewoners te helpen en beslissingen te nemen. Het werkelijk oplossen van verschillen zorgt namelijk voor herstel van sociale cohesie en verminderen van stress.

Wie heeft welke rol in de versterking?

De gemeente bepaalt de prioritering van gebouwen die mogelijk versterking behoeven in het lokale plan van aanpak. Het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) adviseert over de veiligheid. De NCG geeft een oordeel over de uitvoerbaarheid van de aanpak. Als het totaal van de lokale plannen van aanpak niet uitvoerbaar is, stelt NCG na overleg met die gemeente een programma vast voor alle betrokken gemeenten.

Maatregel 11

De NCG maakt de uitvoering van de versterking meer mensgericht

De afspraak is dat de NCG meer mensgericht en vanuit vertrouwen gaat handelen en daarmee naast bewoners komt te staan. Conform het advies van de enquêtecommissie komt er géén fundamentele systeemwijziging; wél wordt het bestaande systeem fundamenteel verbeterd. Er komen evenmin nieuwe blauwdrukken of regels die overal moeten worden toegepast. Bewoners, hun behoeften en hun huis zijn leidend, in plaats van systemen of procedures. De NCG zorgt ervoor dat – in aansluiting op de adviezen van Bernard Wientjes – de doorlooptijden worden verkort, afspraken richting bewoners worden nagekomen

en medewerkers ruimte hebben om lokaal passende oplossingen te bieden. Hiertoe worden onder meer onnodige processtappen geschrapt, krijgen bewonersbegeleiders meer mandaat en worden noodzakelijke budgetten vooraf vrijgegeven. Ook heeft NCG een *tackle team* ingericht om vastgelopen dossiers en schrijnende situaties versneld op te lossen en de geleerde lessen breed toe te passen. Dit moet leiden tot een soepelere uitvoering van de versterking, waarbij tempo wordt gemaakt waar dat kan, en tijd wordt genomen waar nodig, zoals bij erfgoedpanden. Om hierin koers te houden en de effectiviteit van de verbeteracties te kunnen volgen gaat NCG de bewonerstevredenheid, betrouwbaarheid en doorlooptijden monitoren. Hiermee ontstaat een rijker beeld bij de voortgang van de versterking.

Maatregel 12

Meer maatwerk om verschillen tegen te gaan

Onuitlegbare verschillen in de schadeafhandeling en versterking die in het verleden zijn ontstaan, moeten dringend worden rechtgezet. Deze verschillen ondermijnen de mentale gezondheid van mensen, de sociale cohesie en het vertrouwen in de overheid. Conform het advies van de enquêtecommissie zal het kabinet verschillen tussen bewoners oplossen die zijn ontstaan door de toepassing van veranderende berekeningsmethoden in de uitvoering van de versterking. Om verschillen te overbruggen gaat NCG met de betrokken bewoners en de gemeente in gesprek om te kijken wat zij nodig hebben zonder dat dit moet leiden tot nieuwe berekeningen. Het kabinet stelt extra budget beschikbaar zodat de NCG bijvoorbeeld sloop/nieuwbouw kan aanbieden op plekken waar verschillen tussen bewoners tot onbegrip en sociale spanningen hebben geleid. Op deze wijze zorgt het kabinet ervoor dat de aanbeveling van de enquêtecommissie om bewoners te laten kiezen voor een bouwnorm uitvoerbaar wordt gemaakt. Daarnaast krijgt de NCG extra budget te besteden om andere verschillen binnen wijken en straten, zoals ten aanzien van genomen verduurzamingsmaatregelen, gebiedsgericht met maatwerk te kunnen aanpakken. Ook zal de NCG huurders dezelfde vergoeding voor overlast door de versterking geven als woningeigenaren, en zal het kabinet bewoners compenseren die aan de Stichting WAG een deel van hun vergoeding voor waardedaling verschuldigd zijn vanwege hun deelname aan een eerdere groepsclaim tegen de NAM. Tot slot heeft het kabinet de Commissie Van Geel gevraagd om rond de zomer een grondige analyse te maken van eventuele andere onuitlegbare verschillen die om een oplossing vragen. De commissie redeneert hierbij vanuit het gezichtspunt van bewoners en hun omgeving, en niet vanuit het huidige systeem van juridische legitimiteit en causaliteit.

Maatregel 13

Meer aandacht voor ruimtelijke kwaliteit tijdens de versterking

Er komt meer aandacht voor ruimtelijke kwaliteit bij de planning en uitvoering van versterkingsmaatregelen. Gemeenten en de provincie spelen hierin een centrale rol: zij stellen gebieds- en dorpsvisies op, waarbij het team van de versterkingsbouwmeester van de NCG ondersteunt. Vanaf medio 2023 zal de rijksbouwmeester hierbij desgewenst adviseren. De NCG en de betrokken wethouders zullen structureel overleg voeren over het behouden en bevorderen van de ruimtelijke kwaliteit tijdens de versterking, en de maatregelen die hiervoor nodig zijn. De versterkingsbouwmeester van de NCG wordt ondersteund door architecten en stedenbouwkundigen. Hij zorgt er met zijn team voor dat de

versterkingsplannen aansluiten op de lokale gebiedsvisies. In navolging van de oproep van Kr8-corporaties, de koepel van acht woningcorporaties in het aardbevingsgebied, kunnen bewoners bij het ontwerpen van versterkingsmaatregelen voor hun woning gebruik maken van een specialistisch ontwerper of architect.

Maatregel 14

Extra geld voor leefbaarheid en wijkontwikkeling

Het kabinet trekt extra geld uit voor het verbeteren van de leefbaarheid in de gebieden waar veel woningen worden versterkt. Straten, dorpen en wijken die te maken hebben met de meest ingrijpende gevolgen van de gaswinning worden zo aantrekkelijker gemaakt voor bewoners. Met de extra middelen kunnen gemeenten en de NCG ervoor zorgen dat deze gebieden na afronding van de versterking niet alleen veiliger zijn, maar ook mooier en fijner om te wonen. Gemeenten stellen hier gebieds- en dorpsvisies voor op en bewoners krijgen inspraak over de wijze waarop het extra geld wordt ingezet.

Maatregel 15

Extra geld voor herstel van de openbare ruimte ná afronding van de versterking

Verbetering van de leefbaarheid vraagt ook om herstel van de openbare ruimte nádat de versterking in een wijk of straat is afgerond. Het gaat dan bijvoorbeeld om herbestrating, het vervangen van de riolering en waterleidingen en aanleg van nieuwe groenvoorzieningen. Hiervoor is met de bestuurlijke afspraken van 2020 geld aan gemeenten beschikbaar gesteld. Omdat de versterkingswerkzaamheden langer doorlopen dan toen werd verwacht, en vanwege de inflatie, zijn deze middelen niet meer toereikend. Daarom maakt het kabinet, conform de wens van de regionale overheden, extra geld vrij voor herstel van de openbare ruimte nadat de versterkingsmaatregelen zijn afgerond.

Maatregel 16

Vergoeding voor eigen tijd van bewoners in versterking

Bewoners die nog wachten op een versterkte woning krijgen een vaste vergoeding van € 2500 per adres voor de tijd die zij hebben besteed aan de versterking van hun huis en de overlast die het lange wachten en de onzekerheid hebben veroorzaakt. Dit geldt zowel voor huurders als voor eigenaren.

Maatregel 17

Indexering gestegen kosten

Door gestegen bouwkosten bij de versterking zijn eerder geraamde budgetten niet altijd meer voldoende om alle maatregelen uit te voeren. Bewoners mogen hier niet de dupe van zijn. Daarom zorgt het Rijk ervoor dat alle budgetten jaarlijks worden geïndexeerd, daar waar dit voor de voortgang van de versterking noodzakelijk is. Voor de afronding van de versterking van de woningen in de zogenaamde "batch-1588", die de gemeentenuitvoeren, wordt extra budget ter beschikking gesteld om de gestegen bouwkosten te compenseren.

Maatregel 18

Extra budget personeelskosten decentrale overheden

Het kabinet betaalt de kosten van de personele inzet van gemeenten en provincie tot het einde van de versterkingsoperatie. Hierbij wordt rekening gehouden met loonindexering.

1.3 Meer en betere hulp: bewoners de baas over herstel én versterking

Maatregel 19

Kosten voor juridische, technische en bouwkundige bijstand worden vergoed

De regelingen waarmee bewoners juridische, technische en bouwkundige bijstand in de schadeafhandeling en versterking vergoed kunnen krijgen, moeten zo snel mogelijk in werking treden. Nu het wetsvoorstel Versterken gebouwen in Groningen en de daarbij behorende novelle door de Eerste Kamer zijn aangenomen, verwacht het kabinet deze regeling op 1 juli aanstaande in werking te kunnen laten treden.

Maatregel 20

Geen juridificering

Het kabinet begrijpt dat het voor bewoners heel frustrerend is als de overheid met inzet van de Landsadvocaat tegen hen procedeert. Dat moet stoppen. Bij een geschil wordt eerst bemiddeling aangeboden, voordat het tot een rechtszaak komt. Wanneer de rechter gedupeerden gelijk geeft, krijgen zij wat hen toe komt en onderneemt het IMG geen verdere juridische stappen tegen hen. De NCG heeft niet geprocedeerd tegen bewoners en zal dat in de toekomst ook niet doen.

Maatregel 21

Meer zeggenschap en betere informatie

Bewoners krijgen veel meer zeggenschap over de uitvoering van de versterkingsoperatie. Binnen de gebiedsgerichte aanpak wordt op wijk- of straatniveau een vertegenwoordiging van bewoners gevormd die rechtstreeks advies uitbrengt aan de NCG over de uitvoering van de versterking. Het kabinet stelt extra middelen beschikbaar voor deze 'bewonersregieteams'. Verder krijgen bewoners vanaf dit najaar toegang tot een digitaal portaal waar ze actuele informatie over de voortgang van de versterking kunnen inzien, zodat bewoners op elk moment weten waar ze aan toe zijn. Voor dit portaal en extra communicatie hierover stelt het kabinet ook extra geld beschikbaar.

Maatregel 22

Betere ondersteuning door IMG, NCG en SNN met één loket

De mensen in het aardbevingsgebied verdienen de beste ondersteuning van de beste mensen. Daarom wil het kabinet het werk van bewonersbegeleiders aantrekkelijker maken. Begeleiders moeten méér tijd beschikbaar hebben per bewoner, beter worden toegerust met de juiste kennis en expertise en meer mandaat krijgen. IMG, NCG en SNN krijgen extra financiële ruimte om de beste mensen voor deze functies te vinden en behouden. Gedupeerden die zowel met IMG als NCG te maken hebben, kunnen kiezen voor één begeleider die namens

beide organisaties optreedt. Bewonersvragen worden daarbij zo spoedig mogelijk beantwoord. Aparte steunpunten voor schade en versterking worden zoveel mogelijk samengevoegd, met ruime openingstijden, en de bestaande laagdrempelige hulp van Stut & Steun wordt verlengd. In elke gemeente komt ten minste één herkenbare plek waar bewoners met vragen over de schadeafhandeling, versterking en beschikbare (subsidie)regelingen terecht kunnen. Het Erfgoedloket wordt hierop aangesloten. Er wordt proactief opgetreden richting bewoners om hen te wijzen op de beschikbare regelingen en de bereidheid om schade te melden te vergroten.

Maatregel 23

Aardbevingscoaches in elke gemeente

Het kabinet wil dat in alle gemeenten in het gaswinningsgebied aardbevingscoaches beschikbaar komen zolang hier behoefte aan is. Aardbevingscoaches bieden onafhankelijk van de uitvoeringsorganisaties een luisterend oor aan mensen voor wie de schadeafhandeling en versterking zeer belastend zijn. Zo nodig helpen zij met doorverwijzingen naar andere professionals. Gemeenten ontvangen hiervoor de benodigde financiering.

1.4 Aandacht en maatwerk voor complexe gevallen en bijzondere panden

Maatregel 24

Extra hulp aan agrariërs met schade

Het kabinet trekt extra middelen uit voor de uitvoering van het Agroprogramma door de Provincie Groningen. Agrariërs worden onevenredig belast met de huidige procedures voor schade-herstel en versterking en zijn oververtegenwoordigd binnen de groep met de langste doorlooptijden bij schadeherstel. De agrarische sector is van groot belang voor de identiteit van de regio en de gemeenschappen waarin zij actief zijn. Veel agrarische bedrijven moeten worden versterkt of hebben te maken met schade die zodanig complex is dat schadeherstel vraagt om toekomstbestendige keuzes voor het hele bedrijf. Het kabinet wil deze en gerelateerde problemen in samenhang aanpakken om de agrosector herstel én perspectief te bieden. Gegeven de complexiteit van het probleem zal worden bekeken of extra personele inzet, of de inrichting van een taskforce, behulpzaam kan zijn. Het IMG zal de bestaande regeling voor vergoeding van schade aan mestkelders verbeteren en stelt specialistische medewerkers met een ruim mandaat aan om schades voortvarender af te handelen, in afstemming met de specialisten bij het Agroprogramma van de NCG. Redelijkheid en billijkheid zijn hierbij het uitgangspunt.

Maatregel 25

Extra steun voor ondernemers met schade en vergoeding van waardedaling aan bedrijfspanden

Het kabinet breidt het bestaande mkb-programma van de provincie Groningen uit. Ondernemers krijgen meer hulp met de schadeafhandeling en versterking via speciale consultants bij Stut & Steun, extra toekomstperspectief via het ondernemersloket van GroBusiness en toegang tot een voucherregeling voor

advies en ondersteuning ter waarde van € 10.000 per ondernemer. Ondernemers vallen vaker binnen de categorie complexe dossiers, waardoor zij te maken hebben met lange doorlooptijden. Deze dossier moeten sneller worden opgepakt. Kleine ondernemers met complexe schades die in financiële, medische of psychische problemen zijn geraakt, kunnen voortaan ook terecht bij de Commissie Bijzondere Situaties. Het IMG zal dit najaar een regeling bekendmaken voor de vergoeding van waardedaling bij bedrijfspanden. Verder stelt het kabinet extra budget beschikbaar voor regionale mkb-plannen, waarvoor de invulling nader wordt bepaald. Tot slot zal ook hier worden gezien of extra personele inzet of een taskforce nodig is.

Maatregel 26 Voortzetting Erfgoedprogramma

De provincie kent een uniek cultuurlandschap van ommeland, wierden en wadden met veel waardevol erfgoed en het archeologisch bodemarchief. Dit landschap, de beeldbepalende gebouwen en de natuur moeten voor toekomstige generaties behouden blijven. Bescherming van het erfgoed is cruciaal voor behoud van de Groningse cultuur, het landschap en de identiteit. Het bestaande Erfgoedprogramma zou dit jaar aflopen, maar wordt verlengd. Hiervoor wordt extra geld uitgetrokken, inclusief subsidies voor regulier en groot onderhoud van monumenten en karakteristieke panden. Goed onderhoud voorkomt toekomstige schades en draagt bovendien bij aan de cultuurhistorische waarde van de regio. Voor agrarisch erfgoed komen extra mogelijkheden voor restauratie en onderhoud om de identiteit en vitaliteit van het landelijk gebied te versterken. En voor eigenaren van monumenten die nog versterkt moeten worden, start de Vereniging van Groninger Monumenteigenaren een pilot, die uitgaat van een integrale aanpak van alle benodigde werkzaamheden, met de eigenaar van het monument als opdrachtgever.

Maatregel 27 Een sterk vangnet voor wie dit nodig heeft

Speciale vangnetten voor vastgelopen situaties moeten op termijn overbodig worden. De maatregelen die het kabinet in deze kabinetsreactie aankondigt, moeten hiervoor zorgen. Zo lang er echter gedupeerden zijn voor wie het IMG, de NCG en de verschillende overheden nog geen oplossing kunnen bieden, blijft de vangnetfunctie van de Commissie Bijzondere Situaties en het Interventieteam Vastgelopen Situaties belangrijk. Naast IMG en NCG hebben ook zij de mogelijkheid om met een eigen budget en een ruim mandaat, los van de aansprakelijkheid van de NAM en de bestaande juridische of financiële kaders, oplossingen te realiseren wanneer die voor gedupeerden uit zicht zijn geraakt. Het kabinet blijft hier middelen voor beschikbaar stellen, zodat gebrek aan geld en capaciteit een oplossing niet in de weg kan staan.

1.5 Met voorrang verduurzamen

Het is schrijnend dat in Groningen en Noord-Drenthe momenteel sprake is van de grootste energiearmoede van Nederland. Woningen in dit gebied zijn gemiddeld ouder en groter dan elders in Nederland en verbruiken daardoor meer energie. Ook ligt hier het gemiddelde inkomen van huishoudens lager dan het landelijk gemiddelde en heeft een groot aantal huiseigenaren in afwachting van

schadeherstel of versterking investeringen in verduurzaming uitgesteld. Zo werken de gevolgen van de gaswinning ongunstig door in de energierekening van mensen en zijn verschillen ontstaan in de mate van verduurzaming. Het kabinet voelt de morele verplichting om de mensen in dit gebied te helpen met isolatiemaatregelen die hun energierekening omlaag brengen, zodat hun besteedbaar inkomen groeit.

Daarom komt het kabinet voor de mensen in dit gebied met een extra impuls voor verduurzaming door middel van isolatie. Zo kunnen achterstanden worden ingelopen en kunnen deze mensen gaan profiteren van de voordelen die de transitie naar het fossielvrije tijdperk biedt. Het kabinet wil hiermee recht doen aan de disproportionele last die bewoners hebben gedragen door de winning van aardgas. Deze aanvullende aanpak, specifiek voor de tien gemeenten in de provincie Groningen en de gemeenten Aa en Hunze, Tynaarlo en Noordenveld in Noord-Drenthe, moet ervoor zorgen dat de energiearmoede wordt verkleind en huizen zoveel als mogelijk worden geïsoleerd naar de standaard voor woningisolatie. Daardoor zijn deze huizen qua isolatie straks klaar voor de overstap van aardgas naar een vorm van duurzame warmte.

Omdat het grootste deel van de woningen in het gebied waarschijnlijk verwarmd gaat worden met warmtepompen, en we met deze impuls in isolatie het tempo van verduurzaming gaan versnellen, is het belangrijk dat het vergroten van de capaciteit van het elektriciteitsnet voortvarend wordt opgepakt. Samen met netbeheerders wordt alles in het werk gesteld om congestie op het laagspanningsnet in Groningen te voorkomen. Verder moeten de mogelijkheden voor uitbreiding van de collectieve warmtevoorziening optimaal worden benut. Dit gaat onder andere om de warmtevoorziening in de stad Groningen en Delfzijl en Appingedam. Deze projecten kunnen gebruik maken van de subsidieregeling voor warmtenetten die binnenkort beschikbaar komt. Het kabinet heeft voor de financiering van de onrendabele top voor de distributienetten binnen de gebouwde omgeving een subsidie instrument beschikbaar gemaakt. Partijen kunnen hiervoor per 1 juni aanvragen indienen. Vanuit Groningen worden hiervoor meerdere aanvragen verwacht. Het kabinet zal verder verkennen welke hindernissen er zijn om grootschalige warmteleidingen tussen industriële clusters (bijvoorbeeld in de Eemshaven en het industriegebied Oosterhorn) en eindgebruikers te realiseren.

Maatregel 28

Woningen die nog versterkt moeten worden aardgasvrij(-gereed) maken

Voor bewoners die nog wachten op een ingrijpende (zware of middelzware) versterking van de woning wil het kabinet isolatiemaatregelen laten toepassen gelijktijdig met de versterking van hun huis. Het budget voor de NCG wordt hiervoor opgehoogd. Uitgangspunt bij deze aanpak is dat de versterking niet vertraagd wordt, en dat deze huizen uiterlijk in 2028 zijn versterkt en verduurzaamd naar het niveau van aardgasvrij of aardgasvrij gereed. De NCG zal samen met bewoners tot een maatwerkoplossing komen, voor de huizen die nog versterkt moeten worden. Uiteraard is deze koppeling niet verplicht. Bewoners kunnen zelf kiezen of ze gebruik willen maken van deze mogelijkheid tot verduurzaming.⁸

⁸ Het kabinet gebruikt hierbij de inzichten uit het onderzoek door RoyalHaskoningDHV over het aardgasvrij maken en verduurzamen van het aardbevingsgebied. Dit rapport is als bijlage 7 bij deze brief gevoegd.

Maatregel 29

Verduurzamingsstimulering voor woningen in Groningen en Noord-Drenthe

Het kabinet geeft verder een extra impuls aan het isoleren van de overige woningen met matige en slechte energielabels in de provincie Groningen en de genoemde gemeenten in Noord-Drenthe, inclusief woningen die al zijn versterkt. Hiervoor stelt het kabinet in totaal € 1,65 miljard beschikbaar, waarmee een substantiële financiële bijdrage kan worden gedaan voor isolatiemaatregelen in aanvulling op de reeds bestaande nationale subsidie- en financieringsregelingen, en bovenop de middelen die beschikbaar zijn gesteld aan gemeenten voor de Lokale Isolatieaanpak en de aanpak van energiearmoede. Daardoor zal in de gemeenten in provincie Groningen en Aa en Hunze, Tynaarlo en Noordenveld in Noord-Drenthe ongeveer het dubbele beschikbaar zijn ten opzichte van de landelijke subsidies die voor iedereen in Nederland beschikbaar zijn.

Het doel van de extra bijdrage is om woningen (zowel koop- als huurwoningen) die qua energiezuinigheid nog te wensen overlaten te verbeteren, zodat deze woningen in 2035 qua isolatie klaar zijn om van het aardgas af te gaan.⁹ Het Rijk, de provincie, gemeenten en andere betrokkenen zullen ervoor zorgen dat in het hele gebied in vergelijkbare situaties zoveel mogelijk vergelijkbare ondersteuning wordt geboden. Gemeenten werken binnen dit kader samen met bewoners een concreet plan uit, inclusief fasering. De prioriteit zal daarbij liggen op de meest kwetsbare wijken en huishoudens, omdat daar de energiearmoede vaak het grootst is en mensen zelf minder mogelijkheden hebben om te investeren. Het uitgangspunt is nadrukkelijk dat iedereen mee moet kunnen doen, ook mensen die zelf geen middelen hebben om te investeren, en dat mensen die dat willen actief ondersteund worden. Er zal daarom ook de mogelijkheid worden geboden van een investering in isolatie zonder eigen bijdrage, en bewoners zullen actief benaderd en ontzorgd worden via bijvoorbeeld energiecoaches bij het nemen van maatregelen en regelen van subsidie en financiering. Voor grotere investeringen zal er een eigen bijdrage nodig zijn, waarbij bewoners die hiervoor kiezen gebruik kunnen maken van een energiebespaarlening van het Warmtefonds. Voor mensen die zelf geen leenruimte hebben zal er via het Warmtefonds ook een vorm van maatwerkfinanciering mogelijk zijn, met 0% rente en met een maandlast naar draagkracht. Hierbij zal een eventuele restschuld aan het einde van de looptijd van de financiering of bij tussentijdse verkoop van de woning worden kwijt gescholden. De toegang tot het Warmtefonds zal voor de gemeenten zo laagdrempelig mogelijk worden gemaakt. Voor het verduurzamen van maatschappelijk vastgoed binnen de regio kan gebruik worden gemaakt van een landelijke subsidieregeling, en voor het verduurzamen van midden- en kleinbedrijf kan dat via landelijke fiscale regelingen en een (nog op te richten) ondersteuningsstructuur.

De wijze van uitvoering wordt de komende tijd gezamenlijk met de regio verder uitgewerkt. Voor de uitvoering door de gemeenten en provincie komt extra geld beschikbaar en er wordt zo veel mogelijk aangesloten bij bestaande gemeentelijke plannen, zoals hun Transitievisies Warmte en de Lokale Aanpakken Isolatie, waarvoor gemeenten een bijdrage kunnen aanvragen uit het Nationaal

Rapport Versterken en verduurzamen: Studie Groningen Aardgasvrij, RoyalHaskoningDHV, 17 april 2023.

⁹ Het doel is de energiezuinigheid te verbeteren naar de standaard voor isolatie, conform de Standaard en Streefwaarden voor Woningisolatie (rvo.nl)

Isolatieprogramma. In de Staat van Groningen zal jaarlijks over de voortgang worden gerapporteerd.

Maatregel 30

Uitbreiding toepassingsgebied subsidie woningverbetering

In aanvulling op bovenstaande maatregelen, wordt de bestaande subsidieregeling voor verduurzaming en verbetering voor eigenaren van woningen die geen onderdeel zijn van het versterkingsprogramma van NCG uitgebreid met 28 extra postcodegebieden aan de randen van het huidige toepassingsgebied. Zo kan een groter deel van de regio van deze regeling gebruikmaken. De oorspronkelijke afbakening die in 2020 met de regionale overheden is afgesproken leidt in de praktijk namelijk tot veel vragen en onbegrip onder bewoners. Hoewel elke afbakening tot nieuwe grensgevallen leidt, en tot teleurstelling bij bewoners die nét buiten het aangewezen gebied vallen, zal het kabinet de al lang voortslepende discussie over de afbakening nu beslechten door de grenzen van de regeling nog éénmaal te verruimen zodat een duidelijk aaneengesloten gebied ontstaat, zonder voor bewoners onlogische enclaves of exclaves.¹⁰ Met deze uitbreiding worden in totaal circa 15.000 adressen aan de regeling toegevoegd. Zij kunnen een subsidie tot € 10.000 aanvragen voor verbetering of verduurzaming van hun woning.¹¹

¹⁰ Het schadepercentage per postcodegebied is ontleend aan Atlas Research (2022) Herstel, maar nog niet hersteld. Naast postcodegebieden met een schadepercentage van 40 % of hoger zijn postcodegebieden met een lager schadepercentage toegevoegd die ingesloten zijn door postcodegebieden met een schadepercentage van 40 % of hoger.

¹¹ Het gaat om 7 postcodes die per 1 januari 2023 ook zijn toegevoegd aan het gebied waar schade door waardedaling wordt vergoed (9474, 9644, 9651, 9655, 9657, 9659 en 9971), de postcodegebieden 9654 (Annerveenschekanaal), 9883 (Oldehove) en 9972, 9974, 9976 (Zoutkamp),, en 16 andere postcodes in de gemeenten Groningen, Aa & Hunze, Veendam, Oldambt en Westerkwartier, die grotendeels grensden aan het huidige gebied (9479, 9512, 9631, 9641, 9642, 9645, 9646, 9648, 9672, 9675, 9677, 9678, 9684, 9881, 9882 en 9885).

Wanneer merken mensen iets van deze maatregelen?

Het kabinet gaat, samen met de regionale overheden, uitvoeringsorganisaties en bewoners aan de slag om de 30 maatregelen die hierboven zijn genoemd uit te werken en in werking te laten treden. Daarbij is naast snelheid ook zorgvuldigheid van belang. De termijn waarop mensen verandering zullen merken en van nieuwe regelingen kunnen profiteren, zal per maatregel verschillen. Sommige maatregelen kunnen per direct in werking treden: zo kan NCG per direct starten met het aanbieden van maatwerk bij verschillen in het kader van de versterking, en krijgen de bewonersbegeleiders van NCG per direct meer mandaat: per casus € 50.000 om bewoners te helpen en beslissingen te nemen. Ook kan op korte termijn een einde komen aan de situatie dat telkens nieuwe experts in opdracht van het IMG naar dezelfde schades kijken en gaat het IMG niet meer in hoger beroep als een rechter in het voordeel van bewoners uitspraak heeft gedaan.

Maatregelen waarvoor aanpassing van wet- en regelgeving nodig is, zullen meer tijd kosten. Het kabinet verwacht dat de Algemene Maatregel van Bestuur waarin het effectgebied waar het IMG schade afhandelt, wordt vastgelegd later dit jaar in werking kan treden. De ministeriële regeling waarmee bewoners juridische, technische en bouwkundige bijstand vergoed kunnen krijgen, treedt naar verwachting per 1 juli 2023 in werking. De benodigde wijziging van de subsidieregeling voor verduurzaming & woningverbetering kan naar verwachting eveneens later dit jaar in werking treden. Maatregelen waarvoor nieuwe of aangepaste werkwijzen in de schadeafhandeling en de uitvoering van de versterking nodig zijn, worden verder uitgewerkt in overleg met het IMG en de NCG. Ook nieuwe maatregelen zoals de aanvullende verduurzamingsstimulering [maatregel 29] moeten nader worden uitgewerkt. Het kabinet zal uw Kamer deze zomer nader informeren over de uitwerking, uitvoering en voorziene inwerkingtreding van de verschillende maatregelen in deze brief.

2. Bouwen aan welzijn en sociaal herstel

“Ik zou er graag op vertrouwen dat het beter wordt, maar zie nog te weinig verandering. De meeste winkels in oons dorp zijn verdwenen en het dorps huis is dichtgegaan. In het weekend en 's avonds is er geen busverbinding meer naar de stad. Ondertussen zit ik met schade en kan ik mijn huis niet verkopen. Door de stress en alle onzekerheid ben ik minder gaan werken. Perspectief betekent voor mij dat voorzieningen behouden blijven of terugkeren, dat er werk is, dat mijn kinderen straks zonder twee keer overstappen naar school kunnen. Dat zou mij rust geven.”

Bewoner, Godlinze

De enquêtecommissie benadrukt terecht dat de negatieve gevolgen van de gaswinning verder gaan dan schade aan gebouwen en individuele mensen. Ze raken een hele regio. De overheid heeft de mensen in het gaswinningsgebied als individu én als collectief tekort gedaan. Het kabinet wil zich langjarig committeren om te herstellen wat in zestig jaar is geschaad. Dit begint echter met aandacht voor psychosociaal herstel.

De Rijksuniversiteit Groningen doet sinds 2016 onderzoek naar de psychosociale impact van de gaswinning en de afhandeling van de gevolgen. Sindsdien zijn meer dan 20 publicaties verschenen die de ernst laten zien van de langdurige negatieve gevolgen voor de gezondheid, het welzijn en de cohesie in het aardbevingengebied.¹² Bewoners vertellen hier indringend over in de gesprekken die het kabinet met hen voert. Schades keren terug, procedures duren lang en uitkomsten voelen soms onrechtvaardig. Ook het gebrek aan erkenning van de impact van het probleem veroorzaakt stress en gezondheidsschade. Deze problemen moeten met voorrang worden opgelost om ruimte te creëren voor verdere sociaal-maatschappelijke en economische ontwikkeling.

¹² [Het onderzoek - Gronings Perspectief](#)

Het kabinet trekt het zich zeer aan dat bewoners van het gaswinningsgebied aangeven dat zij zich door de overheid in de steek gelaten voelen. Dit gevoel wordt versterkt wanneer door het wegtrekken van bewoners tegelijkertijd voorzieningen voor sport, cultuur en recreatie verdwijnen, aanrijtijden van politie en ambulances langer worden en het openbaar vervoer verschaalt. Het is voor bewoners moeilijk te verteren dat hun regio, die de afgelopen decennia juist zo'n belangrijke bijdrage heeft geleverd aan de energievoorziening van Nederland, op verschillende indicatoren van brede welvaart ruim onder het landelijk gemiddelde scoort.¹³

“Ik ben een jongen van 9 jaar. Het huis waar ik woon, wordt gesloopt. Ik verhuisde met papa en mama naar een tijdelijk huis in een ander dorp. Ik vind dat niet leuk, want ik moet nu naar een andere school. Ook kan ik niet meer zelf naar mijn voetbalclub fietsen. Mijn vader en moeder hebben niet altijd tijd om mij te brengen. Ik mis mijn vriendjes erg. Het duurt allemaal heel lang. Ik zou willen dat het weer wordt zoals vroeger.”

Bewoner, Delfzijl

Bijzondere aandacht verdient in dit verband het effect van de gaswinning op het welzijn en de (onderwijs)kansen van kinderen, jongeren en jongvolwassenen. Zij lopen een groter risico op leerachterstanden door problemen thuis, hebben last van emotionele problemen en moeite om deze bespreekbaar te maken in hun omgeving. Kinderen en jongeren in het aardbevingsgebied hebben bovendien significant minder hulpbronnen tot hun beschikking dan leeftijdsgenoten elders.¹⁴ Hun ouders zijn vaker laaggeletterd, werkzoekend of arbeidsongeschikt en 10 % van de huishoudens heeft problematische schulden.¹⁵ Ook de Kinderombudsman stelt dat kinderen en jongeren in het aardbevingsgebied minder toekomstperspectief hebben dan hun leeftijdsgenoten in andere regio's.¹⁶

Nieuw toekomstperspectief voor de regio vraagt daarom allereerst om sociaalmaatschappelijke verbeteringen. Voor kinderen en volwassenen, specifiek ook de generatie jongvolwassenen die het afgelopen decennium is opgegroeid. Het gaat er om dat mensen kunnen meedoen zodat zij kunnen meeprofiteren van nieuwe economische kansen. Meer werkgelegenheid heeft slechts zin als mensen ook kunnen werken en als zij de vaardigheden hebben die aansluiten op het werk

¹³ Brede welvaart omvat alles wat mensen van waarde vinden. Naast materiële welvaart gaat het ook om zaken als gezondheid, onderwijs, milieu en leefomgeving, sociale cohesie, persoonlijke ontplooiing en (on)veiligheid.

¹⁴ SEO Economisch Onderzoek (2022) *Gevolgen van Kansenongelijkheid in Nederland*
Hulpbronnen zijn bijvoorbeeld ontwikkelmogelijkheden, zoals het lezen van boeken en het bezoeken van musea, ontspanningsmogelijkheden zoals sporten en op vakantie gaan en voorzieningen thuis, zoals een dagelijks ontbijt en een eigen kamer. Deze zijn in Nederland zeer ongelijk verdeeld

¹⁵ CBS (2021) [Aantal huishoudens met problematische schulden niet toegenomen \(cbs.nl\)](https://www.cbs.nl/nl-nl/onderzoek-en-publicaties/2021/10/aantal-huishoudens-met-problematische-schulden-niet-toegenomen)

¹⁶ [Kinderombudsman vraagt staatssecretaris aandacht voor toekomstperspectief kinderen en jongeren Groningen](https://www.kinderombudsman.nl/nieuws/kinderombudsman-vraagt-staatssecretaris-aandacht-voor-toekomstperspectief-kinderen-en-jongeren-groningen)
[De Kinderombudsman](https://www.kinderombudsman.nl/)

dat beschikbaar is. Daarom wil het kabinet samen met de lokale overheden, kennis- en onderzoekspartijen, maatschappelijke organisaties en andere betrokkenen in Groningen en Noord-Drenthe de handen ineen slaan voor een breed welvaartsoffensief. Deze aanpak geldt voor de hele provincie Groningen (inclusief Oost-Groningen, dat van oudsher lage scores heeft op sociaaleconomische indicatoren ten opzichte van regio's), plus de gemeenten in Noord-Drenthe binnen het IMG-effectgebied. Rijk en Regio kijken hierbij naar waar de middelen het hardst nodig zijn en nemen dit mee in de verdere uitwerking.

Het doel is dat bewoners die de afgelopen decennia onevenredig de lasten hebben gedragen van de gaswinning concreet perspectief krijgen op een meer welvarende toekomst in een regio die zijn eigen identiteit behoudt en waar het fijn wonen, werken en recreëren is. Hierbij laat het kabinet zich inspireren door de ervaringen die zijn opgedaan met het Nationaal Programma Rotterdam-Zuid en het Nationaal Programma Leefbaarheid & Veiligheid. De inspanningen van alle betrokken partijen moeten er aan bijdragen dat het voormalige gaswinningsgebied binnen één generatie tenminste op het landelijk gemiddelde scoort op belangrijke indicatoren van brede welvaart, zoals: een goede uitgangspositie op de arbeidsmarkt, opleidingsaanbod, bestaanszekerheid, schooluitval, tevredenheid met het leven en ervaren gezondheid. De precieze doelen worden samen met inwoners, organisaties en overheden in de regio vastgesteld. De voortgang wordt bijgehouden in de Staat van Groningen.

Maatregel 31

Gemeenten krijgen een eigen knelpuntenbudget

Gemeenten krijgen extra geld om inwoners die naast de versterking van hun huis te maken hebben met sociaaleconomische, psychosociale of gezondheidsproblemen te helpen. De reguliere budgetten die gemeenten hebben voor de uitvoering van hun taken in het sociaal domein zijn hiervoor niet altijd toereikend. Om bewoners te ontzorgen en een oplossing te kunnen bieden voor gestapelde problematiek stelt het kabinet extra budget beschikbaar. Ondanks dat de huizen van bewoners worden versterkt, gaan veel bewoners namelijk door een periode van rouw. Het gaat om verlies van hun oude thuis met herinneringen, het verlies van hun oude buurt en verlies van 'verloren' jaren die zijn opgeslokt door de aardbevingsproblematiek. Gemeenten kunnen met sociaal maatschappelijk werk hier extra aandacht aan besteden.

Maatregel 32

Steun voor Groninger Dorpen, Stut en Steun en Maatschappelijke Organisaties

De Vereniging Groninger Dorpen speelt een belangrijke rol bij de ondersteuning van dorpsinitiatieven in de Groninger dorpen. Het kabinet zal Groninger Dorpen de komende jaren financieel ondersteunen. Zo kan de vereniging bijdragen aan de leefbaarheid in het gebied door initiatieven mogelijk te maken van dorpsbelangenorganisaties, dorpshuizen en andere organisaties die actief zijn op het platteland. Ook Stut en Steun, de Groninger Bodembeweging en het Groninger Gasberaad spelen een cruciale rol. Zij ontzorgen bewoners, ondernemers en agrariërs en vertolken hun stem bij bestuurders en beleidsmakers. Het kabinet zorgt ervoor dat zij de komende jaren hun belangrijke inzet kunnen voortzetten.

Maatregel 33

Jongeren krijgen een stem

Het kabinet stelt een jongerenraad in om ervoor te zorgen dat de stem van de jongeren en jongvolwassenen in Groningen en Noord-Drenthe nadrukkelijker klinkt bij de totstandkoming van beleid. De rol van de raad is om de staatssecretaris van Economische Zaken & Klimaat te adviseren en om actief signalen door te geven van knelpunten en kansen om meer toekomstperspectief te bieden.

Maatregel 34

Gemeenten krijgen extra budget voor de uitvoering van een Sociale Agenda voor het aardbevingsgebied

Regio en Rijk nodigen een kwartiermaker uit om samen een Sociale Agenda op te stellen en de uitvoering vorm te geven. De Sociale Agenda wordt een apart programma, los van het Nationaal Programma Groningen. Voor de Sociale Agenda wordt een brede coalitie gevormd van onder andere bewoners, maatschappelijke organisaties, scholen, kennisinstellingen, de cultuursector, woningbouwcorporaties, zorgverleners, GGD, het bedrijfsleven, sociale partners, gemeenten, en ministeries. Het Rijk stelt kennis en expertise beschikbaar vanuit de departementen voor de totstandkoming van de Agenda. Hierbij kan het Rijk ook ervaringen delen vanuit het Nationaal Programma Rotterdam-Zuid. De Agenda zal bestaan uit concrete doelstellingen en investeringen die ten goede komen aan de leefbaarheid, onderwijskwaliteit, armoedebestrijding, gezondheid en arbeidsparticipatie van inwoners. Dit sluit ook aan op het Masterplan Campussen en versterkt de inzet op economisch perspectief [zie maatregel 35]. Hierbij is specifiek aandacht voor kinderen en jongeren die opgroeien in een kansarme omgeving. Per gemeente kunnen inhoudelijke accenten worden gezet. Zij kunnen op basis van de lokale behoefte bestaande programma's en initiatieven die werken voortzetten of opschalen, of nieuwe initiatieven opstarten. Zo draagt de Sociale Agenda bij aan de duurzame inzetbaarheid van mensen en de toekomstbestendigheid van de regio, en sluit aan bij de economische transitie die daar voor nodig zijn. Het kabinet stelt eenmalig € 500 miljoen beschikbaar aan de gemeenten, als bijdrage voor de uitvoering van de Agenda, gevolgd door een generatielange bijdrage van € 100 miljoen per jaar voor 30 jaar. Het kabinet zal daarbij rekening houden met de wens van gemeenten om waar mogelijk de middelen beschikbaar te stellen via het gemeentefonds, bijvoorbeeld middels een decentralisatie-uitkering.

Om focus aan te brengen in de maatregelen zal de Sociale Agenda zich richten op vier speerpunten:

1) Verbeteren van de (mentale) gezondheid

Naast de maatregelen die gericht zijn op acute knelpunten zoals eerder genoemd [maatregel 23 en 31] is het duurzaam verbeteren van de (mentale) gezondheid van mensen in het gaswinningsgebied van belang. Bestaande voorzieningen en initiatieven op het gebied van bijvoorbeeld welzijnswerk, maatschappelijk werk, gezonde levensstijl en geestelijke gezondheidszorg kunnen op basis van de behoeften van bewoners worden versterkt met extra financiering. Dit geldt ook voor initiatieven op het

gebied van schoolmaatschappelijk werk en jongerenwerkers op middelbare scholen. De gezondheidszorg wordt zo laagdrempelig mogelijk georganiseerd; een Ecosysteem Mentale Gezondheid kan hierbij behulpzaam zijn. Hiervoor wordt samengewerkt met onder andere de GGD, gemeenten, GGZ, huisartsen en andere zorginstellingen. Ook zijn er kansen op het vlak van cultuurparticipatie, waarbij er tussen partijen in het sociaal domein en de culturele sector wordt samengewerkt.

2) Vergroten van de leefbaarheid en sociale cohesie

Veel bewoners geven aan dat verbetering van de leefbaarheid in hun directe omgeving prioriteit is. Daarom kan met de Sociale Agenda budget worden ingezet voor het behouden of herstellen van het verenigingsleven en sociale activiteiten, publieke voorzieningen zoals speeltuinen, zwembaden, muziekscholen, bibliotheken en dorpshuizen, recreatiemogelijkheden en verfraaiing van de openbare ruimte.

3) Kansen voor kinderen, jongeren en de volgende generatie

Met de middelen die beschikbaar zijn voor de Sociale Agenda kunnen gemeenten extra inzetten op onderwijs- en sociale voorzieningen voor jongeren, zoals het versterken van onderwijsprogramma's om leerachterstanden weg te werken, het versoepelen van de overgang van school naar werk, cultuureducatie- en participatie en laagdrempelige toegang tot sport- of culturele voorzieningen. Jongeren kunnen sinds kort ook bellen met de Kindertelefoon om te praten over de aardbevingen. Daarnaast komt er een JongerenTop om van jongeren zelf te horen wat zij nodig hebben voor hun toekomst. Regionale programma's zoals Tijd voor de Toekomst, JongGOUD, Kansrijke Groningers en de lokale activiteiten in het kader van de Bibliotheek op School en Tel mee met Taal kunnen worden verlengd of uitgebreid. Met de onderzoekers van de Rijksuniversiteit Groningen wordt besproken of zij in hun onderzoek naar de behoeften van kinderen en jongeren in het aardbevingsgebied ook kunnen meenemen welke verdere interventies in het onderwijs nodig zijn.

4) Arbeidsparticipatie & Armoedebestrijding

Volwassenen en kinderen die langdurig in armoede leven of problematische schulden hebben, ervaren meer stress, hebben minder mogelijkheden om mee te doen in de samenleving en hun doenvermogen wordt beperkt. Dit leidt tot een vicieuze cirkel die doorbroken moet worden. Dit vraagt om het vergroten van de bestaanszekerheid, terugdringen van laaggeletterdheid en bieden van mogelijkheden voor arbeidstoeleiding en een leven lang ontwikkelen voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Werk, opleiden en naar werk toeleiden zijn hierbij nauw met elkaar verbonden. Extra aandacht is nodig voor het realiseren van passend werk voor mensen voor wie reguliere arbeid (nog) een stap te ver is. En het onderwijs, met name in het mbo, moet goed aansluiten bij de werkgelegenheid en de transitieopgaven van de regio. Binnen de Sociale Agenda kunnen maatregelen worden genomen om bestaande Groningse programma's gericht op arbeidstoeleiding, een leven lang ontwikkelen en participatie, zoals Werken aan Ontwikkeling en Werk in Zicht, op te schalen, en nieuwe initiatieven te ontwikkelen gericht op het

bieden van perspectief. Het Just Transition Fund kan hier ook voor worden benut. Ook kan de Sociale Agenda bijdragen aan het bestrijden van armoede. Regio en Rijk verkennen wat aanvullend gedaan kan worden op het gebied van armoedebestrijding, naast de lopende aanpak Geldzorgen, Armoede en Schulden, en de inzet van de gemeenten, gericht op het verkorten van de duur van schuldhulpverleningstrajecten, het vroeg signaleren van schuldenproblematiek en het faciliteren van huishoudens om (beter) gebruik te maken van de voorzieningen.

Een Sociale Agenda Wat zou dat kunnen inhouden?

Met de extra middelen die gemeenten de komende jaren ontvangen, geven zij samen met het Rijk uitvoering aan de Sociale Agenda. De kwartiermaker die wordt aangesteld, gaat samen met alle betrokkenen werken aan kansrijke programma's. Onderstaande lijst kan hierbij als inspiratie dienen.

Mentale Gezondheid

Laagdrempelige sociale en emotionele ondersteuning – Gemeenten kunnen extra budget inzetten voor geestelijke verzorging, school maatschappelijk werk, jongerenwerkers op het voortgezet onderwijs en inwonersondersteuners voor specifieke doelgroepen. Een voorbeeld hiervan kan het opschalen en intensiveren van het programma *Sociale Veerkracht* van de gemeente Midden-Groningen zijn.

Ecosysteem Mentale Gezondheid – In een Ecosysteem Mentale Gezondheid wordt gezondheidszorg zo laagdrempelig mogelijk georganiseerd, samen met onder andere GGD, gemeenten, GGZ, huisartsen en andere zorginstellingen. Het doel is een GGZ die in verbinding staat met de samenleving.

Kansrijke Start

In dit programma werken gemeenten en het Rijk samen met medewerkers van wijkteams, welzijnswerk, volwassen-ggz, geboorte- en jeugdgezondheidszorg, werken aan een kansrijke start voor zoveel mogelijk kinderen, vanaf 10 maanden voor de geboorte tot ongeveer 2 jaar daarna.

Vergroten van de leefbaarheid en sociale cohesie

Investerings in openbaar groen en de openbare ruimte – Gemeenten kunnen investeren in de leefkwaliteit via bijvoorbeeld de aanleg van speeltuinen, plukbossen, groenvoorzieningen en deel-mobiliteit in de buurt.

Herstel van voorzieningen

Gemeenten en provincie kunnen extra budget inzetten om het voorzieningenniveau een impuls te geven. Dit kan bijvoorbeeld via het regionale masterplan regiocentra en met inzet van nationale regelingen zoals de Tijdelijke regeling Bibliotheken om bibliotheekvoorzieningen te behouden of nieuwe vestigingen of concepten uit te rollen.

Vergroten kansen volgende generatie

Impuls onderwijs

Met het extra geld kunnen gemeenten en provincie een impuls in het onderwijs realiseren en daarmee leerlingen en leraren helpen bij het aanpakken van achterstanden. Hiervoor is in het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) een menukaart beschikbaar met interventies. Ook zijn er succesvolle regionale initiatieven die geïntensiveerd kunnen worden zoals het programma *Tijd voor Toekomst* waarin leerlingen extra lesuren krijgen. Dit vraagt ook om aandacht voor voldoende en gekwalificeerde leerkrachten in de regio.

Toegankelijker maken sport en cultuur

Hierbij kan gedacht worden aan het toegankelijker maken van sport en cultuur voor jongeren in Groningen omdat sportieve en culturele ontwikkelen een grote bijdrage leveren aan het bevorderen van kansengelijkheid.

Arbeidsparticipatie en doorbreken intergenerationale armoede

Programma Leefbaarheid en Veiligheid

Langjarige inzet van het Rijk samen met gemeenten en andere lokale partijen om de leefbaarheid en veiligheid weer op orde te krijgen en bewoners perspectief te bieden.

Aanpak Geldzorgen, Armoede en Schulden

Dit is een meerjarige aanpak gericht op de halvering van het aantal kinderen dat opgroeit in armoede in 2025 en een halvering van armoede en problematische schulden in het algemeen in 2030.

Werken aan Ontwikkeling

Met een groot aantal partijen is een samenhangend programma ontwikkeld vanuit het Nationaal Programma Groningen voor investeringen in de regionale arbeidsmarkt en de grote transities waar de regio mee te maken heeft. Het programma "Werken aan Ontwikkeling" gaat onder meer over werving, selectie & matching, een lerende regio en een inclusieve arbeidsmarkt.

3. Bouwen aan de toekomst Economisch perspectief

“Ik ben 15 en ga naar school in Loppersum. Ik heb het rapport van de Tweede Kamer niet zelf gelezen. Mijn ouders hadden er wel wat over gehoord. Die vonden het wel een goed verhaal geloof ik, maar zeiden ook: dit wisten we toch al lang? Wat de regeling nu moet doen is niet te veel brieven schrijven, maar echt dingen gaan verbeteren. Het openbaar vervoer is bijvoorbeeld heel slecht geregeld. Als ik naar het mbo moet, ben ik straks drie uur per dag aan het reizen. Mijn vader zegt dat er misschien straks helemaal geen werk meer is, omdat niemand nog in Groningen wil wonen. Maar ik wil helemaal niet weg. Mijn vrienden zijn hier. Mijn familie. Laat de regering maar zorgen voor voldoende werk, en dat er ook nog wat te doen is naast school en werken.”

Bewoner, Appingedam

Sociale en economische groei zijn nauw met elkaar verbonden en van elkaar afhankelijk. Om de regio duurzaam economisch te versterken is een schaa sprong nodig in initiatieven voor economische ontwikkeling. Daarom zet het kabinet in aanvulling op, en ter versterking van, de Sociale Agenda in op een Economische Agenda. Daarbij moet nauw worden aangesloten worden bij de kracht van de regio en de mensen die er wonen, zodat de mensen kunnen meedoen én meeprofiteren. Met name door het voorziene verlies van werkgelegenheid na het stoppen van de gaswinning heeft investeren in de arbeidsmarkt prioriteit. Daarbij zijn (nieuwe) praktische banen net zo belangrijk als nieuwe kennisbanen.

Wat geldt voor de Sociale Agenda geldt daarbij ook voor de Economische Agenda: deze zal in samenspraak met de regio worden opgesteld, waarbij wordt aangesloten op bestaande projecten en ambities, zoals de baanbrekers, die uit het Nationaal Programma Groningen (NPG) zijn voortgekomen, en de masterplannen uit de Toekomstagenda. Het doel is om een versnelling te realiseren in ontwikkelingen waarvan de regio als eerste profiteert en die tegelijkertijd nationale en internationale uitstraling hebben. Dat vereist het stimuleren van verduurzaming van woningen, de industrie en een toekomstbestendige agrarische sector. Zo ontstaat een vliegwieleffect in de vorm van nieuwe kennis,

bedrijvigheid, banen, producten en diensten met duurzame economische groei als resultaat.

Maatregel 35

Er komt een Economische Agenda voor duurzame groei

Het Rijk en de regio vormen een strategisch partnerschap dat een generatieleng menskracht en middelen inzet voor drie grote transities (duurzame energie, gezondheid en landbouw) die Groningen verder brengen, en daarmee in het verlengde ons land als geheel. Omdat deze Economische Agenda zich richt op economische structuurversterking betekent dit dat de inzet niet bij een provinciegrens ophoudt. Noord-Drenthe zal daarom ook onderdeel uitmaken van de Agenda en voor sommige onderwerpen geldt dat de aanpak voor heel Noord-Nederland relevant is. Voor de uitvoering zal een extra eenmalig geldbedrag van € 250 miljoen aan het NPG worden toegevoegd. Daarnaast komt vanaf 2026 een jaarlijkse geldstroom van € 100 miljoen beschikbaar waarvan een substantieel deel via het Nationaal Programma Groningen loopt, omdat het NPG een cruciale rol vervult bij het realiseren van de grote economische structuurversterkingsprojecten, bijvoorbeeld door onrendabele toppen van investeringen te financieren en kapitaal voor startonderzoek te genereren. Dit zal ook leiden tot meer private investeringen. De nieuwe focus van het NPG zal vragen om aanpassing van de governance en rechtsvorm. De huidige bestuursovereenkomst kan hierop worden aangepast. Vanwege het langjarige karakter van de inzet is de Economische Agenda een dynamische agenda: nog dit jaar zullen het Rijk en de Regio een startdocument vaststellen met de gezamenlijke inzet op de drie transities. In de Staat van Groningen zal jaarlijks over de voortgang worden gerapporteerd. De drie transities, en de kansen die zij bieden, worden hieronder toegelicht, evenals de randvoorwaarden die van belang zijn om de transities te kunnen realiseren. Om een aantal van deze transities extra aan te jagen, en bij te dragen aan het realiseren van de noodzakelijke randvoorwaarden, doet het kabinet aanvullende, ondersteunende investeringen die als maatregel 35.1 tot en met 35.9 worden uitgelicht.

1) Duurzame energie

Maatregel 35.1

Groningen wordt dé waterstofprovincie van Nederland: tenminste 33 procent van de nog aan te leggen capaciteit voor Wind op Zee zal aanlanden in de provincie Groningen.

Groningen en Noord-Drenthe zijn al eeuwen dé Nederlandse energieregio. Turf en aardgas in het verleden, hernieuwbare energie in de toekomst. Deze transitie zorgt voor nieuwe en innovatieve bedrijvigheid, het stimuleren van het lokale mkb, duurzaam perspectief voor de industrie en toekomstbestendige werkgelegenheid in praktische beroepen en kennisbanen. Daarnaast levert deze vergroening een forse bijdrage aan de kwaliteit van de leefomgeving en gezondheid in Groningen, en aan de Nederlandse klimaatdoelstellingen. Rijk en regio zullen hun gezamenlijke inspanningen verder vergroten om actief internationale bedrijven aan te trekken die zich in het Noorden willen vestigen. En het kabinet wil de koppositie van Groningen en Drenthe op het gebied van groene waterstoftechnologie, duurzame energie en grondstoffen verder

uitbouwen. Dankzij de toekenning van Europese middelen voor het HEAVENN-project uit het Nationaal Programma Groningen heeft de EU Noord-Nederland al erkend als de eerste Hydrogen Valley in Europa.¹⁷

Concreet wil het kabinet dat het windenergiegebied ten noorden van de Waddeneilanden de eerste plek in Nederland wordt voor grootschalige waterstofproductie op zee, met aanlanding in de provincie Groningen. In Groningen is ook al gestart met de procedures voor het waterstofnet en voor de ondergrondse opslag van waterstof. Zo **wordt Groningen dé waterstofprovincie van Nederland**. Ook wil het kabinet dat **tenminste 33 procent van de nog aan te leggen capaciteit voor Wind op Zee zal aanlanden in de provincie Groningen**. Dit zal worden vastgelegd in het Ontwikkelkader Wind op Zee. Voorwaarde voor aanlanding zijn een goede ruimtelijke inpassing en de uitkomsten van het lopende onderzoek naar aanlandingsmogelijkheden in Eemshaven. Binnen dit onderzoek wordt gekeken naar het realiseren van de aanlanding op een manier die zo min mogelijk negatieve impact heeft op mens en natuur, en in het bijzonder Unesco Werelderfgoed de Waddenzee. Voor een zorgvuldige ruimtelijke inpassing van de aanlanding en de bijbehorende infrastructuur heeft het kabinet **landelijk middelen beschikbaar gesteld. Deze komen ten goede aan investeringen in de aanlandingsgebieden, waarvan een significant deel in Groningen terecht zal komen**. Ook de mogelijkheden voor financiering van DJEWELS, een electrolyser project van 20-30 Megawatt, worden op dit moment uitgewerkt, in afwachting van goedkeuring rond geoorloofde staatssteun.

2) Gezondheidstechnologie en preventieve gezondheid

Maatregel 35.2

Er komen meer plekken voor medisch specialisten in Groningen en het Rijk investeert extra in de Lifelines biobank en het kenniscentrum Healthy Ageing.

Naast de impact van goede zorg op het welzijn van mensen, is zorg ook een belangrijke economische motor voor de regio. Met circa 62.000 banen (21% van de totale werkgelegenheid) is de zorg zelfs de grootste werkgever in de provincie Groningen. Bovendien is zorg, en in het bijzonder gezond ouder worden, een belangrijk thema bij onderzoek en ontwikkeling in de regio, hetgeen ook tot uitdrukking komt in initiatieven zoals de Health Hub in Roden. Met het succesvolle meerjarige programma voor bevolkingsonderzoek "Lifelines" is sinds 2006 bovendien een unieke set aan gezondheidsdata verzameld, die de basis hebben gevormd voor succesvolle bedrijven in de gezondheidstechnologie. Aangejaagd door gezond-leven-trends en de focus op preventieve gezondheidszorg hebben de gezondheidstechnologie en de gezondheidssector een grote potentie voor de regio. Dit moet bijdragen aan het bieden en behouden van gezondheidsvoorzieningen dichtbij voor inwoners van alle leeftijden.

¹⁷ HEAVENN staat voor Hydrogen Energy Applications for Valley Environments in the Northern-Netherlands.

De Economische Agenda zal binnen het speerpunt "Gezondheid" ontwikkelingen aanjagen die deze potentie benutten en nieuwe kansen creëren, bijvoorbeeld door het aantrekken van medisch specialistische opleidingen, het ontwikkelen van nieuwe opleidingen en trainingen, het oprichten van gezondheidshuizen waarin preventieve en curatieve zorg samenkomen, en verbetering van e-health toepassingen. Ook **investeert het Rijk extra in de Lifelines biobank en het kenniscentrum Healthy Ageing**. Dit kenniscentrum werkt met succes aan initiatieven rond complexe vraagstukken op het gebied van gezond ouder worden. Ook de programma's en projecten van de baanbreker Gezondheid van het Nationaal Programma Groningen zijn in dit kader relevant.

Bij de verdeling van de plaatsen voor de verschillende medisch-specialistische vervolgoopleidingen zal, op verzoek van de Kamer, vanaf 2024 meer rekening worden gehouden met de bevolkingsomvang en daarmee de zorgvraag per regio. De verwachting is dat hierdoor **meer opleidingsplaatsen zullen worden toebedeeld aan de regio Groningen**. De opleidende veldpartijen NFU, NVZ en FMS (voor dit doel samenwerkend in de stichting BOLS) doen in juli 2023 een voorstel voor de verdeling van de opleidingsplaatsen aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). De minister van VWS stelt in augustus de definitieve verdeling vast.

Tot slot wordt met de afspraken in het Integraal Zorgakkoord (IZA) en de aanpak in de programma's Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO) en Toekomstbestendige Arbeidsmarkt Zorg (TAZ) actief de verbinding met de regio Groningen gezocht. Deze programma's kennen een sterke regionale aanpak waarbij samenwerking over zorgdomeinen centraal staat. De inzet is om, in aanvulling op het Groninger Zorgakkoord, de zorgpartijen in de regio te ondersteunen bij de benodigde transitie. Hiervoor zijn transitiemiddelen beschikbaar, waarmee **ook de toegankelijkheid van zorg in Groningen kan worden bevorderd**.

3) Landbouw & landelijk gebied

In de provincie Groningen is 70% van de oppervlakte landbouwgrond. De provincie kent een uniek cultuurlandschap van ommeland, wierden en wadden met waardevol erfgoed zoals de romaanse kerken, monumentale boerderijen en het archeologisch bodemarchief. Dit landelijke gebied staat voor een grote transitie en tegelijk moeten het landschap en de natuur voor toekomstige generaties behouden blijven.

Met de rijke landbouwgronden, een goed opgeleide beroepsbevolking, de kracht en organisatiegraad van de agrofoodketen en de wetenschappelijke infrastructuur heeft het Noorden een uitstekende uitgangspositie om zich via hoogwaardige, voedingsrijke (eiwit)gewassen tot landbouwregio van de 21^e eeuw te ontwikkelen. Duurzame productie van gezonde voeding zal hierin een belangrijke rol spelen. Een publiek-privaat samenwerkingsverband zoals Fascinating kan bijvoorbeeld werken aan de realisatie van een voedselsysteem dat in 2030 25.000 ton functioneel plantaardig eiwit oplevert voor verwerking tot hoogwaardige voeding in

een nieuwe innovatieve fabriek.¹⁸ Met de Economische Agenda kunnen dit soort initiatieven worden ondersteund. Dat komt de brede welvaart van de regio sterk ten goede. Het levert Groningen een nieuw economisch perspectief, extra inkomen voor boeren en bedrijven en werk voor bewoners. Bovendien levert het een aantrekkelijker landschap op met meer biodiversiteit en betere natuurwaarden.

Randvoorwaarden

Bewoners en bedrijven profiteren niet vanzelf van de kansen die bovenstaande transitie bieden. Het kabinet wil er actief aan bijdragen dat de economische structuurversterking in het aardbevingsgebied voor iedereen gaat werken. Met tastbaar perspectief voor jong en oud door investeringen van onderwijs tot zorg. Met een breed en toegankelijk aanbod aan instrumenten voor het groot- en kleinbedrijf. En zo dat nieuwe bedrijvigheid werkgelegenheid oplevert in kennisbanen en praktische beroepen. We willen versterken wat werkt, en stimuleren wat potentie heeft, passend bij de kracht en kenmerken van de regio. Daarvoor zal het kabinet zich, samen met de regionale overheden en hun partners, inzetten op het bieden van de juiste randvoorwaarden.

De vijf belangrijkste randvoorwaarden zijn:

I. Een sterk ondernemings- en vestigingsklimaat met betrokkenheid van het lokale mkb

Maatregel 35.3

Het kabinet investeert € 15 miljoen in het verbeteren van het ondernemings- en vestigingsklimaat in Noord-Nederland, waarvan € 10 miljoen voor de NOM en Economic Board Groningen en € 5 miljoen voor ondersteuning bij het benutten van bestaande regelingen en geldstromen.

Maatregel 35.4

Er komt € 100 miljoen beschikbaar om strategische internationale bedrijvigheid aan te trekken voor de regio.

Maatregel 35.5

Het Ministerie van EZK richt een speciaal team in om innovatie, werkgelegenheid en economische ontwikkeling in Groningen en Noord-Drenthe te stimuleren.

Maatregel 35.6

In de eerstvolgende aanvraagronde voor middelen uit de Regio Deals wordt geld vrijgemaakt om twee voorstellen uit Groningen en Noord-Drenthe te honoreren, ter waarde van in totaal € 50 miljoen.

De eerste randvoorwaarde is een sterk ondernemings- en vestigingsklimaat. Het kabinet wil dit actief stimuleren en trekt hier de komende vijf jaar in

¹⁸ Fascinatie is één van de baanbrekers uit het Nationaal Programma Groningen en een samenwerkingsverband van Agrifirm, Avebe, Cosun en Friesland Campina. Daarnaast zijn LTO Noord, Universitair Medisch Centrum Groningen en de gebiedscoöperatie Zuid- en Oost-Groningen deelnemer. Ook de Provincie Groningen participeert.

totaal € 10 miljoen voor uit. Hiermee kunnen de Noordelijke Ontwikkelmaatschappij (NOM) en de Economic Board Groningen **inzetten op meer eerstelijns ondersteuning aan het mkb, business development en het bevorderen van de samenwerking tussen bedrijfsleven, kennis- en onderwijsinstellingen en de overheid.** Daarbij gaat het niet alleen om het realiseren van méér projecten, maar ook om het zodanig aanpakken van projecten dat méér mensen en bedrijven kunnen meeprofiteren en bestaande regelingen beter te benutten. Dit vraagt om voldoende uitvoeringskracht. Het kabinet gaat **partijen in de regio daarom ondersteunen bij het benutten van bestaande regelingen en in aanmerking komen voor nationale en Europese financiering** en trekt hier de komende jaren € 5 miljoen voor uit. Ook zal de bestaande samenwerking voor het aantrekken van nieuwe (internationale) bedrijvigheid met toegevoegde waarde voor de regio worden geïntensiveerd. Om deze inzet financieel te steunen stelt het Rijk **€ 100 miljoen beschikbaar om strategische (internationale) bedrijvigheid naar de regio aan te trekken.**

Het ministerie van Economische Zaken & Klimaat zal **een apart team 'Innovatie & Opschaling Groningen' inrichten.** De rol van dit team met medewerkers van verschillende directies en inbreng van andere departementen zal zijn om in Groningen en Noord-Drenthe projecten gericht op duurzaam verdienvermogen, innovatie en werkgelegenheid (zowel praktische banen als kennisbanen) te helpen ontwikkelen, financieren en uitvoeren. Bijvoorbeeld door te ondersteunen bij het benutten van mogelijkheden die nationale en EU fondsen bieden, het aanbrenge van samenhang tussen de inzet van verschillende departementen en het ondersteunen van samenwerking met Duitsland over de ontwikkeling van de noordelijke regio's.

Wanneer er in Groningen of Noord-Drenthe bij innovatieve projecten tegen juridische belemmeringen aangelopen wordt, die niet op basis van gemeentelijke of provinciale bevoegdheden kunnen worden weggenomen, zal het Rijk creatief meedenken om indien nodig **de inzet van experimenteerruimtes** (ook wel aangeduid als regelluwe zones) te realiseren. En bij belemmeringen in nationale of Europese regelgeving zal het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) de juiste contacten leggen in Brussel of, met andere Haagse departementen, om die regelgeving waar mogelijk ten behoeve van een experiment tijdelijk buiten werking te stellen. Vakdepartementen die mede verantwoordelijk zijn voor het toepassen of introduceren van nieuw beleid met positief effect op (publieke) producten, diensten of processen kunnen Groningen daarvoor als proeftuin benutten. Vanwege de grote opgave die te maken heeft met de gevolgen van de gaswinning zegt het kabinet tot slot toe dat **uit de middelen van de Regio Deals in de eerstvolgende ronde € 50 miljoen wordt gealloceerd voor voorstellen die worden aangedragen vanuit Groningen en Noord-Drenthe.** Tot slot moeten de resterende 5000 adressen in de provincie Groningen die nog niet zijn aangesloten op snel internet zo snel mogelijk deze mogelijkheid krijgen. Wanneer dat niet door de markt gebeurt, zal het Rijk hier een rol in nemen.

II. Goede aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt

Maatregel 35.7

Het kabinet stelt € 50 miljoen beschikbaar voor de doorontwikkeling van de campussen uit de Masterplannen van de Toekomstagenda.

Goed onderwijs en een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt zijn noodzakelijk om de beroepsbevolking voor te bereiden op de arbeidsmarkt van de toekomst. Daarbij moet ook voldoende kwalitatief werk voor praktisch geschoolden beschikbaar zijn, bijvoorbeeld in de energietransitie, dienstverlening, zorg of maakindustrie. Hier liggen nadrukkelijk kansen voor het mbo. In Groningen werken onderwijsinstellingen, het bedrijfsleven en overheden samen in regionale campussen waar kennisontwikkeling, scholing en innovatie aan elkaar verbonden worden. Het Masterplan Campussen van de Toekomstagenda Groningen zet in op de ontwikkeling van campussen, innovatie-ecosystemen en een toekomstbestendige arbeidsmarkt in Groningen. Het Rijk stelt voor de **doorontwikkeling van deze campussen voor ontwikkeling, kennis en innovatie € 50 miljoen extra beschikbaar**. Hierbij speelt ook een leven lang ontwikkelen, het verhogen van basisvaardigheden en duurzame inzetbaarheid van volwassenen een belangrijke rol. Het kabinet wil goed lopende initiatieven uit de regio, zoals 'Het noorden leert door', verder versterken en ruimte bieden voor nieuwe initiatieven.

III. Hoogwaardige infrastructuur: bereikbaarheid en mobiliteit

Maatregel 35.8

Het kabinet trekt € 85 miljoen uit voor het opnieuw in gebruik nemen voor passagiersvervoer van de spoorlijn tussen Stadskanaal en Veendam.

Maatregel 35.9

De Rijksweg N33 wordt verbreed. Hiervoor trekt het Rijk in totaal € 395 miljoen uit, in aanvulling op de hiervoor al door de Regio gereserveerde middelen.

Bereikbaarheid en mobiliteit zijn cruciaal voor het verdienvermogen van Groningen. Daarom committeert het kabinet zich aan de volgende extra investeringen op het gebied van infrastructuur: **het opnieuw in gebruik nemen voor passagiersvervoer van de spoorlijn tussen Veendam en Stadskanaal** als mogelijke eerste fase van de aanleg van de Nedersaksenlijn en het op termijn **verbreden van het Rijksweg N33 van Zuidbroek naar de Eemshaven inclusief een nieuwe oeververbinding**. Deze projecten zullen niet van vandaag op morgen gerealiseerd zijn, omdat eerst de Tracéwetprocedure voor de N33 Midden van Zuidbroek naar Appingedam moet worden afgerond en deze procedure nog moet worden opgestart voor de N33 Noord tussen Appingedam en de Eemshaven. In deze procedures zal worden onderzocht wat de mogelijkheden en onmogelijkheden zijn. Daarnaast moeten afspraken worden gemaakt over (het berekenen van de depositie van) stikstof en de uitvoering. Dit mede in het licht van eerder gemaakte bestuurlijke afspraken over deze projecten.

Deze investeringen komen bovenop de door het kabinet al aangekondigde onderzoeken in het kader van het MIRT, zoals het onderzoek naar de verbetering van de treinverbinding tussen Groningen en Almelo en verbetering van het bestaande spoor. Daarnaast loopt het onderzoek naar de betere verbinding tussen de Randstad en het noorden. Voor het op termijn aanleggen van de Lelylijn heeft het kabinet met het coalitieakkoord € 3 miljard beschikbaar gesteld.

IV. Aandacht voor ruimtelijke inpassing

De energietransitie en de transitie van het landelijk gebied hebben ook flinke ruimtelijke consequenties. Groningen en Noord-Drenthe hebben een uniek landschap waar deze ruimtelijke puzzel zorgvuldig moet worden gelegd. Dat vraagt om keuzes, slimme combinaties en innovaties, want de ruimte is beperkt. Niet alles kan overal. Het is belangrijk om er voor te zorgen dat bewoners zich in de veranderingen herkennen, dat wat van waarde is behouden blijft en de ruimtelijke kwaliteit wordt versterkt. De zogeheten NOVEX-aanpak kan hierbij helpen. Alle provincies doen de komende tijd met hulp vanuit het Rijk een ruimtelijk voorstel voor een toekomstbestendige en aantrekkelijke woon-, werk- en leefomgeving in samenhang met de grote opgaven zoals op het gebied van water, bodem en natuur. Voor het zogeheten NOVEX-gebied Groningen zal hiervoor in samenhang met het programma Mooi NL van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) een ontwikkelperspectief worden opgesteld.

V. Voldoende regie en uitvoeringscapaciteit

De transities die voortvloeien uit de Economische Agenda voor het gaswinningsgebied vragen om een flinke uitvoeringscapaciteit. Het waarmaken van de Economische Agenda vraagt om commitment van vele partijen. Het Rijk zal hier aan bijdragen met menskracht en middelen en zet **Groningen en Noord-Drenthe op één bij de uitrol van nieuw beleid**. In de uitvoering speelt het Nationaal Programma Groningen een belangrijke rol en moeten onherroepelijk ook keuzes worden gemaakt en prioriteiten worden gesteld, waarbij gebieden onderling niet concurreren. Dit vraagt om bestuurlijke sturing van Regio en Rijk en strategische coördinatie op het niveau van de totale opgave. De regie over de uitvoering van de Economische Agenda ligt bij maatschappelijke partners (ondernemers en onderwijs/kennisinstellingen), verbonden aan het NPG, en afhankelijk van het onderwerp bij de lokale en regionale overheden en hun samenwerkingsverbanden. Waar dit gewenst is, helpt het Rijk met expertise, maatwerk en experimenteerruimte. De overheden monitoren de besteding en sturen op de uitvoeringscapaciteit.

Wat zijn de Masterplannen die Groningen verder brengen?

Zeehavens

Het Masterplan Zeehavens richt zich op de ontwikkeling van de Groningse zeehavens voor de grootschalige opwekking, aanlanding en toepassing van duurzame energie en grondstoffen (inclusief benodigde infrastructuur). Het doel is verduurzaming van de industrie en het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid.

Regiocentra

Het doel van het Masterplan Regiocentra is om voor tien regionale kernen in Groningen de ruimtelijke kwaliteit en leefbaarheid te verbeteren zoals door behoud van lokale voorzieningen. Dit raakt sterk aan de Sociale Agenda.

Landelijk gebied

Het Masterplan Landelijk Gebied beoogt investeringen in de kwaliteit van het Groningse landschap. Daarbij wordt gekeken naar de natuurwaarden, klimaatadaptatie (o.a. water vasthouden en waterberging) en het toeristisch-recreatief potentieel van gebieden. Groningen neemt deze projecten op in het provinciale gebiedsprogramma dat wordt gemaakt in het kader van het Nationaal Programma Landelijk Gebied. Voor de toekenning van middelen gelden de voorwaarden van het Transitiefonds.

Campussen

Het Masterplan Campussen zet in op de ontwikkeling van campussen, innovatie-ecosystemen en een toekomstbestendige arbeidsmarkt in Groningen. Door partijen zoals de provincie, schoolinstellingen, ziekenhuizen en het Rijk worden afspraken vastgelegd over de planning en financiering van initiatieven en structurele onderlinge samenwerking.

Oost-Groningen

Doel van het Masterplan Oost-Groningen is de cirkel van sociaaleconomische problematiek in Oost-Groningen die van generatie op generatie over gaat te doorbreken door het sociaaleconomisch potentieel van het gebied te benutten en te versterken. De inspanningen vanuit de Sociale Agenda sluiten hierop aan.

4. Bouwen aan een betere overheid

“Wat gaat de overheid doen zodat ik er op kan vertrouwen dat het niet nog een keer mis gaat? Er is bij mij in de buurt ook nog gaswinning uit kleine velden, er wordt zout gewonnen. Hoe weet ik of daar geen schade door wordt veroorzaakt? Wie houdt daar toezicht op, en luistert naar onze signalen? Ik ben bezorgd dat als het Groningenveld straks is gesloten, en de huizen allemaal versterkt zijn, we weer vergeten worden.

Bewoner, De Groeve

De overheid heeft te lang te weinig oog gehad voor de belangen van de mensen in het aardbevingsgebied. De enquêtecommissie stelt dat de kennisopbouw- en deling binnen het ministerie van EZK gebrekkig was, en de samenwerking met de oliemaatschappijen zo hecht dat kritische geluiden als 'slechts een mening' konden worden afgedaan. In de besluitvorming waren daardoor belangen als waardemaximalisatie, leveringszekerheid en voorzieningszekerheid geborgd, maar de veiligheid en het welzijn van bewoners niet. De risico's in het gaswinningsgebied zijn bovendien te lang buiten het zicht van de toezichthouder gebleven, en later ontbrak het de toezichthouder aan escalatiemogelijkheden. De enquêtecommissie concludeert dat Rijksambtenaren de verantwoordelijke bewindspersonen in het verleden onvolledig hebben geïnformeerd, waardoor besluiten op onjuiste aannames werden genomen en debatten in de Tweede Kamer op eenzijdige informatie zijn gevoerd. De enquêtecommissie spreekt daarom van een ongekend systeemfalen en legt daarbij terecht de nadruk op het morele perspectief van het overheidshandelen en de NAM.

Het kabinet erkent dat het in retrospectief geen verstandige keuze is geweest om de twee trajecten van schade en versterking uit elkaar te trekken. Tegelijk neemt het kabinet het advies van de enquêtecommissie ter harte om de governance van de schadeafhandeling en versterking nu in de basis niet te veranderen. Het alsnog integreren van IMG en NCG leidt de aandacht te veel af van de verbeteringen die nu nodig zijn voor bewoners en kan daarmee leiden tot oponthoud en bewoners terugwerpen in de tijd. In het verleden is, juist bij de afhandeling van de gevolgen van de gaswinning, al vaak gebleken dat (systeem)wijzigingen tot vertraging kunnen leiden. Dat laat onverlet dat het kabinet fundamentele verbeteringen wil doorvoeren in de aanpak van schade en versterking, die moeten leiden tot

merkbare verbetering voor bewoners. Daarnaast blijft het kabinet inzetten op betere samenwerking tussen het IMG en de NCG. Hiervoor wordt onder andere de één-loketgedachte gerealiseerd.

Het kabinet neemt het oordeel van de enquêtecommissie over rol van de overheid en ambtenaren bij de gaswinning in Groningen zeer serieus en wil leren van de fouten die zijn gemaakt. De enquêtecommissie heeft waardevolle aanbevelingen gedaan om onder andere het toezicht te verbeteren, de kennisontwikkeling over de ondergrond in ons land te versterken en het publieke belang in de beleidsontwikkeling meer aandacht te geven. Ook adviseert de enquêtecommissie om publiek-private samenwerkingen beter vorm te geven en te voorkomen dat gedupeerden in Groningen en Noord-Drenthe in de toekomst last ondervinden van juridisch getouwtrek tussen de staat en de oliemaatschappijen. In dit hoofdstuk beschrijft het kabinet hoe het opvolging geeft aan deze aanbevelingen en wil bouwen aan een betere overheid, die er is voor alle mensen in Nederland.

Maatregel 36

Direct contact tussen Kamer en toezichthouder

De enquêtecommissie adviseert om de bevoegdheden en onafhankelijkheid van SodM te versterken, zodat de toezichthouder beter is gepositioneerd om het verschil te maken. Dit advies sluit aan bij de initiatiefnota van Kamerlid Omtzigt met voorstellen ter versterking van de onafhankelijkheid van de rijksinspecties, de afspraken die zijn gemaakt in het coalitieakkoord, en de stappen die het Rijk wil zetten met het vastleggen van de onafhankelijke taakuitoefening van de rijksinspecties in een Wet op de rijksinspecties. Het kabinet zal in de Wet op de rijksinspecties opnemen dat de leiding en medewerkers van de rijksinspecties op verzoek van de Kamer rechtstreeks aan de Kamer informatie mogen verstrekken en hun oordelen kunnen geven over door hen afgerond en openbaar gemaakt onderzoek. Een inspecteur-generaal heeft dan geen toestemming van een minister of staatssecretaris meer nodig om een uitnodiging van een Kamercommissie te accepteren, en kan punten van zorg rechtstreeks onder de aandacht brengen van de Tweede Kamer.

Maatregel 37

Actief openbaar maken van adviezen van rijksinspecties

Het kabinet zal ervoor zorgen dat de rijksinspecties hun adviezen zelfstandig openbaar kunnen maken. Daarmee sluiten de rijksinspecties aan bij de systematiek die op grond van de Wet open overheid geldt voor adviezen van adviescolleges of adviesorganen. Zo wordt de informatievoorziening, onder andere aan de Kamer, verbeterd.

Maatregel 38

Introduceren collegiaal bestuur bij SodM

Het kabinet maakt mogelijk dat het SodM, conform de aanbevelingen van de enquêtecommissie, werkt met een collegiaal bestuur, bestaande uit de inspecteur-generaal en twee bestuursleden. De commissie heeft daarnaast voorgesteld om, specifiek voor het SodM, de beoordeling van de inspecteur-generaal en het collegiaal bestuur niet door de secretaris-generaal van het ministerie, maar door een raad van toezicht te laten plaatsvinden. Deze combinatie, waarbij een inspectie onderdeel is van een ministerie, terwijl een raad van toezicht het

functioneren beoordeelt, kennen we echter nergens binnen de organisatiekaders van het Rijk, en verhoudt zich niet met de directe ministeriële verantwoordelijkheid. Er zijn wel diverse voorbeelden van zelfstandig bestuursorganen met een raad van toezicht, omdat die niet onder een ministerie vallen. Het kabinet zal onderzoeken hoe de onafhankelijke beoordeling van het collegiale bestuur binnen de kaders voor de organisatie van de rijksdienst kan worden geborgd. Overigens worden deze kaders de komende tijd herzien.

Maatregel 39

Waarborgen voor onafhankelijke taakuitoefening Inspecties krijgen plek in Wet op de rijksinspecties

Het kabinet neemt de aanbevelingen die de Inspectieraad heeft gedaan om de onafhankelijke taakuitoefening van het toezicht te waarborgen mee bij de uitwerking van de nieuwe Wet op de rijksinspecties. Voor een aantal aanbevelingen van de Inspectieraad wordt nog onderzocht hoe de uitvoering daarvan vorm kan krijgen, bijvoorbeeld de aanbeveling om ook voor andere inspecties dan SodM een collegiaal bestuur in te stellen, de mogelijkheid voor het zelfstandig opstellen van werkprogramma's en nadere waarborgen voor benoeming, aanstelling en beoordeling van het bestuur. Het kabinet streeft ernaar het wetsvoorstel na de zomer in consultatie te brengen.

Maatregel 40

Aanpassen ambtseed en stimuleren tegendenken binnen ministeries

Zoals de minister van BZK aan de Kamer heeft laten weten, wordt het publiek belang toegevoegd aan de ambtseed voor rijksambtenaren (Kamerstuk 29362, nr 320). Het streven is om deze wijziging per 1 januari 2024 in werking te laten treden. Ook continueert het kabinet de inspanningen om te investeren in ambtelijk vakmanschap. Onderdeel daarvan is dat alle Rijksambtenaren, inclusief medewerkers van toezichthouders en uitvoeringsorganisaties, zich vrij en veilig moeten voelen om zich uit te spreken over zaken die niet goed gaan. Dit vereist blijvende inzet op een open cultuur, waar de departementen met verschillende hulpmiddelen en specifieke Rijksbrede verbeterprogramma's aan werken. De overheden die betrokken zijn bij de uitvoering van de maatregelen in deze brief stellen verder een concreet uitvoeringsplan op waarbij de focus ligt op het luisteren naar inwoners en ruimte bieden aan de uitvoeringsorganisaties om naast mensen te kunnen staan. Het Rijk zal hierbij gebruik maken van de adviezen uit de recent gepubliceerde Staat van de Uitvoering en de Rijksbrede afspraken uit het programma Werk aan Uitvoering.¹⁹

Maatregel 41

Betere spreiding van de rijkswerkgelegenheid

Om de rijksoverheid meer zichtbaar en toegankelijk voor mensen in de regio te maken, werkt het kabinet aan een betere spreiding van rijksdiensten. Nieuwe inzichten in de betekenis van een nabije rijksoverheid worden vertaald naar beleidsvorming, dienstverlening en hoe er met de regio wordt samengewerkt. De bevoegdheden van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties worden versterkt, zodat zij hier een stevigere coördinerende en adviserende rol in

¹⁹ [Laten we samen werken aan oplossingen voor de publieke dienstverlening; politiek, beleid en uitvoering. De Staat van de Uitvoering biedt inzicht in knelpunten en doet concrete voorstellen. - Staat van de Uitvoering](#)

kan vervullen. Rijkswerkgelegenheid werkt positief door op de leefbaarheid en economische kracht van regio's. Dat geldt ook voor het gaswinningsgebied. In de stad Groningen worden rijksontmoetingspleinen in bestaande rijkskantoren gerealiseerd, zodat rijksambtenaren die daar niet hun standplaats hebben er kunnen werken. Daarnaast is eerder toegezegd dat in Assen een rijkshub wordt geopend, waar medewerkers van verschillende rijksdiensten kunnen werken, ontmoeten en vergaderen. Verder bieden de uitvoeringsorganisaties IMG en NCG dienstverlening op lokaal niveau, zodat zij weten wat er speelt in de dorpen en wijken waar schadeherstel en versterking nodig is. Het Rijk trekt extra geld uit om ervoor te zorgen dat deze dienstverlening verder verbetert.

Ambtenaren werken in het publiek belang. Wat betekent dat voor hun dagelijks werk?

Het rijksbrede verbeterprogramma Grenzeloos Samenwerken/Ambtelijk Vakmanschap draagt bij aan een bewustwordings- en cultuurveranderingsproces binnen de rijksoverheid waarbij de publieke kernwaarden leidend zijn en grenzeloos samenwerken de standaard wordt. Ambtelijk vakmanschap wordt beschreven vanuit 7 basisprincipes. Het doel is dat alle 120.000 rijksambtenaren bekend en bekwaam zijn met deze principes.

De 7 basisprincipes van ambtelijk vakmanschap

1. Werken vanuit vertrouwen
Waarden: open, inclusief, integer
2. Werken vanuit de opgave
Waarden: (grenzeloos) samenwerkend en mensgericht
3. Werken vanuit dienstbaarheid
Waarden: behoorlijk, toegankelijk, dienstverlenend
4. Werken vanuit legitimiteit
Waarden: rechtmatig en rechtvaardig
5. Werken vanuit verantwoordelijkheid
Waarden: doelgericht, doelmatig en aanspreekbaar
6. Werken vanuit verantwoording
Waarden: navolgbaar en transparant
7. Werken vanuit professionaliteit
Waarden: vakkundig, kritisch en verbeteringsgericht

Maatregel 42

Bewindslieden en beleidsambtenaren gaan op grote schaal in gesprek met burgers

Bewindspersonen gaan actief in gesprek met de doelgroep van het beleid waar zij voor verantwoordelijk zijn. Ambtenaren, uit alle organisatieonderdelen, worden gestimuleerd om vaker werkbezoeken af te leggen, te werken buiten hun kerndepartement, mee te lopen in de uitvoering en actief de verbinding te zoeken met de buitenwereld. Zo worden zij beter zichtbaar én benaderbaar. Ervaringsverhalen en signalen over knelpunten in het beleid en de uitvoering kunnen zo sneller worden opgehaald én zich verspreiden binnen de organisatie. Dit vraagt een structurele inzet op cultuurverandering binnen het Rijk. Nieuw beleid wordt ontwikkeld samen met de uitvoeringsorganisaties en in samenspraak met inwoners. En van beleidsambtenaren die zich bezighouden met de maatregelen uit deze brief wordt verwacht dat zij regelmatig in Groningen of Noord-Drenthe werken.

Maatregel 43

Het Gasgebouw wordt de komende jaren ontmanteld

De beëindiging van de gaswinning uit het Groningenveld leidt de komende jaren tot de ontmanteling van het Gasgebouw. De NAM is van plan om haar belang in kleine gasvelden te verkopen aan derde partijen. De NAM blijft enkel nog bestaan om de winning in Groningen af te ronden, de infrastructuur op te ruimen en de kosten voor schade en versterken te dragen. Daarmee komt ook zo snel als mogelijk een eind aan de publiek-private samenwerking in GasTerra, het verkoopkantoor van het Groningengas. Wat rest, is het afhandelen van de gevolgen van de publiek-private samenwerking in het Gasgebouw. Het kabinet is zich ervan bewust dat deze gevolgen nog lang kunnen doorwerken in de bodem, in de huizen en hoofden van bewoners en kosten met zich meebrengen.

Maatregel 44

Uitkomst gesprekken met Shell en ExxonMobil heeft geen effect op gedupeerden

Het kabinet wil dat er een eind komt aan de voortdurende discussies van de NAM over het betalen van de rekening van het schadeherstel en de versterking in het aardbevingsgebied. Deze discussies halen bij sommige bewoners pijnlijke herinneringen op aan de juridische strijd die zij zelf tegen de NAM hebben gevoerd. Daarom heeft het kabinet de Kamer op 13 december 2022 geïnformeerd dat de Staat in gesprek gaat met Shell en ExxonMobil om te bezien of het mogelijk is definitieve afspraken te maken over de financiële afwikkeling van de gaswinning (Kamerstuk 33529, nr. 1105). Randvoorwaarde voor eventuele afspraken is dat de NAM zijn verantwoordelijkheid neemt. Het kabinet zal de Kamer op gezette momenten informeren over het verloop van de gesprekken en, voordat een eventueel akkoord wordt gesloten, de Kamer informeren over het dan bereikte resultaat. Mochten de gesprekken met de oliebedrijven niet tot afspraken leiden, dan zal de Staat eenzijdig optreden om de oliebedrijven aan hun verplichtingen te houden en hiervoor ieder beschikbaar juridisch instrument inzetten. Op 31 maart 2021 is de Kamer geïnformeerd dat de NAM diverse juridische procedures is gestart omdat zij zich niet kan vinden in de wijze waarop de overheid het schadeherstel en de versterking afhandelt (Kamerstuk 33 529, nr. 866). Het kabinet ziet de uitkomst van deze procedures met vertrouwen

tegemeet. De uitkomst van de juridische procedures en de gesprekken met de oliebedrijven hebben geen invloed op het uitkeren van schadevergoedingen aan bewoners en de uitvoering van de versterking. Het Rijk zal ervoor zorgen dat de uitvoeringsinstanties over de benodigde middelen beschikken om hun taken, en de maatregelen uit deze kabinetsreactie, uit te voeren.

Maatregel 45

Toezicht op opruimactiviteiten

Op grond van de Mijnbouwwet is de NAM verplicht om alle mijnbouwlocaties in Groningen na beëindiging van de winning op te ruimen. SodM krijgt als wettelijke taak om expliciet toezicht te houden op de uitvoering van de opruimactiviteiten, de monitoring en onderzoek door de NAM en de nazorg. Het kabinet zal de Kamer jaarlijks informeren over de voortgang van de opruimwerkzaamheden en de ontwikkeling van de kosten in relatie tot de getroffen voorzieningen in de nieuwe Staat van Groningen (zie ook maatregel 1).

Maatregel 46

Toets op borgen publiek belang in strategie staats- en beleidsdeelnemingen

Het kabinet zet steviger in op de rol die staats- en beleidsdeelnemingen spelen bij het borgen van publieke belangen, en op een verdere professionalisering van het actief aandeelhouderschap van de staat. Dat is ook het uitgangspunt van de Nota Deelnemingenbeleid Rijksoverheid 2022. Als het gaat om de staats- en beleidsdeelnemingen EBN, Gasunie en GasTerra moeten de te borgen publieke belangen expliciet worden opgenomen in de strategie van de betreffende onderneming. Het kabinet zal toetsen of de publieke belangen afdoende in de strategie van EBN en GasTerra zijn opgenomen. Bij Gasunie is dit al het geval en wordt de huidige strategie dit jaar herijkt. Bij nieuwe publiek-private samenwerkingen zal, als hier een (al dan niet nieuw op te richten) staatsdeelneming bij betrokken is, de Nota Deelnemingenbeleid worden toegepast om te borgen dat het publieke belang centraal staat in de strategie van die onderneming en de uitoefening van het aandeelhouderschap door de Staat.

Maatregel 47

Meer transparantie over borgen publieke belangen door EBN

EBN zal in haar jaarverslag rapporteren over het behartigen van publieke belangen bij de uitvoering van haar wettelijke taken. Het ministerie van EZK zal als aandeelhouder van EBN hier blijvend aandacht voor vragen bij EBN en haar Raad van Commissarissen. Verder zal EBN de publieke belangen die worden gediend met een specifieke publiek-private samenwerking voortaan opnemen in de overeenkomsten die zij aangaat. Hierin zullen ook afspraken worden gemaakt over een exit-strategie, en over evaluatiemomenten, waarbij expliciet wordt stilgestaan bij de vraag of de publieke belangen in de betreffende samenwerking nog voldoende worden geborgd. Nieuwe overeenkomsten van samenwerking zullen, met uitzondering van bedrijfsgevoelige informatie, openbaar gemaakt worden, ervan uitgaande dat de wederpartijen van EBN hier ook mee instemmen.

Maatregel 48

Er komt een Rijksprogramma voor duurzaam gebruik van de ondergrond

Het kabinet werkt als uitwerking van de Contourennota en in lijn met de Nota Ruimte en het Nationaal Programma Bodem en Ondergrond aan een speciaal

Rijksprogramma voor duurzaam gebruik van de ondergrond. In dit programma wordt opgenomen in welke gebieden welke activiteiten wel, niet of onder voorwaarden mogen plaatsvinden, en welke publieke belangen daarbij spelen (Kamerstuk 32849, nr. 214). In vergunningentrajecten voor concrete projecten krijgt participatie van betrokkenen een grotere rol, bijvoorbeeld door de inzet van gebiedsprocessen voorafgaand aan het vergunningentraject. Zoals is aangegeven in de Contourennota over de aanpassing van de Mijnbouwwet, zal het kabinet verkennen hoe de lusten en lasten van mijnbouwactiviteiten anders kunnen worden verdeeld, door een deel van de baten terug te laten vloeien naar de regio. Hierbij zullen ook de aanbevelingen van de enquêtecommissie betrokken worden over de rol van bewoners in publiek-private samenwerkingen. Winningsvergunningen worden voor kortere periodes afgegeven, zodat sneller bijgestuurd kan worden.

Maatregel 49

Méér kennis, betere data en monitoring van mijnbouweffecten

Er komt een nieuw samenhangend kennisprogramma voor duurzaam en veilig gebruik van de ondergrond in de energietransitie én de bovengrondse effecten op mensen, gebouwen en infrastructuur. In dit overkoepelende kennisprogramma (GeoKennisNL) komt alle relevante kennisontwikkeling samen, zowel over de gaswinning in Groningen als uit kleine velden elders in Nederland, gasopslag, zoutwinning, archeologie en nieuwe activiteiten zoals geothermie, energie- en CO₂-opslag. De suggestie van de enquêtecommissie om een norm te ontwikkelen voor de aanvaardbaarheid van (herhaalde) schade bij mijnbouwactiviteiten wordt hier ook bij betrokken. Er komt een plan om nieuwe kennis op een begrijpelijke manier beschikbaar te maken voor een breed publiek en voor universiteiten, kennisinstellingen en overheden worden periodiek kennisdagen georganiseerd. Daarnaast komt er een speciaal dataprogramma om meer en betere data over de ondergrond te verzamelen en op een toegankelijke manier te ontsluiten. Ook wordt de monitoring van mogelijke effecten van het gebruik van de ondergrond verbeterd, zodat alle betrokken partijen en belanghebbenden een gelijke informatiepositie hebben. Het Rijk zal verder samen met de kennisinstellingen, het Advies College Veiligheid Groningen (ACVG) en SodM een Kennismanagementteam Ondergrond & Bovengrondse Effecten instellen om richting te geven aan de beleidsontwikkeling, meetinfrastructuur, dataverzameling, kennisopbouw, risicostrategieën, effectmonitoring en communicatie. Tot slot zal het Rijk een kennisscan uitvoeren in de eigen organisatie om de aanwezigheid van voldoende specialistische kennis in kaart te brengen. Het Rijk zal zorgen voor voldoende middelen om deze noodzakelijke kennis en kunde te borgen en het data- en kennismanagement goed uit te voeren. Gemeenten zullen, vanwege hun vaak beperktere omvang, moeten kunnen terugvallen op de provincies, de landelijke overheid of publieke kennisinstellingen zoals het KNMI en de Geologische Dienst Nederland. De staatssecretaris van Economische Zaken & Klimaat zal voor de zomer in gesprek gaan met de provincies en gemeenten hoe hier vorm aan kan worden gegeven.

Maatregel 50

Veiligheids- en risicostrategie voor ondergrondse activiteiten

Het data- en kennisprogramma geven inzicht in de mogelijke effecten en risico's van het gebruik van de ondergrond. Om deze effecten te kunnen duiden werkt het

kabinet aan een beleidskader voor veiligheids- en gezondheidsrisico's van de energietransitie, waaronder mijnbouw. Dit beleidskader zal rond de zomer met de Kamer gedeeld worden. Iedereen in Nederland moet er op kunnen vertrouwen dat activiteiten alleen plaatsvinden als de risico's laag genoeg zijn. Potentiële risico's zijn echter niet alleen gekoppeld aan het uitvoeren van de mijnbouwactiviteiten. Er zijn ook mogelijke effecten en risico's nadat de activiteit gestopt is. Omdat het momenteel nog ontbreekt aan een methode om ervaringen van bewoners en de impact van effecten aan de bovengrond mee te wegen in beslissingen, gaat het kabinet een norm opstellen voor de impact van effecten op de leefomgeving, inclusief een norm voor de aanvaardbaarheid van (herhaalde) schade. Om omwonenden beter te betrekken bij de vormgeving van risicobeleid, werkt het kabinet verder aan een landelijk onderzoek naar risicoperceptie en een handreiking voor risicocommunicatie. De lessen die in Groningen zijn geleerd met betrekking tot de schadeafhandeling worden benut voor andere delen van Nederland, waaronder ook de afhandeling van schade door de voormalige steenkoolwinning in Limburg.

Over de wet op de parlementaire enquête 2008 (WPE)

De parlementaire enquêtecommissie doet een drietal aanbevelingen die zien op het enquêteproces dat is vastgelegd in de WPE. Omdat deze aanbevelingen van belang zijn voor de (voorbereiding op) toekomstige enquêtes, hecht het kabinet eraan om vroegtijdig te worden betrokken bij eventuele wijzigingen. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is bovendien graag bereid om met de Kamer in gesprek te treden, bijvoorbeeld om te bezien welke knelpunten zich in de praktijk voordoen bij vorderingen die gericht zijn aan overheidsorganisaties en welke oplossingen hiervoor mogelijk zijn. Hierbij geeft het kabinet in overweging om bij de opvolging van de aanbevelingen van de enquêtecommissie ook de conclusies te betrekken van de evaluatie van de WPE die de Tweede Kamer in 2017 heeft gedaan, bijvoorbeeld met betrekking tot de bijstandsverlening aan genodigden. Een wijziging van de WPE werd toen niet beschouwd als een oplossing voor de gesignaleerde problemen (Kamerstuk 33812, nr. 4).

5. Tot slot

Een nieuw begin: bouwen aan vertrouwen

Het kabinet beseft dat de overheid op dit moment te weinig levert voor een te grote groep mensen. Dat raakt niet alleen de omgang met de gevolgen van de gaswinning in Groningen en Noord-Drenthe, maar ook bredere thema's zoals bestaanszekerheid, wonen, het voorzieningenniveau en de welvaartverdeling in Nederland. Het kabinet ziet dat het overheidsstelsel, en daarmee onbedoeld ook te vaak het beleid, in de afgelopen decennia te veel gericht is geweest op de welvaartsontwikkeling in de economisch sterkste regio's van ons land. Regelingen die met de beste bedoelingen zijn opgezet werken daardoor te vaak niet goed genoeg voor de mensen voor wie ze bedoeld zijn. En investeringen slaan vaak neer op plekken die al sterker ontwikkeld. Dit zien we bijvoorbeeld terug in de werking van maatschappelijke kosten-baten analyses. Deze houden nu onvoldoende rekening met toekomstige potentie van regio's en met de omstandigheden in dunner bevolkte gebieden. Bij toekomstige maatschappelijk kosten-baten analyses zullen daarom dergelijke verdelingseffecten nadrukkelijker in beeld gebracht moeten worden.

Het kabinet erkent dat de focus op sterke regio's heeft geleid tot onwenselijke verschillen in Nederland. Dit heeft het vertrouwen van mensen in de overheid geschaad en raakt aan het gevoel dat de overheid er niet meer voor hen is. Het kabinet wil daarom werk maken van duurzaam sterke regio's in heel Nederland. Dit vraagt om een overheid die rekening houdt met regionale verschillen en werkt aan een andere balans tussen schaal en beschikbaarheid, tussen rechtvaardigheid en doelmatigheid. Overheidsinvesteringen moeten gebaseerd zijn op een breder principe dan alleen het bereik van een zo groot mogelijk groep mensen. De aanpak voor Groningen en Noord-Drenthe in deze brief sluit daarmee aan op de aanbevelingen uit het rapport 'Elke regio telt!', en is een eerste stap van een kabinetsbrede opdracht om op een andere, meer integrale manier te kijken naar opgaven en kansen in regio's. Het kabinet zal hier verder op in gaan in de kabinetsreactie op het rapport "Elke regio telt!", die voor de zomer verschijnt.²⁰

Het is volkomen begrijpelijk dat bewoners van het gaswinningsgebied eerst resultaat willen zien voordat zij vertrouwen op verbetering. In het verleden zijn te vaak beloften gebroken en toezeggingen gedaan die uiteindelijk niet waargemaakt konden worden. Het kabinet heeft daarom naast **een ereschuld** ook een **resultaatopdracht**. Mensen in het gaswinningsgebied verwachten **concrete daden** en hebben daar ook recht op. Het gaat om het realiseren van **meer veiligheid**, met inbegrip van psychosociale veiligheid; om een **mildere, makkelijker en menselijker uitvoering** van de schadeafhandeling en een gebiedsgerichte uitvoering van de versterking waarin bewoners centraal staan; om investeringen in **leefbaarheid, verduurzaming**, sociaal én economisch **perspectief**; en om voorkomen dat het leed in Groningen zich elders herhaalt. De maatregelen in deze brief zijn bedoeld als flinke aanzet om dat mogelijk te maken.

²⁰ Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (Rli), de Raad voor Volksgezondheid & Samenleving (RVS) en de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB)

Daarbij vraagt de uitvoering van deze maatregelen **een generatielange inzet én goede samenwerking van Rijk én Regio**, samen met tal van andere partijen. De genoemde extra uitgaven zijn uiteraard afhankelijk van parlementaire goedkeuring. Hierbij hoort ook de erkenning dat niet alles altijd zal lukken of zal kunnen: sommige resultaten zullen afhankelijk zijn van factoren die het kabinet niet geheel kan beïnvloeden, zoals ontwikkelingen op de arbeidsmarkt, in de bouwsector en de geopolitiek. Bovendien doen de maatregelen een groot beroep op de uitvoeringscapaciteit. Het kabinet zal daarom alle uitvoeringspartijen, lokale overheden en SodM nauw blijven betrekken om de uitvoerbaarheid van de maatregelen te borgen. Geen onhaalbare beloften doen, maar wel zoveel mogelijk randvoorwaarden creëren om Groningen en Noord-Drenthe weer zichzelf te laten zijn. De bruisende stad, het schitterende ommeland met haar vele Romaanse kerken en monumentale boerderijen, de innovatieve bedrijven en het prachtige Noord-Drentse landschap met brink- en esdorpen, heidevelden en vennetjes. Met bewoners die gezonder en gelukkiger zijn en wonen in een regio die bloeit in plaats van beeft. Een nieuw begin voor een regio die een koploperrol vervult op het gebied van energie, gezondheid en (landbouw)innovatie, met kansen voor iedereen.

Mark Rutte
De Minister-President,
Minister van Algemene Zaken

J.A. Vijlbrief
Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat

Instituut
Mijnbouwschade
Groningen

Groningers boven gas: voorstellen voor een mildere, menselijkere en makkelijkere schadeafhandeling

Doorrekening voorstellen

Datum: 12 april 2023

Status: Vertrouwelijk concept ter bespreking

Inleiding

Doelstelling van dit document:

- Inzichtelijk maken van de financiële impact voor IMG (in de realistische maximum variant) op hoofdlijnen van de gepresenteerde voorstellen op 23 maart 2023 ten behoeve van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

Scope van de doorrekening:

- De doorrekening maakt de financiële impact op hoofdlijnen voor IMG inzichtelijk (in de realistische maximum variant) voor een periode van vijf jaar, aanvullend op de reeds uitgekeerde vergoedingen. De financiële impact van de voorstellen die niet door IMG worden uitgevoerd, is niet inzichtelijk gemaakt.
- De doorrekening omvat de totale benodigde vergoeding. De doorrekening omvat niet vergoedingen als gevolg van toekomstige bevingen en houdt geen rekening met de benodigde uitvoeringskosten en de verduurzamingsregeling. BTW is waar relevant meegenomen in de doorrekening. Bedragen zijn afgerond op hele miljoenen. Er is geen rekening gehouden met de al gereserveerde bedragen in de Rijksbegroting.
- De doorrekening is gebaseerd op het volledig uitnutten van de regelingen.

Leeswijzer

- Op pagina 4 staat een samenvattende tabel opgenomen met de financiële impact per regeling / thema. Op de pagina's daarna staat de financiële impact van de voorstellen per regeling / thema nader toegelicht.

Doorrekening voorstellen 23 maart 2023 met financiële impact voor IMG

Totaaloverzicht

5.1.2.b

Regelingen / thema's	Toelichting
1. <i>Fysieke schade</i>	<ul style="list-style-type: none"> • De onderbouwing per voorstel is opgenomen op pagina 4.
2. <i>Immateriële Schade</i>	<ul style="list-style-type: none"> • De onderbouwing per voorstel is opgenomen op pagina 5 en 6
3. <i>Waardedaling</i>	<ul style="list-style-type: none"> • De onderbouwing per voorstel is opgenomen op pagina 6.
4. <i>Gederfd woongenot</i>	<ul style="list-style-type: none"> • De onderbouwing per voorstel is opgenomen op pagina 6.
5. <i>Optimalisaties in de uitvoering</i>	<ul style="list-style-type: none"> • De onderbouwing per voorstel is opgenomen op pagina 7.
6. <i>Bijzondere situaties en groepen</i>	<ul style="list-style-type: none"> • De onderbouwing per voorstel is opgenomen op pagina 7.
7. <i>Eénloketgedachte</i>	<ul style="list-style-type: none"> • De onderbouwing per voorstel is opgenomen op pagina 7.
Totaal	

Op de volgende pagina's staat de financiële impact van de voorstellen per regeling / maatregel nader toegelicht

Doorrekening voorstellen 23 maart 2023 met financiële impact voor IMG

1. Fysieke Schade

Voorstellen		Schade Compensatie	Prijs (EUR)	Hoeveelheid	Budget (EUR)	Toelichting
1. Fysieke schade					5.1.2.b	
1.1a	Herstel in natura: factuur indienen of HiN: binnen het kerngebied	2/3 S 1/3 C	5.1.2.b			<ul style="list-style-type: none"> Er zijn 360.000 adressen in het effectgebied waarvan 80.000 adressen binnen het kerngebied (trilling snelheid >8,5 mm/s). 5.1.2.b
1.1b	Herstel in natura: factuur indienen of HiN: buiten het kerngebied	2/3 S 1/3 C	5.1.2.b			<ul style="list-style-type: none"> Er zijn 360.000 adressen in het effectgebied waarvan circa 280.000 adressen buiten het kerngebied. 5.1.2.b
1.1c	Reeds uitgekeerde bedragen TCMG/IMG	S			-1.060.000.000	<ul style="list-style-type: none"> Uitgekeerde bedragen vanuit NAM/CVW circa EUR 333.000.000 niet meegenomen (schade meer dan 5 jaar geleden)
1.2	Zetting/zakking in natura herstellen	C	5.1.2.b			<ul style="list-style-type: none"> Naar verwachting circa 36.000 adressen (10% van 360.000 adressen) met funderingsproblemen. Constructieve problemen bovengronds niet separaat opgenomen. 5.1.2.b
1.3	Nieuwe beving		-	-	-	<ul style="list-style-type: none"> Deze doorrekening omvat geen vergoedingen als gevolg van toekomstige bevingen.
1.4	Forfaitair verhogen adressen met reeds geclaimde schades		-	-	-	<ul style="list-style-type: none"> Het financieel effect van dit voorstel is meegenomen onder 1.1a en 1.1b.
1.5	Actieve afhandeling		-	-	-	<ul style="list-style-type: none"> Geen financieel effect voorzien op de op de schadelast.
1.6	Wijzigingen waardevermeerderingsregeling terugdraaien		-	-	-	<ul style="list-style-type: none"> Geen financieel effect voorzien voor IMG. Dit is een subsidieregeling van Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN).

Doorrekening voorstellen 23 maart 2023 met financiële impact voor IMG

2. Immateriële Schade

Voorstellen	Schade Compensatie	Prijs (EUR)	Hoeveelheid	Budget (EUR)	Toelichting
2. Immateriële Schade				1.244.500.000	
2.1	Verhoog vergoedingen minderjarigen	1/3 S 2/3 C	1.000 – 3.300	5.1.2.b	<ul style="list-style-type: none"> De huidige groep volwassen IMS-aanvrager hebben ca. 12.500 kinderen. Van deze groep kinderen hebben ca. 5.1.2.b kinderen recht op een vergoeding. De schadevergoedingsbedragen van de vergoedingscategorieën EUR 500, EUR 1.000 en EUR 1.700 worden verhoogd naar EUR 1.500 (+1.000), EUR 3.000 (+2.000) en EUR 5.000 (+3.300).
2.2	Bied alle gezinsleden dezelfde vergoeding als de hoogste vergoeding van een van hen.	S	1.500 – 5.000		<ul style="list-style-type: none"> In de huidige situatie hebben ca. 35.000 volwassenen recht op een vergoeding. Het voorstel leidt er toe dat het aantal volwassen met een recht op een vergoeding toeneemt. Daarnaast zal voor een deel van de groep die reeds recht heeft op een vergoeding, de vergoeding toenemen. Voor in totaal ca. 5.1.2.b volwassen zal de vergoeding toenemen. De schadevergoedingsbedragen van de vergoedingscategorieën blijven onveranderd (EUR 0, EUR 1.500, EUR 3.000 en EUR 5.000). De stijging per persoon loopt uiteen van minimaal EUR 1.500 (van EUR 0 naar EUR 1.500) tot maximaal EUR 5.000 (van EUR 0 naar EUR 5.000).
2.3	Vergoed aanvullend het leed door de versterkingsoperatie.	S	2.000 – 5.000		<ul style="list-style-type: none"> In de huidige situatie hebben ca. 35.000 volwassenen recht op een vergoeding. Het voorstel leidt er toe dat het aantal volwassen met een recht op een vergoeding toeneemt. Daarnaast zal voor een deel van de groep die reeds recht heeft op een vergoeding, de vergoeding toenemen naar EUR 5.000. Voor in totaal ca. 5.1.2.b volwassen zal de vergoeding toenemen. De schadevergoedingsbedragen van de vergoedingscategorieën blijven onveranderd (EUR 0, EUR 1.500, EUR 3.000 en EUR 5.000). De stijging per persoon loopt uiteen van minimaal EUR 2.000 (van EUR 3.000 naar EUR 5.000) tot maximaal EUR 5.000 (van EUR 0 naar EUR 5.000).
2.4	Verhoog de huidige vergoeding voor immateriële schade	C	1.000 – 5.800		<ul style="list-style-type: none"> Het voorstel leidt er toe dat het aantal volwassen en kinderen met een recht op een vergoeding toeneemt. Daarnaast zal voor een deel van de groep die reeds recht heeft op een vergoeding toenemen. Voor in totaal ca. 5.1.2.b volwassen en 5.1.2.b kinderen zal de vergoeding toenemen. In het voorstel worden bij de volwassen en kinderen een nieuwe vergoedingscategorie ingevoerd en worden de bestaande vergoedingscategorieën verhoogd. De stijging per persoon loopt uiteen van minimaal EUR 1.000 (van EUR 1.500 naar 2.500) tot maximaal EUR 5.800 (van EUR 1.700 naar EUR 7.500).
2.1b t/m 2.4b	Toename gebruik IMS regeling	2/5 S 3/5 C	3.750		<ul style="list-style-type: none"> De financiële impact van de voorstellen 2.1 t/m 2.4 is becijferd op basis van de huidige daadwerkelijke IMS-aanvragersaantallen. De verwachting is dat als gevolg van de voorstellen 2.1 t/m 2.4 (en mogelijk ook de andere voorstellen in het pakket) het gebruik van de IMS regeling toeneemt. De toename van het aantal toegewezen aanvragen wordt ingeschat op 5.1.2.b (bovenop de 5.1.2.b bestaande claims) De gemiddelde IMS vergoeding per rechthebbende (volwassenen en kinderen) bedraagt EUR 3.750. Dit bedrag betreft de vergoeding in de huidige situatie inclusief de vergoeding van de voorstellen 2.1 t/m 2.4.
2.5	Basisvergoeding IMS	C	1.500		

Doorrekening voorstellen 23 maart 2023 met financiële impact voor IMG

2. Immateriële Schade, 3. Waardedaling en 4. Gederfd woongenot

Voorstellen	Schade Compensatie	Prijs (EUR)	Hoeveelheid	Budget (EUR)	Toelichting
2.5 Bied een breed pallet van voldoende toegankelijke voorzieningen voor psychosociale hulp waarnaar doorverwezen kan worden, onder meer door het IMG.		-	-	-	• Geen financieel effect op de schadelast voorzien voor IMG.
2.6 Bied voor jongeren een stevig sociaal-maatschappelijk programma		-	-	-	• Geen financieel effect op de schadelast voorzien voor IMG.
Buiten reikwijdte					
[Redacted]					[Redacted]
[Redacted]					[Redacted]
[Redacted]					[Redacted]
[Redacted]					[Redacted]
[Redacted]					[Redacted]
[Redacted]					[Redacted]
[Redacted]					[Redacted]
[Redacted]					[Redacted]

Doorrekening voorstellen 23 maart 2023 met financiële impact voor IMG

5. Optimalisaties in de uitvoering, 6. Bijzondere situaties en groepen en 7. Eénloketgedachte

Voorstellen	Schade Compensatie	Prijs (EUR)	Hoeveelheid	Budget (EUR)	Toelichting
5. Optimalisaties in de uitvoering					
5.1		-	-	-	• Financieel effect van dit voorstel is meegenomen bij voorstel 6.5.
5.2		-	-	-	• Geen financieel effect voorzien op de op de schadelast.
6. Bijzondere situaties en groepen					
6.1					• Geen financieel effect voorzien op de op de schadelast.
6.2					• Geen financieel effect voorzien op de op de schadelast.
6.3	1/2 S 1/2 C				• Er zijn 5.550 monumenten in het effectgebied, waarvan 850 monumenten binnen het kerngebied en 4.700 monumenten buiten het kerngebied. Daarnaast nog circa 3.450 agrarische bedrijven
6.4					• Financieel effect van dit voorstel is meegenomen bij voorstel 6.5.
6.5	C				• Conform NCG knelpuntenpot 5 jaar maal 5.1.2.b
7. Eénloketgedachte					
7.1					• Geen financieel effect voorzien voor IMG op de schadelast.

5.1.2.b

Instituut
Mijnbouwschade
Groningen

Instituut
Mijnbouwschade
Groningen

**Concept Kabinetsreactie PEAG v.18042023:
Bouwen aan Vertrouwen in Groningen**
Doorrekening maatregelen 2 t/m 9

Datum: 19 april 2023

Status: Vertrouwelijk concept

Inleiding

Doelstelling van dit document:

- Inzichtelijk maken van de financiële impact voor IMG op hoofdlijnen van de Concept Kabinetsreactie PEAG versie 18 april 2023 14:55 uur: 'Bouwen aan Vertrouwen in Groningen' – onderdeel '1. Schade: milder, menselijker en makkelijker' – maatregelen 2 t/m 9.

Scope van de doorrekening:

- De doorrekening maakt de financiële impact op hoofdlijnen voor IMG inzichtelijk voor een periode van vijf jaar, aanvullend op de reeds uitgekeerde vergoedingen. De financiële impact van de voorstellen die niet door IMG worden uitgevoerd, is niet inzichtelijk gemaakt.
- De doorrekening omvat de totale benodigde vergoeding. De doorrekening omvat niet vergoedingen als gevolg van toekomstige bevingen en houdt geen rekening met de benodigde uitvoeringskosten. BTW is waar relevant meegenomen in de doorrekening. Bedragen zijn afgerond op hele miljoenen. Er is geen rekening gehouden met de al gereserveerde bedragen in de Rijksbegroting.

Leeswijzer

- Op pagina 3 t/m 6 staat de financiële impact van de maatregelen toegelicht. Bij diverse maatregelen is gerekend met verschillende varianten om recht te doen aan de onzekerheden die er momenteel zijn ten aanzien van de uitwerking en het gebruik van de maatregelen.

Concept Kabinetsreactie PEAG v.18042023: Bouwen aan Vertrouwen in Groningen

Doorrekening '1. Schade: milder, menselijker en makkelijker' - maatregelen 2 en 3

Maatregelen	Prijs (EUR)	Hoeveelheid	Budget (EUR)	Toelichting
Maatregel 2 – Duidelijkheid over het gebied waar schade wordt vergoed			-	
			-	<ul style="list-style-type: none"> Geen additioneel financieel effect. In de berekening van de maatregelen is gerekend met het effectgebied (voor aanpassing op 17 mei 2021) bestaande uit circa 360.000 adressen.
Maatregel 3 – Stoppen met onderzoek naar causaliteit van schades				
Variant A	5.1.2.b			<ul style="list-style-type: none"> Er zijn in totaal ca. 360.000 adressen in het effectgebied. De zinsnede 'De experts die binnen het effectgebied in opdracht van het IMG schade-opnames doen, brengen de herstelkosten in kaart, maar doen geen verder onderzoek naar de oorzaak van die schades als de herstelkosten lager dan € 40.000 zijn.' is in deze variant geïnterpreteerd dat alle schades worden vergoed zonder nader onderzoek naar causaliteit. In deze variant is gerekend met gemiddeld EUR 40.000 per adres. Deze variant excl. de reeds uitgekeerde bedragen TCMG/IMG en NAM/CVV vormt de bovengrens van het financieel effect van maatregel 3 (14.400.000.000).
Variant B				<ul style="list-style-type: none"> Er zijn in totaal ca. 360.000 adressen in het effectgebied. In deze variant is op basis van ervaringscijfers rekening gehouden met een 85% gebruik van de regeling (306.000 adressen). De gemiddelde uitgekeerde historische vergoeding voor Fysieke Schade (Maatwerk) bedraagt ca. EUR 5.1.2.b adres. Dit bedrag betreft een vergoeding voor alleen causale schades. Ca. een derde van de schades is niet-causaal. Dit brengt het gemiddelde schadebedrag op ca. EUR 5.1.2.b voor causale en niet-causale schades. In deze variant is uitgegaan van een gemiddelde vergoeding van tussen de EUR 5.1.2.b, namelijk gemiddeld bij benadering EUR 5.1.2.b.
Variant C				<ul style="list-style-type: none"> Er zijn 360.000 adressen in het effectgebied waarvan 80.000 adressen binnen het kerngebied en 280.000 adressen buiten het kerngebied. In deze variant is gerekend met een gemiddelde vergoeding van EUR 5.1.2.b voor de adressen in het kerngebied en een gemiddelde vergoeding van EUR 5.1.2.b voor de adressen buiten het kerngebied. Buiten het kerngebied is uitgegaan van een gemiddelde vergoeding van tussen de EUR 5.1.2.b en lager op HiIN en VES, namelijk gemiddeld bij benadering EUR 5.1.2.b. Deze variant incl. de reeds uitgekeerde bedragen TCMG/IMG en NAM/CVV vormt de ondergrens van het financieel effect van maatregel 5.1.2.b.
Reeds uitgekeerde bedragen TCMG/IMG en NAM/CVV				

Concept Kabinetsreactie PEAG v.18042023: Bouwen aan Vertrouwen in Groningen

Doorrekening '1. Schade: milder, menselijker en makkelijker' - maatregelen 4 t/m 7

Maatregelen	Prijs (EUR)	Hoeveelheid	Budget (EUR)	Toelichting
Maatregel 4 – Het IMG zal knelpunten proactief oplossen	5.1.2.b			<ul style="list-style-type: none"> Conform NCG knelpuntenpot 5 jaar maal EUR5.1.2.b.
Maatregel 5 – Vaker keuze voor schadeafhandeling met vaste vergoeding				<ul style="list-style-type: none"> Het financieel effect van de (aanvullende) vaste vergoeding is meegenomen onder maatregel 3. Een ander element van de maatregel betreft de vergoeding voor complexe panden zoals agrarische bedrijven en monumenten met veel schade. Er zijn 5.550 monumenten in het effectgebied, Daarnaast nog circa 3.450 agrarische bedrijven in het effectgebied. Hierbij is uitgegaan van een gemiddelde extra vergoeding van EUR 5.1.2.b (in aanvulling op maatregel 3).
Maatregel 6 – Terugkerende schades worden voorkomen met duurzaam schadeherstel				<ul style="list-style-type: none"> Naar verwachting hebben circa 14.400 tot 36.000 adressen (4% tot 10% van 360.000 adressen) funderingsproblemen. Constructieve problemen bovengronds zijn niet separaat opgenomen. In de maximale variant worden de bestaande criteria losgelaten (minstens EUR 5.1.2.b schade en vaker schade). In de maximale variant is gerekend met de 10% van de 360.000 adressen. In de minimale variant is gerekend met de 14.000 adressen als gevolg van de inventarisatie van IMG op basis van de bestaande criteria. De schade bedraagt gemiddeld EUR5.1.2.b Dit bedrag is inclusief BTW, kosten voor voorbereidingen van het herstel, kosten van het herstel zelf en kosten voor tijdelijke alternatieve huisvesting gedurende de herstelperiode.
Maatregel 7 – Hogere overlastvergoeding bij teruggekeerde schade				<ul style="list-style-type: none"> Tot op heden zijn er op ca. 43.000 adressen met een of meerdere teruggekeerde schade. In totaal zijn dit 62.500 teruggekeerde schades. Naar de toekomst toe zal dit aantal toenemen als gevolg van toekomstige bevingen. De doorrekening omvat niet vergoedingen als gevolg van toekomstige bevingen. De overlastvergoeding bedraagt EUR5.1.2.b per adres. Hiermee komt de totale vergoeding uit op ca. 5.1.2.b In potentie kan het financieel effect van maatregel 7 vele malen hoger uitvallen. Bijvoorbeeld als elke individuele melding wordt gezien als herhaalschade of indien men het aantal meldingen gaat opknippen als herhaalschades om zo (meermaals) aanspraak te kunnen maken op de overlastvergoeding.

Concept Kabinetsreactie PEAG v.18042023: Bouwen aan Vertrouwen in Groningen

Doorrekening '1. Schade: milder, menselijker en makkelijker' - maatregel 8

Maatregelen	Prijs (EUR)	Hoeveelheid	Budget (EUR)	Toelichting
Maatregel 8 – Aanpassen vergoeding van immateriële schade			350.000.000	
Verhoog vergoedingen minderjarigen	1.000 – 3.300	5.1.2.b		<ul style="list-style-type: none"> De huidige groep volwassen IMS-aanvrager hebben ca. 12.500 kinderen. Van deze groep kinderen hebben ca. 5.1.2.b kinderen recht op een vergoeding. De schadevergoedingsbedragen van de vergoedingscategorieën EUR 500, EUR 1.000 en EUR 1.700 worden verhoogd naar EUR 1.500 (+1.000), EUR 3.000 (+2.000) en EUR 5.000 (+3.300).
Bied alle gezinsleden dezelfde vergoeding als de hoogste vergoeding van een van hen.	1.500 – 5.000		<ul style="list-style-type: none"> In de huidige situatie hebben ca. 35.000 volwassenen recht op een vergoeding. Het voorstel leidt er toe dat het aantal volwassen met een recht op een vergoeding toeneemt. Daarnaast zal voor een deel van de groep die reeds recht heeft op een vergoeding, de vergoeding toenemen. Voor in totaal ca. 5.1.2.b volwassen zal de vergoeding toenemen. 5.1.2.b 	
Vergoed aanvullend het leed door de versterkingsoperatie.	2.000 – 5.000		<ul style="list-style-type: none"> In de huidige situatie hebben ca. 35.000 volwassenen recht op een vergoeding. Het voorstel leidt er toe dat het aantal volwassen met een recht op een vergoeding toeneemt. Daarnaast zal voor een deel van de groep die reeds recht heeft op een vergoeding, de vergoeding toenemen naar EUR 5.000. Voor in totaal 5.1.2.b volwassen zal de vergoeding toenemen. De schadevergoedingsbedragen van de vergoedingscategorieën blijven onveranderd (EUR 0, EUR 1.500, EUR 3.000 en EUR 5.000). De stijging per persoon loopt uiteen van minimaal EUR 2.000 (van EUR 3.000 naar EUR 5.000) tot maximaal EUR 5.000 (van EUR 0 naar EUR 5.000). 	
Verhoog de huidige vergoeding voor immateriële schade	1.000 – 5.800		<ul style="list-style-type: none"> Het voorstel leidt er toe dat het aantal volwassen en kinderen met een recht op een vergoeding toeneemt. Daarnaast zal voor een deel van de groep die reeds recht heeft op een vergoeding toenemen. Voor in totaal ca. 54.000 volwassen en 10.000 kinderen zal de vergoeding toenemen. In het voorstel worden bij de volwassen en kinderen een nieuwe vergoedingscategorie ingevoerd en worden de bestaande vergoedingscategorieën verhoogd. De stijging per persoon loopt uiteen van minimaal EUR 1.000 (van EUR 1.500 naar 2.500) tot maximaal EUR 5.800 (van EUR 1.700 naar EUR 7.500). 	
Toename gebruik IMS regeling	3.750		<ul style="list-style-type: none"> De financiële impact van de voorstellen 2.1 t/m 2.4 is becijferd op basis van de huidige daadwerkelijke IMS-aanvragersaantallen. De verwachting is dat als gevolg van de voorstellen 2.1 t/m 2.4 (en mogelijk ook de andere voorstellen in het pakket) het gebruik van de IMS regeling toeneemt. De toename van het aantal toegewezen aanvragen wordt ingeschat op 50.000 (bovenop de 75.000 bestaande claims) De gemiddelde IMS vergoeding per rechthebbende (volwassenen en kinderen) bedraagt EUR 5.1.2.b Dit bedrag betreft de vergoeding in de huidige situatie inclusief de vergoeding van de voorstellen 2.1 t/m 2.4. 	

Concept Kabinetsreactie PEAG v.18042023: Bouwen aan Vertrouwen in Groningen

Doorrekening '1. Schade: milder, menselijker en makkelijker' - maatregel 9

Maatregelen	Prijs (EUR)	Hoeveelheid	Budget (EUR)	Toelichting
Maatregel 9 – Soepeler omgang met termijnen bij schadeafhandeling			-	
			-	<ul style="list-style-type: none"> Het financieel effect van deze maatregel is niet in kaart gebracht. De diverse maatregelen hebben naar verwachting een aanzienlijke impact op de schadeafhandeling door IMG en de daarbij behorende beslistermijn, waardoor het niet mogelijk is om op dit moment een inschatting te maken bij hoeveel dossiers IMG de beslistermijn zal gaan overschrijden. Op basis van wat nu bekend is over de overschrijding van de beslistermijn is het financieel effect van deze maatregel in verhouding tot de andere maatregelen niet materieel. In potentie kan het financieel effect van maatregel 9 zeer omvangrijk zijn, bijvoorbeeld indien het aantal ingediende bezwaren explosief toeneemt vanwege de vergoeding die men mogelijk zal ontvangen.
Totaal maatregel 2 t/m 9			5.1.2.b	
Dit bedrag in exclusief diverse maatregelen die door IMG op 23 maart 2023 zijn gepresenteerd 'Groningers boven gas: voorstellen voor een mildere, menselijkere en makkelijker schadeafhandeling', zoals onder andere de Basisvergoeding IMS (EUR 900.000.000), gederfd woongenot (EUR 390.000.000) en waardedaling (EUR 409.000.000).			5.1.2.b	
Totaal complete pakket			5.1.2.b	

Instituut
Mijnbouwschade
Groningen

Agenda

Omschrijving Extra bestuursvergadering IMG
Vergaderdatum en -tijd Donderdag 11 mei 2023, 12.00-14.00 uur
Vergaderplaats Zaal 6.2.02

Cascadeplein 10
9726 AD Groningen

Antwoordnummer 3061
8000 WB Zwolle

0800 44 44 111
contact@schadedoormijnbouw.nl

1. Opening, vaststelling agenda en mededelingen

Buiten reikwijdte

3. Kabinetsreactie, uitvoeringstoets en consequenties

Vorige week is een eerste bespreking hoe in de aankomende overgangperiode kan worden omgegaan met de lopende aanvragen/dossiers fysieke schade. De optie zijn verder uitgewerkt en liggen vandaag voor ter besluitvorming. Tevens is een fasering voor de uitvoeringstoets en een eerste concept opgesteld, ter bespreking.

Bijgevoegd:

- a. Notitie vervolg kabinetsreactie*
- b. Uitvoeringstoets IMG concept*

4. Rondvraag en sluiting

Verslag

Cascadeplein 10
9726 AD Groningen

Omschrijving	Extra bestuursvergadering IMG
Vergaderdatum en -tijd	Donderdag 11 mei 2023
Vergaderplaats	Zaal 6.2.02
Aanwezig	Henk Korvinus (voorzitter), Menno Bouwes, Els van Schie, Paula van der Beek, Jan Wierenga, Hans Houdijk, 5.1.2.e [redacted], 5.1.2.e [redacted], 5.1.2.e [redacted], 5.1.2.e [redacted], 5.1.2.e [redacted]
Afwezig m.k.	5.1.2.e [redacted]

Antwoordnummer 3061
8000 WB Zwolle

0800 44 44 111
contact@schadedoormijnbouw.nl

1. Opening, vaststelling agenda en mededelingen

Naar aanleiding van de technische briefing hebben 3 Kamerleden contact opgenomen om meer informatie te krijgen. Hans Houdijk heeft dit ook aangegeven bij EZK.

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

3. Kabinetsreactie, uitvoeringstoets en consequenties

Vorige week is een eerste bespreking geweest hoe in de aankomende overgangperiode kan worden omgegaan met de lopende aanvragen/dossiers fysieke schade. De opties zijn verder uitgewerkt en liggen vandaag voor ter besluitvorming. Tevens is een fasering voor de uitvoeringstoets en een eerste concept opgesteld, ter bespreking.

Het concept voor een eerste reactie vanuit de uitvoeringstoets wordt als eerste besproken. Menno Bouwes brengt 3 punten in:

- Wij hebben gepleit voor loslaten causaliteit en aansprakelijkheid NAM. Dit punt kunnen we ruimhartiger omarmen.
- In het debat zal het zeker gaan over de grens van 40.000 euro. Deze grens hindert het oplossen van de complexe zaken. Er zal vermoedelijk gezocht worden in het debat naar een andere grens. 5.2.1 [redacted].
- Nadrukkelijker opnemen wat we al meer kunnen/gaan doen in relatie tot de kabinetsreactie.

Voor wat betreft het eerste punt: het bestuur vraagt in de brief nadrukkelijker te benoemen dat het loslaten van alleen aansprakelijkheid door IMG wordt toegejuicht.

Els van Schie mist de toets op doelmatigheid in de brief, wat is het doel van de maatregelen en wordt dit zo bereikt. Vraag is of wij hier explicieter over kunnen zijn. Dit gaat over een gelijke

grens in het hele gebied, terwijl het oplossen van problemen de belangrijkste insteek zou moeten zijn, ook bij complexe zaken. De doelen, benoemd in de kapstok van onze voorstellen, kunnen worden opgenomen om daar de maatregelen aan te relateren. Belangrijk blijft te benadrukken dat loslaten van causaliteit gekoppeld is aan daadwerkelijk herstel.

5.1.2.e geeft aan dat er dinsdag ook gesproken is met de MO's om hun reactie te vragen. Ook zij zitten positief en kritisch in de discussie. Zij steunen onze voorkeur om meer daadwerkelijk herstel te doen, maar dragen dat niet zelf uit.

Voor wat betreft punt 2: vraag is of we wat meer een knoppenmodel kunnen beschrijven, naast de in de kabinetsreactie opgenomen grens van 40.000 euro. En voor forfaitair is het goed om op te nemen dat dit een aantrekkelijk alternatief moet zijn ten opzicht van maatwerk.

Daar waar voorstellen gaan leiden tot meer problemen, moeten wij hier wel een reflectie op geven. Vraag is wat we als houvast hebben in wat doelmatig is als de aansprakelijkheid niet meer de basis is en welke parameters hier leidend in kunnen zijn. Generiek en eenduidig, zoals nu in de kabinetsreactie staat, gaat veel verschillen geven. Dit dilemma wordt al meegenomen in de brief, maar dit kan wellicht nog wat nadrukkelijker. Verder kunnen we specifiek aandacht vragen voor de complexe zaken en specials (Monumenten, Agro en MKB).

Voor wat betreft punt 3: wat we nu al doen kan nadrukkelijker worden opgenomen. Het is belangrijk om te letten op de toon en elementen echt te koppelen aan de uitkomsten van de PE. Wat we kunnen en gaan doen zal ook deels een transformatie van de organisatie vragen.

Fasering van de uitvoeringstoets: dit vraagt een intensieve samenwerking met EZK als basis, anders kan deze fasering niet werken. Het bestuur verzoekt om het in 2 fasen te beschrijven, eerste fase en vervolgfase. We kunnen nog een link opnemen naar het onderzoek Staat van de Uitvoering.

Menno vraagt naar waardedaling niet-woningen: voorstel hiervoor komt volgende week op de agenda van de bestuursvergadering. Voor de planning is ook de IV ruimte van belang. In de brief daarom ruimte in de tijdlijn houden.

Volgende week komt het concept in een nieuwe versie terug op de agenda van de bestuursvergadering.

De notitie vervolgaanpak wordt vervolgens besproken.

Bij de lopende aanvragen fysieke schade gaat het over ongeveer 20.000 dossiers. Het overgrote deel van de aanvragen zit nog in het eerste deel van het proces, opnamen en opmaken adviesrapport. Parallel kunnen we voorbereiden ook de niet causale schades te calculeren en dit zo snel mogelijk in te regelen. Vraag is nog hoe om te gaan met 'naar haar aard geen mijnbouwschade zijn'. Deze worden wel meegenomen in de opname, maar kunnen niet in de calculatie worden meegenomen. Het adviesrapport wordt op de huidige wijze en met de huidige beoordelingssystematiek en calculatie opgestuurd, de aanvullende calculatie van niet causale schades zit in onze data zodat deze beschikbaar is indien nodig. Het bestuur gaat akkoord met deze aanpak.

Het bestuur steunt de voorgestelde aanpak, variant 1: de behandeling van aanvragen gaat door (op basis van de bestaande uitgangspunten), *tenzij* aanvrager verzoekt tot pauzering. Gekeken wordt of er een aparte brief verzonden zal worden of dat dit in de brief bij het adviesrapport wordt meegenomen. De MO's steunen de aanpak om aanvragers zelf te vragen of zij hun aanvraag willen pauzeren.

Daarnaast zullen wij daar waar aanvragers een voorschot nodig hebben om de aannemer te betalen voor daadwerkelijk herstel, dit doen op basis van de causaal erkende schades.

De mogelijkheden qua uitvoering terugwerkende kracht zijn kort aangegeven, de verschillende opties zijn slecht uitvoerbaar of zullen (veel) problemen geven. Het IMG kan hier zelf nog niets over zeggen, dit is echt aan de politiek, maar helder is dat we vanuit de uitvoering dan een aantal voorwaarden moeten stellen. 5.2.1

Voor bezwaar wordt ook de mogelijkheid voor pauzering aangeboden.

Interne communicatie: voor het productieproces is het belangrijk snel de mogelijkheid van pauzering te communiceren. Dit wordt deze week nog gedaan. Tevens zal een extern nieuwsbericht worden voorbereid voor publicatie volgende week.

4. Rondvraag en sluiting

Er zijn geen punten voor de rondvraag.

**Instituut Mijnbouwschade
Groningen**

Cascadeplein 10
9726 AD Groningen

Antwoordnummer 3016
8000 WB Zwolle

Datum
5 mei 2023

MEMO

voor Bestuur IMG
van 5.1.2.e /5.1.2.e 5.1.2.e , 5.1.2.e en 5.1.2.e
datum 8 mei 2023
inzake Notitie vervolgaanpak parlementaire enquête t.b.v. Bestuur IMG

Op 24 april heeft het Kabinet zijn reactie bij het rapport van de Parlementaire Enquête Aardgaswinning Groningen (PEAG) naar de Tweede Kamer (TK) gestuurd. Op diezelfde dag heeft het IMG via een kort nieuwsbericht vanuit een positieve grondhouding daarop gereageerd en is een uitvoeringstoets op de kabinetsreactie aangekondigd (medio mei). In de op 20 april door Hans Houdijk en 5.1.2.e in de TK gehouden technische briefing is deze uitvoeringstoets reeds aangekondigd en bleek dat verschillende fracties hier waarde aan hechten.

De Kabinetsreactie is pas twee weken geleden verschenen. De kabinetsreactie is nog geen definitief beleid omdat er nog een schriftelijke ronde met de TK plaatsvindt en een debat met de Tweede Kamer begin juni. Ondanks dat de maatregelen uitgewerkt dienen te worden en is de impact op lopende aanvragen al duidelijk voelbaar. Zo willen aanvragers hun aanvraag on hold, wordt gevraagd de zienswijze periode te verlengen en loopt het aantal VES-aanvragen (zij het licht) terug. Daar is afgesproken voor fysieke schade geen besluiten te nemen tot een verdiepende analyse heeft plaatsgevonden.

Gelet op de samenhang tussen uitvoeringstoets bij de kabinetsreactie en de impact daarvan op lopende aanvragen gaat deze notitie op beide onderwerpen in.

Voorstel aanpak uitvoeringstoets

Conclusie op basis van de verschillende analyses die de afgelopen twee weken hebben plaatsgevonden is dat het voor een 'echte' uitvoeringstoets eigenlijk nog te vroeg is. Daarvoor zijn de maatregelen van het kabinet nog onvoldoende uitgewerkt. Voorstel is derhalve om medio mei met een eerste uitvoeringstoets met een reactie op hoofdlijnen te communiceren. Vervolgens vindt na uitwerking/detaillering per maatregel (bijvoorbeeld bij aanpassing wet/regelgeving) een tweede uitvoeringstoets plaats.

De voorgestelde kernboodschap voor de eerste uitvoeringstoets is dat het IMG verheugd is over de kabinetsreactie en de daarin opgenomen maatregelen/intenties. Deze bieden serieuze ruimte voor een fundamenteel andere aanpak. Ook bij het IMG bestaat de nadrukkelijke

behoefte om ook binnen het huidige wettelijk kader de schadeafhandeling te verbeteren (o.a. notitie Menno en aanpassingen IMS zoals 19 april jl. gecommuniceerd). Wel ziet het IMG een aantal bespreekpunten, met als hoofdthema dat de kabinetsvoorstellen in deze vorm lastig uitvoerbaar zijn, dan wel nadere uitwerking behoeven. De voorstellen leiden vooral tot meer maatwerk i.p.v. herstel en vast bedrag, en ook tot meer nieuwe verschillen (kerngebied vs. rand, bij grotere schades, etc.). Ook is er geen duidelijkheid over eventuele terugwerkende kracht en of het schadeverleden meetelt in de 40.000 euro. We kondigen aan dat wij graag op korte termijn met EZK en de Maatschappelijke Organisaties in overleg gaan om te komen tot een uitwerking. Daarbij zullen we inzetten op zoveel als mogelijk daadwerkelijk herstel waar het gaat om de 40.000 euro. Als bijlage bij deze notitie treft u een concept-uitvoeringstoets aan.

Stemt u in met de hiervoor omschreven aanpak/concept-uitvoeringstoets?

Indien u in instemt wordt voorgesteld EZK daarover te informeren, inclusief de aanpak rondom lopende aanvragen (zie hierna).

Los van de uitvoeringstoets is het zaak om de kabinetsreactie en het vervolgtraject goed in te bedden en aan te laten sluiten op lopende (harde en zachte) verander/verbetertrajecten zoals Organisatie en Besturing. Komende week zal een update worden gegeven van de voortgang en richting van Organisatie & Besturing. Daarbij zal ook worden toegelicht op welke wijze deze aansluit op de veronderstelde impact van de Kabinetsvoornemens. Ook is het van belang om de verbeteringen die binnen het huidige wettelijk kader mogelijk zijn met prioriteit door te voeren.

Voorstel aanpak lopende aanvragen

In het bestuursoverleg van d.d. 3 mei 2023 is gesproken over een tweetal varianten, kort samengevat 1) een variant waarin EZK in zou stemmen met terugwerkende kracht ten aanzien van besluiten vanaf 25 april jl. zodat de productie op korte termijn onverkort zou kunnen doorgaan en op een later moment herziening zou kunnen volgen. En 2) een variant waarin de productie in de schadeketen gedeeltelijk zou worden gepauzeerd in afwachting tot meer duidelijkheid over de aanpassingen in de regeling. Beide varianten zijn ingegeven door de wens aanvragers niet te benadelen door nu onverkort door te gaan met de productie.

In het bestuursoverleg zijn door bestuursleden onder andere zorgen geuit over de duur van de pauzering, die op kan lopen tot 4-6 maanden, en de bijbehorende impact. Daarnaast zijn er zorgen over de uitvoerbaarheid van een herzieningsactie in het geval de aantallen sterk oplopen. Deze punten worden aan de hand van een voorstel hieronder, na een korte schets van de impact van de huidige situatie, behandeld.

Impact huidige situatie

De Kabinetsreactie heeft ook nu al een stevige impact op het schadeproces binnen de Fysieke Schadeketen. De belangrijkste impact kan als volgt worden samengevat:

- Medewerkers hebben in toenemende mate moeite om 'het goede gesprek' te voeren met aanvragers. Ze kunnen aanvragers geen duidelijkheid geven of antwoorden op hun vragen. Tegelijkertijd merken we dat aanvragers in toenemende mate geen geduld of begrip meer hebben. Ze begrijpen niet waarom er niet 'gewoon' uitvoering kan worden gegeven aan aangekondigde maatregelen. Dat leidt tot steeds moeilijker en soms zelfs grimmige gesprekken;

- Sinds de bestuursvergadering van 3 mei jl. is een pauzering van besluiten van kracht. Daardoor worden er geen besluiten meer genomen op primaire Fysieke Schade-aanvragen, VES aanvragen en bezwaren Fysieke Schade. Wel wordt doorgewerkt tot het moment van besluit;
- Sommige aanvragers zetten inmiddels in op pauzering:
  - Verlengen van zienswijzetermijnen;
  - Annuleringen van opnames of geen opname willen plannen;
  - Verzoek tot pauzering van dossier;
- **Buiten reikwijdte**

Voorstel aanpak

Voorgesteld wordt dat er geen gehele pauzering van de Fysieke Schadeketen wordt ingelast. De impact daarvan is te groot.

Ook is onverkort doorgaan met de behandeling van aanvragen, met een mogelijke benadeling van aanvragers niet mogelijk. In plaats daarvan berichten we alle aanvragers met een lopende aanvraag en geven aanvragers de keuze. Aanvragers ontvangen allemaal een brief met toelichting, maar zullen daarnaast waar nodig ondersteund worden (schriftelijk, telefonisch of via steunpunten).

Daarbij zijn er twee varianten mogelijk:

1. De behandeling van aanvragen gaat door (op basis van de bestaande uitgangspunten), *tenzij* aanvrager verzoekt tot pauzering.
2. De behandeling van aanvragen wordt gepauzeerd, *tenzij* aanvrager verzoekt de behandeling te hervatten, op basis van bestaande uitgangspunten.

Geadviseerd wordt om voor de eerste optie te kiezen.

Er is ook geen grondslag om een aanvrager zonder zijn expliciete instemming aan te houden (4:15 Awb).

Deze optie kan worden ingezet voor primaire Fysieke Schade aanvragen, bezwaar Fysieke Schade en voor VES.

Deze optie ziet er dan als volgt uit:

- Alle aanvragers met een lopende aanvraag ontvangen een brief;
- Aanvrager krijgt de mogelijkheid om de aanvraag te pauzeren in afwachting van meer duidelijkheid over de uitwerking van de Kabinetsvoorstellen;
- Aanvrager krijgt daarbij een maand de tijd om, indien gewenst, de aanvraag te pauzeren tot het moment dat duidelijkheid over de voorstellen is.
- De aanvrager kan op een later moment nog steeds kiezen voor pauzering, maar indien er na de eerste reactietermijn geen reactie is ontvangen wordt de behandeling hervat;
- De pauzering van de aanvraag gaat in vanaf de oplevering van het adviesrapport (of in het geval van VES, vanaf de VSO, of in het geval van bezwaar onmiddellijk);
- Onderneemt een aanvrager geen actie, dan gaat de behandeling van de aanvraag door, op basis van bestaande uitgangspunten.
- Voor nader te bepalen dossiers wordt de mogelijkheid van een voorschot geboden.

Overwogen kan worden om de reactietermijn op 14 dagen te stellen. Dat geeft aanvragers voldoende tijd om te reageren. Maar brengt minder risico met zich mee van een langdurige stilstand in afwachting van een het verstrijken van de termijn.

Insteek is de pauzering in te laten gaan bij de oplevering van het adviesrapport. Het voorstel vermindert de mogelijkheid tot benadeling van aanvragers. En daarmee kan de productie voor het eerste deel van de schadeketen onverkort doorgang vinden. Dat beperkt de achterstand in de toekomst. Tegelijkertijd, als aanvragers staan op een pauzering in de behandeling van hun aanvraag eerder in het proces dan zal deze worden doorgevoerd.

Bij voorkeur kan aanvragers aanvullend een toezegging worden gedaan dat een gunstiger toekomstig beleid door middel van een herziening alsnog zal worden toegepast. Hierbij zijn we echter afhankelijk van de keuze hiertoe door EZK en daar bestaat nog geen duidelijkheid over. Ook zonder deze toezegging is het voorstel echter uitvoerbaar. In de komende week wordt overlegd met EZK om duidelijkheid te krijgen of lopende dossiers onder de kabinetsmaatregelen (nummer 3) vallen.

- 5.2.1 [redacted]
- Het voorbereiden van de communicatie met aanvragers zal tijd vergen. Vervolgens hebben aanvragers een reactietermijn, binnen welke periode we niet reeds kunnen besluiten. In de meest gunstige situatie betekent dit een extra pauzering van *besluiten* van tenminste 5 weken vanaf een besluit van het bestuur (of korter bij een kortere reactietijd).
- Medewerkers kunnen aanvragers nog steeds geen (volledige) duidelijkheid geven. Wel kunnen medewerkers enige onzekerheid wegnemen, welke onzekerheid bestaat uit de zorg snel een besluit te krijgen waar de 40.000 geen onderdeel van uitmaakt. Naarmate de tijd vordert en de onduidelijkheid blijft bestaan zal de druk verder toenemen.
- Door aanvragers expliciet te wijzen op de mogelijkheid over te gaan tot pauzering van de behandeling van hun aanvraag zullen ook meer aanvragers hier gebruik van gaan maken. Als deze aantallen te sterk oplopen dan kan het leiden tot sterk oplopende voorraden, oplopende doorlooptijden en stilvallen van de achterkant van de schadeketen. Deze medewerkers zullen dan voor een deel ingezet kunnen worden op andere regelingen (bijvoorbeeld IMS-bezwaar) of aan de voorkant van de schadeketen (werkvoorbereiding).

Mogelijke uitvoering herzieningen

Aan EZK wordt het verzoek gedaan de vraag te beantwoorden of men kan toezeggen dat wanneer IMG nu besluiten neemt deze geen nadelige gevolgen hebben voor de aanvrager.

5.2.1 [redacted]

Een herzieningsactie is uitvoerbaar. Ook als deze gro(o)t(er) van omvang zal blijken te zijn. Wel is het daarbij noodzakelijk dat de keuze hoe deze herzieningsactie plaatsvindt wordt afgestemd op de omvang van de opgave.

Op hoofdlijnen zijn er drie soorten herzieningen denkbaar:

1. Maatwerkherziening: waarbij de niet-causale schades alsnog worden voorzien van een calculatie en worden uitgekeerd.
Deze variant is alleen in (relatief) kleine aantallen uitvoerbaar in verband met de capaciteit die hiervoor nodig is.
2. Hypothetische maatwerkvariant: op basis van een analyse wordt het schadebedrag bij benadering vastgesteld.
Naar keuze kan in de analyse meer of minder differentiatie worden aangebracht. Hoe meer differentiatie hoe complexer en meer voorbereidingstijd nodig.
3. Herziening op basis van een volledig forfaitair bedrag.
Risico hierbij is wel dat het voor sommigen niet zal voelen als rechtvaardig of recht doen aan individuele gevallen.

Het voordeel van de varianten 2 en 3 is dat deze naar verwachting geheel of grotendeels geautomatiseerd uitgevoerd zullen kunnen worden. Daarmee zijn deze varianten ook bij grote aantallen herzieningen nog uitvoerbaar.

Onderdeel van de bijgevoegde uitvoeringstoets is het koppelen van de 40.000 euro-maatregel aan daadwerkelijk herstel. Met daadwerkelijk herstel wordt immers ingezet op het herstel van schade aan huizen en daarmee een meer duurzame oplossing dan alleen geld uitkeren. Daarnaast vermindert daadwerkelijk herstel (gevoelens van) verschillen. Indien deze koppeling gerealiseerd kan worden (in overleg met EZK), betekent het dat de herzieningen ook worden gekoppeld aan het inzetten van de vergoeding voor het daadwerkelijk herstel van de niet causale schade.

Agenda

Cascadeplein 10
9726 AD Groningen

Omschrijving Bestuursvergadering IMG
Vergaderdatum en -tijd Woensdag 17 mei 2023, 12.30 – 16.00 uur
Vergaderplaats Cascadeplein 6, zaal Martinatoren

Antwoordnummer 3061
8000 WB Zwolle

0800 44 44 111
contact@schadedoormijnbouw.nl

1. Opening, vaststelling agenda en mededelingen

Mededelingen:

- Stand van zaken/bijzonderheden PEGA – zie agendapunt 5
- Evt. bijzonderheden uit het overleg met de Ondernemingsraad (vast punt) - op 10, 11 en Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte [redacted]
[redacted]

Buiten reikwijdte [redacted]

[redacted]
[redacted]

6. Uitvoeringstoets – eerste reactie

Er is een nieuw concept eerste reactie vanuit de uitvoeringstoets opgesteld, zoals besproken in de extra bestuursvergadering van 11 mei 2023. Ter besluitvorming.

Bijgevoegd: Concept eerste reactie uitvoeringstoets

Buiten reikwijdte [redacted]

[redacted]
[redacted]

8. Rondvraag

Buiten reikwijdte [redacted]

[redacted]

Verslag

Cascadeplein 10
9726 AD Groningen

Omschrijving Bestuursvergadering IMG
 Vergaderdatum en -tijd Woensdag 17 mei 2023, 12.30 – 16.00 uur
 Vergaderplaats Cascadeplein 6, Martinitoren
 Aanwezig Henk Korvinus (voorzitter), Menno Bouwes, Els van Schie, Paula van der Beek, Jan Wierenga (tot 14 uur), 5.1.2.e [redacted], Hans Houdijk, 5.1.2.e [redacted], 5.1.2.e [redacted], 5.1.2.e [redacted], 5.1.2.e [redacted], 5.1.2.e [redacted], 5.1.2.e [redacted] (agendapunt 6)

Antwoordnummer 3061
8000 WB Zwolle

0800 44 44 111
contact@schadedoormijnbouw.nl

Afwezig m.k. -

1. Opening, vaststelling agenda en mededelingen

Mededelingen:

- o Stand van zaken/bijzonderheden PEGA – zie agendapunt 6.
- o Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte [redacted]
[redacted]

[redacted]
[redacted]

Buiten reikwijdte [redacted]

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

[redacted]
[redacted]

Buiten reikwijdte [redacted]

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

[redacted]
[redacted]

Buiten reikwijdte
[Redacted text block]

6. Uitvoeringstoets – eerste reactie

Er is een nieuw concept eerste reactie vanuit de uitvoeringstoets opgesteld, zoals besproken in de extra bestuursvergadering van 11 mei 2023.

Het bestuur spreekt waardering uit voor het concept wat vandaag voorligt. 5.2.1
[Redacted text block]

Buiten reikwijdte
[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Buiten reikwijdte
[Redacted text block]

[Redacted text block]

Agenda

Cascadeplein 10
9726 AD Groningen

Omschrijving Bestuursvergadering IMG
Vergaderdatum en -tijd Donderdag 8 juni 2023, 12.30 – 16.00 uur
Vergaderplaats Cascadeplein 6, zaal Martinatoren

Antwoordnummer 3061
8000 WB Zwolle

0800 44 44 111
contact@schadedoormijnbouw.nl

1. Opening, vaststelling agenda en mededelingen

Mededelingen:

- o Stand van zaken/bijzonderheden PEGA – zie agendapunt
Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

3. Opvolging PEGA en MMM, debat

Er zijn diverse zaken opgepakt, mede naar aanleiding van de extra bestuursvergadering van 30 maart. Tevens wordt in de bestuursvergadering teruggekeken op het debat in de Tweede Kamer. Naar aanleiding van het verzoek in de vorige bestuursvergadering wordt de huidige werkwijze en de stand van zaken van lijst A "Schade die naar zijn aard geen mijnbouwschade is" en de stand van zaken van de externe review van deze lijst toegelicht.

- Bijgevoegd:*
- a. *Overzicht optimalisaties in de uitvoering*
  - b. *Notitie causaliteitswijziging in primo*
  - c. *Notitie stand van zaken lijst A*
  - d. *Bijlage: Notitie stavaza tenzij-clausule sauswerk*
  - e. *Bijlage: Werkinstructie sauswerk*
  - f. *Bijlage: Besluitenblad HiN Schadeherstel Monumentaal en MKB*
  - g. *Bijlage: Werkinstructie naar aard geen mijnbouw*

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Buiten reikwijdte

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Buiten reikwijdte

[Redacted text block]

Buiten reikwijdte

[Redacted text block]

Buiten reikwijdte

[Redacted text block]

10. Rondvraag

11. Ter Kennisneming

Buiten reikwijdte

Verslag

Cascadeplein 10
9726 AD Groningen

Omschrijving Bestuursvergadering IMG
 Vergaderdatum en -tijd Woensdag 8 juni 2023, 12.30 – 16.00 uur
 Vergaderplaats Cascadeplein 6, Martinitoren
 Aanwezig Henk Korvinus (voorzitter), Menno Bouwes, Els van Schie, Paula van der Beek, Jan Wierenga,
 5.1.2.e [redacted] Hans Houdijk,
 5.1.2.e [redacted], 5.1.2.e [redacted], 5.1.2.e [redacted]
 5.1.2.e [redacted] (t/m agendapunt 5)
 Afwezig m.k. 5.1.2.e [redacted]

Antwoordnummer 3061
8000 WB Zwolle

0800 44 44 111
contact@schadedoormijnbouw.nl

1. Opening, vaststelling agenda en mededelingen

Mededelingen:

- o Stand van zaken/bijzonderheden PEGA – zie agendapunt 3.
- o Buiten reikwijdte [redacted]

Buiten reikwijdte [redacted]

3. Opvolging PEGA en MMM, debat

Buiten reikwijdte [redacted]

Vervolgstep is om samen met EZK te kijken naar haalbare en uitvoerbare voorstellen, ook voor mogelijkheden voor terugwerkende kracht. Onze voorstellen voor daadwerkelijk herstel en forfaitair zijn niet genoemd. De dilemma's van terugwerkende kracht zullen we volgende week ook bespreken met de Commissie Verschillen. Een aantal zaken zal helder moeten zijn voor het

volgende Commissiedebat over 2 weken. De contouren voor onze inbreng in de gesprekken met EZK worden volgende week gedeeld, de stand van zaken komt terug bij het bijpraatuurtje (actiepunt).

Er zijn diverse zaken opgepakt, mede naar aanleiding van de extra bestuursvergadering van 30 maart. Het bestuur is blij met het overzicht wat voorligt, er is veel opgepakt naar aanleiding van wat eerder is gesproken.

Buiten reikwijdte [redacted]

[redacted]

Buiten reikwijdte [redacted]

[redacted]

Buiten reikwijdte [redacted]

[redacted]

[redacted]

Buiten reikwijdte [redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

Buiten reikwijdte

[Redacted text block]

Buiten reikwijdte

[Redacted text block]

Buiten reikwijdte

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Buiten reikwijdte

[Redacted text block]

Agenda

Cascadeplein 10
9726 AD Groningen

Omschrijving Bestuursvergadering IMG
Vergaderdatum en -tijd Donderdag 29 juni 2023, 12.30 – 15.30 uur
Vergaderplaats Cascadeplein 6, zaal Korenbeurs

Antwoordnummer 3061
8000 WB Zwolle

0800 44 44 111
contact@schadedoormijnbouw.nl

1. Opening, vaststelling agenda en mededelingen

Mededelingen:

- o Stand van zaken/bijzonderheden PEGA – zie agendapunt 3

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

4. Opvolging PEGA

De laatste stand van zaken wordt besproken.

Buiten reikwijdte

[Redacted text block]

Buiten reikwijdte

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Buiten reikwijdte

[Redacted text block]

8. Rondvraag

Verslag

Cascadeplein 10
9726 AD Groningen

Omschrijving Bestuursvergadering IMG
 Vergaderdatum en -tijd Donderdag 29 juni 2023, 12.30 – 15.30 uur
 Vergaderplaats Cascadeplein 6, Korenbeurs
 Aanwezig Henk Korvinus (voorzitter), Els van Schie, Jan Wierenga, 5.1.2.e [redacted], 5.1.2.e [redacted], 5.1.2.e [redacted], 5.1.2.e [redacted], 5.1.2.e [redacted] (t/m agendapunt 4, plus agendapunt 6))
 Afwezig m.k. Menno Bouwes, Paula van der Beek, Hans Houdijk

Antwoordnummer 3061
8000 WB Zwolle

0800 44 44 111
contact@schadedoormijnbouw.nl

1. Opening, vaststelling agenda en mededelingen

Mededelingen:

- o Stand van zaken/bijzonderheden PEGA – zie agendapunt 4.
- o Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte
[Redacted text block]

Buiten reikwijdte
[Redacted text block]

4. Opvolging PEGA

De laatste stand van zaken wordt besproken. De ambtelijke gesprekken met EZK lopen, er wordt een notitie voorbereid. Wij blijven benadrukken dat er een coherent pakket nodig is van maatwerk en forfaitair/vaste vergoeding. Onbekend is wanneer de Stas de 2^e kamer wil informeren. De meest voor de hand liggende scenario's worden voorbereid, met uitdenken van de vraagstukken die dit oplevert. De richtingen voor finaliteit worden ook uitgewerkt. Tevens wordt gekeken hoe om de gaan met de liggende bezwaren. Het aanpassen van de IV zal tijd vragen, met de kwetsbaarheid van de beschikbare expertise in de zomervakantie.

Voor wat betreft de mogelijkheid aanhouden besluit: de Stas heeft aangegeven dat de lopende dossiers beleidsmatig vallen onder het nieuwe beleid van maximaal 60.000 zonder causaliteit. Echter, er zijn nog veel onduidelijkheden en het is daarmee nog niet mogelijk voor de aanvrager om een goed geïnformeerde en afgewogen keuze te maken. Voor de aanvragers, die nog geen keuze hebben gemaakt voor pauzering of niet, is het mogelijk te kiezen voor de insteek dat wij het besluit aanhouden, tenzij de bewoner aangeeft door te willen. Daarmee draaien we het om ten opzichte van onze huidige werkwijze, en nemen wij het besluit in plaats van de aanvrager, waar ook risico's aan zitten. We kunnen ook de periode om te kiezen verlengen met vooralsnog 4 weken. Dit laatste heeft de voorkeur van het bestuur. Dit heeft natuurlijk effect op het aantal dossiers dat afgehandeld kan worden en daarmee de hoeveelheid werk voor een deel van onze medewerkers.

Op de volgende bestuursvergadering zullen een aantal te beslechten dilemma's geagendeerd worden.

Er wordt op diverse plekken gesproken over hoe de taskforces in te richten en wat de opdracht en werkwijze wordt. Volgende week zal dit verder worden besproken met EZK, om te komen tot een eerste notitie. De vraag hoe de taskforce complex vorm te geven hangt samen met de rol van het Interventieteam en CBS. Insteek is om heldere lijnen te hebben en niet nog meer gremia te krijgen.

Buiten reikwijdte
[Redacted text block]

Buiten reikwijdte
[Redacted text block]

[Redacted text block]

Buiten reikwijdte
[Redacted text block]

[Redacted text block]

Buiten reikwijdte
[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Buiten reikwijdte
[Redacted text block]

[Redacted text block]

Verslag

Omschrijving MT IMG
 Vergaderdatum en -tijd 28 februari 2023
 Vergaderplaats Groningen, Cascade
 Aanwezig 5.1.2.e
 Afwezig Hans Houdijk, 5.1.2.e

Cascadeplein 10
 9726 AD Groningen

Antwoordnummer 3061
 8000 WB Zwolle

0800 44 44 111
 contact@schadedoormijnbouw.nl

1	<p>Opening en agenda 5.1.2.e sluit later aan. Bij de rondvraag bespreken: bekijken wat de conclusies van de parlementaire enquête betekenen voor het IMG.</p>	
2	<p>Buiten reikwijdte</p> <p>[Redacted content]</p>	
3	<p>Buiten reikwijdte</p> <p>[Redacted content]</p>	

	<p>Buiten reikwijdte</p> <p>[Redacted text]</p>	
6	<p>Buiten reikwijdte</p> <p>[Redacted text]</p>	5.1.2.e

	<ul style="list-style-type: none"> - Optie om via dialoogtafels in gesprek te gaan met de driehoek markt (in dit geval de regio/maatschappelijke organisaties), wetenschap en overheid (zoals IMG, rijk, provincie, gemeenten). - Nadenken over de uitvoeringsconsequenties van verruiming van onze bevoegdheden - Groep van trekkers samenstellen: 5.1.2.e (frisse blik) en 5.1.2.e (vorm, proces) aangevuld met een aantal mensen met inhoudelijke kennis	5.1.2.e
--	--	---------

Verslag

Omschrijving MT IMG
 Vergaderdatum en -tijd 14 mrt 2023
 Vergaderplaats Teams
 Aanwezig 5.1.2.e
 Afwezig Hans Houdijk, 5.1.2.e

Cascadeplein 10
9726 AD Groningen

Antwoordnummer 3061
8000 WB Zwolle

0800 44 44 111
contact@schadedoormijnbouw.nl

1	Opening en agenda Agendapunt 6 vervalt.	
2	Buiten reikwijdte [Redacted content]	

	Buiten reikwijdte [Redacted text]	
3	Buiten reikwijdte [Redacted text]	
4	Buiten reikwijdte [Redacted text]	Buiten reikwijdte

	Buiten reikwijdte [Redacted text]	5.1.2.e [Redacted text]
5	Buiten reikwijdte [Redacted text]	
6	Buiten reikwijdte [Redacted text]	
7	Buiten reikwijdte [Redacted text]	

	<p>Buiten reikwijdte</p> <p>[Redacted text block]</p>	
8	<p>Forfaitaire aanpak</p> <p>Een aantal varianten voor een forfaitaire aanpak is verder uitgewerkt. De uitkomsten van de parlementaire enquête voor het IMG (milder, menselijker, makkelijker) hebben mogelijk invloed op de keuzes rondom de aanpak. Daarom worden de uitgewerkte varianten nu nog niet voorgelegd aan het bestuur. Er wordt gewacht op de verdere uitwerking van "milder, menselijker, makkelijker".</p>	
9	<p>Mededelingen en rondvraag</p> <p>Buiten reikwijdte</p> <p>[Redacted text block]</p> <p>5.1.2.e</p> <ul style="list-style-type: none"> - EZK heeft het aanbod gedaan voor gesprekken tussen de 5.1.2.e [Redacted] met medewerkers IMG n.a.v. de uitkomsten van de parlementaire enquête. Vraag is of we hiervan gebruik willen maken. Het MT geeft aan dat we dit aanbod zeer op prijs stellen. We zouden het nog meer op prijs stellen als de staatssecretaris zelf in gesprek zou gaan met onze medewerkers. - Buiten reikwijdte [Redacted text block] <p>[Redacted text block]</p>	

Intern gebruik

Intern gebruik

Verslag

Omschrijving MT IMG
 Vergaderdatum en -tijd 28 mrt 2023
 Vergaderplaats Groningen, Cascade
 Aanwezig Hans Houdijk (vz), 5.1.2.e

Cascadeplein 10
 9726 AD Groningen

Antwoordnummer 3061
 8000 WB Zwolle

0800 44 44 111
 contact@schadedoormijnbouw.nl

Afwezig

1	Opening en agenda	
2	Verslag, voorraadagenda, actiepunten, agendapunten bestuursvergadering Buiten reikwijdte	
3	Buiten reikwijdte	5.1.2.e

	<p>Buiten reikwijdte</p> <p>[Redacted text]</p>	
4	<p>Voorstellen milder, makkelijker, menselijker</p> <p>De voorstellen die het IMG vorige week heeft gedaan om de schadeafhandeling milder, makkelijker en menselijker te maken, zijn te verdelen in drie categorieën:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Grote voorstellen die buiten de kaders van de Tijdelijke wet Groningen vallen – hierover moet politiek Den Haag een besluit nemen 2. Voorstellen die de scherpe randen van de schadeafhandeling afhaken – ook hierover moet politiek Den Haag besluiten 3. Interne maatregelen die het IMG kan nemen – deze kunnen we zelf in gang zetten <p>Het kabinet zal naar verwachting in mei een reactie geven op de uitkomsten van parlementaire enquête. We willen voorbereid zijn op het moment dat er daadwerkelijk duidelijk wordt welke maatregelen zullen worden toegepast. Daarom moeten we nu al nadenken over de governance en wat er nodig is om tot uitvoering te komen.</p> <p>Voor de eerste twee categorieën is bekeken of en hoe deze ingepast kunnen in al bestaande projecten. Veel kan worden ingepast, voor andere onderdelen moet een apart traject worden opgezet. Daarnaast is een uitwerking gemaakt van de interne maatregelen.</p> <p>Mensen zullen gaan vragen wanneer maatregelen ingaan. Dit hangt (grotendeels) af van politieke besluiten, maar we kunnen wel nu al een afweging maken om dingen anders te gaan doen. Hiermee kunnen we ook uitvoering geven aan een aantal moties en amendementen. Voor een deel zullen we ook dit moeten bespreken met Den Haag.</p> <p><u>Vervolg</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Wekelijks in het MT de ontwikkelingen en voortgang gespreken - De overzichten met maatregelen samenvoegen en per maatregel aangeven onder welke categorie(en) deze vallen. En aangeven wat we zelf kunnen doen en waarvoor we een besluit van de staatssecretaris nodig hebben. Dit bespreken met het bestuur (30 maart) - Controleren of er vanuit de verschillende onderzoeken (evaluatie Tijdelijke wet Groningen, onderzoek Rebel groep etc.) nog zaken toegevoegd moeten worden - Nadenken over de governance/regie op de maatregelen, zodat er ook overkoepelend gekeken wordt naar samenhang en overlap. - Financiële uitwerking maken - Maatschappelijke organisatie blijven betrekken en ook in gesprek blijven met EZK, provincie, gemeenten en andere relevante partijen. Communicatie stelt een planning op voor de gesprekken met de maatschappelijke organisaties en andere stakeholders.	
6	<p>Mededelingen en rondvraag</p> <p>Buiten reikwijdte</p> <p>[Redacted text]</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> - EZK heeft een informatie-agenda opgesteld. We hebben gepleit voor het opnemen van een digitale agenda voor Groningen, gezien alle ontwikkelingen en de uitkomsten van de parlementaire enquête. Dat is niet gebeurd. Wel zijn de effecten van PEAG als eerste opgenomen in de uitvoeringsparagraaf. - Buiten reikwijdte [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] [redacted]	
--	---	--

Verslag

Omschrijving MT IMG
 Vergaderdatum en -tijd 5 april 2023
 Vergaderplaats Groningen, Cascade
 Aanwezig Hans Houdijk (vz), 5.1.2.e

Cascadeplein 10
 9726 AD Groningen

Antwoordnummer 3061
 8000 WB Zwolle

0800 44 44 111
 contact@schadedoormijnbouw.nl

1	Opening en agenda	
2	Buiten reikwijdte	
	[Redacted content]	

3	Verslag, voorraadagenda, actiepunten, agendapunten bestuursvergadering Buiten reikwijdte [Redacted]	
4	Voorstellen milder, makkelijker, menselijker Er is een tabel opgesteld met alle voorgestelde maatregelen voor spoor 1 en 2. Aan deze tabel worden nu de maatregelen voor spoor 3 toegevoegd. Ook worden de aanbevelingen uit het onderzoek van de Rebel-groep en de evaluatie Tijdelijke wet Groningen toegevoegd. Vervolgens kijken we naar de impact van de maatregelen op lopende projecten en de regelingen die we nu al uitvoeren. Ook wordt gekeken naar de prioritering voor o.a. de inrichting van ICT en de impact op de afdelingen. Verder moet het tijdpad in kaart gebracht worden, zodat we – ook naar buiten toe – kunnen laten zien waar we mee bezig zijn op welk moment. Mochten het kabinet besluiten tot wijzigingen, dan moeten we kunnen herleiden welke dossiers in aanmerking komen voor deze wijzigingen. Om de juiste dossiers te kunnen selecteren, moet vastgelegd worden op basis van welke “versie” van het beleid en de ICT het besluit op een dossier genomen is. Dit gebeurt nu niet. Voorstel is daarom om een inventarisatie te maken van alle beleidswijzigingen en ICT-versies, zodat we deze kenmerken kunnen gaan meegeven aan dossiers. Besluit 1. Het MT geeft opdracht tot het inventariseren van alle beleidswijzigingen en ICT-versies, zodat deze gegevens als kenmerk gebruikt kunnen worden. Daarmee kunnen eenvoudiger de juiste dossiers geselecteerd worden bij herzieningen vanwege beleidswijzigingen.	5.1.2.e
5	Buiten reikwijdte [Redacted]	5.1.2.e 5.1.2.e
6	Buiten reikwijdte [Redacted]	

	<p>Buiten reikwijdte</p> <p>[Redacted text]</p>	
7	<p>Mededelingen en rondvraag</p> <p>Buiten reikwijdte</p> <p>[Redacted text]</p> <p>Buiten reikwijdte</p> <p>[Redacted text]</p> <p>Buiten reikwijdte</p> <p>[Redacted text]</p> <p>Buiten reikwijdte</p> <p>[Redacted text]</p> <p>Buiten reikwijdte</p> <p>[Redacted text]</p> <p>Buiten reikwijdte</p> <p>[Redacted text]</p> <p>Buiten reikwijdte</p> <p>[Redacted text]</p> <p>[Redacted text]</p>	5.1.2.e

Verslag

Omschrijving MT IMG
 Vergaderdatum en -tijd 12 april 2023
 Vergaderplaats Groningen, Cascade
 Aanwezig Hans Houdijk (vz), 5.1.2.e
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]

Cascadeplein 10
9726 AD Groningen

Antwoordnummer 3061
8000 WB Zwolle

0800 44 44 111
contact@schadedoormijnbouw.nl

Afwezig

1	Opening en agenda	[Redacted]
2	Verslag, voorraadagenda, actiepunten, agendapunten bestuursvergadering	[Redacted]
	Buiten reikwijdte	[Redacted]
3	Buiten reikwijdte	[Redacted]

	<p>Buiten reikwijdte</p> <p>[Redacted text]</p>	<p>5.1.2.e</p> <p>5.1.2.e</p>
4	<p>Voorstellen milder, makkelijker, menselijker</p> <p>EZK is bezig met de voorbereidingen voor de kabinetsreactie op de uitkomsten van de parlementaire enquête. Het tijdpad is als volgt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 12 en 13 april – debat in de Tweede Kamer met de enquêtecommissie. - 17 april - overleg van de DG's van alle departementen over de kabinetsreactie. - 18 april - overleg met EZK, NCG, SodM, ACVG, IMG over de kabinetsreactie - 20 april technische briefing van het IMG aan de vaste Kamercommissie EZK (niet specifiek n.a.v. de uitkomsten parlementaire enquête) - 21 april bespreken concept-kabinetsreactie in de ministerraad - Mei – kabinetsreactie op de uitkomsten van de parlementaire enquête <p>Ondertussen blijven wij voorbereiden en anticiperen op de kabinetsreactie. Er is een nadere uitwerking gemaakt van de financiële onderbouwing voor de voorstellen die we hebben gedaan in het kader van milder, makkelijker, menselijker. Deze uitwerking is gebaseerd op een realistisch maximum. Daarbij is geen rekening gehouden met schade door toekomstige bevingen. Ook wordt een model gemaakt waarmee de financiële effecten inzichtelijk worden als maatregelen wel of juist niet worden overgenomen door het kabinet. Daarmee kunnen we goed inspelen op de uitkomsten van de kabinetsreactie.</p>	
5	<p>Buiten reikwijdte</p> <p>[Redacted text]</p>	

Intern gebruik

	-	Buiten reikwijdte	
--	---	-------------------	--

Intern gebruik

Verslag

Omschrijving MT IMG
 Vergaderdatum en -tijd 19 april 2023
 Vergaderplaats Groningen, Cascade
 Aanwezig Hans Houdijk (vz), 5.1.2.e

Cascadeplein 10
 9726 AD Groningen

Antwoordnummer 3061
 8000 WB Zwolle

0800 44 44 111
 contact@schadedoormijnbouw.nl

1	Opening en agenda Buiten reikwijdte	
2	Verslag, voorraadagenda, actiepunten, agendapunten bestuursvergadering Buiten reikwijdte	
3	Buiten reikwijdte	

	<p>Buiten reikwijdte</p> <p>[Redacted content]</p>	
4	<p>Voorstellen milder, makkelijker, menselijker</p> <p>In Den Haag is men druk bezig met de voorbereidingen voor de kabinetsreactie op de uitkomsten van de parlementaire enquête. Er wordt ook overlegd met de regio, maatschappelijke organisaties en de organisaties die zich bezighouden met toezicht en uitvoering.</p> <p>We zien dat de causaliteit een veel genoemd onderwerp is in de overleggen met de regio. Het is afwachten wat het kabinet hierover besluit.</p> <p>Tijdpad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 20 april technische briefing van het IMG aan de vaste Kamercommissie EZK (niet specifiek n.a.v. de uitkomsten parlementaire enquête) - 21 april bespreken concept-kabinetsreactie in de ministerraad - Mei – kabinetsreactie op de uitkomsten van de parlementaire enquête <p><u>Vervolg IMG</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Verder uitwerken van onze voorstellen rondom milder, makkelijker, menselijker, inclusief verfijnen financiële onderbouwing. - Er is een vertaaltabel gemaakt met daarin maatregelen van de verschillende onderzoeken (evaluatie Tijdelijk Wet Groningen, peerreview Rebel groep, parlementaire enquête, onze eigen voorstellen). In deze tabel is ook een inschatting van de impact op ons werk gemaakt. Deze bespreken in het MT van 3 mei.	

Verslag

Omschrijving MT IMG
 Vergaderdatum en -tijd 26 april 2023
 Vergaderplaats Groningen, Cascade
 Aanwezig Hans Houdijk (vz), 5.1.2.e

Cascadeplein 10
 9726 AD Groningen

Antwoordnummer 3061
 8000 WB Zwolle

0800 44 44 111
 contact@schadedoormijnbouw.nl

1	<p>Opening en agenda</p> <ul style="list-style-type: none"> - Buiten reikwijdte 	
2	<p>Verslag, voorraadagenda, actiepunten, agendapunten bestuursvergadering</p> <ul style="list-style-type: none"> - Buiten reikwijdte 	
4	<p>Buiten reikwijdte</p>	<p>5.1.2.e</p> <p>5.1.2.e</p> <p>5.1.2.e</p>
5	<p>Voorstellen milder, makkelijker, menselijker</p> <p>Gisteren is de kabinetsreactie op PEAG bekend geworden. Wij willen uiterlijk de derde week van mei, vóór het Kamerdebat, een reactie (uitvoeringstoets)</p>	

	<p>hierop geven. De drie opstellers van ons eigen plan wordt gevraagd deze voor te bereiden. Ze krijgen de volgende uitgangspunten mee:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. We gaan uit van de voorstellen die het kabinet gedaan heeft en brengen de consequenties hiervan in kaart waarbij we als uitgangspunt nemen dat we de kabinetsvoorstellen zo simpel mogelijk willen gaan uitvoeren.<ol style="list-style-type: none"> a. "Zo simpel mogelijk" heeft twee dimensies: Enerzijds de inwoner, waar we het liefst per huishouding actief (wij nemen initiatief) een integrale oplossing willen aanbieden (niet per regeling specifiek). Anderzijds onze processen en ICT: hoe meer we kunnen aansluiten op huidige infrastructuur en projecten, hoe beter te realiseren. b. Versimpeling kan ook door onze eigen keuzes bevorderd worden: Een voldoende hoog forfaitair bedrag kan het gebruik van de 40.000 euro-regeling beperken. c. De kabinetsvoorstellen vragen op een aantal punten verduidelijking. Voorbeelden: Wat is 'de kern' van het gebied of Wordt de 40.000 euro-regeling met terugwerkende kracht ingevoerd of niet (en zo ja, tot wanneer). Wij brengen indien mogelijk een beperkt aantal alternatieven met consequenties in kaart. d. Versimpeling vraagt soms om aanpassing van de TwG, eventueel via een ministeriële regeling. Bij andere voorstellen volstaat mogelijk goedkeuring van de staatssecretaris. 2. We geven daarnaast aandacht aan een aantal aanvullende ideeën die in de kabinetsreactie niet zijn meegenomen (bijvoorbeeld waardedaling). <p>De kerngroep wordt gevraagd een globale planning op te stellen op welke momenten en op welke wijze MT, maatschappelijke organisaties en bestuur betrokken worden. De kerngroep krijgt ruimte om cruciale kennis op het gebied van processen (ketenregie) en ICT te raadplegen en/of om input te vragen.</p> <p>Het MT is zich er van bewust dat de tijd voor het opstellen van onze reactie heel kort is. We zullen ons daarom moeten richten op hoofdlijnen; deze uitvoeringstoets kan niet anders zijn dan een uitgangspunt voor nadere detaillering, waar nodig met de maatschappelijke organisaties. Hans, 5.1.2.e [redacted] ondersteunen de kerngroep bij eventuele keuzes t.a.v. deze hoofdlijnen.</p> <p>In onze reactie zullen we ook een financiële doorrekening opnemen op basis van de nieuw gepubliceerde uitgangspunten alsmede berekeningen wat de verschillende alternatieven die we aanbieden gaan kosten. Er is na de vorige exercitie voldoende basisinformatie beschikbaar.</p>	
--	---	--

Verslag

Omschrijving MT IMG
 Vergaderdatum en -tijd 3 mei 2023
 Vergaderplaats Groningen, Cascade
 Aanwezig 5.1.2.e
 Afwezig Hans Houdijk, 5.1.2.e

Cascadeplein 10
9726 AD Groningen

Antwoordnummer 3061
8000 WB Zwolle

0800 44 44 111
contact@schadedoormijnbouw.nl

1	Opening en agenda	
2	Verslag, voorraadagenda, actiepunten, agendapunten bestuursvergadering Buiten reikwijdte	
3	Voorstellen milder, makkelijker, menselijker Buiten reikwijdte Aansluitend op deze MT vergadering vindt besluitvorming hierover in het Bestuur plaats. Hiertoe is het stuk van Ketenregie wat ingekort en voorzien van het advies van het MT van 1-5-2023. Aan het bestuur worden drie opties voorgelegd: <ul style="list-style-type: none"> • Kies voor optie 2 en geef ons een week om de consequenties nogmaals goed te doordenken alvorens definitief te besluiten (voorkeursoptie MT) • Kies nu al definitief voor optie 2 • Kies voor optie 4, stilleggen van de productie vanaf het opnemen en calculeren van de schade Bij het onderzoeken van de consequenties van optie 2 zal onder andere aan de orde komen hoe we omgaan met nul-rapporten (geen causale schades) – voorkeur: beslissing aanhouden Als aanvullend voordeel van optie 2 worden genoemd: <ul style="list-style-type: none"> • Het duidelijke handelingsperspectief voor aanvragers: indien ze niet vertrouwen op onze garantie kunnen ze hun aanvraag uitstellen tot na definitieve besluitvorming Ten aanzien van optie 4 wordt een aantal nadelen genoemd: <ul style="list-style-type: none"> • Ook voor het causale gedeelte van schades stopt het uitkeren van schadevergoedingen voor een onzekere periode. Dat is niet conform de denklijn in PEAG en de kabinetsreactie. 	

	<ul style="list-style-type: none"> • De politieke besluitvorming kost tijd en daarna moeten wij de besluiten vertalen in processen en ICT-aanpassingen hetgeen ook tijd kost; risico op langdurig stilvallen van productie en moeizaam weer opstarten. • Langdurig stilvallen van productie levert leeglooprisico op waardoor personeel en/of externe schadedeskundigen vertrekken. <p>Vooruitlopend op de uitvoeringstoets wordt de voorkeur uitgesproken om - indien de kabinetsmaatregelen met terugwerkende kracht tot vóór 25 april 2023 gelden – gebruik te maken van een forfaitaire oplossing voor niet-causale schadevergoedingen. De verwachting is dat dit in grote mate geautomatiseerd kan verlopen, tenzij de aanvrager alsnog verzoekt om maatwerk toe te passen.</p>	
4	Buiten reikwijdte 	
5	Mededelingen en rondvraag Buiten reikwijdte 	

Verslag

Omschrijving MT IMG
 Vergaderdatum en -tijd 10 mei 2023
 Vergaderplaats Groningen, Cascade
 Aanwezig Hans Houdijk (vz), 5.1.2.e

Cascadeplein 10
 9726 AD Groningen

Antwoordnummer 3061
 8000 WB Zwolle

0800 44 44 111
 contact@schadedoormijnbouw.nl

1	Opening en agenda	
2	Verslag, voorraadagenda, actiepunten, agendapunten bestuursvergadering Buiten reikwijdte	
	Buiten reikwijdte	
3	Voorstellen milder, makkelijker, menselijker Deze week gesproken tussen de groep van drie opstellers van de uitvoeringstoets, 5.1.2.e en de directie. Er zijn twee onderwerpen aan de orde: uitvoeringstoets enerzijds, onze handelwijze totdat er definitieve maatregelen uit Den Haag gereed zijn anderzijds.	

	<p>Uitvoeringstoets:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De reactie van de het kabinet op PEAG bevat nog veel onduidelijkheden (o.a. 40.000 euro per aanvraag/object, wel of niet terugwerkende kracht, definitie van 'de kern'). - Derhalve zal de uitvoeringstoets alleen op hoofdlijnen zijn en waar nodig de te beantwoorden vragen adresseren. - Na beantwoording van de vragen kan de uitvoeringstoets nader gedetailleerd worden. - Om de uitvoering tot een succes te maken is zoeken naar samenwerking met EZK en staatssecretaris onontbeerlijk. Den Haag bepaalt het beleid, maar het moet voor ons uitvoerbaar zijn. - Bespreking uitvoeringstoets morgen in bestuur, ambitie is om hem vóór Hemelvaart naar Den Haag te sturen. <p>Onze handelwijze op korte termijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voorstel aan bestuur (morgen) wordt om inwoners met een lopende aanvraag een pauze aan te bieden. Daarmee kiezen ze er voor om de besluitvorming over hun dossier aan te houden totdat alle nieuwe regelingen n.a.v. PEAG geïmplementeerd zijn. Inwoners krijgen plm 4 weken de tijd om een keus voor opt-out te maken. Indien ze niet voor opt-out kiezen handelen we casus volgens de huidige regelgeving af. - Er komt mogelijk een bijzondere behandeling voor uitzonderlijke gevallen (hardheidsclausule) waar we, ook al is er nog geen formeel besluit genomen, de herstelkosten van causale schade als voorschot verstrekken. Denk bijvoorbeeld aan samenloopdossiers met NCG. - Indien het bestuur akkoord geeft zal er nog veel uitgewerkt moeten worden, o.a.:<ul style="list-style-type: none"> o Communicatie, zowel algemeen als inwoner-specifiek o Wanneer stoppen we het proces bij opt out, voor of na de zienswijze? o Hoe wordt het proces voor schadeopnemers aangepast (voor niet-causaal ook herstelkosten berekenen) o Aanpassingen in Atabix (duurt minimaal tot eind juni) <p>Voor deze uitwerking worden 5.1.2.e gevraagd om hem te organiseren. Ze zullen hulp van anderen nodig hebben.</p>	
4	<p>Buiten reikwijdte</p> 	

	- Buiten reikwijdte	
--	---------------------	--

Verslag

Omschrijving MT IMG
 Vergaderdatum en -tijd 17 mei 2023
 Vergaderplaats Groningen, Cascade
 Aanwezig Hans Houdijk (vz), 5.1.2.e

Cascadeplein 10
 9726 AD Groningen

Antwoordnummer 3061
 8000 WB Zwolle

0800 44 44 111
 contact@schadedoormijnbouw.nl

Afwezig

1	Opening en agenda Buiten reikwijdte	
2	Verslag, voorraadagenda, actiepunten, agendapunten bestuursvergadering Buiten reikwijdte	5.1.2.e
3	Voorstellen milder, makkelijker, menselijker <p>-Vanmiddag komt het herziene concept van de 'uitvoeringstoets op hooflijnen' in het bestuur. Planning is volgende week versturen aan EZK. -Afgelopen maandag hebben Hans Houdijk, 5.1.2.e gesproken met EZK en de zorgen en dilemma's die verwoord zijn in de uitvoeringstoets aan de orde toegelicht. -Externe communicatie over de pauzeknop kan (in afstemming met EZK) pas plaatsvinden na vandaag 14.00 uur -Er lopen nu drie trajecten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uitvoeringstoets 2. Pauzeknop 3. Voorbereiding Implementatie PEAG (VIP). 5.1.2.e heeft hiervoor een groepje samengesteld, zie zijn mail van eerder deze week. Zij gaan nu al nadenken over de consequenties van de kabinetsmaatregelen voor regelingen, processen en (lopende) projecten. No regret proceswijzigingen vanuit Organisatie en Besturing kunnen hier direct in meegenomen worden. Na de behandeling in de 2^e Kamer moeten de definitieve consequenties zo spoedig mogelijk vastgesteld worden en ook moet worden bepaald in welke volgorde we de wijzigingen willen invoeren. Hiervoor wordt medio juni een tweedaagse belegd van MT IMG plus het VIP-groepje. 	Actie 5.1.2.e
4	Buiten reikwijdte	

	<p>Buiten reikwijdte</p> <p>[Redacted text]</p>	
5	<p>Buiten reikwijdte</p> <p>[Redacted text]</p>	<p>5.1.2.e</p> <p>[Redacted text]</p>
6	<p>Mededelingen en rondvraag</p> <p>- Buiten reikwijdte</p> <p>[Redacted text]</p>	<p>5.1.2.e</p> <p>[Redacted text]</p>

	-	Buiten reikwijdte	

Verslag

Omschrijving MT IMG
 Vergaderdatum en -tijd 24 mei 2023
 Vergaderplaats Groningen, Cascade
 Aanwezig Hans Houdijk (vz), 5.1.2.e

Cascadeplein 10
 9726 AD Groningen

Antwoordnummer 3061
 8000 WB Zwolle

0800 44 44 111
 contact@schadedoormijnbouw.nl

Afwezig

1	Opening en agenda	
2	Verslag, voorraadagenda, actiepunten, agendapunten bestuursvergadering - Buiten reikwijdte	
3	<p>Voorstellen milder, makkelijker, menselijker</p> <p>Maandag 22/5 is onze concept uitvoeringstoets besproken met EZK. Werd goed ontvangen qua toon en inhoud. Er is uitgelegd dat de 40.000 euro maatregel afhankelijk van de gekozen vorm negatief kan werken op aantrekkelijkheid forfaitair. We blijven ook benadrukken dat IMG pas tijdspaden kan afgeven als een aantal cruciale besluiten over de invulling van de aangekondigde maatregelen in Den Haag genomen is.</p> <p>IMG krijgt eind van de week concept antwoorden op Kamervragen, ons is gevraagd om mede te beoordelen op rode vlaggen, antwoorden die aantoonbaar onjuist zijn. Op 31/5 gaat pakket (inclusief onze 1^e uitvoeringstoets) naar de Kamer. De definitieve versie van de 1^e uitvoeringstoets gaat vandaag naar EZK, kopie aan leden MT IMG.</p> <p>Dinsdag 23/5 is er overleg met EZK en andere spelers geweest, Hans en Henk waren namens IMG aanwezig. Er wordt een uitgebreide overlegstructuur opgetuigd om de 50 kabinetsmaatregelen te coördineren. Belangrijk dat wij in de juiste gremia plaatsnemen, maar <i>alleen daarin</i> i.v.m. mogelijke versnippering van aandacht en interne coördinatieproblemen.</p> <p>De VIP-groep (Voorbereiding Implementatie PEAG) is gestart en inventariseert de mogelijke impact van de kabinetsreactie op projecten. Na het Kamerdebat wordt de uitkomst daarvan ook meegenomen. Dit zal leiden tot een sessie waarin door het MT prioriteiten moeten worden gesteld op 21/22 juni.</p>	
4	Buiten reikwijdte	

	<p>Buiten reikwijdte</p> <p>[Redacted content]</p>	
5	<p>Buiten reikwijdte</p> <p>[Redacted content]</p>	5.1.2.e
6	<p>Buiten reikwijdte</p> <p>[Redacted content]</p>	
7	<p>Mededelingen en rondvraag</p> <p>Buiten reikwijdte</p> <p>[Redacted content]</p>	

Verslag

Omschrijving	MT IMG	Cascadeplein 10
Vergaderdatum en -tijd	31 mei 2023	9726 AD Groningen
Vergaderplaats	Groningen, Cascade	Antwoordnummer 3061
Aanwezig	Hans Houdijk (vz), 5.1.2.e	8000 WB Zwolle

0800 44 44 111
contact@schadedoormijnbouw.nl

1	Opening en agenda Buiten reikwijdte	
2	Verslag, voorraadagenda, actiepunten, agendapunten bestuursvergadering - Buiten reikwijdte	
3	Voorstellen milder, makkelijker, menselijker <ul style="list-style-type: none"> - De antwoorden op Kamervragen inclusief onze uitvoeringstoets zijn naar de Kamer verzonden en gepubliceerd. Kamerbehandeling is op 6 en 7 juni, stemming over moties op 15 juni. Deze week is er met een viertal Kamerleden een informeel overleg n.a.v. de technische briefing. - Pas na besluitvorming door de Kamer en eventueel nadere detaillering door EZK zijn we in staat om een gedetailleerde tweede uitvoeringstoets op te stellen met daarin ook consequenties voor uitvoeringskosten en tijdlijnen. In die tweede uitvoeringstoets gaan we uit van de genomen besluiten, waar nodig waarschuwen we wel voor risico's. - 5.1.2.e roept op om nu, vooruitlopend op de uitkomsten van het Kamerdebat, al zo veel mogelijk te beginnen met herontwerp en herinrichten van ons maatwerkproces; als de besluiten in Den Haag genomen zijn is IV meestal de bottleneck voor realisatie. - De belactie rond de pauzeknop leidt tot positieve reacties van inwoners en betrokken medewerkers. Bijna alle aanvragers kiezen voor het indrukken van de pauzeknop. - Het MT vindt het gewenst om te onderzoeken hoe wij de nieuwe regels zo eenvoudig mogelijk kunnen invoeren. Voorbeelden: Kunnen we gebruik maken van een app waarmee de inwoner zelf foto's maakt waarbij locatie en timestamp onomstotelijk vastgelegd worden in plaats van inschakelen van externe deskundigen? Of: Hoe kunnen we zo eenvoudig mogelijk omgaan met terugwerkende kracht? Vaak zit er een spanningsveld tussen eenvoud en juridische zorgvuldigheid. Het MT wil daarom in staat gesteld 	Actie Hans

	<p>worden om guiding principles mee te geven aan het VIP team, waarbij ook rekening gehouden wordt met het dienstverleningsmodel en Organisatie en Besturing. Hiermee samenhangend is een aanvulling of wijziging in het VIP team mogelijk gewenst. Hans belt 5.1.2.e hierover.</p>	
5	<p>Buiten reikwijdte</p> <p>[Redacted content]</p>	
6	<p>Buiten reikwijdte</p> <p>[Redacted content]</p>	<p>Actie 5.1.2.e</p>

Verslag

Omschrijving MT IMG
 Vergaderdatum en -tijd 7 juni 2023
 Vergaderplaats Groningen, Cascade
 Aanwezig Hans Houdijk (vz), 5.1.2.e

Cascadeplein 10
 9726 AD Groningen

Antwoordnummer 3061
 8000 WB Zwolle

0800 44 44 111
 contact@schadedoormijnbouw.nl

Afwezig

1	Opening en agenda	
2	Verslag, voorraadagenda, actiepunten, agendapunten bestuursvergadering - Buiten reikwijdte	
	Buiten reikwijdte	
3	Voorstellen milder, makkelijker, menselijker - Terugblik op de eerste termijn van de Kamer: <ul style="list-style-type: none"> o er is veel tijd besteed aan de positie van de minister-president o er zijn zorgen over de 40k-regeling in relatie tot de zwaarst getroffen inwoners o mestkelders en complexe gevallen zijn regelmatig genoemd - Er wordt in Den Haag gesproken over een drietal taskforces: Agro, MKB en impactvolle problemen. Met name bij de laatste moeten we waken voor een extra orgaan naast CBS en Interventieteam. - Hedenochtend is in Trouw een artikel verschenen over een (niet door ons aangespannen) beroepszaak voor de Raad van State. 5.2.1 Naar aanleiding hiervan vindt een korte discussie plaats of we per direct moeten beginnen met een cultuurverandering. - 5.1.2.e geeft aan dat het contract met de externe deskundigen per 1 januari afloopt met mogelijkheid tot verlenging. De onzekerheid rond PEAG betekent dat we het besluit met welke termijn we het contract willen	

	verlengen zo laat mogelijk moeten nemen. In september 2023 komt voorstel op de agenda.	
4	Buiten reikwijdte [Redacted text]	
5	Buiten reikwijdte [Redacted text]	
6	Buiten reikwijdte [Redacted text]	
7	Rondvraag en Mededelingen [Redacted text]	

Verslag

Omschrijving MT IMG
 Vergaderdatum en -tijd 28 juni 2023
 Vergaderplaats Groningen, Cascade
 Aanwezig 5.1.2.e

Cascadeplein 10
 9726 AD Groningen

Antwoordnummer 3061
 8000 WB Zwolle

0800 44 44 111
 contact@schadedoormijnbouw.nl

Afwezig Hans Houdijk

1	Buiten reikwijdte [Redacted]	
2	Opening en agenda Buiten reikwijdte [Redacted]	
3	Buiten reikwijdte [Redacted]	5.1.2.e [Redacted] 5.1.2.e
4	Voorstellen milder, makkelijker, menselijker T.a.v. PEAG moeten er op korte termijn een drietal zaken uitgewerkt worden zodat deze in september kunnen starten: <ul style="list-style-type: none"> - Verhogen forfaitaire uitkeringen, waarbij de veronderstelling nu is dat deze naar 20k gaat; - Uitvoeren van de 60k maatregel - Behandelen lopende bezwaren 	

	<p>Daarnaast zijn er vele andere initiatieven in de organisatie (denk aan ontwikkeling dienstverleningsconcept, Organisatie en Besturing, BEA) en is niet altijd duidelijk wie waar mee bezig is, wat mogelijk leidt tot dubbel werk.</p> <p>Er is uitgebreid gesproken over het nut voor en de behoefte van het MT om te verdiepen op een aantal onderwerpen (zoals dienstverleningsconcept, fysieke schade proces, O&B) en hoe dit het beste te organiseren (gegeven het aantal urgente onderwerpen). Er is een sterke behoefte aan een overzicht van alles wat speelt en moet, hoe dingen samenhangen en wie met wat bezig is of aan de slag gaat.</p> <p>Besluiten: Het MT</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Geeft opdracht tot het ontwerpen van een voorstel programmastructuur voor O&B i.c.m. PEAG, welke projecten daartoe behoren, hoe andere initiatieven zich daartoe verhouden, en met welke (hoog-over) tijdlijn. In aanvulling hierop een voorstel hoe dit richting de organisatie te communiceren (gegeven dat er op 10 juli een Groot MT is en geen maandstart in augustus). Voorstel wordt bij voorkeur besproken in MT van 12 juli gezien vakantie 5.1.2.e 2. Verlengt voorlopig het MT IMG overleg met 1 uur om zo voldoende tijd te hebben zowel besluiten te nemen over strategische agendapunten als reguliere agendapunten. Dit gaat in vanaf 12 juli. 3. Focust zich voorlopig op de korte termijn en daarmee de meest urgente, strategische zaken en enkel noodzakelijke reguliere zaken.	<p>5.1.2.e</p> <p>5.1.2.e</p>
5	<p>Buiten reikwijdte</p> <p>[Redacted content]</p>	<p>5.1.2.e</p>
6	<p>Buiten reikwijdte</p> <p>[Redacted content]</p>	

	<p>Buiten reikwijdte</p> <p>[Redacted]</p>	<p>5.1.2.e</p>
7	<p>Buiten reikwijdte</p> <p>[Redacted]</p> <p>[Redacted]</p>	<p>5.1.2.e</p>
8	<p>Buiten reikwijdte</p> <p>[Redacted]</p> <p>[Redacted]</p> <p>[Redacted]</p> <p>[Redacted]</p>	
9	<p>Buiten reikwijdte</p> <p>[Redacted]</p>	

Verslag

Omschrijving MT IMG
 Vergaderdatum en -tijd 5 juli 2023
 Vergaderplaats Groningen, Cascade
 Aanwezig Hans Houdijk (vz), 5.1.2.e

Cascadeplein 10
 9726 AD Groningen

Antwoordnummer 3061
 8000 WB Zwolle

0800 44 44 111
 contact@schadedoormijnbouw.nl

1	Opening en agenda Buiten reikwijdte	
2	Buiten reikwijdte	5.1.2.e
6	Buiten reikwijdte	5.1.2.e
4	Buiten reikwijdte	

	<p>Buiten reikwijdte</p> <p>[Redacted]</p> <p>[Redacted]</p> <p>[Redacted]</p>	<p>5.1.2.e</p>
5	<p>Buiten reikwijdte</p> <p>[Redacted]</p> <p>[Redacted]</p> <p>[Redacted]</p>	<p>5.1.2.e</p>
3	<p>Voorstellen milder, makkelijker, menselijker – 5.1.2.e</p> <p>Het MT is bijgepraat over de laatste ontwikkelingen t.a.v. PEAG en de gesprekken tussen IMG en EZK die momenteel gevoerd worden. 5.2.1</p> <p>[Redacted]</p> <p>Op verschillende niveaus wordt erkend dat onze problematiek complex is. Zo wordt inmiddels bijvoorbeeld erkend dat verhogen van de forfaitaire uitkering</p>	

	<p>noodzakelijk is om overstromen van de 60k-regeling te voorkomen. Een en ander is ook verwoord in een notitie van de ambtelijke top aan de staatssecretaris.</p> <p>Tegelijkertijd is de organisatie waar mogelijk de nodige voorbereidingen aan het treffen voor het uitvoeren van de aanpassingen van de (nieuwe) regelingen. 5.1.2.e [redacted] werken daarvoor mogelijke scenario's uit.</p> <p>Daarnaast is gesproken over complexe situaties en het behandelen als 'maatwerk specifiek' en via een MDT. 5.1.2.e [redacted] stelt voor om een aantal forfaitaire casussen eerst via een handmatig proces uit te werken zodat de eisen aan het geautomatiseerd systeem zo goed mogelijk kunnen worden vastgesteld. 5.1.2.e [redacted] is gevraagd dit op te pakken.</p> <p>Henk Korvinus heeft a.s. maandag een bila met de Staatssecretaris.</p>	
7	<p>Buiten reikwijdte [redacted]</p> <p>[redacted]</p> <p>[redacted]</p> <p>[redacted]</p> <p>[redacted]</p> <p>[redacted]</p> <p>[redacted]</p> <p>[redacted]</p> <p>[redacted]</p> <p>[redacted]</p> <p>[redacted]</p>	
8	<p>Mededelingen en rondvraag</p> <p>Geen</p>	

Van: 5.1.2.e
Aan: [Kortmann, prof. mr. S.C.J.J. \(Bas\)](#); [Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der \(Paula\)](#); [Bouwes, mr. M.T. \(Menno\)](#); [Schie, dr. E.C.M. van \(Els\)](#); [Wierenga, B.J. \(Jan\)](#); [Houdijk, mr. J.N. \(Hans\)](#); 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Punten bijpraatuurtje 20 februari 9.00 - 10.00 uur
Datum: dinsdag 21 februari 2023 09:52:21

Allen,

Hier wat vanochtend voorbij is gekomen.

- Terugkoppeling
  - **Buiten reikwijdte**
[Redacted]
  - [Redacted]
  - Overleg IMG (Bas K, Menno, Hans) en EZK (5.1.2.e [Redacted]) – o.a. besproken parlementaire enquête: verzoek aan IMG mee te helpen bij het ontwikkelen van de fiches (mogelijke aanbevelingen in het rapport). Buiten reikwijdte
[Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
- Rapport PEGA 24 februari – voorbereiding loopt (intern en extern). Afstemming met NCG daar waar handig/nodig, moment plannen op woensdag/donderdag om dit voor te bespreken (actie 5.1.2.e). Onze steunpunten zijn regulier open met onze normale dienstverlening. Bas K en 5.1.2.e gaan naar de bijeenkomst van het Gasberaad.
- Wvttk
  - **Buiten reikwijdte**
[Redacted]
  - Bas K heeft vanmiddag een belafsprake met 5.1.2.e. Afwachten wat de boodschap (gekoppeld aan PEGA) is en wat dit betekent voor insteek schadeafhandeling.
  - **Buiten reikwijdte**
[Redacted]

Buiten reikwijdte

- o [redacted]
- o [redacted]

Groeten,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e [redacted]@schadedoormijnbouw.nl>

Verzonden: maandag 20 februari 2023 15:04

Aan: Kortmann, prof.mr. S.C.J.J. (Bas) [redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der (Paula) [redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; Bouwes, mr. M.T. (Menno) [redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; Schie, dr. E.C.M. van (Els)

[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; Wierenga, B.J. (Jan)

[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; Houdijk, mr. J.N. (Hans)

[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>

cc: 5.1.2.e [redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>

Onderwerp: Punten bijpraatuurtje 20 februari 9.00 - 10.00 uur

Allen,

Hier het bekende suggestielijstje voor morgenochtend. Ivm een tweedaagse zijn een aantal MT leden afwezig.

- **Buiten reikwijdte**
  - o [redacted]
  - o [redacted]
  - o [redacted]
  - o [redacted]
  - o [redacted]
  - o [redacted]
  - o [redacted]
  - o [redacted]
  - o [redacted]
  - o [redacted]
  - o Overleg IMG (Bas K, Menno, Hans) en EZK (5.1.2.e [redacted]) -

o.a. besproken parlementaire enquête: verzoek aan IMG mee te helpen bij het ontwikkelen van de fiches. **Buiten reikwijdte**

[Redacted]

- o **Buiten reikwijdte**

- o [Redacted]

- Rapport PEGA 24 februari – laatste update?

- Wvttk

Hieronder wat vorige week voorbij is gekomen.

- **Buiten reikwijdte**

- o [Redacted]

- o [Redacted]

- o [Redacted]

- o [Redacted]

- o [Redacted]

- o [Redacted]

- o **Buiten reikwijdte**

- o [Redacted]

- o [Redacted]

- **Buiten reikwijdte**

- [Redacted]

- [Redacted]

- [Redacted]

- [Redacted]

- [Redacted]

- [Redacted]

- [Redacted]

- [Redacted]

- [Redacted]

- [Redacted]

- [Redacted]

- [Redacted]

- [Redacted]

- [Redacted]

- [Redacted]

- [Redacted]

- Wvttk

- o **Buiten reikwijdte**

- o [Redacted]

- o [Redacted]

- o [Redacted]

- o [Redacted]

- o [Redacted]

- o [Redacted]

- o [Redacted]

Groeten,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: Kortmann, prof.mr. S.C.J.J. (Bas); Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der (Paula); Bouwes, mr. M.T. (Menno); Schie, dr. E.C.M. van (Els); Wierenga, B.J. (Jan); Houdijk, mr. J.N. (Hans); 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Punten bijpraatuurtje 27 februari 9.00 - 10.00 uur
Datum: dinsdag 28 februari 2023 12:39:07

Allen,

Hier wat vanochtend voorbij is gekomen.

- Parlementaire enquête: ontwikkelingen, in de media, plannen Regio, etc. – 5.1.2.e: plan regio weinig concreet, komt ook terug in de media. Verder is het op gebied van de media rustig, geen vragen. Conclusies en aanbevelingen (en milder, makkelijker en menselijker): kijken wat dit betekent voor onze werkwijze, en hoe we meer ruimte gaan invullen. We kunnen hiervoor ook ideeën ophalen uit onze organisatie. Groot vraagstuk zit bij de verzakkingen/funderingsschade (relatie duurzaam herstel). Causaliteit wordt in de 'kern' van het gebied al aangenomen (los van naar haar aard geen mijnbouw). Totaaloverzicht en voorstel verbeterpunten maken, en wat dit betekent voor de door ons te nemen ruimte. Dit moet klaar zijn voor de kabinetsreactie. Kijken hoe de omgeving en politiek hierin te betrekken/mee te nemen. Actie MT. Verzoek om punt hoger beroep ook mee te nemen.
- **Buiten reikwijdte**
  - [redacted]
  - [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]

Van: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>

Verzonden: maandag 27 februari 2023 16:07

Aan: Kortmann, prof.mr. S.C.J.J. (Bas) 5.1.2.i (contactgegevens) @schadedoormijnbouw.nl>; Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der (Paula) 5.1.2.i (contactgegevens) @schadedoormijnbouw.nl>; Bouwes, mr. M.T. (Menno) 5.1.2.i (contactgegevens) @schadedoormijnbouw.nl>; Schie, dr. E.C.M. van (Els)

5.1.2.i (contactgegevens) @schadedoormijnbouw.nl>; Wierenga, B.J. (Jan)

5.1.2.i (contactgegevens) @schadedoormijnbouw.nl>; Houdijk, mr. J.N. (Hans)

5.1.2.i (contactgegevens) @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>
cc: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>

Onderwerp: Punten bijpraatuurtje 27 februari 9.00 - 10.00 uur

Allen,

Hier weer het bekende suggestielijstje voor het bijpraatuurtje van morgen.

- Parlementaire enquête: ontwikkelingen, in de media, plannen Regio, etc.
- Buiten reikwijdte
  -
  -
-
-
-

- Buiten reikwijdte
  -
  - Buiten reikwijdte
  - Overleg IMG (Bas K, Menno, Hans) en EZK (5.1.2.e) - o.a. besproken parlementaire enquête: verzoek aan IMG mee te helpen bij het ontwikkelen van de fiches (mogelijke aanbevelingen in het rapport). Buiten reikwijdte
  -

Buiten reikwijdte

- [Redacted]
- Rapport PEGA 24 februari – voorbereiding loopt (intern en extern). Afstemming met NCG daar waar handig/nodig, moment plannen op woensdag/donderdag om dit voor te bespreken (actie 5.1.2.e). Onze steunpunten zijn regulier open met onze normale dienstverlening. Bas K en 5.1.2.e gaan naar de bijeenkomst van het Gasberaad.
- Wvttk
  - **Buiten reikwijdte**
[Redacted]
  - Bas K heeft vanmiddag een belafsprak met 5.1.2.e . Afwachten wat de boodschap (gekoppeld aan PEGA) is en wat dit betekent voor insteek schadeafhandeling.
  - **Buiten reikwijdte**
[Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]

Groeten,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: Kortmann, prof.mr. S.C.J.J. (Bas); Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der (Paula); Bouwes, mr. M.T. (Menno); Schie, dr. E.C.M. van (Els); Wierenga, B.J. (Jan); Houdijk, mr. J.N. (Hans); 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Punten bijpraatje 7 maart 9.00 - 9.30/10.00 uur
Datum: dinsdag 7 maart 2023 11:30:52
Bijlagen: Buiten reikwijdte

Allen,

Hier wat vanochtend voorbij is gekomen.

- Buiten reikwijdte
  - [Redacted]
  - [Redacted]
- PEGA: ontwikkelingen? Oproep in Gazette: *Laat mij je slimme, verrassende en mogelijk radicale ideeën voor verbetering weten. Het is nu het moment om de toekomst van de schadeafhandeling vorm te geven. MMM is ons kompas. Schroom niet en mail naar: 5.1.2.i (contactgegevens) met als onderwerp 'MMM'.* Bas heeft drie reacties gehad, waarvan een reactie van 5.1.2.e vanuit BAC, wel interessant, maar zitten ook nadelen aan. Els vraagt wanneer de eerste stukken van de menukaart/houtskoolschets beschikbaar komen. 5.1.2.e zitten woensdag bij elkaar, agendering op bestuursvergadering van 16 maart.

- Buiten reikwijdte
  - [Redacted]

Groeten,
 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>

Verzonden: maandag 6 maart 2023 12:56

Aan: Kortmann, prof.mr. S.C.J.J. (Bas) 5.1.2.i (contactgegevens) @schadedoormijnbouw.nl>; Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der (Paula) 5.1.2.i (contactgegevens) @schadedoormijnbouw.nl>; Bouwes, mr. M.T. (Menno) 5.1.2.i (contactgegevens) @schadedoormijnbouw.nl>; Schie, dr. E.C.M. van (Els)

5.1.2.i (contactgegevens) @schadedoormijnbouw.nl>; Wierenga, B.J. (Jan)
5.1.2.i (contactgegevens) @schadedoormijnbouw.nl>; Houdijk, mr. J.N. (Hans)
5.1.2.i (contactgegevens) @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>
cc: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>

Onderwerp: Punten bijpraatruimte 27 februari 9.00 - 9.30/10.00 uur

Allen,

Hier het gebruikelijke suggestielijstje voor morgenochtend.

Buiten reikwijdte

- **Buiten reikwijdte**
  -
  -
- PEGA: ontwikkelingen? Oproep in Gazette: *Laat mij je slimme, verrassende en mogelijk radicale ideeën voor verbetering weten. Het is nu het moment om de toekomst van de schadeafhandeling vorm te geven. MMM is ons kompas. Schroom niet en mail naar: 5.1.2.i (contactgegevens) met als onderwerp 'MMM'.*
- Wvttk

Buiten reikwijdte

Hieronder wat vorige week voorbij is gekomen.

- Parlementaire enquête: ontwikkelingen, in de media, plannen Regio, etc. – 5.1.2.e plan regio weinig concreet, komt ook terug in de media. Verder is het op gebied van de media rustig, geen vragen. Conclusies en aanbevelingen (en milder, makkelijker en menselijker): kijken wat dit betekent voor onze werkwijze, en hoe we meer ruimte gaan invullen. We kunnen hiervoor ook ideeën ophalen uit onze organisatie. Groot vraagstuk zit bij de verzakkingen/funderingsschade (relatie duurzaam herstel). Causaliteit wordt in de 'kern' van het gebied al aangenomen (los van naar haar aard geen mijnbouw). Totaaloverzicht en voorstel verbeterpunten maken, en wat dit betekent voor de door ons te nemen ruimte. Dit moet klaar zijn voor de kabinetsreactie. Kijken hoe de omgeving en politiek hierin te betrekken/mee te nemen. Actie MT. Verzoek om punt hoger beroep ook mee te nemen.
- **Buiten reikwijdte**

- Buiten reikwijdte
-
-
-
-
-
-
-

Groeten,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: [Kortmann, prof. mr. S.C.J.J. \(Bas\)](#); [Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der \(Paula\)](#); [Bouwes, mr. M.T. \(Menno\)](#); [Schie, dr. E.C.M. van \(Els\)](#); [Wierenga, B.J. \(Jan\)](#); [Houdijk, mr. J.N. \(Hans\)](#); 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Punten bijpraatje 14 maart 9.00 - 10.00 uur
Datum: dinsdag 14 maart 2023 10:19:26

Allen,

Hier wat vanochtend voorbij is gekomen.

- **Buiten reikwijdte**
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- Wvttk
  - 5.1.2.e: EZK wil graag samen naar het vervolg PEGA kijken. Volgende week is er overleg met Financiën over de financiële consequenties van PEGA. Bovenliggende vraag: hoe wordt de ereschuld ingevuld? Wat moet de Staat doen? Wij kijken naar de ruwe randen van de schadeafhandeling en de fundamentele vraag rondom al dan niet loslaten causaliteit en de problematiek van zetting/verzakking. Wij kunnen het onderscheid maken naar ruwe randen met een knelpuntenpot, duurzaam herstel en de fundamentele vraag die financieel veel meer inpakt zal hebben (waarbij het gaat om daadwerkelijk herstel en geen geld uitkeren). Dit vraagstuk kunnen we meenemen in de bespreking bij de bestuursvergadering a.s. donderdag. Eventueel is er vrijdag ruimte om over de fundamentele vraag af te stemmen met EZK en te wijzen op de bovenliggende vraag van de ereschuld

5.1.2.e

Tot zover.

Groeten,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>

Verzonden: maandag 13 maart 2023 16:44

Aan: Kortmann, prof.mr. S.C.J.J. (Bas) 5.1.2.i (contactgegevens) @schadedoormijnbouw.nl>; Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der (Paula) 5.1.2.i (contactgegevens) @schadedoormijnbouw.nl>; Bouwes, mr. M.T. (Menno) 5.1.2.i (contactgegevens) @schadedoormijnbouw.nl>; Schie, dr. E.C.M. van (Els)

5.1.2.i (contactgegevens) @schadedoormijnbouw.nl>; Wierenga, B.J. (Jan)

5.1.2.i (contactgegevens) @schadedoormijnbouw.nl>; Houdijk, mr. J.N. (Hans)

5.1.2.i (contactgegevens) @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

cc: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>

Onderwerp: Punten bijpraatuurtje 14 maart 9.00 - 10.00 uur

Allen,

Hier het gebruikelijke suggestielijstje voor morgenochtend.

- Buiten reikwijdte
  - [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- Wvttk

Hieronder wat vorige week voorbij is gekomen.

- Terugkoppeling

Buiten reikwijdte

[Redacted text block]

- PEGA: ontwikkelingen? Oproep in Gazette: *Laat mij je slimme, verrassende en mogelijk radicale ideeën voor verbetering weten. Het is nu het moment om de toekomst van de schadeafhandeling vorm te geven. MMM is ons kompas. Schroom niet en mail naar: 5.1.2.i (contactgegevens) met als onderwerp 'MMM'*. Bas heeft drie reacties gehad, waarvan een reactie van 5.1.2.e vanuit BAC, wel interessant, maar zitten ook nadelen aan. Els vraagt wanneer de eerste stukken van de menukaart/houtskoolschets beschikbaar komen. 5.1.2.e zitten woensdag bij elkaar, agendering op bestuursvergadering van 16 maart.

- Buiten reikwijdte

- [Redacted text block]

Groeten,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: [Kortmann, prof.mr. S.C.J.J. \(Bas\)](#); [Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der \(Paula\)](#); [Bouwes, mr. M.T. \(Menno\)](#); [Schie, dr. E.C.M. van \(Els\)](#); [Wierenga, B.J. \(Jan\)](#); [Houdijk, mr. J.N. \(Hans\)](#); 5.1.2.e
 [Redacted]
 [Redacted]
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Punten bijpraatuurtje 21 maart 9.00 - 10.00 uur
Datum: dinsdag 21 maart 2023 10:42:54

Allen,

Hier wat vanochtend voorbij is gekomen.

- **Buiten reikwijdte**
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - Overleg opvolging PE met EZK 17 maart – grote behoefte vanuit EZK om samen te werken, tijdsdruk. Hoofdpijnen van onze denkrichting zijn mondeling gedeeld, met een inschatting van de totale kosten. Vanmiddag is er een gesprek met de MO's, morgenmiddag zullen we EZK informeren, donderdagochtend wordt de pers uitgenodigd. Er wordt gekeken naar een webinar-achtige vorm voor intern op woensdagmiddag.
- **Buiten reikwijdte** [Redacted]
- [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]

Groeten,
 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e [Redacted]@schadedoormijnbouw.nl>

Verzonden: maandag 20 maart 2023 17:40

Aan: Kortmann, prof.mr. S.C.J.J. (Bas) [5.1.2.i \(contactgegevens\)](#)@schadedoormijnbouw.nl>; Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der (Paula) [5.1.2.i \(contactgegevens\)](#)@schadedoormijnbouw.nl>; Bouwes, mr. M.T. (Menno) [5.1.2.i \(contactgegevens\)](#)@schadedoormijnbouw.nl>; Schie, dr. E.C.M. van (Els)

[5.1.2.i \(contactgegevens\)](#)@schadedoormijnbouw.nl>; Wierenga, B.J. (Jan)

[5.1.2.i \(contactgegevens\)](#)@schadedoormijnbouw.nl>; Houdijk, mr. J.N. (Hans)

[5.1.2.i \(contactgegevens\)](#)@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

[Redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

[Redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

[Redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

[Redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

[Redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

[Redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e [redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]
[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]
[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]
[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]
[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>
cc: 5.1.2.e [redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]
[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]
[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>

Onderwerp: Punten bijpraatje 21 maart 9.00 - 10.00 uur

Allen,

Hier het suggestielijstje voor het bijpraatje van morgen.

Van 9.00 – 9.30 uur het reguliere suggestielijstje, en van 9.30 – 10.00 uur met het bestuur, directie en 5.1.2.e de laatste versie van de notitie PEGA bespreken.

- **Buiten reikwijdte**
  - [redacted]
  - [redacted]
  - Overleg opvolging PE met EZK 17 maart – Bas K, 5.1.2.e
- **Buiten reikwijdte**
- [redacted]

Hieronder wat vorige week voorbij is gekomen.

- **Buiten reikwijdte**
  - [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]

Buiten reikwijdte

- Wvttk
  - 5.1.2.e: EZK wil graag samen naar het vervolg PEGA kijken. Volgende week is er overleg met Financiën over de financiële consequenties van PEGA. Bovenliggende vraag: hoe wordt de ereschuld ingevuld? Wat moet de Staat doen? Wij kijken naar de ruwe randen van de schadeafhandeling en de fundamentele vraag rondom al dan niet loslaten causaliteit en de problematiek van zetting/verzakking. Wij kunnen het onderscheid maken naar ruwe randen met een knelpuntenpot, duurzaam herstel en de fundamentele vraag die financieel veel meer inpakt zal hebben (waarbij het gaat om daadwerkelijk herstel en geen geld uitkeren). Dit vraagstuk kunnen we meenemen in de bespreking bij de bestuursvergadering a.s. donderdag. Eventueel is er vrijdag ruimte om over de fundamentele vraag af te stemmen met EZK en te wijzen op de bovenliggende vraag van de ereschuld 5.1.2.e

Tot zover.

Groeten,
5.1.2.e

Van: [Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der \(Paula\)](#)
Aan: 5.1.2.e [Kortmann, prof.mr. S.C.J.J. \(Bas\)](#); [Bouwes, mr. M.T. \(Menno\)](#); [Schie, dr. E.C.M. van \(Els\)](#); [Wierenga, B.J. \(Jan\)](#); [Houdijk, mr. J.N. \(Hans\)](#); 5.1.2.e
 [Redacted]
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Punten bijpraatuurtje 28 maart 9.00 - 10.00 uur
Datum: dinsdag 28 maart 2023 10:18:22

Hoi 5.1.2.e,
 Buiten reikwijdte

Hartelijke groet,
 Paula

Van: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>
Verzonden: dinsdag 28 maart 2023 09:47
Aan: Kortmann, prof.mr. S.C.J.J. (Bas) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der (Paula) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; Bouwes, mr. M.T. (Menno) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; Schie, dr. E.C.M. van (Els) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; Wierenga, B.J. (Jan) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; Houdijk, mr. J.N. (Hans) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
 @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
 @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
 @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
 @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
 @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
 @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
 @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
 @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
 @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
 @schadedoormijnbouw.nl>
cc: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>
Onderwerp: RE: Punten bijpraatuurtje 28 maart 9.00 - 10.00 uur

Allen,

Hier wat vanochtend voorbij is gekomen.

- Parlementaire enquête – korte update, reacties nav persco/voorstellen, overleg met de MO's etc. – ontvangst voorstellen positief, ook bij de MO's. Veel reacties met steun. EZK was minder enthousiast, vnl over proces. Gisteren bezoek van Rutte en Vijlbrief aan Groningen, gesprek met de MO's, die hebben steun voor onze plannen uitgesproken. Ook intern zijn voorstellen goed gevallen. Weinig vragen vanuit bewoners/aanvragers. Vanuit

de Regio en NCG ook wat minder positieve reacties. Wel uitnodiging van Schuiling om in overleg te gaan. Vanmiddag overleg met EZK (Bas K en Hans, met SG, pSG en DG). Kabinetsreactie wordt rond het mei-reces verwacht. Hoe verder met de stakeholders wordt binnenkort besproken. Maatregelen worden doorgerekend, de manier waarop staat a.s. donderdag op de agenda van de extra bestuursvergadering. Donderdag ook bespreken hoe we omgaan met de druk die ontstaat op de lopende aanvragen/bezwaren.

- Buiten reikwijdte
- -
  -

Groeten,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e [@schadedoormijnbouw.nl](mailto:5.1.2.e@schadedoormijnbouw.nl)>

Verzonden: maandag 27 maart 2023 17:05

Aan: Kortmann, prof.mr. S.C.J.J. (Bas) 5.1.2.i (contactgegevens) [@schadedoormijnbouw.nl](mailto:5.1.2.i@schadedoormijnbouw.nl)>; Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der (Paula) 5.1.2.i (contactgegevens) [@schadedoormijnbouw.nl](mailto:5.1.2.i@schadedoormijnbouw.nl)>; Bouwes, mr. M.T. (Menno) 5.1.2.i (contactgegevens) [@schadedoormijnbouw.nl](mailto:5.1.2.i@schadedoormijnbouw.nl)>; Schie, dr. E.C.M. van (Els)

5.1.2.i (contactgegevens) [@schadedoormijnbouw.nl](mailto:5.1.2.i@schadedoormijnbouw.nl)>; Wierenga, B.J. (Jan)

5.1.2.i (contactgegevens) [@schadedoormijnbouw.nl](mailto:5.1.2.i@schadedoormijnbouw.nl)>; Houdijk, mr. J.N. (Hans)

5.1.2.i (contactgegevens) [@schadedoormijnbouw.nl](mailto:5.1.2.i@schadedoormijnbouw.nl)>; 5.1.2.e

5.1.2.i (contactgegevens) [@schadedoormijnbouw.nl](mailto:5.1.2.i@schadedoormijnbouw.nl)>; 5.1.2.e

5.1.2.i (contactgegevens) [@schadedoormijnbouw.nl](mailto:5.1.2.i@schadedoormijnbouw.nl)>; 5.1.2.e

5.1.2.i (contactgegevens) [@schadedoormijnbouw.nl](mailto:5.1.2.i@schadedoormijnbouw.nl)>; 5.1.2.e

5.1.2.i (contactgegevens) [@schadedoormijnbouw.nl](mailto:5.1.2.i@schadedoormijnbouw.nl)>; 5.1.2.e

5.1.2.i (contactgegevens) [@schadedoormijnbouw.nl](mailto:5.1.2.i@schadedoormijnbouw.nl)>; 5.1.2.e

5.1.2.e [@schadedoormijnbouw.nl](mailto:5.1.2.e@schadedoormijnbouw.nl); 5.1.2.e
[@schadedoormijnbouw.nl](mailto:5.1.2.e@schadedoormijnbouw.nl); 5.1.2.e
[@schadedoormijnbouw.nl](mailto:5.1.2.e@schadedoormijnbouw.nl); 5.1.2.e
[@schadedoormijnbouw.nl](mailto:5.1.2.e@schadedoormijnbouw.nl); 5.1.2.e
[@schadedoormijnbouw.nl](mailto:5.1.2.e@schadedoormijnbouw.nl); 5.1.2.e
[@schadedoormijnbouw.nl](mailto:5.1.2.e@schadedoormijnbouw.nl)>
cc: 5.1.2.e [@schadedoormijnbouw.nl](mailto:5.1.2.e@schadedoormijnbouw.nl); 5.1.2.e
[@schadedoormijnbouw.nl](mailto:5.1.2.e@schadedoormijnbouw.nl); 5.1.2.e
[@schadedoormijnbouw.nl](mailto:5.1.2.e@schadedoormijnbouw.nl)>

Onderwerp: Punten bijpraatuurtje 28 maart 9.00 - 10.00 uur

Allen,

Hier een kort suggestielijstje voor het bijpraatuurtje van morgen.

- Parlementaire enquête – korte update, reacties nav persco/voorstellen, overleg met de MO's (zie bijlage) etc. – Hans, 5.1.2.e
- Buiten reikwijdte
-

Hieronder wat vorige week voorbij is gekomen.

- **Buiten reikwijdte**
  -
  -
  -
  -
  - Overleg opvolging PE met EZK 17 maart – grote behoefte vanuit EZK om samen te werken, tijdsdruk. Hoofdpijnen van onze denkrichting zijn mondeling gedeeld, met een inschatting van de totale kosten. Vanmiddag is er een gesprek met de MO's, morgenmiddag zullen we EZK informeren, donderdagochtend wordt de pers uitgenodigd. Er wordt gekeken naar een webinar-achtige vorm voor intern op woensdagmiddag.
- **Buiten reikwijdte**
-
-
-
-

Groeten,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: [Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der \(Paula\)](#); [Kortmann, prof.mr. S.C.J.J. \(Bas\)](#); [Bouwes, mr. M.T. \(Menno\)](#); [Schie, dr. E.C.M. van \(Els\)](#); [Wierenga, B.J. \(Jan\)](#); [Houdijk, mr. J.N. \(Hans\)](#); 5.1.2.e
 [Redacted]
 [Redacted]
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Punten bijpraatuurtje 4 april 9.00 - 10.00 uur
Datum: dinsdag 4 april 2023 11:25:11

Allen,

Hier wat vandaag voorbij is gekomen.

- Terugkoppeling:
  - Overleggen met EZK 28 (SG, pSG en DG) en 30 maart (DG en dir) – samenwerking, 5.2.1 [Redacted]. EZK heeft ons gevraagd om bij te dragen aan kabinetsreactie, afspraak is dat wij meedenken maar ons niet committeren. De komende periode zijn er veel overleggen, Hans heeft dit afgestemd qua onze vertegenwoordiging. In lijn van onze voorstellen eea verder voorbereiden, en standpunt kabinet afwachten. Inzet landsadvocaat ook besproken, nav motie en uitleg Stas, en de betekenis hiervan. 5.2.1 [Redacted]
 [Redacted]
  - Buiten reikwijdte [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
- [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
- [Redacted] | [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
- [Redacted]
 [Redacted]
- [Redacted]
 [Redacted]
- [Redacted]
 [Redacted]

Groeten,
 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e [Redacted]@schadedoormijnbouw.nl>

Verzonden: maandag 3 april 2023 16:20

Aan: [Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der \(Paula\)](#) [5.1.2.1 \(contactgegevens\)](#)@schadedoormijnbouw.nl>; [Kortmann, prof.mr. S.C.J.J. \(Bas\)](#) [5.1.2.1 \(contactgegevens\)](#)@schadedoormijnbouw.nl>; [Bouwes, mr. M.T.](#)

(Menno) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; Schie, dr. E.C.M. van (Els)

^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; Wierenga, B.J. (Jan)

^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; Houdijk, mr. J.N. (Hans)

^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>

cc: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>

Onderwerp: Punten bijpraatuurtje 4 april 9.00 - 10.00 uur

Allen,

Hier het bekende suggestielijstje voor morgenochtend.

- Terugkoppeling:
  - Overleggen met EZK 28 (SG, pSG en DG) en 30 maart (DG en dir) – Bas K, Hans
  - **Buiten reikwijdte**
  -
  -
  -
-
-
-
-

Hieronder wat vorige week voorbij is gekomen.

- Parlementaire enquête – korte update, reacties nav persco/voorstellen, overleg met de MO's etc. – ontvangst voorstellen positief, ook bij de MO's. Veel reacties met steun. EZK was minder enthousiast, vnl over proces. Gisteren bezoek van Rutte en Vijlbrief aan Groningen, gesprek met de MO's, die hebben steun voor onze plannen uitgesproken. Ook intern zijn voorstellen goed gevallen. Weinig vragen vanuit bewoners/aanvragers. Vanuit de Regio en NCG ook wat minder positieve reacties. Wel uitnodiging van 5.1.2.e om in overleg te gaan. Vanmiddag overleg met EZK (Bas K en Hans, met SG, pSG en DG). Kabinetsreactie wordt rond het mei-reces verwacht. Hoe verder met de stakeholders wordt binnenkort besproken. Maatregelen worden doorgerekend, de manier waarop staat a.s. donderdag op de agenda van de extra bestuursvergadering. Donderdag ook bespreken hoe we omgaan met de druk die ontstaat op de lopende aanvragen/bezwaren.

- **Buiten reikwijdte**
[Redacted text]

[Large redacted block of text]

- **Buiten reikwijdte**
  - [Redacted text]
  - [Redacted text]
  - [Redacted text]

Groeten,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: [Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der \(Paula\)](#); [Kortmann, prof.mr. S.C.J.J. \(Bas\)](#); [Bouwes, mr. M.T. \(Menno\)](#); [Schie, dr. E.C.M. van \(Els\)](#); [Wierenga, B.J. \(Jan\)](#); [Houdijk, mr. J.N. \(Hans\)](#); 5.1.2.e
 [Redacted]
 [Redacted]
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Punten bijpraatuurtje 11 april 9.00 - 10.00 uur
Datum: dinsdag 11 april 2023 10:19:23

Allen,

Hier wat vanochtend voorbij is gekomen.

- **Buiten reikwijdte**
  - [Redacted]
  - [Redacted]
- Stand van zaken PE, voorstellen vanuit Noord-Drenthe ([Ook Noord-Drenthe wil compensatie voor gevolgen gaswinning Groningenveld - RTV Noord](#)) – Bas K geeft zaterdag een interview bij Radio Drenthe.
- **Buiten reikwijdte** [Redacted]
- [Redacted]
  - [Redacted]

Groeten,
 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>

Verzonden: vrijdag 7 april 2023 13:54

Aan: [Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der \(Paula\)](#) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; [Kortmann, prof.mr. S.C.J.J. \(Bas\)](#) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; [Bouwes, mr. M.T. \(Menno\)](#) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; [Schie, dr. E.C.M. van \(Els\)](#)

^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; [Wierenga, B.J. \(Jan\)](#)

^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; [Houdijk, mr. J.N. \(Hans\)](#)

^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>

cc: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>

Onderwerp: Punten bijpraatuurtje 11 april 9.00 - 10.00 uur

Allen,

Wat eerder dan gebruikelijk, in verband met Pasen, het suggestielijstje voor het bijpraatuurtje van 11 april.

- **Buiten reikwijdte**
  - [redacted]
  - [redacted]
- Stand van zaken PE, voorstellen vanuit Noord-Drenthe ([Ook Noord-Drenthe wil compensatie voor gevolgen gaswinning Groningenveld - RTV Noord](#))
- **Buiten reikwijdte** [redacted]
- [redacted]

Hieronder wat vorige week voorbij is gekomen.

- Terugkoppeling:
  - Overleggen met EZK 28 (SG, pSG en DG) en 30 maart (DG en dir) – samenwerking, **5.2.1** [redacted]. EZK heeft ons gevraagd om bij te dragen aan kabinetsreactie, afspraak is dat wij meedenken maar ons niet committeren. De komende periode zijn er veel overleggen, Hans heeft dit afgestemd qua onze vertegenwoordiging. In lijn van onze voorstellen eea verder voorbereiden, en standpunt kabinet afwachten. Inzet landsadvocaat ook besproken, nav motie en uitleg Stas, en de betekenis hiervan. **5.2.1** [redacted]
[redacted]
  - **Buiten reikwijdte** [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
[redacted]
  - [redacted]
- [redacted]
[redacted]
[redacted]
- [redacted] [redacted] [redacted]
[redacted]
[redacted]
- [redacted]
[redacted]
- [redacted]
  - [redacted]
[redacted]

Groeten, en fijne paasdagen,
5.1.2.e [redacted]

Van: 5.1.2.e
Aan: [Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der \(Paula\)](#); [Kortmann, prof.mr. S.C.J.J. \(Bas\)](#); [Bouwes, mr. M.T. \(Menno\)](#); [Schie, dr. E.C.M. van \(Els\)](#); [Wierenga, B.J. \(Jan\)](#); [Houdijk, mr. J.N. \(Hans\)](#); 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Punten bijpraatuurtje 18 april 9.00 - 10.00 uur
Datum: dinsdag 18 april 2023 10:45:16

Allen,

Hier wat vanochtend voorbij is gekomen.

- **Buiten reikwijdte**
  - [Redacted]
  - [Redacted]
- [Redacted]
- Stand van zaken PE – afgelopen week veel ambtelijk overleg geweest, Menno en Hans zijn gisteravond bij een overleg bij EZK geweest met ook NCG, SodM en ACVG. Discussie gaat vooral over fysieke schade, al dan niet (deels) loslaten van weerleggen bewijsvermoeden en daadwerkelijk herstel.
- Buiten reikwijdte [Redacted]
- [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]

Groeten,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>

Verzonden: maandag 17 april 2023 15:58

Aan: [Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der \(Paula\)](#) 5.1.2.1 (contactgegevens) @schadedoormijnbouw.nl>;

Kortmann, prof.mr. S.C.J.J. (Bas) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; Bouwes, mr. M.T. (Menno) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; Schie, dr. E.C.M. van (Els) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; Wierenga, B.J. (Jan) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; Houdijk, mr. J.N. (Hans) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>

cc: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>

Onderwerp: Punten bijpraatuurtje 18 april 9.00 - 10.00 uur

Allen,

Hier het bekende suggestielijstje voor het bijpraatuurtje van morgen.

- **Buiten reikwijdte**
  - [redacted]
  - [redacted]
- [redacted]
- **Stand van zaken PE**
- [redacted] ^{Buiten reikwijdte} [redacted]
- [redacted]

Ter informatie is tevens het overzicht politieke en bestuurlijke zaken bijgevoegd.

Hieronder wat vorige week voorbij is gekomen.

- **Buiten reikwijdte**
  - [redacted]
  - [redacted]
- **Stand van zaken PE, voorstellen vanuit Noord-Drenthe ([Ook Noord-Drenthe wil compensatie voor gevolgen gaswinning Groningenveld - RTV Noord](#))** – Bas K geeft zaterdag een interview bij Radio Drenthe.
- **Buiten reikwijdte** [redacted]
- [redacted]
  - [redacted]

Groeten,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: [Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der \(Paula\)](#); [Kortmann, prof.mr. S.C.J.J. \(Bas\)](#); [Bouwes, mr. M.T. \(Menno\)](#); [Schie, dr. E.C.M. van \(Els\)](#); [Wierenga, B.J. \(Jan\)](#); [Houdijk, mr. J.N. \(Hans\)](#); 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Punten bijpraatuurtje 25 april 9.00 - 10.00 uur
Datum: dinsdag 25 april 2023 09:52:40

Allen,

Hier wat vanochtend voorbij is gekomen.

- **Buiten reikwijdte**
  - [Redacted]
  - [Redacted]
- Stand van zaken PE – Kabinetsreactie – presentatie 25 april om 14 uur – staat morgen geagendeerd op de bestuursvergadering. Hans en 5.1.2.e gaan vanmiddag naar Garmerwolde. We zijn bezig met doorrekening en gaan uitvoerbaarheidstoets opstellen, met ook een vergelijking van onze voorstellen en de kabinetsreactie. Dit zal in de 2^e helft van mei klaar moeten zijn. De Kabinetsreactie is onder embargo binnengekomen, nog zonder de financiële bijlage.
- **Buiten reikwijdte** [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]

Groeten,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e [redacted]@schadedoormijnbouw.nl>

Verzonden: maandag 24 april 2023 14:21

Aan: Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der (Paula) 5.1.2.i (contactgegevens)@schadedoormijnbouw.nl>; Kortmann, prof.mr. S.C.J.J. (Bas) 5.1.2.i (contactgegevens)@schadedoormijnbouw.nl>; Bouwes, mr. M.T. (Menno) 5.1.2.i (contactgegevens)@schadedoormijnbouw.nl>; Schie, dr. E.C.M. van (Els)

5.1.2.i (contactgegevens)@schadedoormijnbouw.nl>; Wierenga, B.J. (Jan)

5.1.2.i (contactgegevens)@schadedoormijnbouw.nl>; Houdijk, mr. J.N. (Hans)

5.1.2.i (contactgegevens)@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>

cc: 5.1.2.e [redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>

Onderwerp: Punten bijpraatuurtje 25 april 9.00 - 10.00 uur

Allen,

Hier het bekende suggestielijstje voor het bijpraatuurtje van morgen.

- **Buiten reikwijdte**
  - [redacted]
  - [redacted]
- Stand van zaken PE – Kabinetsreactie – presentatie 25 april om 14 uur
- **Buiten reikwijdte** [redacted]
- [redacted]
- [redacted]

In verband met de meivakantie is er geen bijpraatuurtje op 2 mei.

Hieronder wat vorige week voorbij is gekomen.

- **Buiten reikwijdte**
  - [redacted]
  - [redacted]
- [redacted]

- Stand van zaken PE – afgelopen week veel ambtelijk overleg geweest, Menno en Hans zijn gisteravond bij een overleg bij EZK geweest met ook NCG, SodM en ACVG. Discussie gaat vooral over fysieke schade, al dan niet (deels) loslaten van weerleggen bewijsvermoeden en daadwerkelijk herstel.

- Buiten reikwijdte
-

Groeten,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: [Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der \(Paula\)](#); [Bouwes, mr. M.T. \(Menno\)](#); [Schie, dr. E.C.M. van \(Els\)](#); [Wierenga, B.J. \(Jan\)](#); [Houdijk, mr. J.N. \(Hans\)](#); 5.1.2.e
[Redacted]
[Redacted]
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Punten bijpraatuurtje 9 mei 9.00 - 10.00 uur
Datum: dinsdag 9 mei 2023 10:26:11

Allen,

Hier wat vanochtend voorbij is gekomen.

- Stand van zaken PE – Kabinetsreactie – uitvoeringstoets – de stukken voor de extra bestuursvergadering worden morgenochtend verspreid, met een voorstel in fasering qua uitvoerbaarheidstoets op kabinetsreactie, en hoe te handelen in de lopende zaken en de uitvoeringsconsequenties daarbij. Het debat met de kamer is eind mei/begin juni (mogelijk 6 of 7 juni). Onze reactie wordt op de bestuursvergadering van 17 mei afgerond, om daarna te kunnen verzenden. Vandaag is er overleg met de MO's.
- **Buiten reikwijdte**
[Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]

Groeten,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>

Verzonden: maandag 8 mei 2023 17:02

Aan: [Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der \(Paula\)](#) [5.1.2.i \(contactgegevens\)](#) @schadedoormijnbouw.nl>; [Bouwes, mr. M.T. \(Menno\)](#) [5.1.2.i \(contactgegevens\)](#) @schadedoormijnbouw.nl>; [Schie, dr. E.C.M. van \(Els\)](#) [5.1.2.i \(contactgegevens\)](#) @schadedoormijnbouw.nl>; [Wierenga, B.J. \(Jan\)](#) [5.1.2.i \(contactgegevens\)](#) @schadedoormijnbouw.nl>; [Houdijk, mr. J.N. \(Hans\)](#) [5.1.2.i \(contactgegevens\)](#) @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
[Redacted] @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>
cc: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>

Onderwerp: Punten bijpraatuurtje 9 mei 9.00 - 10.00 uur

Allen,

Hier het bekende suggestielijstje voor het bijpraatuurtje van morgen.

- Stand van zaken PE – Kabinetsreactie - uitvoeringstoets
- **Buiten reikwijdte**
-
-

Hieronder wat tijdens het vorige bijpraatuurtje voorbij is gekomen.

- **Buiten reikwijdte**
  -
  -
- Stand van zaken PE – Kabinetsreactie – presentatie 25 april om 14 uur – staat morgen geagendeerd op de bestuursvergadering. Hans en 5.1.2.e gaan vanmiddag naar Garmerwolde. We zijn bezig met doorrekening en gaan uitvoerbaarheidstoets opstellen, met ook een vergelijking van onze voorstellen en de kabinetsreactie. Dit zal in de 2^e helft van mei klaar moeten zijn. De Kabinetsreactie is onder embargo binnengekomen, nog zonder de financiële bijlage.
- **Buiten reikwijdte**

Buiten reikwijdte

- - [Redacted]
- - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
- - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]

Groeten,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: [Korvinus, mr. H.C.D. \(Henk\)](#); [Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der \(Paula\)](#); [Bouwes, mr. M.T. \(Menno\)](#); [Schie, dr. E.C.M. van \(Els\)](#); [Wierenga, B.J. \(Jan\)](#); [Houdijk, mr. J.N. \(Hans\)](#) 5.1.2.e
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Punten bijpraatuurtje 16 mei 9.00 - 10.00 uur
Datum: dinsdag 16 mei 2023 10:04:27

Allen,

Hier wat vanochtend voorbij is gekomen.

- **Buiten reikwijdte**
  - [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
- Stand van zaken PEGA - kabinetsreactie - uitvoeringstoets - lopende dossiers – gisteren ambtelijk overleg met EZK. Goed overleg, gereflecteerd op samenwerking en dilemma's bij de diverse maatregelen uit de kabinetsreactie. Voor wat betreft mogelijkheid pauzering: Henk zal hier de Stas over bellen, na zijn overleg met 5.1.2.e vandaag. ^{Buiten}
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
- **Buiten reikwijdte**
[Redacted]
[Redacted]
- [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Groeten,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>

Verzonden: maandag 15 mei 2023 16:33

Aan: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der (Paula) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; Bouwes, mr. M.T. (Menno)

^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; Schie, dr. E.C.M. van (Els)

^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; Wierenga, B.J. (Jan)

^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; Houdijk, mr. J.N. (Hans)

^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

Groeten,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: [Korvinus, mr. H.C.D. \(Henk\)](#); [Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der \(Paula\)](#); [Bouwes, mr. M.T. \(Menno\)](#); [Schie, dr. E.C.M. van \(Els\)](#); [Wierenga, B.J. \(Jan\)](#); [Houdijk, mr. J.N. \(Hans\)](#); 5.1.2.e
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Punten bijpraatuurtje 23 mei 9.00 - 10.00 uur
Datum: dinsdag 23 mei 2023 09:56:51

Allen,

Hier wat vanochtend voorbij is gekomen.

- **Buiten reikwijdte**
  - [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
- Stand van zaken PEGA - kabinetsreactie - uitvoeringstoets (22/5 ambtelijk gedeeld met EZK) – Kamervragen – vanavond overleg met EZK, NCG, SodM en ACVG (Henk en Hans). De stukken zullen nog gedeeld worden binnen het bestuur. Er komt een maandelijks overleg tussen Henk en de Stas. De uitvoeringstoets kan gebruikt worden door EZK voor een globale planning. Morgen is IV gereed om vast te leggen dat de aanvraag wordt aangehouden. Donderdag gaan de eerste aanvragers en bezwaarmakers (die in het eind van het traject zitten) gebeld worden. Kamervragen: EZK is bezig met de beantwoorden, in deze beantwoording is een aantal keren aangegeven dat de Stas het IMG zal vragen dit mee te nemen in de uitvoeringstoets, wat dan precies mee te nemen is echter onduidelijk. In onze eerste uitvoeringstoets wordt aandacht besteed aan onze vragen/dilemma's, dit kan nog input zijn voor de antwoorden. 5.2.1 [Redacted]
[Redacted] Henk zal dit vanavond ook nog meegeven aan EZK. We zullen de Commissie Verschillen uitnodigen voor een tweede gesprek (Henk, Hans en 5.1.2.e [Redacted]).
- **Buiten reikwijdte** [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
- [Redacted]
  - [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Groeten,
 5.1.2.e [Redacted]

Van: 5.1.2.e [Redacted]@schadedoormijnbouw.nl>

Verzonden: maandag 22 mei 2023 16:47

Aan: [Korvinus, mr. H.C.D. \(Henk\)](#) [5.1.2.i \(contactgegevens\)](#)@schadedoormijnbouw.nl>; [Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der \(Paula\)](#) [5.1.2.i \(contactgegevens\)](#)@schadedoormijnbouw.nl>; [Bouwes, mr. M.T. \(Menno\)](#) [5.1.2.i \(contactgegevens\)](#)@schadedoormijnbouw.nl>; [Schie, dr. E.C.M. van \(Els\)](#) [5.1.2.i \(contactgegevens\)](#)@schadedoormijnbouw.nl>; [Wierenga, B.J. \(Jan\)](#) [5.1.2.i \(contactgegevens\)](#)@schadedoormijnbouw.nl>; [Houdijk, mr. J.N. \(Hans\)](#) [5.1.2.i \(contactgegevens\)](#)@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [Redacted]

5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>
cc: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>

Onderwerp: Punten bijpraatruurtje 23 mei 9.00 - 10.00 uur

Allen,

Hier het bekende suggestielijstje voor morgenochtend.

- **Buiten reikwijdte**
  - [redacted]
- Stand van zaken PEGA - kabinetsreactie - uitvoeringstoets (22/5 ambtelijk gedeeld met EZK) – Kamervragen
- **Buiten reikwijdte**
- [redacted]

Hieronder wat vorige week voorbij is gekomen.

- **Buiten reikwijdte**
  - [redacted]
- Stand van zaken PEGA - kabinetsreactie - uitvoeringstoets - lopende dossiers – gisteren ambtelijk overleg met EZK. Goed overleg, gereflecteerd op samenwerking en dilemma's bij de diverse maatregelen uit de kabinetsreactie. Voor wat betreft mogelijkheid pauzeren: Henk zal hier de Stas over bellen, na zijn overleg met 5.1.2.e vandaag. We willen vandaag intern en morgen extern communiceren. **Buiten reikwijdte**
[redacted]
- [redacted]

Buiten reikwijdte

Groeten,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: [Korvinus, mr. H.C.D. \(Henk\)](#); [Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der \(Paula\)](#); [Bouwes, mr. M.T. \(Menno\)](#); [Schie, dr. E.C.M. van \(Els\)](#); [Wierenga, B.J. \(Jan\)](#); [Houdijk, mr. J.N. \(Hans\)](#); 5.1.2.e
 [Redacted]
 [Redacted]
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Punten bijpraatruette 30 mei 9.00 - 10.00 uur
Datum: dinsdag 30 mei 2023 10:05:42

Allen,

Hier wat vanochtend voorbij is gekomen.

- **Buiten reikwijdte**
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
- Stand van zaken PEGA - kabinetsreactie - uitvoeringstoets (gedeeld met EZK) – Kamervragen – onze eerste uitvoeringstoets is formeel verzonden naar EZK, de beantwoording van de Kamervragen loopt, we verwachten de definitieve antwoorden vandaag, bij de Kamerstukken voor het debat volgende week. Er ligt een concept nieuwsbericht vanuit onze kant klaar. Voorstel is scenario's te maken voor de uitkomsten van het debat, wat onderdeel kan zijn van onze informatie richting de Kamerleden ((on)gewenste effecten), er staan afspraken met 4 Kamerleden gepland. Verzoek is morgenochtend de scenario's/insteek te delen met het bestuur (actie Hans/5.1.2.e), het eerste Kamerlid staat morgen om 11.30 uur in de agenda.
- **Buiten reikwijdte**
[Redacted]
- Wvttk
  - **Buiten reikwijdte**
[Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]

Groeten,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>

Verzonden: vrijdag 26 mei 2023 13:51

Aan: [Korvinus, mr. H.C.D. \(Henk\)](#) [5.1.2.1 \(contactgegevens\)](#) @schadedoormijnbouw.nl>; [Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der \(Paula\)](#) [5.1.2.1 \(contactgegevens\)](#) @schadedoormijnbouw.nl>; [Bouwes, mr. M.T.](#)

(Menno) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; Schie, dr. E.C.M. van (Els)

^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; Wierenga, B.J. (Jan)

^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; Houdijk, mr. J.N. (Hans)

^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>

cc: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>

Onderwerp: Punten bijpraatuurtje 30 mei 9.00 - 10.00 uur

Allen,

Hier het bekende suggestielijstje voor het bijpraatuurtje van dinsdag.

- **Buiten reikwijdte**
  -
  -
  -
- Stand van zaken PEGA - kabinetsreactie - uitvoeringstoets (gedeeld met EZK) - Kamervragen
- **Buiten reikwijdte**
-

Hieronder wat vorige week voorbij is gekomen.

- **Buiten reikwijdte**
  -
- Stand van zaken PEGA - kabinetsreactie - uitvoeringstoets (22/5 ambtelijk gedeeld met EZK) - Kamervragen - vanavond overleg met EZK, NCG, SodM en ACVG (Henk en Hans). De stukken zullen nog gedeeld worden binnen het bestuur. Er komt een maandelijks overleg tussen Henk en de Stas. De uitvoeringstoets kan gebruikt worden door EZK voor een globale planning. Morgen is IV gereed om vast te leggen dat de aanvraag wordt aangehouden. Donderdag gaan de eerste aanvragers en bezwaarmakers (die in het eind van het traject zitten) gebeld worden. Kamervragen: EZK is bezig met de beantwoorden, in deze beantwoording is een aantal keren aangegeven dat de Stas het IMG zal vragen dit mee te nemen in de uitvoeringstoets, wat dan precies mee te nemen is echter

onduidelijk. In onze eerste uitvoeringstoets wordt aandacht besteed aan onze vragen/dilemma's, dit kan nog input zijn voor de antwoorden. 5.2.1 [redacted]. Henk zal dit vanavond ook nog meegeven aan EZK. We zullen de Commissie Verschillen uitnodigen voor een tweede gesprek (Henk, Hans en 5.1.2.e [redacted]).

- **Buiten reikwijdte** [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
- [redacted]
  - [redacted]
[redacted]
[redacted]

Groeten,
5.1.2.e [redacted]

Van: 5.1.2.e
Aan: Korvinus, mr. H.C.D. (Henk); Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der (Paula); Bouwes, mr. M.T. (Menno); Schie, dr. E.C.M. van (Els); Wierenga, B.J. (Jan); Houdijk, mr. J.N. (Hans); 5.1.2.e
[redacted]
[redacted]
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Punten bijpraatuurtje 6 juni 9.00 - 10.00 uur
Datum: dinsdag 6 juni 2023 09:40:04
Bijlagen: [Korte terugkoppeling gesprekken met Kamerleden.docx](#)
[230530 - Gespreksnotitie 5.1.2.e .pptx](#)
[230531 - Gespreksnotitie 5.1.2.e .pdf](#)
[230531 - Gespreksnotitie 5.1.2.e .pdf](#)

Allen,

Hier wat vanochtend voorbij is gekomen.

- **Buiten reikwijdte**
  - [redacted]
  - [redacted]
- Stand van zaken PEGA, kabinetsreactie, gesprekken Kamerleden, debat – Kamerleden hebben goed geluisterd naar onze punten, korte terugkoppeling in bijlage. Er zijn diverse signalen in aanloop naar het debat. De voorbereidende notities voor de gesprekken hierbij tevens ter informatie. Public Matters heeft ons hierbij ondersteund. 5.1.2.e zullen op het departement aanwezig zijn. In de 'tweede ring' zijn collega's beschikbaar om te helpen met vragen beantwoorden. Donderdag zal Henk een reactie geven op het debat aan alle collega's.
- **Buiten reikwijdte**
  - [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
- Wvttk
  - 5.1.2.e op dit moment nog geen media verzoeken rondom PEGA.

Groeten,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>

Verzonden: maandag 5 juni 2023 16:45

Aan: Korvinus, mr. H.C.D. (Henk) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der (Paula) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; Bouwes, mr. M.T. (Menno) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; Schie, dr. E.C.M. van (Els) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; Wierenga, B.J. (Jan) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; Houdijk, mr. J.N. (Hans) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>

5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>
cc: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>

Onderwerp: Punten bijpraatruurtje 6 juni 9.00 - 10.00 uur

Allen,

Hier het bekende suggestielijstje voor morgen.

Buiten reikwijdte

- [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
- Stand van zaken PEGA, kabinetsreactie, gesprekken Kamerleden, debat
- **Buiten reikwijdte**
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]

Hieronder wat vorige week voorbij is gekomen.

- **Buiten reikwijdte**
  - [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
- Stand van zaken PEGA - kabinetsreactie - uitvoeringstoets (gedeeld met EZK) - Kamervragen - onze eerste uitvoeringstoets is formeel verzonden naar EZK, de beantwoording van de Kamervragen loopt, we verwachten de definitieve antwoorden vandaag, bij de Kamerstukken voor het debat volgende week. Er ligt een concept nieuwsbericht vanuit onze kant klaar. Voorstel is scenario's te maken voor de uitkomsten van het debat, wat onderdeel kan zijn van onze informatie richting de Kamerleden ((on)gewenste effecten), er staan afspraken met 4 Kamerleden gepland. Verzoek is morgenochtend de scenario's/insteek te delen met het bestuur (actie Hans/5.1.2.e), het eerste Kamerlid staat morgen om 11.30 uur in de agenda.

Buiten reikwijdte

- Wvttk

- Buiten reikwijdte

Groeten,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: [Korvinus, mr. H.C.D. \(Henk\)](#); [Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der \(Paula\)](#); [Bouwes, mr. M.T. \(Menno\)](#); [Schie, dr. E.C.M. van \(Els\)](#); [Wierenga, B.J. \(Jan\)](#); [Houdijk, mr. J.N. \(Hans\)](#); 5.1.2.e
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Punten bijpraatkaartje 13 juni 9.00 - 10.00 uur
Datum: dinsdag 13 juni 2023 10:51:20

Allen,

Hier wat vanochtend voorbij is gekomen.

- **Buiten reikwijdte**
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
- Stand van zaken PEGA, debat en moties, verdere uitwerkingen met EZK – de grens lijkt te gaan naar 60.000 (zonder causaliteit). Geen ruimte om hier nog nadere invulling aan te geven, bijvoorbeeld met daadwerkelijk herstel. Wij hebben issues voor uitvoering aangegeven. Er zal een aantrekkelijke forfaitaire regeling tegenover moeten staan. Hierin lijkt EZK geen differentiatie aan te willen brengen. Tevens besproken hoe om te gaan met schades > 60.000 en wat voor rol de taskforces hierin krijgen. Een heldere opdracht voor IMG hierin is nodig, met de consequenties voor IMG, NCG, interventieteam en CBS. Stas heeft aangegeven dat er op heel korte termijn een voorstel moet komen voor terugwerkende kracht. Hier komt vandaag een conceptnotitie over, aansluiten bij de AVV lijkt hierin de logische route. 5.1.2.e geeft aan dat de grens van 60.000 effect kan hebben op de versterking en het kiezen voor sloop-nieuwbouw. Dit zal ook besproken worden op het afstemmingsoverleg met NCG donderdag.
- **Buiten reikwijdte**
  - [Redacted]
- [Redacted]
  - [Redacted]
- Wvttk
  - **Buiten reikwijdte**
    - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - Paula roept op om in te zetten op de best mogelijke oplossingen voor de Groningers, in afstemming met EZK.

Groeten,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>

Verzonden: maandag 12 juni 2023 17:00

Aan: Korvinus, mr. H.C.D. (Henk) 5.1.2.i (contactgegevens) @schadedoormijnbouw.nl>; Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der (Paula) 5.1.2.i (contactgegevens) @schadedoormijnbouw.nl>; Bouwes, mr. M.T.

(Menno) 5.1.2.i (contactgegevens) @schadedoormijnbouw.nl>; Schie, dr. E.C.M. van (Els)

5.1.2.i (contactgegevens) @schadedoormijnbouw.nl>; Wierenga, B.J. (Jan)

5.1.2.i (contactgegevens) @schadedoormijnbouw.nl>; Houdijk, mr. J.N. (Hans)

5.1.2.i (contactgegevens) @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>

cc: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>

Onderwerp: Punten bijpraatruimte 13 juni 9.00 - 10.00 uur

Allen,

Hier het gebruikelijke suggestielijstje voor morgenochtend

- **Buiten reikwijdte**
  - [redacted]
  - [redacted]
- Stand van zaken PEGA, debat en moties (zie bijlage), verdere uitwerkingen met EZK 5.1.2.e
- **Buiten reikwijdte** [redacted]
- [redacted]
- [redacted]

Hieronder wat vorige week voorbij is gekomen.

- **Buiten reikwijdte**
  - [redacted]
  - [redacted]

- Stand van zaken PEGA, kabinetsreactie, gesprekken Kamerleden, debat – Kamerleden hebben goed geluisterd naar onze punten, korte terugkoppeling in bijlage. Er zijn diverse signalen in aanloop naar het debat. De voorbereidende notities voor de gesprekken hierbij tevens ter informatie. Public Matters heeft ons hierbij ondersteund. 5.1.2.e zullen op het departement aanwezig zijn. In de 'tweede ring' zijn collega's beschikbaar om te helpen met vragen beantwoorden. Donderdag zal Henk een reactie geven op het debat aan alle collega's.
- **Buiten reikwijdte**
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
  - 5.1.2.e op dit moment nog geen media verzoeken rondom PEGA.

Groeten,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: [Korvinus, mr. H.C.D. \(Henk\)](#); [Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der \(Paula\)](#); [Bouwes, mr. M.T. \(Menno\)](#); [Schie, dr. E.C.M. van \(Els\)](#); [Wierenga, B.J. \(Jan\)](#); [Houdijk, mr. J.N. \(Hans\)](#); 5.1.2.e
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Punten bijpraatuurtje 20 juni 9.00 - 10.00 uur
Datum: dinsdag 20 juni 2023 11:15:20

Allen,

Hier wat vanochtend voorbij is gekomen.

- **Buiten reikwijdte**
  - [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
  - [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
  - [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
  - [Redacted]
[Redacted]
  - [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
  - [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
  - [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
- Stand van zaken PEGA, debat en moties, verdere uitwerkingen met EZK – morgen is er een debat van de Vaste Kamercommissie. Er is een coherent pakket nodig (maatwerk en forfaitair), alleen maatwerk versneld aanpassen is niet mogelijk voor de uitvoering. Kijken welke scenario's we kunnen/moeten voorbereiden.

- **Buiten reikwijdte**
  - [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
  - [Redacted]
[Redacted]

Groeten,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e [redacted]@schadedoormijnbouw.nl>

Verzonden: maandag 19 juni 2023 09:13

Aan: Korvinus, mr. H.C.D. (Henk) 5.1.2.i (contactgegevens)@schadedoormijnbouw.nl>; Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der (Paula) 5.1.2.i (contactgegevens)@schadedoormijnbouw.nl>; Bouwes, mr. M.T. (Menno) 5.1.2.i (contactgegevens)@schadedoormijnbouw.nl>; Schie, dr. E.C.M. van (Els)

5.1.2.i (contactgegevens)@schadedoormijnbouw.nl>; Wierenga, B.J. (Jan)

5.1.2.i (contactgegevens)@schadedoormijnbouw.nl>; Houdijk, mr. J.N. (Hans)

5.1.2.i (contactgegevens)@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>

cc: 5.1.2.e [redacted]@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e [redacted]

[redacted]@schadedoormijnbouw.nl>

Onderwerp: Punten bijpraatuurtje 20 juni 9.00 - 10.00 uur

Allen,

Hier het suggestielijstje voor het bijpraatuurtje van morgen.

- **Buiten reikwijdte**
  - [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
- Stand van zaken PEGA, debat en moties (zie bijlage), verdere uitwerkingen met EZK
- Wvttk

Buiten reikwijdte [redacted]

[redacted]

- [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]

Buiten reikwijdte

- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- Stand van zaken PEGA, debat en moties, verdere uitwerkingen met EZK – de grens lijkt te gaan naar 60.000 (zonder causaliteit). Geen ruimte om hier nog nadere invulling aan te geven, bijvoorbeeld met daadwerkelijk herstel. Wij hebben issues voor uitvoering aangegeven. Er zal een aantrekkelijke forfaitaire regeling tegenover moeten staan. Hierin lijkt EZK geen differentiatie aan te willen brengen. Tevens besproken hoe om te gaan met schades > 60.000 en wat voor rol de taskforces hierin krijgen. Een heldere opdracht voor IMG hierin is nodig, met de consequenties voor IMG, NCG, interventieteam en CBS. Stas heeft aangegeven dat er op heel korte termijn een voorstel moet komen voor terugwerkende kracht. Hier komt vandaag een conceptnotitie over, aansluiten bij de AVV lijkt hierin de logische route. 5.1.2.e geeft aan dat de grens van 60.000 effect kan hebben op de versterking en het kiezen voor sloop-nieuwbouw. Dit zal ook besproken worden op het afstemmingsoverleg met NCG donderdag.
- Buiten reikwijdte [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- Paula roept op om in te zetten op de best mogelijke oplossingen voor de Groningers, in afstemming met EZK.

Groeten,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: [Korvinus, mr. H.C.D. \(Henk\)](#); [Beek - Gillessen, mr. P.B.M.J. van der \(Paula\)](#); [Bouwes, mr. M.T. \(Menno\)](#); [Schie, dr. E.C.M. van \(Els\)](#); [Wierenga, B.J. \(Jan\)](#); [Houdijk, mr. J.N. \(Hans\)](#); 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Punten bijpraatje 27 juni 9.00 - 10.00 uur
Datum: dinsdag 27 juni 2023 11:29:31

Allen,

Hier wat vanochtend voorbij is gekomen.

- **Buiten reikwijdte**
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
- Stand van zaken PEGA, verdere uitwerkingen met EZK, debat 22 juni – EZK is nog bezig met brief met onze opdracht/bevoegdheid. Els geeft haar zorg aan, die zij ook hoort in de organisatie, over de impact op de uitvoering. Dit wordt gedeeld, de vraag is wat te doen om dit signaal af te geven. De gesprekken met EZK lopen redelijk, insteek is te komen tot een coherente aanpak, met een duidelijk kader voor > 60.000, finaliteit, herhaalschade. Bedoeling is dat er over ongeveer 2 weken een notitie ligt voor de Stas en ons. Naar aanleiding hiervan kunnen we kijken hoe te reageren. De impact nemen we natuurlijk ook nog mee in de volgende uitvoeringstoets. Als we in september willen starten met een aangepaste werkwijze, dan moeten binnenkort de kaders ook helder zijn om alle aanpassingen te kunnen doen (werkprocessen, IV). Het maatwerkproces zal opnieuw ontworpen moeten worden in onze systemen. De vraag is of starten in het najaar reëel is gezien het huidige tempo.
- **Buiten reikwijdte**
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
- [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
- [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]

Groeten,
5.1.2.e

- Buiten reikwijdte [redacted]
[redacted]
[redacted]
- Buiten reikwijdte [redacted]
- [redacted]
[redacted]
[redacted]
- [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
- Stand van zaken PEGA, debat en moties, verdere uitwerkingen met EZK – morgen is er een debat van de Vaste Kamercommissie. Er is een coherent pakket nodig (maatwerk en forfaitair), alleen maatwerk versneld aanpassen is niet mogelijk voor de uitvoering. Kijken welke scenario's we kunnen/moeten voorbereiden.
- Buiten reikwijdte [redacted]
  - [redacted]
[redacted]
[redacted]
  - [redacted]
[redacted]

Groeten,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: [Molthof, mr. K.J. \(Koen\)](#); [Korvinus, mr. H.C.D. \(Henk\)](#); [Bouwes, mr. M.T. \(Menno\)](#); [Schie, dr. E.C.M. van \(Els\)](#); [Wierenga, B.J. \(Jan\)](#); [Houdijk, mr. J.N. \(Hans\)](#) 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Punten bijpraatje 4 juli 9.00 - 10.00 uur
Datum: dinsdag 4 juli 2023 09:55:29

Allen,

Hier wat vanochtend voorbij is gekomen.

- **Buiten reikwijdte**
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
- Stand van zaken PEGA, verdere uitwerkingen met EZK, etc. – EZK begrijpt dat een vaste hogere vergoeding nodig is, echter de onderbouwing hiervan zal nog aangevuld moeten worden. Gisteren is over de taskforces besproken, streven is voor complex het huidige systeem van impactvol en interventieteam te behouden, en voor agrarisch en MKB een onafhankelijke voorzitter te benoemen. A.s. donderdag is er een brainstorm bij EZK met de Stas over hoe de Staat van Groningen vorm te geven. Menno zal hieraan deelnemen, samen met 5.1.2.e .
- **Buiten reikwijdte**
[Redacted]
- [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]

Buiten reikwijdte

Groeten,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: maandag 3 juli 2023 15:57

Aan: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; Korvinus, mr. H.C.D.

(Henk) 5.1.2.i (contactgegevens) @schadedoormijnbouw.nl>; Bouwes, mr. M.T. (Menno)

5.1.2.i (contactgegevens) @schadedoormijnbouw.nl>; Schie, dr. E.C.M. van (Els)

5.1.2.i (contactgegevens) @schadedoormijnbouw.nl>; Wierenga, B.J. (Jan)

5.1.2.i (contactgegevens) @schadedoormijnbouw.nl>; Houdijk, mr. J.N. (Hans)

5.1.2.i (contactgegevens) @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>

cc: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@schadedoormijnbouw.nl>

Onderwerp: Punten bijpraatuurtje 4 juli 9.00 - 10.00 uur

Allen,

Hier het suggestielijstje voor morgenochtend.

- **Buiten reikwijdte**
  -
  -
  -
- Stand van zaken PEGA, verdere uitwerkingen met EZK, etc.
- **Buiten reikwijdte**

[Redacted content]

- Wvttk

Hieronder wat vorige week voorbij is gekomen.

- **Buiten reikwijdte**
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
- Stand van zaken PEGA, verdere uitwerkingen met EZK, debat 22 juni – EZK is nog bezig met brief met onze opdracht/bevoegdheid. Els geeft haar zorg aan, die zij ook hoort in de organisatie, over de impact op de uitvoering. Dit wordt gedeeld, de vraag is wat te doen om dit signaal af te geven. De gesprekken met EZK lopen redelijk, insteek is te komen tot een coherente aanpak, met een duidelijk kader voor > 60.000, finaliteit, herhaalschade. Bedoeling is dat er over ongeveer 2 weken een notitie ligt voor de Stas en ons. Naar aanleiding hiervan kunnen we kijken hoe te reageren. De impact nemen we natuurlijk ook nog mee in de volgende uitvoeringstoets. Als we in september willen starten met een aangepaste werkwijze, dan moeten binnenkort de kaders ook helder zijn om alle aanpassingen te kunnen doen (werkprocessen, IV). Het maatwerkproces zal opnieuw ontworpen moeten worden in onze systemen. De vraag is of starten in het najaar reëel is gezien het huidige tempo.
- **Buiten reikwijdte**
  - [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]
- **Buiten reikwijdte**
  - [Redacted]
- [Redacted]
  - [Redacted]
  - [Redacted]

Groeten,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e; [Korvinus, mr. H.C.D. \(Henk\)](#); [Bouwes, mr. M.T. \(Menno\)](#); [Schie, dr. E.C.M. van \(Els\)](#); [Wierenga, B.J. \(Jan\)](#); [Houdijk, mr. J.N. \(Hans\)](#); 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Punten bijpraatje 11 juli 9.00 - 10.00 uur
Datum: dinsdag 11 juli 2023 09:48:16

Allen,

Hier wat vanochtend voorbij is gekomen.

- Buiten reikwijdte
  - [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
- Stand van zaken PEGA, verdere uitwerkingen met EZK, brief EZK – er is een eerste aanzet op papier gezet over de taskforces. Start per 1 januari 2024. IMG en NCG blijven in de lead bij complex. 5.2.1
[redacted] De brief van EZK: wij hebben aangegeven een start te maken, bevoegdheid wordt geregeld. Verhogen van de forfaitaire vergoeding is genoemd. A.s. donderdag spreekt Henk met 5.1.2.e (overleg met Stas is niet doorgegaan), samenhangend pakket blijft de insteek, met snelle besluitvorming om de uitvoering voor te kunnen bereiden. De gezamenlijk voorbereide notitie is nog niet naar de Stas te gaan, Henk zal dit ook met 5.1.2.e bespreken. Wij moeten onze tijdlijn goed in de gaten houden zodat wij niet in de problemen komen cq de 'zwarte piet' krijgen.
- Buiten reikwijdte
  - [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]

Groeten,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>

Verzonden: maandag 10 juli 2023 15:47

Aan: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; [Korvinus, mr. H.C.D. \(Henk\)](#) 5.1.2.i (contactgegevens) @schadedoormijnbouw.nl>; [Bouwes, mr. M.T. \(Menno\)](#)

5.1.2.i (contactgegevens) @schadedoormijnbouw.nl>; [Schie, dr. E.C.M. van \(Els\)](#)

5.1.2.i (contactgegevens) @schadedoormijnbouw.nl>; [Wierenga, B.J. \(Jan\)](#)

5.1.2.i (contactgegevens) @schadedoormijnbouw.nl>; [Houdijk, mr. J.N. \(Hans\)](#)

5.1.2.i (contactgegevens) @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>
cc: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
@schadedoormijnbouw.nl>

Onderwerp: Punten bijpraatuurtje 11 juli 9.00 - 10.00 uur

Allen,

Hier het bekende suggestielijstje voor morgenochtend.

- Terugkoppeling
  - Buiten reikwijdte
  -
  -
  -
- Stand van zaken PEGA, verdere uitwerkingen met EZK, etc. – brief EZK zie bijlage
- Wvttk

Hieronder wat vorige week voorbij is gekomen.

- Buiten reikwijdte
  -
  -
  -
  -
  -
  -
  -
  -
  -
- Stand van zaken PEGA, verdere uitwerkingen met EZK, etc. – EZK begrijpt dat een vaste hogere vergoeding nodig is, echter de onderbouwing hiervan zal nog aangevuld moeten worden. Gisteren is over de taskforces besproken, streven is voor complex het huidige systeem van impactvol en interventieteam te behouden, en voor agrarisch en MKB een onafhankelijke voorzitter te benoemen. A.s. donderdag is er een brainstorm bij EZK met de Stas over hoe de Staat van Groningen vorm te geven. Menno zal hieraan deelnemen,

samen met 5.1.2.e

- **Buiten reikwijdte**

[Redacted text block]

- [Redacted text]
  - [Redacted text]
  - [Redacted text]

Groeten,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: aanvullende vraag 40k
Datum: dinsdag 16 mei 2023 13:34:29

5.1.2.e, Hebben wij een dergelijke normaalverdeling?

Van: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>
Verzonden: dinsdag 16 mei 2023 13:28
Aan: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>
Onderwerp: FW: aanvullende vraag 40k

Dag 5.1.2.e,

Zouden jullie nog naar onderstaande vraag kunnen kijken?

Groet,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 16 mei 2023 13:04
Aan: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>
CC: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>
Onderwerp: RE: aanvullende vraag 40k

Hoi 5.1.2.e,

Kan je ook nog op deze vragen ingaan?

Daarbij willen we ook meer inzicht in de verdeling van de schadevergoedingen. Kan je een normaalverdeling geven van de schadevergoedingen (zonder de VES; en ook een met de VES) met daarbij ook een lijn waar de 40k dan valt.

Alvast bedankt.

Groeten, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: vrijdag 12 mei 2023 09:41
Aan: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>
cc: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: aanvullende vraag 40k

Hoi 5.1.2.e,

Een deel van de TK-vragen gaat over het deel van de schademeldingen dat niet 'geholpen' is met de 40k maatregel. Eerder heeft 5.1.2.e aangegeven dat bijna 97% van de schademeldingen onder de 40k zit. Waaruit bestaat dan die overige 3%: welke soorten

woningen/bedrijven/erfgoed? Wat zijn dan de schadebedragen van deze 'restcategorie' en is er ook iets te zeggen over de locatie van deze schademelders?

Dank alvast,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: aanvullende vraag 40k
Datum: woensdag 17 mei 2023 15:34:55

Hoi 5.1.2.e

Ik sprak hier met 5.1.2.e over en die verwees hiervoor door naar 5.1.2.e (bij SGG) maar die heeft alleen 'oude' info (want de heffing ziet altijd op het verleden). Dus als jullie dit kunnen aanleveren, dan graag.

Groeten, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>

Verzonden: dinsdag 16 mei 2023 14:28

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: RE: aanvullende vraag 40k

Hoi 5.1.2.e,

Ik kom er z.s.m. op terug!

Groet,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: dinsdag 16 mei 2023 13:04

Aan: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>

cc: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>

Onderwerp: RE: aanvullende vraag 40k

Hoi 5.1.2.e

Kan je ook nog op deze vragen ingaan?

Daarbij willen we ook meer inzicht in de verdeling van de schadevergoedingen. Kan je een normaalverdeling geven van de schadevergoedingen (zonder de VES; en ook een met de VES) met daarbij ook een lijn waar de 40k dan valt.

Alvast bedankt.

Groeten, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: vrijdag 12 mei 2023 09:41

Aan: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>

cc: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

@minezk.nl>

Onderwerp: aanvullende vraag 40k

Hoi 5.1.2.e,

Een deel van de TK-vragen gaat over het deel van de schademeldingen dat niet 'geholpen' is met de 40k maatregel. Eerder heeft 5.1.2.e aangegeven dat bijna 97% van de schademeldingen onder de 40k zit. Waaruit bestaat dan die overige 3%: welke soorten woningen/bedrijven/erfgoed? Wat zijn dan de schadebedragen van deze 'restcategorie' en is er ook iets te zeggen over de locatie van deze schademelders?

Dank alvast,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.1 (contactge
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: cijfers tbv kamervragen en uitvoeringstoets
Datum: donderdag 1 juni 2023 16:38:09
Bijlagen: image001.png

H| 5.1.2.e

Hieronder de antwoorden op de twee aanvullende vragen.

In vervolg op de mail van net: kun je zeggen dat 73 procent van 76.000 dossiers, is circa 194 miljoen euro aan schade nu niet vergoed? lig voor die adressen/dossiers?

Nee. Ik snap hoe je tot dit bedrag komt, maar omdat ik de mediaan heb gegeven kan je hem niet vermenigvuldigen met 73% van 76.000. Als ik alle potentiële aanvullingen bij elkaar op tel kom ik op bijna €378,5 miljoen.

Hier zitten dus nog wel de 'naar zijn aard geen mijnbouwschades' bij in.

Groet,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>

Verzonden: donderdag 1 juni 2023 15:59

Aan: IMG Business Intelligence >@schadedoormijnbouw.nl>

CC: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @rvo.nl>; 5.1.2.e @pelsrijcken.nl>; 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>

Onderwerp: RE: cijfers tbv kamervragen en uitvoeringstoets

Volgens mij is dit al een heel behoorlijke eerste slag! Op zich nog wel aardig om te weten: om hoeveel absolute schades causaal en niet-causaal gaat het in de dataset? En mocht je het beschikbaar hebben, hoeveel EBS is eruit gehouden?

Causale schades totaal aantal	1.195.023
Niet causale schades totaal aantal	627.364
EBS schades totaal aantal (niet meegenomen in opgeleverde data)	118.980

Van: IMG Business Intelligence >@schadedoormijnbouw.nl>

Datum: 1 juni 2023 om 08:32:52 CEST

Aan: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>

CC: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @rvo.nl>; 5.1.2.e @pelsrijcken.nl>; 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>

Onderwerp: RE: cijfers tbv kamervragen en uitvoeringstoets

Goedemorgen,

Hopelijk geeft onderstaande beter antwoord op waar jullie naar opzoek zijn. En anders hoor ik het graag.

Er zijn 76.586 adressen waar tenminste 1 schademelding is waar we weten op basis van de data of er causale en/of niet causale schades zijn. Dit is dan ook de set die voor de vervolg vragen gebruikt is.

Adressen meegenomen waarvan de causaliteit bekend is, dit is als dit vanuit Atabix bekend is. Enkel de 'nieuwe' schade meegenomen dus geen EBS. Alle schades op één adres uit eventueel verschillende schademeldingen is bij elkaar opgeteld.

	Groepering causaliteit						Totaal	
	Alles		Deels		Geen			
PGV	Aantal adressen	% van totaal aantal	Aantal adressen	% van totaal aantal	Aantal adressen	% van totaal aantal	Aantal adressen	% van totaal aantal
2-5 mm/s	6.069	7,92%	21.076	27,52%	2.180	2,85%	29.325	38,29%
5-8.5 mm/s	6.770	8,84%	15.811	20,64%	1.437	1,88%	24.018	31,36%
8.5-16 mm/s	2.931	3,83%	7.566	9,88%	551	0,72%	11.048	14,43%
16-20 mm/s	574	0,75%	1.611	2,10%	110	0,14%	2.295	3,00%
20-40 mm/s	1.650	2,15%	4.061	5,30%	264	0,34%	5.975	7,80%
> 40 mm/s	644	0,84%	1.653	2,16%	80	0,10%	2.377	3,10%
PGV onbekend	215	0,28%	628	0,82%	705	0,92%	1.548	2,02%
Total	18.853	24,62%	52.406	68,43%	5.327	6,96%	76.586	100%

Op dit moment is 66% van de 'nieuwe' schade causaal. De schades in het rapport die al eerder bij IMG/TCMG/CVW/NAM zijn behandeld zijn voor dit percentage en in bovenstaande tabel niet meegenomen.

Voor de niet causale schade is een bedrag berekend op basis van wat er nu uitgekeerd wordt op causale schades. Hierbij heb ik gerekend met €700 per schade, dit is wat we nu gemiddeld uitkeren per causale schade. Hierbij is het mogelijk dat maar een deel van de schade vergoed wordt, dit haal ik nu niet uit de data. Het zegt natuurlijk niet dat de niet causale schades ook gemiddeld op €700 uit zouden komen en ook niet alle niet causale schades zullen in de nieuwe situatie vergoed worden. Bij dit laatste gaat het om de schades die naar zijn aard niet mijnbouwschade zijn deze zitten er nu nog wel in, dit zou wel uit de data gehaald kunnen worden maar dat zal meer tijd kosten.

Disclaimer: Bij de berekeningen hieronder zijn enkel de schades meegenomen die bekend zijn. Dit is op 76.586 van de adressen, totaal zijn dit 152.610. Dus een groot deel van de adressen missen (onderdeel hiervan zijn de VES en enkel CVW/NAM adressen). Maar ook van een deel van de adressen die wel meegenomen zijn, zijn niet alle schades in de data bekend. Onderstaande geeft dus wel een beeld, maar of het representatief is voor het geheel is nu niet te zeggen.

Is het mogelijk om een schatting te geven bij welk bedrag alle schade in een woning zou worden vergoed, voor 50, 75, 99 procent van de adressen.

Wanneer enkel gekeken wordt naar de adressen waar we (deels) weten wat de beoordeling voor schades is die er gemeld zijn, hierin wordt VES dus ook niet meegenomen:

Dan zou met €14.108 50% van de adressen alle causale en niet causale schades volledig vergoed zijn.

Met €22.771 zou 75% van de adressen volledig vergoed zijn.

Met €83.170 zou 99% van de adressen volledig vergoed zijn.

En daarbij: als alle schade zou worden vergoed, hoeveel procent van de adressen zou dan aan 40k genoeg hebben?

Met €40.000 zou dan zo'n 96% van de adressen volledig vergoed zijn. Tegenover nu (enkel causale schades vergoed) zo'n 98% die met €40.000 volledig vergoed is.

En vervolgens: hoeveel procent van de adressen zou dan met terugwerkende kracht een aanvulling nodig hebben tot 40k?

Wanneer je kijkt naar de adressen waarvan we (deels) de schade informatie hebben (76.586) en dan naar welk deel daarvan een aanvulling zou moeten krijgen wanneer ook de niet causale schades vergoed gaan worden zou 73% van deze adressen een verhoging krijgen tot een maximum van €40.000. Bij deze adressen wordt dan tenminste een deel van één schade extra vergoed tot dat de €40.000 bereikt wordt of tot dat alle niet causale schades vergoed zijn. De mediaan voor de aanvulling is €3.500 per adres, met een minimaal bedrag van enkele euro's tot de volledige €40.000.

Als er nog vragen zijn, hoor ik het graag.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Data-analist

Aan: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @rvo.nl>
 cc: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @pelsricken.nl>; 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>

Onderwerp: cijfers tbv kamervragen en uitvoeringstoets

Beste mensen,

Gaarne jullie hulp in deze nog hectischerere tijden.

Er liggen Kamervragen over de voorgestelde maatregel om iedereen tot 40k geen causaal verband beoordeling te bieden bij maatwerk. We doen er zelf een uitvoeringstoets op. Vanwege de Kamervragen vraagt EZK ons weer zelf om info. We hebben EZK voor nu verwezen naar de jaarrapportages, maar zelf willen we eigenlijk de info ook wel en we vermoeden dat uiteindelijk EZK opnieuw aanklopt. Bovendien hebben we de Kamer beloofd meer inzicht te bieden in de impact van onze eigen maatregelen.

Graag jullie advies over onderstaande en aanvullend waar mogelijk dan ook de data:

Het kabinetsvoorstel is:

- Vergoed voor iedereen tot 40k alle schade zonder beoordeling causaal verband.
- Onze aanvulling op dat voorstel gaat zijn: wellicht dit doen in situaties waar daadwerkelijk herstel plaatsvindt.

Dat roept de volgende vragen op:

- Wat is dan alle schade? Inclusief of exclusief schade die naar z'n aard mijnbouwschade kan zijn? (dit is circa 8 procent van alle schades)
- Wat is dan 40k? Is dat de totale schade tot op heden op een adres? Is dat de totale schade per schademelding?
- Daarbij: is 40.000 inclusief overlastvergoedingen, schoonmaakkosten, wettelijke rente en gevolgschade? Dus louter de fysieke (mijnbouw)schade of alles?
- Wat weten we dan nu over de totale schade? We weten immers wat we zelf vergoeden, maar dat is gemiddeld circa 70 procent van alle fysieke schade (waarbij we dan de naar z'n aard geen mijnbouwschade meerekenen bij het totaal)
- Aanvullend wordt elders in de kabinetsvorstellen ook gezegd: vergoed alle schade in de kern. Wat is de kern? En wat is dan hier 'alle' schade?
- Vervolgens kun je uitgaan van gemiddelden en van medianen. Uit vervolgvragen weten we dat men ook de 'normaalcijfers' wil. Waarschijnlijk wordt daar de mediaan mee bedoeld.

Nu weten de vraagstellers vaak zelf niet wat ze eigenlijk willen weten. En de opstellers van de voorstellen weten doorgaans niet precies wat ze nu eigenlijk voorstellen. Beste is daarom de data paraat te hebben voor alle varianten van de interpretatie van voorstellen en vragen. Zouden jullie daarom het volgende kunnen opleveren?

- In absolute aantallen, hoeveel van alle besluiten fysieke schade is de totale toegekende vergoeding minder dan 40.000 euro? Ga maar even uit van de totale vergoeding inclusief alle gevolgschade etc. Graag uitsplitsen in mm/s gebieden (zoals te doen gebruikelijk in de comrap).

Hieronder is het gemiddelde en de mediaan van het schadebedrag gebruikt (dus zonder bijkomende kosten, wettelijke rente etc.) wanneer er nog geen besluit, maar wel een rapport verstuurd dan is dit bedrag wel meegenomen.

Minder dan 40.000 per adres			
PGV	Gemiddeld schadebedrag	Mediaan schadebedrag	Aantal adressen
2-5 mm/s	€ 7.184,88	€ 5.000,00	57684
5-8.5 mm/s	€ 7.546,72	€ 5.000,00	46957
8.5-16 mm/s	€ 8.305,83	€ 5.490,08	22032
16-20 mm/s	€ 11.067,71	€ 8.597,83	4348
20-40 mm/s	€ 11.311,36	€ 9.039,63	11098
> 40 mm/s	€ 14.176,57	€ 12.328,35	3568
PGV onbekend*	€ 3.326,96	€ 0,00	3746

* bevat zowel dossiers waar het adresID onbekend is als dossiers met een trillingswaarde onder de 2 mm/s.

- Naar schatting en in absolute aantallen, hoeveel van alle besluiten fysieke schade is de totale schade meer dan 40.000 euro geweest, dus nog los van de toegekende vergoeding? Graag uitsplitsen in mm/s gebieden (zoals te doen gebruikelijk in de comrap). Wellicht is het omwille van de eenvoud meest praktisch om gewoonweg de huidige vergoeding die louter voor de fysieke schade zelf is (niet de bijkomende kosten etc.) op 70 procent te zetten en er dan 30 procent bij te rekenen. En daar vervolgens dan de gemiddelde vergoeding voor bijkomende kosten, wettelijke rente, etc. bij te tellen. Je zou ook uit Atabix alle niet vergoemde schades kunnen vissen. Dit is voor het totaalcalculatie al door 5.1.2.e e.a. gedaan, maar nog niet op dossier- dan wel adres-niveau. Nadeel is namelijk dat we het voor de NAM-dossiers niet kunnen en voor een zeer klein deel van de TCMG-dossiers ook niet.

Hieronder is het gemiddelde en de mediaan van het schadebedrag gebruikt (dus zonder bijkomende kosten, wettelijke rente etc.) wanneer er nog geen besluit, maar wel een rapport verstuurd dan is dit bedrag wel meegenomen. Dit alles is vanuit dezelfde dataset als die ook voor 5.1.2.e is gebruikt gehaald.

Meer dan 40.000 per adres			
PGV	Gemiddeld schadebedrag	Mediaan schadebedrag	Aantal adressen
2-5 mm/s	€ 56.258,25	€ 48.526,55	416
5-8.5 mm/s	€ 66.074,78	€ 50.985,04	650
8.5-16 mm/s	€ 75.872,44	€ 54.195,99	519
16-20 mm/s	€ 81.956,03	€ 55.102,86	306
20-40 mm/s	€ 76.345,92	€ 54.263,97	645
> 40 mm/s	€ 89.323,80	€ 59.853,40	534
PGV onbekend	€ 110.390,98	€ 57.692,53	10

* bevat zowel dossiers waar het adresID onbekend is als dossiers met een trillingswaarde onder de 2 mm/s.

- Welke omvang schadevergoeding zou tenminste 50 procent, 75 procent, 95 procent en 99 procent van alle besluiten omvatten voor zover die nu door het IMG zijn toegekend? Totaal op adres uitgekeerd (inclusief nog niet besloten, dus vanuit het adviesrapport) Enkel het schadebedrag dus zonder alle extra kosten. Zonder VES adressen: In 50% van de adressen met tenminste één schademelding bij NAM/CVW/TCMG/IMG was de schadevergoeding minder dan €6.660.
 Bij 75% is dit €13.132
 Bij 95% is dit €29.919
 Bij 99% is dit €58.550

Wanneer VES wel meegenomen wordt:

Bij 50% is dit €5.000
 Bij 75% is dit €10.736
 Bij 95% is dit €26.708
 Bij 99% is dit €52.223

En hetzelfde voor de vraag voor zover het de totale schade betreft waarover een besluit moest worden genomen?

Dit tweede deel snap ik niet precies wat er mee bedoeld wordt. Wat bedoel je met de totale schade?

- Bij hoeveel procent van de besluiten is alle (opgenomen) fysieke schade vergoed, hoeveel procent een deel en hoeveel procent geen enkele schade? Graag uitsplitsen in mm/s gebieden (zoals te doen gebruikelijk in de comrap). (volgens mij ligt deze data al ergens)

Adressen meegenomen waarvan de causaliteit bekend is, dit is als dit vanuit Atabix bekend is. Alle schades op een adres uit verschillende schademeldingen is bij elkaar opgeteld.

PGV	Causaliteit schades meegenomen in rapport						Totaal	
	Alles		Deels		Geen		Aantal adressen	% van totaal
	Aantal adressen	% van totaal	Aantal adressen	% van totaal	Aantal adressen	% van totaal		
2-5 mm/s	5.789	7,55%	21.356	27,84%	2.194	2,86%	29.339	38,25%
5-8.5 mm/s	5.754	7,50%	16.827	21,94%	1.467	1,91%	24.048	31,35%
8.5-16 mm/s	1.983	2,59%	8.514	11,10%	582	0,76%	11.079	14,44%
16-20 mm/s	315	0,41%	1.870	2,44%	118	0,15%	2.303	3,00%
20-40 mm/s	850	1,11%	4.860	6,34%	287	0,37%	5.997	7,82%
> 40 mm/s	309	0,40%	1.988	2,59%	87	0,11%	2.384	3,11%
PGV onbekend	214	0,28%	629	0,82%	705	0,92%	1.548	2,02%
Totaal	15.214	19,84%	56.044	73,07%	5.440	7,09%	76.698	100%

- Wellicht kunnen jullie voor bovenstaande vragen het niet op 'besluitniveau' doen of 'geschatte schadeomvang waarover een besluit is gevraagd', maar (ook) op adresniveau. In dat geval moet je hoe dan ook de totale schade op adresniveau schatten omdat de NAM-data ontbreken. We moeten dan misschien maar even aannemen dat de NAM net zo'n percentages schades als IMG vergoedde op adressen waar mijnbouwschade bij een of meer schades werd erkend.

Mvg,

5.1.2.e

Communicatieadviseur

Instituut Mijnbouwschade Groningen

Cascadeplein 10 – 9726AD Groningen

Antwoordnummer 3016 – 8000 WB Zwolle

5.1.2.e

www.schadedoormijnbouw.nl

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd.

Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Voorbeelden knelpuntenpot IMG
Datum: vrijdag 14 april 2023 14:19:11

In aanvulling hierop. Zoals bekend is de knelpuntenpot bedoeld voor **individuele** gevallen. Onderstaande suggereert een aanpak dat alle schades die zijn opgenomen worden vergoed, los van de causaliteit (en dus ook zettingen/verzakkingen!?). 5.2.1

5.2.1

Van: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>

Verzonden: vrijdag 14 april 2023 14:00

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>

CC: 5.1.2.e minezk.nl>

Onderwerp: RE: Voorbeelden knelpuntenpot IMG

Niet akkoord

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Datum: 14 april 2023 om 11:38:46 CEST

Aan: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>

cc: 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: RE: Voorbeelden knelpuntenpot IMG

Hi 5.1.2.e,

Nu staan onderstaande voorbeelden op stapel: als je hier geen bezwaar tegen hebt worden deze zo meegenomen.

Gr, 5.1.2.e

Knelpunten uit de weg: wat kan er straks wél, wat nu nog niet gebeurt?

Alle schades in één keer opgelost: In een huis worden door een schade-beoordelaar tien schades geconstateerd. Negen van deze tien schades worden door de expert beoordeeld als schade die door de gaswinning kan zijn veroorzaakt, en vallen daarmee onder het bewijsvermoeden. Eén schade valt volgens de schadebeoordelaar buiten het bewijsvermoeden. Deze wordt niet vergoed. Met de nieuwe mogelijkheid voor het IMG om ook schades buiten de aansprakelijkheid van de NAM te vergoeden, kunnen alle tien schades in één keer worden vergoed door het IMG en wordt de bewoner veel frustratie en soms een juridische procedure bespaard.

Verschillen wegnemen aan de randen van het effectgebied: In Drieborg loopt de grens van het gebied waar het IMG schades afhandelt precies door het dorp. Dit leidt tot verschillen in de toekenning van schades binnen het dorp en veel onbegrip bij bewoners. Met de nieuwe mogelijkheid om schades ook buiten de aansprakelijkheid van de NAM op te lossen, kan het IMG schades aan de randen van het effectgebied met een dorpsgerichte aanpak verhelpen, waarbij voor bewoners onbegrijpelijke verschillen worden voorkomen.

Stress voorkomen en wegnemen: Door aanhoudende stress en spanningen rond het versterkingsproces van een gezin uit Appingedam, zitten de ouders van een gezin van drie kinderen er psychisch behoorlijk doorheen. Met het extra budget dat gemeenten krijgen in de vorm van een knelpuntenpot kunnen zij zowel de sociale problematiek als de versterking van het huis in één keer financieren. Zo wordt de bron van veel stress weggenomen en kan het gezin zich focussen op het welzijn van hun kinderen en henzelf.

Dezelfde behandeling voor iedereen in een constructief verbonden pand: Het merendeel van een aantal rijwoningen is in het bezit van een woningcorporatie uitgezonderd één woning (particulier). De woningcorporatie wil financieel bijdragen om tot sloop/nieuwbouw te komen. De particuliere eigenaar is niet in staat het verschil naar sloop/nieuwbouw zelf te overbruggen. Dit houdt vernieuwing en verduurzaming van de straat/wijk tegen. Met de nieuwe gebiedsgerichte aanpak en knelpuntenbudgetten

voor de NCG en gemeenten kan dit probleem worden opgelost zodat alle bewoners een nieuw, veilig huis krijgen.

Een meer menselijke aanpak Een moeder met een zoon van 13 zou graag de slaapkamer van haar zoon willen opknappen nu hij naar de middelbare school gaat. De slaapkamer heeft nog steeds het beertjesbehang uit zijn kindertijd en hij heeft een goed bureau nodig, dat in de kleine ruimte past. De moeder kan dit niet betalen, omdat het gezin binnenkort naar een wisselwoning gaat en geen geld heeft om twee keer de kamer in te richten. Met het mandaat van € 50.000 dat bewonersbegeleiders van de NCG beschikbaar krijgen, kunnen zij het gezin helpen en hoeven kosten een oplossing niet in de weg te staan.

Van: 5.1.2.e

Verzonden: vrijdag 14 april 2023 11:12

Aan: 5.1.2.e <@schadedoormijnbouw.nl>

cc: 5.1.2.e <@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Voorbeelden knelpuntenpot IMG

Hoi 5.1.2.e

Heb jij hier al voorbeelden voor kunnen 'vinden': Hans wil die vanmiddag namelijk verwerken in de concept-kabinetsreactie.

Gr, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: donderdag 13 april 2023 20:50

Aan: 5.1.2.e <@schadedoormijnbouw.nl>

cc: 5.1.2.e <@minezk.nl>

Onderwerp: Voorbeelden knelpuntenpot IMG

Hoi 5.1.2.e

Voor de kabinetsreactie willen we meer kleuring geven bij het gebruik van de Knelpuntenpotdoor praktische voorbeelden te noemen.

We hebben een aantal aanwendingsmogelijkheden beschreven. Kan je daar misschien een aantal voorbeelden hierbij geven?

- schadebeoordelaars mandaat geven om binnen een nader te bepalen bandbreedte financieel gezien kleine dispuuten zelf op te lossen.

- Qua voorbeeld: kan je een dispuut schetsen waarbij de knelpuntenpot kan worden gebruikt?

- Waar huidige en aanvullende werkwijzen en compensaties niet voldoen voor groepen bewoners kan het IMG oplossingen in situaties waar onbillijke en onredelijke verschillen zijn ontstaan in schadeafhandeling.

- kan je hier een voorbeeld van geven?

- De mogelijkheid om langlopende complexe situaties eenvoudig en met een coulant aanbod af te doen (schikken).

- is een voorbeeld an sich denk ik

- het helpen van grensgevallen bij de randen van het effectgebied: Drieborg valt deels in het Effectgebied. De roze boerderij valt net buiten de lijn rond Huizinge.

- kan je bij de roze-boerderij casus schetsen hoe daar de knelpuntenpot kan helpen?

Groeten, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: [Houdijk, mr. J.N. \(Hans\)](#); 5.1.2.e
Onderwerp: N.a.v. IDO
Datum: maandag 17 april 2023 12:04:18
Prioriteit: Hoog

Beste 5.1.2.e,

Op verzoek van Hans Houdijk stuur ik je naar aanleiding van het IDO van vanochtend nog enige input voor de kabinetsreactie, met name rondom het stimuleren van daadwerkelijk herstel.

De afgelopen vijf jaar opgedane ervaringen laten zien dat de benadering waarbij het IMG alleen aansprakelijkheid van de NAM afwikkelt niet voldoende is om de problemen van de Groninger op te lossen. De verwachting van de Groninger is dat alle schade in hun huis wordt opgelost, terwijl het IMG slechts bevoegd is om de schades die het gevolg zijn van mijnbouw door de NAM te vergoeden. Dit komt ook terug in het rapport van de parlementaire enquêtecommissie. Een duidelijke politieke keuze hierover ontbreekt in de brief, deze hinkt op twee gedachten.

Het IMG pleit er voor om deze benadering los te laten en heeft hiervoor eind maart een aantal voorstellen gedaan, waarbij de kern is om:

1. In te zetten op het aantrekkelijk maken van daadwerkelijk herstel, d.w.z. het *herstellen* van *alle* schades aan een pand, dus ook schades die niet in causaal verband staan met mijnbouw, door het IMG of de burger zelf.
Achtergrondinfo:
Dit vergt nadere uitwerking maar zou er bijvoorbeeld als volgt uit kunnen zien. Indien een aanvrager kiest voor daadwerkelijk herstel, wordt alle schade (muv schade die naar zijn aard geen mijnbouwschade kan zijn en schade die evident een andere oorzaak heeft (bijv buurman rijdt met zijn bulldozer tegen jouw pand aan en veroorzaakt schade) op het betreffende adres in kaart gebracht en de aanvrager krijgt een soort "bouwdepot" om de schade te laten herstellen en de facturen worden vervolgens vanuit het depot betaald (dus bij het niet uitvoeren van herstel; geen vergoeding). Om deze variant aantrekkelijk te maken zou er een extra % op het initiële bedrag kunnen worden gegeven. Daarnaast kan de aanvrager ook laten herstellen door het IMG (maximaal ontzorgen aanvrager). Dat lijkt op de huidige HIN maar nu zonder dat er naar causaliteit wordt gekeken. En vergt opschaling.
2. In het verlengde daarvan om aan wie daadwerkelijk herstel niet wil, de mogelijkheid voor een forfaitaire vergoeding te bieden.
3. Voor wie daadwerkelijk herstel en de vaste vergoeding geen oplossing zijn, bijvoorbeeld doordat schades gewoonweg te complex zijn, is een maatwerk aanpak mogelijk.

Eventueel zou je het door middel van dit (heb dit verder niet binnen het IMG afgestemd) tekstvoorstel beter in de brief naar voren kunnen brengen: "Verder **stimuleert** het IMG dat bewoners in de kern van het gebied schades aan hun woning met een eigen aannemer **of een aannemer via IMG** daadwerkelijk kunnen herstellen. **Omdat daadwerkelijk herstel de doelstelling is mag het IMG hiervoor een extra compensatie bieden.**"

Los van het voorgaande hierbij nog een aantal opmerkingen bij de kabinetsreactie:

- Een groot deel van de in de kabinetsreactie aangekondigde maatregelen vallen binnen de bevoegdheid van het IMG (zie bijvoorbeeld immateriële schade). Svp dit duidelijk aangeven, bijvoorbeeld door te melden dat "het IMG heeft laten weten dat".
- Hoe om te gaan met terugwerkende kracht? Wordt nergens benoemd, vraagstuk vraagt om heldere politieke keuzes.
- De maatregelen dienen op uitvoerbaarheid getoetst te worden. Zie bijvoorbeeld maatregel 5, laatste deel. Een maatregel waarbij bewoners te allen tijde terug kunnen komen op gemaakte keuzes heeft grote gevolgen en is (ze verwacht ik) onuitvoerbaar. Zie ook de ervaringen bij de kinderopvangtoeslagaffaire op dit punt. Overigens zijn wij met de MO's in overleg over hoe om te gaan met spijtoptanten.
- 5.2.1 . Zou sowieso mooi zijn om qua toon tav schade wat meer aan te sluiten bij toon parl.enquete: er is veel bereikt tav schade, maar het moet makkelijker, menselijker en milder.

Hgr,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
[Houdijk, mr. J.N. \(Hans\)](#)
Onderwerp: RE: bedrag bij maatregel 2
Datum: dinsdag 18 april 2023 21:00:43
Prioriteit: Hoog

Ha 5.1.2.e,

Ik zie dat de 30k is opgehoogd naar 40k. dit maakt onderstaande vraag nog relevanter: hoe zit dit?

Hgr, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: dinsdag 18 april 2023 15:01
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>
cc: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>;
 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>;
 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: RE: bedrag bij maatregel 2

Ha 5.1.2.e,

Ik ga het na. Hoe zit het bij deze maatregel met de terugwerkende kracht? Ik ga ervan uit dat hier op 1 of andere manier rekening mee wordt gehouden gelet op maatregel 5: "Gedupeerden die hebben gekozen voor een vaste schadevergoeding alsnog kunnen kiezen voor een maatwerk aanpak als de toegekende vaste schadevergoeding ontoereikend blijkt. Zij krijgen het verschil dan extra uitbetaald."

Hgr, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 18 april 2023 14:29
Aan: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>
cc: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>;
 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>;
 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: bedrag bij maatregel 2

Hallo 5.1.2.e

Ik wilde graag weten of jullie nog hadden nagedacht over een bedrag bij maatregel 2 in de kabinetsreactie? Het bedrag dat in de zin zou moeten komen: "De experts die binnen het effectgebied in opdracht van het IMG schade-opnames doen, brengen de herstelkosten in kaart, maar doen geen verder onderzoek als de herstelkosten lager dan PM bedrag zijn."

Is er een inschatting te maken van het bedrag waarmee, als je causaliteit aanneemt en daar geen verder onderzoek naar doet, 95% van alle schades in eenwoning wordt afgedekt? En zo ja: wat is die inschatting dan?

Was dit toevallig ook onderdeel van de formulering die IMG nog zou aanleveren bij maatregel 2?

Ik hoor het graag,
Groet,
5.1.2.e

5.1.2.e

Directie Schadeherstel en Gaswinning Groningen

5.1.2.e@minezk.nl

5.1.2.e

Bezoekadres: Be Zuidenhoutseweg 73, 2594 AC Den Haag

Postadres: Postbus 20401 EK, Den Haag

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e [Houdijk, mr. J.N. \(Hans\)](#)
Cc: [Korvinus, mr. H.C.D. \(Henk\)](#); 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Tabel inwerktreding maatregelen IMG nav "Nij begun"
Datum: maandag 22 mei 2023 16:44:32
Bijlagen: [Uitvoeringstoets IMG bij kabinetsreactie vdef 22052023.docx](#)

Ha 5.1.2.e

Zoals toegezegd hierbij (vooruitlopend op formele aanbieding woensdag) de uitvoeringstoets bij de kabinetsreactie. We gaan graag snel met jullie om tafel in geval van vragen en om te komen tot een planning.

Hartelijke groeten,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: maandag 22 mei 2023 11:06
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl; Houdijk, mr. J.N. (Hans) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>
CC: Korvinus, mr. H.C.D. (Henk) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl; 5.1.2.e @minezk.nl; 5.1.2.e @minezk.nl; 5.1.2.e @minezk.nl; 5.1.2.e @minezk.nl; 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>
Onderwerp: RE: Tabel inwerktreding maatregelen IMG nav 'Nij begun'

Hoi 5.1.2.e

Op verzoek van Henk laat ik je hierbij weten dat je (vooruitlopend op formele aanbieding woensdag) vandaag al de uitvoeringstoets van het IMG bij de kabinetsreactie ontvangt. Het lijkt ons goed om op basis daarvan snel met elkaar om tafel gaan om te komen tot een planning waar de staatssecretaris terecht naar vraagt.

Vriendelijke groeten,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: vrijdag 19 mei 2023 14:59
Aan: Houdijk, mr. J.N. (Hans) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>
CC: Korvinus, mr. H.C.D. (Henk) ^{5.1.2.i (contactgegevens)} @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: Tabel inwerktreding maatregelen IMG nav 'Nij begun'

Hans,

Zoals woensdag met elkaar (en vanochtend nog tussen 5.1.2.e en Henk) besproken stuur ik je bijgaand een tabel met de verwachte realisatietermijnen van de verschillende maatregelen op het terrein van IMG.

Deze planning – aangevuld voor alle 50 maatregelen- willen we voor het kamerdebat aan de TK sturen.

Lukt het jullie de tabel maandag voor 12.00 uur van een eerste reactie te voorzien en uiterlijk woensdag jullie definitieve input te sturen?

Maandagmiddag spreken we immers met de staatssecretaris hierover en dan is het fijn om al enig comfort vanuit jullie te hebben op de maatregelen waar mogelijk.

Alvast veel dank daarvoor en groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Bezuidenhoutseweg 73, 2594 AC Den Haag,
Postbus 20401, 2500 EK Den Haag

5.1.2.e

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: woensdag 24 mei 2023 18:39
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e Korvinus, mr. H.C.D. (Henk);
Houdijk, mr. J.N. (Hans)
Onderwerp: Brief IMG aan staatssecretaris Mijnbouw n.a.v. Kabinetsreactie
Bijlagen: Brief aan Minister-president Rutte en staatssecretaris Vijlbrief dd 24-05-2023 nav
Kabinetsreactie.pdf

Beste 5.1.2.e

Op verzoek van Henk stuur ik jullie hierbij de toegezegde reactie van het IMG bij de kabinetsreactie, ter doorgeleiding naar de staatssecretaris en de Tweede Kamer.
Vanzelfsprekend is het IMG tot nadere toelichting en overleg bereid.

Hartelijke groeten,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Tabel status en inwerkingtreding PEGA maatregelen
Datum: woensdag 24 mei 2023 20:14:18
Bijlagen: [Tabel status en inwerkingtreding PEGA maatregelen v2.docx](#)

Ha 5.1.2.e
Ziet er goed uit, denk dat dit wel kan werken.
Hierbij mijn opm. Heb het ook wat breder uitgezet, wellicht volgen er morgen dus nog aanvullingen.

Hgr, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: woensdag 24 mei 2023 11:07
Aan: 5.1.2.e @schadedoormijnbouw.nl>
cc: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
@minezk.nl>

Onderwerp: Tabel status en inwerkingtreding PEGA maatregelen

Ha 5.1.2.e,

Zoals gisteren al aangekondigd, heeft SMB maandag aangegeven de tabel niet mee te willen sturen naar de Kamer, maar wel graag te willen gebruiken in het debat en daarbij per maatregel graag concreet de stand van zaken te willen weten (wat loopt er al) en wat kan er op korte termijn.

Bijgevoegd de tabel waarin voor schade, versterken en perspectief al een aanzet is gedaan. Ik heb n.a.v. ons overleg gisteren al e.e.a. verwerkt.
Zie jullie feedback graag vanmiddag tegemoet. Ik ben na 12u bereikbaar voor vragen.

Gr 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: Kamerbrief terugwerkende kracht 150623
Datum: donderdag 15 juni 2023 13:51:50
Bijlagen: [Kamerbrief terugwerkende kracht 150623.docx](#)

Eens dat de lijn goed is. Zie paar opm.

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e; 5.1.2.e; 5.1.2.e; 5.1.2.e; 5.1.2.e; 5.1.2.e
 5.1.2.e; 5.1.2.e; 5.1.2.e; 5.1.2.e
 @pelsrijcken.nl"
Onderwerp: RE: Notitie maatregel 3 en 5
Datum: maandag 3 juli 2023 13:09:19
Bijlagen: [Notitie implementatie mr3 en 5 v3 29 juni opm IMG .docx](#)

Ha collega's,

Ziet er goed uit! Hierbij de gebundelde opmerkingen/suggesties vanuit het IMG, ter bespreking morgen.

Hgr, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: donderdag 29 juni 2023 13:39
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>; 5.1.2.e
 @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e
 @schadedoormijnbouw.nl>; 5.1.2.e @pelsrijcken.nl'
 5.1.2.e @pelsrijcken.nl>
Onderwerp: Notitie maatregel 3 en 5

Beste allemaal,

Op basis van eerdere notities van jullie sessies heb ik gewerkt aan een nota over maatregel 3 en 5. Vanwege afwezigheid van 5.1.2.e mail ik jullie dit concept.

We vernemen graag jullie reacties, suggesties en aanvullingen. Er staan nog een aantal vragen voor het IMG in die ik niet kon beantwoorden.

Alvast dank,

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

-----Oorspronkelijke afspraak-----

Van: 5.1.2.e) Namens 5.1.2.e
Verzonden: woensdag 21 juni 2023 10:04
Aan: 5.1.2.e; 5.1.2.e; 5.1.2.e; 5.1.2.e
 5.1.2.e; 5.1.2.e; 5.1.2.e; 5.1.2.e
 ; 5.1.2.e; 5.1.2.e
 5.1.2.e @pelsrijcken.nl'
Onderwerp: werksessie IMG-EZK
Tijd: maandag 26 juni 2023 10:00-13:00 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.
Locatie: Seats2meet Utrecht CS, Moreelsepark 65, Utrecht 3511 EP

21/6 5.1.2.e

Locatie toegevoegd

16/6 5.1.2.e
Nieuw voorstel.

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e 5.1.2.e
Onderwerp: RE: De versie voor de lijn...
Datum: donderdag 6 juli 2023 21:50:19
Bijlagen: [20230706-EZK-IMG Notitie implementatie mr3 en 5 school.docx](#)

Ha ^{5.1.2.e}, ^{5.1.2.e}, ^{5.1.2.e},

Hierbij een aantal opmerkingen mede nav de bespreking in ons bestuur. Tov de vorige versie heeft de nota een wat meer verkennend karakter gekregen terwijl het voor ons van belang is om spoedig besluitvorming te realiseren zodat we kunnen starten met uitvoering. Ik heb op dat vlak wat scherpte geprobeerd aan te brengen.

Tot morgen, hgr,
^{5.1.2.e}

Van: ^{5.1.2.e} @minezk.nl>

Verzonden: donderdag 6 juli 2023 15:24

Aan: ^{5.1.2.e} @schadedoormijnbouw.nl>; ^{5.1.2.e}

^{5.1.2.e} @schadedoormijnbouw.nl>; ^{5.1.2.e}

^{5.1.2.e} @schadedoormijnbouw.nl>

Onderwerp: De versie voor de lijn...

Ola,

Bijgaand de versie die nu bij ons de lijn ingaat.

Buiten reikwijdte

Groeten, ^{5.1.2.e}